

ประวัติและผลงาน

เกษตรกร สถาบันเกษตรกร สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ
และปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน
ประจำปี ๒๕๖๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประวัติและผลงาน

เกษตรกร สถาบันเกษตรกร สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ
และปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน
ประจำปี ๒๕๖๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัด จัดให้มีการคัดเลือกเกษตรกรสถาบันเกษตรกร สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ เป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้เริ่มคัดเลือกปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน จนถึงปัจจุบัน เพื่อค้นหาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติและปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน เพื่อประกาศเกียรติคุณและเผยแพร่ผลงานให้ปรากฏต่อสาธารณชน ตลอดจนเป็นแบบอย่างและแนวทางในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติตนของบุคคลอื่นต่อไป โดยเฉพาะปราชญ์เกษตรของแผ่นดินที่มีการเข้ารับพระราชทานโล่รางวัลครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒

ในการนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสำหรับให้หน่วยงานต่าง ๆ ยึดถือเป็นกรอบในการดำเนินการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ และปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน จะได้รับพระราชทานโล่รางวัลในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ณ พลับพลาที่ประทับมณฑลพิธีท้องสนามหลวง

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นสำหรับเจ้าหน้าที่ เกษตรกร สื่อมวลชน และบุคคลที่สนใจได้นำประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เป็นข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร และเผยแพร่ประวัติและผลงานดีเด่นต่าง ๆ ของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ และปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้สาธารณชนทราบโดยทั่วกัน

คณะผู้จัดทำได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมการข้าว กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการให้ข้อมูลและภาพประกอบสำหรับการจัดทำหนังสือเล่มนี้ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

๑. สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
๒. สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น
๓. สาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย

เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ

๑. อาชีพทำนา
๒. อาชีพทำสวน
๓. อาชีพทำไร่
๔. อาชีพไร่นาสวนผสม
๕. อาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
๖. อาชีพเลี้ยงสัตว์
๗. อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด
๘. อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย
๙. อาชีพเพาะเลี้ยงปลาสวยงามและพรรณไม้น้ำ
๑๐. อาชีพปลูกสวนป่า
๑๑. สาขาบัญชีฟาร์ม
๑๒. สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๑๓. สาขาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช
๑๔. ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร
๑๕. สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร
๑๖. สาขาเกษตรอินทรีย์

หน้า

- ๑
- ๒
- ๖
- ๑๐
- ๑๕
- ๑๖
- ๒๒
- ๓๐
- ๓๖
- ๔๔
- ๕๐
- ๕๘
- ๖๔
- ๗๐
- ๗๘
- ๘๔
- ๙๐
- ๙๖
- ๑๐๔
- ๑๑๒
- ๑๑๘

สถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ

๑. กลุ่มเกษตรกรทำนา
๒. กลุ่มเกษตรกรทำสวน
๓. กลุ่มเกษตรกรทำไร่
๔. กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์
๕. กลุ่มเกษตรกรทำประมง หรือกลุ่มเกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
๖. กลุ่มเกษตรกรแปรรูปสัตว์น้ำ
๗. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
๘. กลุ่มยุวเกษตรกร
๙. กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
๑๐. สถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน
๑๑. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภทข้าวหอมมะลิ
๑๒. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภทข้าวอื่น ๆ
๑๓. วิสาหกิจชุมชน

สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ

๑. สหกรณ์การเกษตร
๒. สหกรณ์โคนม
๓. สหกรณ์นิคม
๔. สหกรณ์ออมทรัพย์
๕. สหกรณ์ร้านค้า
๖. สหกรณ์บริการ
๗. สหกรณ์เครดิตยูเนียน

หน้า

- ๑๒๙
- ๑๓๐
- ๑๓๖
- ๑๔๒
- ๑๔๘
- ๑๕๖
- ๑๖๒
- ๑๗๐
- ๑๗๖
- ๑๗๔
- ๑๙๒
- ๑๙๘
- ๒๐๖
- ๒๑๒
- ๒๑๙
- ๒๒๐
- ๒๒๖
- ๒๓๒
- ๒๓๘
- ๒๔๔
- ๒๕๐
- ๒๕๖

ปราชญ์เกษตร ของแผ่นดิน

นายสุทัศน์ รอดคลองตัน

อายุ	๖๗ ปี
การศึกษา	ประถมศึกษาปีที่ ๔
สถานภาพ	สมรส
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๓๔/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
โทรศัพท์	๐๘๖ ๐๗๘ ๒๒๐๙
อาชีพ	เกษตรกรรวม

สาขาปราชญ์เกษตร เศรษฐกิจพอเพียง

อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

คุณลักษณะส่วนบุคคล

นายสุทัศน์ รอดคลองตัน มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร และดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นระยะเวลา ๔๔ ปี สามารถเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นได้ กว่า ๒๔ ปี นายสุทัศน์ใช้ชีวิตแบบพอเพียง พอดี พอประมาณ ไม่มีหนี้สิน ทำการเกษตรแบบพอเพียงตามวิถีชาวบ้าน ใช้แรงงานจากสมาชิกในครอบครัว รู้จักคิด วิเคราะห์ หาเหตุผล หาสาเหตุ เพื่อแก้ปัญหา โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้ และทดลองปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา ลดการใช้สารเคมี ปรับรูปแบบการทำเกษตรเชิงเดี่ยว มาเป็นเกษตรผสมผสาน ทำให้ลดต้นทุนการผลิตสามารถพึ่งพาตนเอง

จนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชน นอกจากนี้ยังอาสาช่วยเหลือทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและสังคมโดยสมัครใจและไม่หวังสิ่งตอบแทน เป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการติดต่อประสานงานกับเกษตรกร เพื่อพัฒนาภาคการเกษตรในภาพรวม รวมถึงเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ โดยสอนด้วยวิธีลงมือปฏิบัติให้เห็นผลอย่างแท้จริง และอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน สำหรับกิจกรรมทางการเกษตรในพื้นที่ ประกอบด้วย การทำนา การทำสวนไม้ผล (มะม่วง มะพร้าว อินทผลัม เป็นต้น) การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงปลา (ปลาหมอ ปลานิล ปลาดุกเพียน และปลาสลิด) การเลี้ยงกบ การเลี้ยงกุ้งขาว การเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงแพะเนื้อ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การผลิตปุ๋ยหมักน้ำ การผลิตน้ำหมักชีวภาพ การเผาถ่าน การผลิตน้ำส้มควันไม้ การผลิตแก๊สชีวภาพใช้ในครัวเรือน และการประดิษฐ์เครื่องมือภาคการเกษตรใช้เอง อาทิ เครื่องคัดและนับมะนาว เครื่องคัดแยกข้าวกล้อง เครื่องขุดเกล็ดปลา เป็นต้น

ผลงานที่สร้างคุณประโยชน์

องค์ความรู้ที่โดดเด่น ได้แก่ การเพาะพันธุ์และอนุรักษพันธุ์ปลาหมอไทย ซึ่งสามารถเพาะพันธุ์ได้สูงสุด จำนวน ๕ ล้านตัวต่อปี โดยส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะพันธุ์อย่างแพร่หลาย จนเป็นที่นิยมสามารถส่งขายได้ในต่างประเทศ อาทิ จีน บังกลาเทศ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เป็นต้น และมีการเลี้ยงปลาหมอร่วมกับกบ เพื่อช่วยในการปรับปรุงสภาพน้ำ ทำให้ได้รับการยกย่องเป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืด นอกจากนี้ นายสุทัศน์

ยังมีองค์ความรู้ในด้านการจัดการที่ดิน โดยมีการทำนาข้าวสลับกับการเลี้ยงปลาและกึ่งในพื้นที่เดิม เพื่อเพิ่มแร่ธาตุต่าง ๆ ในดิน และทำให้ดินมีความร่วนซุยมากขึ้น จนได้รับคัดเลือกเป็นคลังเกษตรภูมิปัญญาของจังหวัดสมุทรสาคร เป็นวิทยากรในการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ ทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ จนได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ การเลี้ยงสัตว์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของกรมปศุสัตว์ ศูนย์เรียนรู้ด้านการประมงและแปลงสาธิตโครงการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกของกรมประมง แปลงใหญ่แพะของจังหวัดสมุทรสาครและศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ด้านการประมงประจำจังหวัดของกรมส่งเสริมการเกษตร และศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน

การขยายผลงาน

นายสุทัศน์ ได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วย กลุ่มพลังชุมชนคนคลองตัน และโรงสีข้าวชุมชน (ด้านพืช) กลุ่มธรรมชาติเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจังหวัดสมุทรสาคร (ด้านประมง) และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่แพะสมุทรสาคร(ด้านสัตว์)โดยสนับสนุนให้สมาชิกภายในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันมีการแก้ไขปัญหาพร้อมกัน รวมถึงเพิ่มอำนาจต่อรองในการซื้อปัจจัยการผลิตและการขายผลผลิตของกลุ่ม นายสุทัศน์ มีการถ่ายทอดผลงานผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และวารสารต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และยังเป็นที่ศึกษาดูงาน

ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัด รวมถึงมีคณะศึกษาดูงานจากต่างประเทศ อาทิ เกาหลีใต้ (Korea International Cooperation Agency : KOICA) จีน บังกลาเทศ เวียดนาม ลาว เป็นต้น เข้ามาศึกษาดูงานในพื้นที่และนำไปต่อยอดในประเทศของตนเอง โดยเฉพาะองค์ความรู้ในเรื่องการเพาะเลี้ยงปลาหมอ เนื่องจากเป็นปลาสายพันธุ์ใหม่ เลี้ยงง่าย และยังไม่เป็นที่นิยมเพาะเลี้ยงในต่างประเทศ

นายพินศักดิ์ จิตรรัตน์

อายุ ๕๙ ปี
การศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาการจัดการ)
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
สถานภาพ สมรส
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๓๓/๒ บ้านหินดาน
หมู่ที่ ๕ ตำบลเขาใหญ่
อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่
โทรศัพท์ ๐๘๐ ๙๗๘ ๔๖๘๒
อาชีพ เกษตรกรสม

สาขาปราชญ์ เกษตรดีเด่น

อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

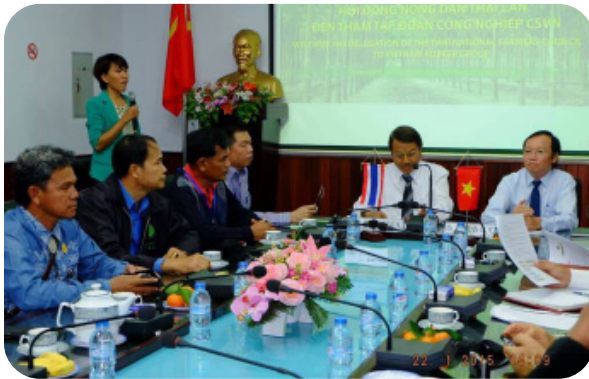

คุณลักษณะส่วนบุคคล

นายพันศักดิ์ จิตรรัตน์ อดีตเป็นพนักงานบริษัทเอกชน โดยทำกิจกรรมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ตั้งแต่เป็นพนักงานตรวจงาน จนถึงผู้จัดการสวน และมีแนวคิดที่จะพัฒนาสภาพสวนปาล์มน้ำมันในพื้นที่ของตนเองที่บิดาและมารดาได้มอบให้ จำนวน ๕๐ ไร่ จึงเริ่มต้นจากการเอาเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันลูกผสมจากประเทศมาเลเซียมาเพาะด้วยตนเอง จำนวน ๒,๐๐๐ เมล็ด ด้วยความเป็นเกษตรกรหัวก้าวหน้าจึงได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน ตั้งแต่การคัดเลือกพันธุ์ การปฏิบัติดูแลรักษาสวน ไปจนถึงการเก็บเกี่ยวมาปรับใช้ จนประสบความสำเร็จ สามารถขยายพื้นที่สวนปาล์ม

น้ำมันของตนเองเป็นจำนวน ๒๕๐ ไร่ นอกจากนี้ยังเป็นต้นแบบในการประกอบอาชีพเสริมในสวนปาล์ม เช่น เลี้ยงแพะ เพาะเห็ด ปลูกดอกดาวเรือง เป็นต้น พัฒนาพื้นที่ของตนเองเป็นศูนย์การเรียนรู้ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในการผลิตปาล์มน้ำมันแบบครบวงจร ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและใช้ระบบการบริหารจัดการแบบเน้นการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มีการควบคุมคุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมัน โดยกำหนดเป็นกฎระเบียบชัดเจน รวมทั้งติดตามตรวจสอบ ดูแลแปลงของสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ

ผลงานที่สร้างคุณประโยชน์

นายพันศักดิ์ จิตรรัตน์ คิดค้นและพัฒนาองค์ความรู้ในการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน ตั้งแต่การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตร มีการคัดแยกต้นกล้าผิดปกติทั้งในช่วงระยะต่าง ๆ จนได้ต้นที่ปกติสมบูรณ์ทุกต้น การใช้น้ำเสียที่ผ่านระบบบำบัดน้ำของโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มแบบร่องปาล์ม ๒ แถว ต่อร่องน้ำ ๑ ร่อง ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้นและสามารถช่วยลดต้นทุนการใช้น้ำปุ๋ยลงได้ คิดค้นรดยกทะลายปาล์มเพื่อลดต้นทุนค่าแรงงาน และคิดค้นเครื่องปั่นทางใบ

ปาล์มน้ำมันมาใช้เป็นปุ๋ยเพิ่มอินทรียวัตถุในดินและความชุ่มชื้นในดินให้เพิ่มขึ้น มีการจัดการใช้สารเคมีในปริมาณที่เหมาะสมและปลอดภัยเพื่อกำจัด ต้นไทรที่ขึ้นอยู่บนต้นปาล์ม การใช้กับดักฟีโรโมนในการกำจัดด้วงแรดที่เป็นศัตรูทำลายต้นปาล์ม การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการรักษาโรคใบไหม้ในต้นกล้า ประยุกต์ใช้วัสดุที่ทำจากถุงปูนซีเมนต์หุบบางมะตอยปูพื้นรอบโคนต้นเพื่อกำจัดวัชพืช นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้เกษตรกรประกอบอาชีพเสริมในสวนปาล์มเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ ได้แก่ เลี้ยงแพะ เพาะเห็ด ปลูกดอกดาวเรือง นายพันศักดิ์ สามารถเป็นแบบอย่างความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร ทั้งด้านการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การบริหารจัดการ และการส่งเสริมการตลาด ซึ่งเป็นแนวทางที่จะแก้ปัญหาความยากจนและกระจายรายได้ให้แก่เกษตรกร ทำให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต มีรายได้เพิ่มขึ้น เกิดการออม มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ อีกทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหาภาพรวมของประเทศได้ มีห่วงโซ่การผลิตต่อเนื่องจากภาคการเกษตรไปถึงภาคอุตสาหกรรม

การขยายผลงาน

นายพันศักดิ์ จิตรัตน์ คัดค้านและพัฒนาวิธีการ การปลูกปาล์มน้ำมันทั้งระบบจนประสบความสำเร็จเป็น ที่ประจักษ์และได้รับการยอมรับ และได้ถ่ายทอดผลงาน ด้วยการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เรื่องปาล์มน้ำมัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จัดทำจุดสาธิตครบวงจร ในสวนปาล์มน้ำมันและเป็นแหล่งศึกษาดูงานของเกษตรกร ให้คำแนะนำและขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้ เครือข่าย จำนวน ๑๐ ศูนย์ ในอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ รวมถึงมีการรวมกลุ่มเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ให้ทำการผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่ในอำเภออ่าวลึก สมาชิก จำนวน ๒๑๘ คน บนพื้นที่กว่า ๓,๐๐๐ ไร่ และจัดตั้งศูนย์ เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ในพื้นที่ของตนเอง เพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงานแก่เกษตรกร

บุคคลที่สนใจ และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งยังเป็นที่ศึกษาวิจัยมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน ที่ครอบคลุมมิติความยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและ สิ่งแวดล้อม นายพันศักดิ์ ยังได้รับการแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งต่าง ๆ เช่น ประธานคณะกรรมการปาล์มน้ำมัน และพืชพลังงาน คณะกรรมการปาล์มน้ำมันและน้ำมัน ปาล์มแห่งชาติ ที่ปรึกษาคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์ เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร และแปลงใหญ่ระดับประเทศ ที่ปรึกษาแปลงใหญ่ปาล์ม น้ำมันระดับประเทศ โดยได้นำองค์ความรู้ วิธีการจัดการ สวนปาล์ม ไปนำเสนอเพื่อการขยายผลการดำเนินงาน ในเวทีต่าง ๆ และมีการถ่ายทอดผลงานผ่านหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ บทความ และนิทรรศการด้วย

นายปรีชา คีรี

อายุ ๖๕ ปี
การศึกษา ศึกษาด้วยตนเอง
สถานภาพ สมรส
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๙ บ้านห้วยหินลาดใน
หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านโป่ง
อำเภอเวียงป่าเป้า
จังหวัดเชียงราย
โทรศัพท์ ๐๘๕ ๗๑๓ ๒๕๓๓
อาชีพ เกษตรกร

สาขาปราชญ์เกษตร ผู้นำชุมชนและเครือข่าย

อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

คุณลักษณะส่วนบุคคล

นายปรีชา ศิริ เกิดในครอบครัวชนเผ่าปกาเกอะญอ มีประสบการณ์ในการทำงานภาคเกษตร และดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นระยะเวลา ๔๐ ปี ด้วยการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พึ่งพาตนเอง ไม่ก่อภาระหนี้สิน ไม่ยึดติดกับวัตถุนิยม อยู่กินแบบวิถีดั้งเดิม เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีการปลูกฝังลูกหลานให้มีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์จารีตประเพณีแบบดั้งเดิม หมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเองและชุมชน

โดยทำงานและหน้าที่ของตนเอง อย่างสุดความสามารถ หนักเอาเบาสู้ ไม่เกี่ยงงานหนัก มีน้ำใจ แบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่นทุกอย่างเท่าที่ตนเองทำได้ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ดำเนินชีวิตบนทางสายกลางตามหลักพุทธศาสนา จนสามารถเป็นตัวอย่าง และสามารถถ่ายทอดให้กับสมาชิกในชุมชน รวมถึงมีการรวมกลุ่มให้สมาชิกในชุมชนร่วมกันคิด ร่วมสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชน โดยทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และฝ่ายต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนของตนเอง กิจกรรมทางการเกษตรในพื้นที่ ประกอบด้วย การทำนา การปลูกชาอัสสัม (ชาเมี่ยง)

การปลูกกาแฟ การปลูกพลับ การปลูกไม้ผล การปลูกพืช ผักสวนครัว การปลูกสมุนไพร การเลี้ยงไก่ (ไก่ดำ) การเลี้ยงหมู (หมูเหมยซาน) การเลี้ยงปลา (ปลาดุก และ ปลานิล) การปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง การแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ผลงานที่สร้างคุณประโยชน์

นายปรีชา เป็นผู้นำชุมชนบ้านห้วยหินลาดในการจัดการตัวเองอย่างยั่งยืนและสมดุล ทั้งในด้านการจัดการทรัพยากร (ดิน น้ำ และป่า) ด้านระบบการผลิตไร้หมุนเวียน (การปลูกพืชหมุนเวียนในพื้นที่เดิม โดยปลูกข้าวผสมกับพืชอาหาร และปลูกพืชรายได้ร่วมกับป่า) และด้านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม (การสืบทอดสู่รุ่นลูกหลาน) โดยกิจกรรมที่ดำเนินการสร้างพื้นที่ป่า และส่งเสริมให้ชุมชนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังจัดให้มีการประชุมร่วมกันในชุมชน สร้างกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชุมชน อาทิ การทำแนวกันไฟป่า การทำประปาภูเขา

การสร้างอาชีพเสริม และการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชน โดยหักจากรายได้โฮมสเตย์ของสมาชิกในชุมชน เพื่อเป็นทุนช่วยเหลือให้แก่สมาชิก ในยามเจ็บป่วย มีการถ่ายทอดอุดมการณ์สู่คนรุ่นใหม่ให้ดำรงชีวิตตามวิถีดั้งเดิมของชนเผ่ากาเกอะญอควบคู่กับการอนุรักษ์ชุมชน รวมถึงเป็นตัวอย่างรูปธรรมด้านการจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ และป่า โดยทำการเกษตรในรูปแบบวนเกษตร จนเป็นแหล่งคาร์บอนเครดิตของจังหวัดเชียงราย โดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรป่า จำนวนกว่า ๑๐,๐๐๐ ไร่ และแบ่งเป็นพื้นที่ทำกิน จำนวนกว่า ๖๐๐ ไร่ โดยมีชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ เข้ามาถอดบทเรียนและนำไปเป็นต้นแบบในการจัดการชุมชนของตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นคณะกรรมการรางวัลลูกโลกสีเขียว ภาคเหนือ ของสถาบันลูกโลกสีเขียว และคณะกรรมการโครงการวิจัย Living in the Forest : Knowledge and Practices of Karen Community in Northern Thailand ภายใต้โครงการ

Humanities Across Border : Asia and Africa in the World ของ International Institute for Asian Studies (IIAS), Netherlands สำหรับรางวัลสูงสุดที่เคยได้รับ คือ รางวัล Forest Hero Award ในพื้นที่ Asia and the Pacific ของ United Nations (องค์การสหประชาชาติ) ปี ๒๕๕๖ และ รางวัลลูกโลกสีเขียว ๕ ปี แห่งความยั่งยืน ของสถาบันลูกโลกสีเขียว ปี ๒๕๔๔

การขยายผลงาน

ชุมชนบ้านห้วยหินลาดโน เป็นที่ศึกษาวิจัยและศึกษาดูงานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ฯลฯ และมีคณะจากต่างประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ ออสเตรเลีย ตุรกี ญี่ปุ่น จีน อินเดีย แอฟริกาใต้ เวียดนาม พม่า ลาว กัมพูชาเข้ามาศึกษาดูงาน และวิจัยในชุมชน สำหรับการถ่ายทอดแนวคิดและบทเรียนของชุมชนบ้านห้วยหินลาดโน ได้มีเครือข่ายชุมชนต่าง ๆ เข้ามาศึกษาดูงานและนำไปเป็นต้นแบบในการจัดการชุมชนของตนเอง โดยครอบคลุมทั้ง ๓ มิติ

ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จนประสบความสำเร็จและได้รับรางวัลต่าง ๆ ประกอบด้วย ๑) กลุ่มเกอญอโพพิทักษ์สายน้ำ ชุมชนบ้านห้วยชมอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียว ครั้งที่ ๑๐ ประเภทกลุ่มเยาวชน ปี ๒๕๕๑ ๒) ชุมชนบ้านสบลาน อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียว ครั้งที่ ๑๗ ประเภทชุมชน ปี ๒๕๕๙ ๓) ชุมชนบ้านป่าดิงงาม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียว ครั้งที่ ๑๔ ประเภทชุมชน ปี ๒๕๖๑ และ ๔) กลุ่มเยาวชนจิตอาสาบ้านสันหลวง ชุมชนบ้านสันหลวง อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย ได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียว ครั้งที่ ๑๙ ประเภทกลุ่มเยาวชน ปี ๒๕๖๒ ตามลำดับ

เกษตรกรดีเด่น แห่งชาติ

นางรจนา สิวันทา

อายุ ๔๔ ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖
สถานภาพ สมรส
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๕๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองสนธิ
อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์
โทรศัพท์ ๐๘๗ ๐๗๔ ๕๒๕๕
อาชีพ เกษตรกร

อาชีพทำนา

อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟื้นฟู อุปสรรคในการสร้างผลงาน

นางรจนา สิวันทา เป็นต้นแบบของเกษตรกรในการทำเกษตรธรรมชาติ เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเกษตรอินทรีย์ เป็นผู้ที่สนใจใฝ่รู้และศึกษาจากการปฏิบัติจริงด้วยตนเองจนได้รับการยอมรับ และเชิญให้เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ เป็นผู้ทรงภูมิปัญญาด้านการเกษตรกรรม (ข้าว) โดยใช้ภูมิปัญญาไทยเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยการทำนาแบบอินทรีย์ มีการคิดค้นวิธีการทำนาให้ได้

ผลผลิตมากขึ้นและใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมในพื้นที่มีการเพาะเลี้ยงจุลินทรีย์เพื่อใช้เอง และผลิตสารชีวภัณฑ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการทำนา ในด้านการคัดและผสมพันธุ์ข้าวได้ใช้วิธีคัดพันธุ์ข้าวโดยการตัดข้าวพันธุ์ปนคัดเอาเมล็ดที่สมบูรณ์ไปเพาะขยายพันธุ์เพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่สมบูรณ์สำหรับนำไปเพาะปลูกต่อไป ซึ่งเป็นความคิดริเริ่มในการทำเกษตรแบบอินทรีย์ที่ช่วยลดต้นทุนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

มีการวางแผนการผลิตข้าวและการทำนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีการดำเนินงาน ดังนี้

๑. การบริหารจัดการการผลิตข้าว

- ปลูกข้าวโดยใช้เครื่องหยอดข้าวแห้งเพื่อประหยัดเมล็ดพันธุ์ และช่วยลดการระบาดของศัตรูข้าว
- ใช้เครื่องพรวนดินในร่องนาหยอด เพื่อกำจัดวัชพืช
- ผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี
- ผลิตน้ำหมักชีวภาพ ทดแทนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูข้าว
- ไถกลบตอซังหลังการเก็บเกี่ยว

- ปลูกพืชหลังนา ได้แก่ มันเทศญี่ปุ่น แดงโม และผักอินทรีรี่ เพื่อจำหน่ายหารายได้เพิ่ม และช่วยลดการระบาดของศัตรูข้าว

- ปลูกพืชตระกูลถั่ว ได้แก่ ปอเทือง ถั่วพรรำ และถั่วเขียว เพื่อปรับปรุงบำรุงดินและจำหน่ายหารายได้เพิ่ม

- ปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

- ขุดบ่อน้ำ เพื่อเก็บกักน้ำเอาไว้ใช้เลี้ยงปลาและกบ เพื่อเป็นรายได้เสริม

- ทำการเกษตรแบบผสมผสานเพื่อเพิ่มรายได้

- ใช้เครื่องคัดทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ข้าว

- มีโรงสีข้าวสำหรับแปรรูปเป็นข้าวสาร

- ใช้เครื่องซิลลัสสุญญากาศช่วยยืดอายุการ

เก็บรักษาและเพิ่มมูลค่า

๒. การตลาด

- ผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์จำหน่าย แปรรูปเป็นข้าวสารไว้บริโภค และจำหน่าย

- ผลผลิตมีคุณภาพ ปลอดภัยต่อตนเองและผู้บริโภค

- ผลผลิตเฉลี่ย ๖๒๐ กิโลกรัมต่อไร่ (ความชื้น ๑๕%) พันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ผลผลิตเฉลี่ยชุมชนประมาณ ๔๘๘ กิโลกรัมต่อไร่

- ผลผลิตเฉลี่ยของจังหวัดสุรินทร์ ๓๗๖ กิโลกรัมต่อไร่

- แปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตข้าว ได้แก่ ข้าวบรรจุถุงแบบสุญญากาศ

- เพิ่มรายได้และมูลค่าด้วยการค้าออนไลน์

- ทุน/รายได้ (ย้อนหลัง ๓ ปี)

ปี	ต้นทุน (บาท/ไร่)	รายได้ (บาท/ไร่)	กำไร (บาท/ไร่)
๒๕๕๙	๒,๓๔๐	๘,๕๖๐	๖,๐๔๐
๒๕๖๐	๒,๑๐๐	๙,๕๑๔	๗,๔๑๔
๒๕๖๑	๒,๐๑๐	๑๔,๑๐๐	๑๖,๐๙๐

๓. การขยายผลเป็นจุดสาธิตและถ่ายทอดความรู้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอจอมพระ (ศูนย์เครือข่าย) ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ
- เป็นวิทยากรเกี่ยวกับการผลิตข้าวอินทรีย์และเกษตรทฤษฎีใหม่ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ช่วยประสานงานในการถ่ายทอดความรู้เพื่อยกระดับชาวนา และช่วยต่อยอดความรู้แก่ลูกหลานชาวนา

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

- ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอจอมพระ (ศูนย์เครือข่าย)
- ประธานนาแปลงใหญ่อำเภอจอมพระ
- รองประธานนาแปลงใหญ่จังหวัดสุรินทร์
- ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านโนนจั่ว
- ประธานกลุ่มโรงสีข้าวชุมชนบ้านโนนจั่ว
- ประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านโนนจั่ว
- อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)
- หมอดินอาสา
- คณะกรรมการโครงการชุมชนพอเพียงบ้านโนนจั่ว

- กรรมการกลุ่มโค - กระบือบ้านโนนจั่ว
- คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์
- ประธานกลุ่มแม่บ้านโนนจั่ว
- คณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับอำเภอ
- คณะกรรมการสตรีผู้บำเพ็ญประโยชน์ระดับจังหวัดสุรินทร์

- คณะกรรมการศูนย์สาธิตการตลาด
บ้านโนนจั่ว

- ประธานสาธารณสุขมูลฐานชุมชน
- รองประธานสาธารณสุขมูลฐานระดับ
ตำบลหนองสนธิ

- ประธานฝ่ายรักษาสิ่งแวดล้อมและกำจัด
ขยะหมู่บ้านโนนจั่ว

- คณะกรรมการป่าไม้ชุมชนบ้านโนนจั่ว
- คณะกรรมการกองทุนคุณธรรมระดับ
ตำบลหนองสนธิ

- สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสนธิ
- คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วน
ตำบลหนองสนธิ

- คณะกรรมการหมู่บ้านโนนจั่ว

การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

- เป็นวิทยากรและเป็นแหล่งศึกษาดูงาน
ของเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป

ความสามารถในการสื่อสาร

- สามารถสื่อสารและทำความเข้าใจกับ
บุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี

บุคลิกภาพและจริยธรรม

- บุคลิกภาพน่าเชื่อถือ

- มีความเป็นผู้นำและเป็นผู้ที่เสียสละ
เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การปรับปรุงบำรุงดิน

- ผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี
- ไถกลบตอซังหลังการเก็บเกี่ยว
- ปลูกพืชตระกูลถั่ว ได้แก่ ปอเทือง ถั่วพริ้ว
และถั่วเขียว เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

การป้องกันและอนุรักษ์ดิน

- ปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้าง
พังทลายของดิน

การป้องกันและกำจัดศัตรูข้าวโดยวิธีผสมผสาน

- ปลูกข้าวโดยใช้เครื่องหยอดข้าวแห้ง
ช่วยลดการระบาดของศัตรูข้าว

- ใช้เครื่องพรวนดินในร่องนาหยอด
เพื่อกำจัดวัชพืช

- ผลิตน้ำหมักชีวภาพ ทดแทนการใช้สารเคมี
กำจัดศัตรูข้าว

- ปลูกพืชหลังนา ได้แก่ มันเทศญี่ปุ่น แตงโม
และผักอินทรีย์ ช่วยลดการระบาดของศัตรูข้าว

นายนิโรจน์ แสนไชย

อายุ ๖๙ ปี
การศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สถานภาพ สมรส
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลวังพาง
 อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน
โทรศัพท์ ๐๘๑ ๙๕๑ ๔๖๕๙
อาชีพ เกษตรกรรม (สวนลำไย)

อาชีพทำสวน

อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟื้นฟู อุปสรรคในการสร้างผลงาน

๑. ความคิดริเริ่มและความพยายามฟื้นฟู
อุปสรรคในการสร้างผลงาน

“เน้นการทำเกษตรเชิงวิจัยทดลอง พัฒนาคุณภาพ
แก้ไขปัญหาผลผลิตล้นตลาดโดยการผลิตนอกฤดู มี
ผลผลิตออกสู่ตลาดตลอดทั้งปี” ในอดีตเริ่มจากการปลูก
พืชล้มลุกเป็นหลักได้แก่ ยาสูบ แตงโม ข้าวโพดหวาน
กระเทียม และมีการปลูกมะม่วง ลำไย เสริมเป็นพืชรอง
ต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกลำไยเป็นหลัก เนื่องจาก
ลำไยเป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดลำพูน สภาพพื้นที่

อำเภอเวียงหนองล่องมีความเหมาะสม มีแหล่งน้ำแม่น้ำปิง และมีตลาดรองรับจำนวนมาก ปัจจุบันมีต้นลำไย จำนวน ๓,๒๖๔ ต้น โดยปลูกลำไยระยะชิด บังคับทรงพุ่ม ต้นเตี้ย ระยะปลูก ๖ x ๖ เมตร ใช้กล้าพันธุ์ลำไยที่เพาะมาจากเมล็ด แล้วทำการเปลี่ยนยอดเป็นลำไยอีดอทั้งหมด ทำให้ ต้นลำไยมีรากแก้วช่วยในการยึดต้นลำไยไม่ให้โค่นล้มได้ง่าย ทนลมทนแล้งได้ดีกว่ากิ่งตอน การปลูกลำไยโดยทั่วไป จะใช้กิ่งตอนไม่มีรากแก้ว ทำให้โค่นล้มได้ง่ายต้องใช้ไม้ไผ่ ค้ำยันเป็นการสิ้นเปลืองเพิ่มต้นทุนการผลิตและเป็นการทำลายป่าเพราะไม้ไผ่ส่วนใหญ่ตัดมาจากป่า

๒. การนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับ พื้นที่และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

๑) การจัดการพื้นที่ที่เหมาะสม มีการแบ่งโซน ในการกำหนดรุ่นการผลิตให้สามารถมีผลผลิตออกตลอดทั้งปี และมีการวางระบบน้ำแบบอัตโนมัติ

๒) การเปลี่ยนยอดลำไย (การเลียบยอดลำไย) โดยได้คิดค้นและทดลองเป็นคนแรกในประเทศไทย เพื่อแก้ปัญหาการโคนล้มและการค้ำยัน เมื่อประสบผลสำเร็จจึงนำความรู้ไปเผยแพร่สู่เกษตรกรชาวสวนลำไย

๓) เทคโนโลยีการกระตุ้นให้ลำไยออกดอก เป็นบุคคลกลุ่มแรกที่ทดลองใช้สารโพแทสเซียมคลอเรต เพื่อบังคับให้ลำไยออกนอกฤดูได้ตลอดทั้งปี ทำให้ได้ผลลำไยสดที่มีคุณภาพสูง เป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ ช่วยลดปริมาณผลผลิตลำไยในฤดู

๔) เทคโนโลยีการให้น้ำลำไยในระบบท่อผ่าน หัวมินิสปริงเกอร์และใช้เครื่องตั้งเวลา (Timer) ในการควบคุมการให้น้ำอัตโนมัติ เป็นระบบที่สามารถเพิ่มหรือลดระยะเวลาการให้น้ำขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ สะดวกต่อการใช้งานและมีประสิทธิภาพ ต้นทุนต่ำหาซื้อวัสดุอุปกรณ์และติดตั้งง่าย ช่วยลดต้นทุนแรงงาน มีความแม่นยำในการตั้งเวลาทำให้การให้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕) เทคโนโลยีการตัดแต่งกิ่ง ด้วยเครื่องตัดหญ้าสะพายแบบข้ออ่อน ซึ่งช่วยให้สามารถตัดแต่งกิ่งได้รวดเร็ว ผลสวย กิ่งลำไยไม่ฉีกขาด ประหยัดเวลาในการตัดแต่ง ใช้เวลาในการตัดแต่งกิ่งไม่เกิน ๕ นาทีต่อต้น ทำให้ลดต้นทุนค่าแรงงานได้เป็นอย่างดี

๖) การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร ให้เหมาะสมกับพื้นที่ เช่น ใช้รถไถพร้อมคน เครื่องพ่นยาแอร์บลาสต์ ในการพ่นสารเคมี ใช้เครื่องตัดหญ้าแบบเบี่ยงเข้าต้น

๓. การแก้ปัญหาของเกษตรกรด้านพื้นที่ ด้านวิชาการเกษตร ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑) ด้านวิชาการ มีการพัฒนาวิชาการและเทคโนโลยีด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่องทั้งในและต่างประเทศ ให้ความร่วมมือกับนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุคนธ์ ภาควิชา และเอกชน ทำการวิจัยเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับลำไย เช่น เรื่อง สารโพแทสเซียมคลอเรตตกค้างในดิน ความต้องการใช้ปุ๋ยของลำไยตลอดทั้งปี การตัดแต่งทรงพุ่มลำไย ความแตกต่างของระบบรากลำไยแบบกิ่งตอนเทียบกับแบบเพาะเมล็ดแล้วเลียบยอด ฮอร์โมนพืช การทำให้ผลลำไยมีขนาดใหญ่ ฯลฯ

๒) ด้านเศรษฐกิจ มีการวางแผนการผลิตและการตลาด โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพของผลผลิต ให้ผลผลิตมีคุณภาพสูง มีการผลิตนอกฤดู กำหนดเวลาในการออกผลผลิตไม่ให้ตรงกับช่วงที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตมีราคาตกต่ำ อีกทั้ง ผลผลิตสดมีคุณภาพสูง ทำให้ไม่มีผลผลิตที่ตกเกรด ลดปัญหาเรื่องการจัดการผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ

๓) ด้านสังคม การเมือง มีการรวมกลุ่มแปลง ใหญ่ลำไยเวียงหนองล่อง เพื่อช่วยกันพัฒนา ด้านการ เพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนผลผลิต ด้านคุณภาพ ด้านการ ตลาด และด้านการจัดการบริหารกลุ่ม

๔) ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่มีการเผาเศษวัสดุ ทางการเกษตร มีการปักเศษกิ่งไม้และใช้เศษใบไม้ในการ คลุมหน้าดินแทนการเผา ทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เองภายในสวน ลำไย เสียบบอดแทนการกิ่งตอน ทำให้ไม่ต้องใช้ไม้ค้ำยัน ต้นลำไย

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

๑. ผลผลิตต่อไร่

- ปี ๒๕๕๙ ผลผลิตเฉลี่ย ๒,๖๔๐ กก./ไร่
(ผลผลิตเฉลี่ยจังหวัดลำพูน ๗๔๕ กก./ไร่)

- ปี ๒๕๖๐ ผลผลิตเฉลี่ย ๒,๗๕๐ กก./ไร่
(ผลผลิตเฉลี่ยจังหวัดลำพูน ๘๔๔ กก./ไร่)

- ปี ๒๕๖๑ ผลผลิตเฉลี่ย ๒,๘๐๐ กก./ไร่
(ผลผลิตเฉลี่ยจังหวัดลำพูน ๙๓๒ กก./ไร่)

๒. ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร พืชลำไย จำนวน ๘๖ ไร่ และได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาวิชาการเกษตรดีที่เหมาะสม ประจำปี ๒๕๕๙ (ระดับประเทศ)

๓. มีการบริหารจัดการการผลิตและการตลาดที่ดี

- การบริหารจัดการการผลิต มีการแบ่งโซน ในการผลิตลำไย เป็น ๔ รุ่น ทั้งในฤดูและนอกฤดู เพื่อให้ มีผลผลิตตลอดทั้งปี และมีการคัดเกรดผลผลิต

- การบริหารจัดการด้านการตลาด ลำไย สวนแสนไชยเป็นลำไยที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด โดยทางสวนมีการจำหน่ายผลผลิต ๒ รูปแบบ คือ บรรจุ ตะกร้าเอง ส่งส่งออกพร้อมกับทางกลุ่มแปลงใหญ่ลำไย ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน และจำหน่ายแบบรถร่วง และแบบขายเหมาผ่านพ่อค้า คนกลาง เพื่อบริหารจัดการด้านแรงงาน และระยะเวลา ในการเก็บผลผลิต

๔.ทุนและรายได้ (ย้อนหลัง ๓ ปี)

- ปี ๒๕๕๙

รายได้เฉลี่ยต่อไร่: ๓๘,๙๗๘ บาท

ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อไร่: ๘,๙๒๕ บาท

กำไรเฉลี่ยต่อไร่: ๓๐,๐๕๓ บาท

- ปี ๒๕๖๐

รายได้เฉลี่ยต่อไร่: ๕๙,๕๕๒ บาท

ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อไร่: ๘,๘๒๒ บาท

กำไรเฉลี่ยต่อไร่: ๕๑,๑๓๐ บาท

- ปี ๒๕๖๑

รายได้เฉลี่ยต่อไร่: ๕๖,๘๗๔ บาท

ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อไร่: ๑๑,๔๗๔ บาท

กำไรเฉลี่ยต่อไร่: ๔๕,๓๙๖ บาท

หมายเหตุ: ต้นทุนการผลิต ปี ๒๕๖๑

เพิ่มขึ้นเนื่องจากการปรับปรุงสวนลำไย เช่น การวางระบบท่อน้ำเพิ่มเติม การเปลี่ยนท่อน้ำ การเปลี่ยนและเดินสายไฟใหม่ และการปรับถมถนนภายในสวน

๕. การใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการการผลิตทางสวนสะนไชยให้ความสำคัญการผลิตลำไยให้มีคุณภาพ และต้นทุนต่ำ โดยนำเครื่องจักรและเทคโนโลยีมาปรับใช้ ในด้านการลดต้นทุน ได้แก่

- ๑) การปลูกลำไยที่มีรากแก้ว สามารถลดต้นทุนไม้ค้ำยันได้ ๔,๔๐๐ บาท/ไร่
- ๒) การควบคุมทรงพุ่มให้มีลักษณะต้นเตี้ยสามารถลดต้นทุนค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ๑,๐๐๐ บาท/ไร่
- ๓) การกำจัดวัชพืช ใช้รถไถตัดหญ้าลดต้นทุนแรงงาน ได้ ๑๔๓ บาท/ไร่
- ๔) ระบบน้ำอัตโนมัติควบคุมเวลา สามารถลดต้นทุนแรงงาน ได้ ๕๐๐ บาท/ไร่
- ๕) การใส่ปุ๋ยตรงตามความต้องการของพืช ลดต้นทุนการผลิต ได้ ๓,๓๗๐ บาท/ไร่
- ๖) ใช้เครื่องพ่นสารเคมีแบบคนและแบบแอร์บลาสต์ ลดต้นทุนค่าจ้างแรงงานและสารเคมีลงได้ ร้อยละ ๔๐ ด้านคุณภาพ สวนสะนไชย มีการตัดแต่งทรงพุ่ม ตัดแต่งข้อผลลำไย และใช้สารเคมีถูกต้องเหมาะสม ปลอดภัย ตรงกับช่วงของการเจริญเติบโต ส่งผลให้สวนสะนไชยสามารถผลิตลำไยคุณภาพเกรด AA ร้อยละ ๕๐ A ร้อยละ ๓๐ B ร้อยละ ๑๕ C ร้อยละ ๕

ความยั่งยืนในอาชีพ

- พื้นที่สวนนี้เป็นที่มรดกมีเอนดถูกต้องตามกฎหมาย ทำการเกษตรมาเกือบ ๙๐ ปี ลำไยที่ให้ผลผลิตปัจจุบันมีอายุประมาณ ๒๐ - ๒๑ ปี และเป็นพืชที่มีแนวโน้มที่ดีขึ้นมาโดยตลอด

- มีการเพิ่มผลผลิตต่อไร่และคุณภาพของผลผลิตให้สูงขึ้นแทนการเพิ่มพื้นที่ปลูก

- มีทายาทสืบทอดการทำเกษตร คือ นางสาวรุจิอร แสนไชย ซึ่งเป็นธิดา โดยจบการศึกษาปริญญาโทจาก University of South Australia มาสืบทอดการทำสวนลำไย ซึ่งได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจากคุณนิโรจน์ แสนไชย เพื่อที่จะพัฒนาต่อยอดการทำสวนลำไยอย่างยั่งยืน และมั่นคง

การขยายผล

๑. เป็นสถานที่อบรม ให้ความรู้ ศึกษาดูงาน และฝึกงาน ของนักเรียน นักศึกษาและบุคคลทั่วไป

๒. สวนแสนไชยเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอเวียงหนองล่อง และคณะกรรมการแปลงใหญ่ลำไยเวียงหนองล่อง เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเรื่องลำไย ให้เกษตรกรและผู้สนใจเข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓. เป็นผู้จัดรายการให้ความรู้ด้านการเกษตร วิทยุชุมชน PPS Radio ของอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ คลื่น ๑๐๗ mHz ทุกวันจันทร์ของสัปดาห์ เวลา ๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ น.

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

- เป็นประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.เวียงหนองล่อง จ.ลำพูน

- เป็นคณะกรรมการแปลงใหญ่ลำไยเวียงหนองล่อง อ.เวียงหนองล่อง จ.ลำพูน

- เป็นประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนจอมทอง จ.เชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๕๓

- ประธานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบลวังผาง อ.เวียงหนองล่อง จ.ลำพูน

- อนุกรรมการป้องกันแก้ไขปัญหาลำไยภาคเหนือ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔

- ผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕

- ประธานคณะกรรมการศูนย์เครือข่ายเกษตรกรสถาบันเกษตรกรและการถ่ายทอดเทคโนโลยีภาคเหนือตอนบน ปี พ.ศ. ๒๕๕๕

- ประธานเครือข่ายการเกษตรอาสา (ศกอ.) อ.เวียงหนองล่อง จ.ลำพูน

- ได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาวิชาการเกษตรดีที่เหมาะสม ประจำปี ๒๕๕๙

- เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เรื่องการเกษตร และเรื่องอื่น ๆ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. การปรับปรุงบำรุงดิน

- มีการใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่เหมาะสมกับขนาดดินและระยะการเจริญเติบโตของลำไย ในแต่ละช่วง โดยได้ทำการศึกษาด้วยตนเองและศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงขี้เหล็ก และกรมวิชาการเกษตร

- มีการทำปุ๋ยหมักใช้เอง โดยใช้ใบลำไยที่ได้มาจากการตัดแต่งกิ่ง และเศษวัชพืชในสวน ร่วมกับ พด.๑ ที่ได้รับจากกรมพัฒนาที่ดินมาเป็นตัวช่วยเร่งปฏิกิริยาการย่อยสลายของใบไม้และมูลวัวให้ทำปฏิกิริยากันเร็วขึ้นเพื่อให้ได้ปุ๋ยหมักที่มีคุณภาพดีโดยไม่มีการเผาใบลำไย และเศษวัชพืช เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน ช่วยบำรุงดินลำไย และเพื่อรักษาสภาพจุลินทรีย์/อินทรีย์วัตถุในดิน

- มีการใช้ปุ๋ยหมักพืชสด หรือการทำปุ๋ยหมักไต้ดิน ตามนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยจะมีการกวาดใบลำไยที่หล่นอยู่บริเวณรอบต้นลำไยให้ไปอยู่ไต้ต้นลำไย แล้วใส่พด.๑ และเปิดน้ำใส่ตามปกติ โดยวิธีนี้จะช่วยเพิ่มคุณภาพของดิน และยังเป็นลดการเผาใบไม้ในสวนด้วย

๒. การป้องกันและการรักษาดิน

- มีการรักษาความชื้นของดินโดยใช้เศษวัสดุ (ใบลำไย) คลุมดิน เพื่อป้องกันหน้าดินแห้งเร็ว และยังเป็นเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แกดินเป็นอย่างดี

- ไม่มีการเผาเศษวัสดุภายในแปลง

๓. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

- มีการใช้วิธีกลในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เช่น

เมื่อมีโรคพุ่มไม้กว่าดะบาด จะมีการตัดส่วนที่ติดโรคใส่ในถุงดำ แล้วนำไปตากแดด เพื่อให้ไรที่เป็นพาหะของโรคตาย จากนั้นจะทำการขุดหลุมฝังเพื่อป้องกันการระบาดของโรค

- มีการใช้แมลงแตนเบียนในการช่วยทำลายมวนลำไย โดยแตนเบียนนี้จะเป็นแมลงศัตรูธรรมชาติที่สามารถทำลายมวนลำไยได้ ทั้งยังไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของเกษตรกรและสภาพแวดล้อม ที่สำคัญสามารถลดค่าใช้จ่ายจากการใช้สารเคมีในการฆ่าแมลงด้วย

๔. มีการจัดการที่อยู่อาศัย และกิจกรรมการปลูกพืชอย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการถูกสุขลักษณะ และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

- มีการจัดแบ่งโซนในการปลูกพืช และที่อยู่อาศัยได้เหมาะสม มีการวางผังแปลงที่เหมาะสม รถทุกชนิดสามารถเข้าไปปฏิบัติงานในแปลงได้

- มีการปรับปรุงพื้นที่ตลอดเวลา ทำให้ขจัดปัญหาน้ำท่วมขัง น้ำแล้ง และไฟไหม้สวนในหน้าแล้งได้เป็นอย่างดี

นายไชยสรรค์ อภัยนอก

อายุ ๕๓ ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖
สถานภาพ สมรส
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๗๗/๑ หมู่ที่ ๘ บ้านหนองตอ
ตำบลจันทึก อำเภอปากช่อง
จังหวัดนครราชสีมา
โทรศัพท์ ๐๘๑ ๒๖๖ ๐๘๒๖
อาชีพ เกษตรกรรม (ทำไร่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์)

อาชีพทำไร่

อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟันฝ่า อุปสรรคในการสร้างผลงาน

เริ่มต้นอาชีพทำไร่ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๑ โดยเริ่มจากการทำไร่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์สุวรรณ ๑ และสุวรรณ ๒ และเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง จนถึงปัจจุบัน มีพื้นที่ทำไร่ข้าวโพดขนาด ๕๕ ไร่ ตลอดเวลากว่า ๓๑ ปี (พ.ศ. ๒๕๓๑ - พ.ศ. ๒๕๖๒) มีแนวคิดในการทำงาน “อาชีพทำการเกษตร เป็นอาชีพที่เหนื่อยหนัก จึงต้องทำให้ประสบความสำเร็จให้ได้”

ในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการศึกษาค้นคว้าคัดเลือกพันธุ์ดี โดยนำพันธุ์ใหม่ ๆ มาปลูกทดสอบก่อนในพื้นที่จริง เพื่อคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมก่อนนำไปปลูกขยายพันธุ์ต่อไป มีการศึกษาหาความรู้เรื่องการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากแหล่งวิชาการหลายช่องทาง เช่น พัฒนาศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำการทดลองร่วมกับภาครัฐและเอกชน อบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มสมาชิกเครือข่าย นอกจากนี้ยังมีการบริหารจัดการการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม วางแผนการผลิตให้มีความหลากหลาย ได้แก่ การผลิตเมล็ดพันธุ์ใช้เอง การผลิตอาหารสัตว์ (คอร์นไซเลจ) การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพื่อขายเมล็ดแห้ง และมีการเชื่อมโยงตลาดสินค้า สร้างเครือข่ายการผลิตเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางรายได้ในกลุ่มเกษตรกร และที่ขาดไม่ได้คือการพัฒนาดินเอง เรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ไว้ใช้เอง

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำการเกษตร ได้มีการออกแบบปรับปรุงแก้ไขเครื่องหยอดเมล็ดเพื่อความเหมาะสมกับการใช้งาน จากแบบแจ็บเปลี่ยนเป็นแบบจานใช้แอปพลิเคชัน “TFT ปุยสั่งตัด” มาใช้ประกอบการตัดสินใจใส่ปุ๋ยให้ถูกต้องตามค่าวิเคราะห์ลดต้นทุนใช้เครื่องเก็บเกี่ยวและเครื่องกะเทาะเมล็ดข้าวโพด สามารถเก็บเกี่ยว

ได้รวดเร็ว ลดต้นทุน และเมล็ดสามารถจำหน่ายได้ทันที นอกจากนี้ มีการศึกษาเรียนรู้วงจรชีวิตของหนอนกระทู้ เพื่อการกำจัดอย่างถูกวิธี โดยทำกับดักผีเสื้อด้วยกากน้ำตาลเพื่อลดปริมาณหนอนกระทู้และใช้น้ำหมักสมุนไพรเพื่อป้องกันและกำจัดหนอนกระทู้ลายจุดข้าวโพด

อุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินงานได้มีการแก้ไข ปัญหาอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นดินลูกรัง เนื้อดินมีน้อย การสะสมน้ำและธาตุอาหารต่ำ จึงคัดเลือกใช้พันธุ์นครสวรรค์ ๓ และพันธุ์สุวรรณ ๕ โดยสัดส่วนพันธุ์ ๗๐ และ ๒ เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ในขณะที่พื้นที่บางส่วนซึ่งเป็นดินดี จะใช้พันธุ์ข้าวโพดจากบริษัท เอกชนโดยสัดส่วนที่ใช้ประมาณ ๒๔ เปอร์เซ็นต์ บริเวณที่เป็นพื้นที่ลุ่ม น้ำท่วมขัง ใช้ปลูกหญ้าเนเปียร์ เก็บเกี่ยวได้ตลอดปี ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย ในบริเวณพื้นที่ราบ ใช้วิธีการปรับปรุงบำรุงดินด้วยการไถกลบตอซังข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด

นอกจากนี้ยังมีการขยายผลต่อยอดออกสู่เครือข่าย โดยทำหน้าที่เป็นวิทยากรเกษตรกรและมีแปลงเรียนรู้เป็นแหล่งศึกษาแก่เกษตรกรในหมู่บ้านและเกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๓๐๐ คน และรับหน้าที่เป็นผู้จัดการแปลงกลุ่ม

แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จังหวัดจันทบุรี รวมถึงยังเป็นเกษตรกรต้นแบบ Smart Farmer ด้านการผลิตพืชไร่อีกด้วย

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

เป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร ทำไร่ข้าวโพดต่อจากบิดามารดามาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลากว่า ๓๐ ปี เรียนรู้ด้วยตนเองและจากนักวิชาการทั้งภาครัฐและเอกชน มีผลผลิตออกสู่ตลาดทั้งปี ทำให้มีรายได้จากการทำไร่ข้าวโพด ๘๐% อย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบันปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บนที่ดินของตนเอง รวม ๕๕ ไร่ มีการบริหารจัดการไร่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ด้วยหลักการ ดังนี้

๑. ลดต้นทุนการผลิต

โดยผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมใช้เอง ไถระเบิดดินดานเพื่อปรับโครงสร้างดินให้ระบายน้ำได้ดี ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ (มูลวัว) พ.ด.๒ ร่วมกับปุ๋ยพืชสด รองกันหลุม แทนการใช้ปุ๋ยเคมี ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และใช้ application “TFT ปุ๋ยสั่งตัด” มาใช้ประกอบการตัดสินใจใส่ปุ๋ย ใช้น้ำหมักมูลนุไพร (ภูมิปัญญา) กำจัดหนอนกระทู้ลายจุดข้าวโพดแทนการใช้สารเคมี

๒. การเพิ่มผลผลิตและพัฒนาคุณภาพผลผลิต

เลือกใช้พันธุ์ดี ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๕๐๐ กก./ไร่ (ที่ความชื้น ๒๕-๓๐%) สูงกว่าผลผลิตเฉลี่ยของประเทศ ๗๔๘ กก./ไร่ ใช้ระบบน้ำหยดในแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ ทำให้เมล็ดพันธุ์สมบูรณ์ ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและใช้ application “TFT ปุ๋ยสั่งตัด” และผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ GAP สร้างมูลค่าเพิ่มกับผลผลิต เป็นต้นแบบการผลิตข้าวโพดหมักพืชอาหารสัตว์ (ไซเลจ) รายได้

เพิ่มขึ้นร้อยละประมาณ ๔,๐๐๐ บาท และป้องกันและกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดได้สำเร็จ

รายได้/ต้นทุน/กำไร/ผลผลิต	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
รายได้ทั้งหมด (บาท)	๗๒๕,๗๒๕	๗๙๓,๐๐๐	๗๔๒,๕๐๐
ค่าใช้จ่าย (บาท)	๒๘๐,๕๐๐	๒๗๒,๕๒๕	๒๔๙,๗๐๐
รายได้สุทธิ (บาท)	๔๔๕,๒๒๕ (๘,๐๙๕ บาท/ไร่)	๕๒๐,๔๗๕ (๙,๘๖๕ บาท/ไร่)	๔๙๒,๘๐๐ (๘,๙๖๐ บาท/ไร่)
ผลผลิตรวม (ตัน)	๗๐.๕ (๑,๓๐๐ กก./ไร่)	๗๗ (๑,๔๐๐ กก./ไร่)	๘๒.๕ (๑,๕๐๐ กก./ไร่)

สรุปเปรียบเทียบข้อมูล ปี ๒๕๖๑ (ต่อหน่วยการผลิต)

- ผลผลิต ๑,๕๐๐ กก./ไร่
- ราคาขาย ๙.๐๐ บาท/กก.
- ต้นทุน ๔,๕๔๐ บาท/ไร่ (๓.๐๒๖ บาท/กก.)
- รายได้ ๑๓,๕๐๐ บาท/ไร่
- กำไร ๘,๙๖๐ บาท/ไร่ (๕.๙๗ บาท/กก.)

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

ปัจจุบันรับหน้าที่เป็นประธานสหกรณ์การเกษตร
ปากช่อง จำกัด ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
จันทิก สารวัตรกำนันตำบลจันทิก เกษตรกรต้นแบบด้าน
การผลิตพืชไร่ และ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอาสาสมัคร
เกษตรซึ่งด้านการเสียสละและการมีส่วนร่วมกับชุมชน ดังนี้

๑. เป็นวิทยากรให้ความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ
การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์กับสมาชิกแปลงใหญ่และ
เกษตรกรทั่วไปของอำเภอปากช่อง

๒. เป็นผู้นำในการพัฒนาการผลิตข้าวโพดเลี้ยง
สัตว์และนำเสนอปัญหาการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของ
เกษตรกรอำเภอปากช่องกับท่านนายกรัฐมนตรี พลเอก
ประยุทธ์ จันทร์โอชา

๓. ขับเคลื่อนการดำเนินงานการเกษตรในรูปแบบ
แปลงใหญ่และพัฒนาตนเองเป็นผู้จัดการแปลงให้คำปรึกษา
ข้อมูลวิชาการแก่สมาชิกและเกษตรกรทั่วไป

๔. เป็นผู้ประสานงานและเป็นคนกลางในเรื่อง
การจัดซื้อปัจจัยการผลิตและขายผลผลิตภายใต้สหกรณ์
การเกษตรต่อราคาผลผลิตให้แก่สมาชิกสหกรณ์

๕. สนับสนุนกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ และเครื่องมือ
อุปกรณ์ในการพัฒนาปรับปรุงถนนภายในชุมชน และ
ร่วมกิจกรรมทำบุญบำรุงพระพุทธศาสนา ร่วมกับชุมชน

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่ดินที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทุกแปลงไม่อยู่ในเขต
ป่าสงวนหรือเขตหวงห้ามของทางราชการ ปรับปรุงบำรุง
ดินสร้างสมดุลให้กับระบบนิเวศน์ โดยเพิ่มจุลินทรีย์ลงดิน
ในรูปแบบใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสดแทนการใช้ปุ๋ย
เคมี ไถระเบิดดินดานเพื่อรักษาสภาพดิน ให้มีการระบาย
น้ำดี ร่วนซุย ใช้เครื่องจักรไถกลบตอซังข้าวโพด วัชพืช
เป็นปุ๋ยพืชสดแทนการเผา ใช้หลักการทำจัดวัชพืชโดยวิธี
ผสมผสาน เช่น ใช้น้ำหมักสมุนไพรควบคู่กับการ
ใช้สารเคมีตามหลักวิธีการอย่างถูกต้องและเหมาะสมและ
ใช้น้ำอย่างประหยัดในแปลงปลูกข้าวโพดเพื่อทำเมล็ดพันธุ์
ด้วยระบบน้ำหยด

นายบุญลั่น โพนสงคราม

อายุ ๖๒ ปี
การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4
สถานภาพ สมรส
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 188 หมู่ที่ 8 ตำบลวังหลวง
อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย
โทรศัพท์ ๐๖๓ ๙๐๙ ๓๗๒๒
อาชีพ เกษตรกรรม

อาชีพไร่นา สวนผสม

อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการสร้างผลงาน

แนวคิด/คติประจำใจ

แนวคิด : “พอเพียง พออยู่ พอกิน พอใช้”

คติประจำใจ : “จะเป็นคนน้ำไม่เต็มแก้ว”

ความคิดริเริ่ม

- ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เริ่มประกอบอาชีพทำนาตามฤดูกาล และเลี้ยงหมูขาดทุน ต้องกู้ยืม ธกส.เป็นหนี้ผูกพัน

- ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นลูกจ้างรับเหมาทำถนน จ.นครศรีธรรมราช และเป็นผู้จัดการฟาร์มวีราฟลอว์รา แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยศึกษาเรียนรู้ที่ศูนย์พืชสวน จังหวัดกระบี่ ในการผลิตดอกหน้าวัว

- ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ มีความเชี่ยวชาญในการผลิตดอกหน้าวัว ได้รับเชิญให้เป็นอาจารย์สอนพิเศษที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่องการดูแลรักษาไม้ดอกไม้ประดับ เป็นเวลา ๔ ปี

- ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ กลับบ้านเริ่มศึกษาการทำเกษตรแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกยางพารา จำนวน ๗ ไร่ ยางพาราอายุได้ ๓ ปี ตัดทิ้ง (ต้นไม่สมบูรณ์) และปลูกพืชอายุสั้น

- ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ปลูกยางพาราใหม่ในจำนวน ๗ ไร่ ปลูกไผ่เลี้ยง จำนวน ๓ ไร่ ทำไผ่นอกฤดู และไผ่ชำถุงขาย ทำกิ่งพันธุ์ไม้ขาย ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ปลูกพืชผักสวนครัว พืชสมุนไพร ปรับปรุงสระเก็บน้ำและเลี้ยงปลา

นิล ปลาตะเพียน ปลานิล หอยขม กบ ปลูกไม้ผล เช่น เงาะ

มะนาวในวงบ่อ มะละกอ มะม่วง และพืชพันธุ์ชนิดอื่น ให้เหมาะกับสภาพพื้นที่โดยใช้หลักการของ โคก หนอง นา โมเดล (ปลูกพืชพร้อมกับการปรับปรุงสภาพดินโดยวิธีห่อดินคือการใช้เศษหญ้า ฟางข้าวคลุมดินเพื่อลดการระเหยของน้ำในดิน ทำให้ดินร่วนซุย)

ความพยายามฟื้นผืนป่าอุปสรรค

การนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่ และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

๑. ใช้หลักการของ โคก หนอง นา โมเดล ปรับปรุง ดินลูกรัง ให้อุดมสมบูรณ์สามารถปลูกพืชได้

๒. ปรับปรุงบ่อดินที่พื้อมะขูดดินขาย (ใช้เวลาปรับปรุง ๓ ปี) สามารถกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง และเลี้ยงปลา มีการบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพียงพอตลอดทั้งปี

๓. ใช้ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานจาก เกษตรกรต้นแบบ และสถานที่ต่าง ๆ เช่น ศูนย์พืชสวน จังหวัดกระบี่ ประสบการณ์จากการทำงานที่ฟาร์ม วีราฟลอรา และจากการเป็นอาจารย์สอนพิเศษ ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มาพัฒนาปรับปรุงสวน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนิน ชีวิต

๔. ศึกษาเทคโนโลยีการผลิตพืชแต่ละชนิด สอดคล้องกับการผลิตของตนเอง เช่น ทำนาอินทรีย์ ลดต้นทุนการผลิต ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง (รวมกลุ่มกัน ผลิตข้าวอินทรีย์)

๕. ศึกษาความต้องการของตลาดเพื่อลดความเสี่ยง

๖. ใช้ทรัพยากรที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การปลูกพืชหมุนเวียนหลัง การทำนา เช่น พืชตระกูลถั่ว และพืชผัก

๘. วางแผนการปลูกพืชได้อย่างเหมาะสมกับ กายภาพของดิน และตามความต้องการของตลาด

๙. มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ อากาศ โดยไม่ใช้สารเคมี ไม่เผาตอซัง ไถกลบ ตอซัง

๑๐. ปลูกไม้บังลม ไม้ใช้สอย และปลูกไม้เศรษฐกิจ

๑๑. กำลังขอใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ๕ ชนิด
กับกรมวิชาการเกษตร ได้แก่ ไข่เลี้ยง กล้วยน้ำว่า เาะ
มะนาว และตะไคร้

**การคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ นำมาใช้พัฒนา
การเกษตรของตนเอง**

๑. นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ให้เกิด
ประโยชน์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพสารชีวภัณฑ์
และนำฟางข้าวกับปุ๋ยคอกมาอัดสลับเป็นชั้นๆอัดให้แน่น
(แชนวิชปลา) วางไว้มุมบ่อปลาเพื่อให้เกิดแพลงก์ตอน
เป็นอาหารปลา มี ๒ สูตร คือ ๑. ฟางข้าว ปุ๋ยคอก
๒. ฟางข้าว ปุ๋ยคอก หน่อกล้วย

๒. ปรับปรุงดินลูกรังขาดความอุดมสมบูรณ์
ด้วยปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพและการหมักดินด้วย
สูตรของ โคกหนองนาโมเดล จนดินมีความสมดุลทาง
ธรรมชาติ ปลูกพืชได้หลากหลาย สามารถเป็นต้นแบบให้
กับเกษตรกร รายอื่น ๆ

การพัฒนาการเกษตร

การจัดการที่ดิน

- วางผังฟาร์มและจัดระบบการปลูกพืช สะดวก
และง่ายต่อการดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวผลผลิต
และสะดวกในการขนส่งผลผลิต ได้แก่ ข้าว + พืช +
สัตว์ + ประมง มีกิจกรรมดังนี้

๑. ปลูกข้าวอินทรีย์พันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕
จำนวน ๕ ไร่

๒. ปลูกข้าวอินทรีย์พันธุ์ข้าว กข ๑๒ จำนวน ๓ ไร่

๓. ปลูกพืชหลังนา ได้แก่ ถั่วลิสง พืชผัก และปลูก
พืชบำรุงดินได้แก่ถั่วพราง ปอเทือง

๔. ปลูกพืชหมุนเวียน เช่น พริก ตะไคร้ มะเขือพวง
มะเขือเปราะ ะอม ช่า ผักหวานบ้าน และพืชผักอื่น ๆ
ได้แก่ มะกรูด มะนาว จำนวน ๒ ไร่

๕. ไม้ผล ได้แก่ เาะ ทุเรียน มังคุด ฝรั่ง ละมุด
มะกอกน้ำ น้อยหน่า มะละกอ มะขามเปรี้ยว มะม่วง
มะพร้าว กล้วย ขนุน ลำไย ไม้ยืนต้น เช่น เพกา ยางนา
พะยุง ตะเคียนทอง จำนวน ๕ ไร่

๖. สวนไผ่เลี้ยง จำนวน ๒ ไร่ ไผ่บงหวาน
จำนวน ๑ ไร่

๗. ปลูกลูกยางพารา จำนวน ๗ ไร่

๘. เลี้ยงสัตว์ปีก ได้แก่ ไก่พื้นเมือง จำนวน ๒๐ ตัว
เป็ดเทศ จำนวน ๑๕ ตัว ไก่เนื้อรุ่น ๗ ตัว เป็ดเนื้อรุ่น จำนวน
๑๕ ตัว (ไว้บริโภค และจำหน่าย)

๙. ประมง ได้แก่ ปลาตะเพียน ปลานิล ปลาไน
หอยขม จำนวน ๒ บ่อ พื้นที่ ๓ ไร่

๑๐. เลี้ยงกบนา จำนวน ๕๐ ตัว (ไว้บริโภค/จำหน่าย)
และเต่านา จำนวน ๑๑ ตัว (เพื่ออนุรักษ์)

การแก้ไขปัญหาระบาดน้ำ

- ขุดบ่อน้ำ จำนวน ๒ บ่อ พื้นที่ ๓ ไร่ เพื่อ
สำรองน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง และเลี้ยงปลา หอยขม กบ

การปรับปรุงบำรุงดิน

๑. ปลุกพืชหมุนเวียนหลังทำนา ได้แก่ ถั่วลิสง พืช ผัก

๒. ใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ
จุลินทรีย์จากหน่อกล้วย และใช้สารสกัดจากสมุนไพร

๓. ไม่ใช้สารเคมี

๔. ไม่เผาตอซัง โดยไถกลบตอซัง และปลุกพืช
หมุนเวียนตามความต้องการของตลาด

๕. พืชปุ๋ยสด เช่น ปอเทือง ถั่วพริ้ว

การลดต้นทุนการผลิต

๑. ไม่ใช้สารเคมีทุกชนิด

๒. นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาทำปุ๋ยหมัก
ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ จุลินทรีย์จากหน่อกล้วย
และใช้สารสกัดจากสมุนไพร และทำอาหารปลา

การลดความเสี่ยงด้านรายได้/การตลาด

๑. ปลุกพืชหลากหลาย ตามความต้องการของ
ตลาด เพื่อลดความเสี่ยง โดยขายในตลาดชุมชน
และตลาดสดตำบลวังหลวง อ. เฝ้าไร่

๒. ศึกษาความต้องการของตลาด

๓. แปรรูปหน่อไม้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔. ทำกิ่งพันธุ์ไม้จำหน่าย

การลดรายจ่ายในครัวเรือน

๑. นำวัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตรมาทำปุ๋ยหมัก
ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ จุลินทรีย์จากหน่อกล้วย
สารสกัดจากสมุนไพร และอาหารปลา

๒. จัดระบบการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ได้อย่าง
เหมาะสมกับพื้นที่

๓. ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ โดยกินทุกอย่างที่ปลูก
ปลูกทุกอย่างที่กิน

๔. ขยายโอกาส โดยจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์
ผลิตข้าว กข. ๑๒ รักษาประเพณีลงแขกทำนาเกี่ยวข้าว
และเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ขยายพันธุ์เอง

การจัดการด้านแรงงาน

- ใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหลัก จำนวน ๒ คน
และลูกสาวมาช่วยเป็นบางกิจกรรม

การจัดการด้านการเงิน

๑. จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ต้นทุนการผลิตต่างๆ
ไว้อย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ทราบถึงต้นทุนการผลิตพืช
และวางแผนการตลาดได้

๒. ลดต้นทุนในการผลิต เช่น การยกเลิกการใช้
สารเคมี ใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหลัก

๓. คัดเลือกเมล็ดพันธุ์และเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง

๔. ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ โดยกินทุกอย่างที่ปลูก
ปลูกทุกอย่างที่กิน

๕. สามารถชำระหนี้สินได้

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ ที่ตั้งฟาร์ม

- พื้นที่ทำการเกษตรมีเอกสารสิทธิ์ หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑) สภาพทั่วไปของฟาร์ม

๑. พื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๒๗.๕ ไร่ มีกิจกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ พื้นที่ ๑.๕ ไร่ เป็นที่อยู่อาศัย เก็บอุปกรณ์การเกษตร โรงเรือนเลี้ยงเบ็ด ไก่ โรงเรือนผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มา โรงเรือนเพาะชำกล้าไม้ และอาคารอเนกประสงค์สำหรับใช้ในการฝึกอบรม

ส่วนที่ ๒ พื้นที่ ๓ ไร่ ปลูกสวนไผ่เลี้ยง และไผ่บงหวาน เป็นจุดที่ผลิตปุ๋ยหมัก

ส่วนที่ ๓ พื้นที่ ๓ ไร่ เป็นสระเก็บน้ำและเลี้ยงปลา จำนวน ๒ บ่อ เลี้ยงปลาไน ปลานิล ปลาตะเพียน และการเลี้ยงหอยขม ปลูกพืชผัก สวนครัวและไม้ผล

ส่วนที่ ๔ พื้นที่ ๘ ไร่ ปลูกข้าวอินทรีย์ หลังเก็บเกี่ยวปลูกพืชตระกูลถั่ว และพืชคลุมดิน ปุ๋ยพืชสด และพืชผัก หมุนเวียน

ส่วนที่ ๕ พื้นที่ ๗ ไร่ ปลูกไม้ยืนต้น คือยางพารา เปิดกรีดแล้วมีรายได้ประจำเดือน

ส่วนที่ ๖ พื้นที่ ๕ ไร่ ปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น และพืชผักต่าง ๆ และร่องน้ำ

๒. มีกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งข้าว ไม้ผล พืชผัก พืชสมุนไพร ไข่ ไผ่ ไผ่ใช้สอย ยางพารา ไม้เศรษฐกิจ ปศุสัตว์ ประมง

๓. ฟาร์มของเกษตรกรมีความอุดมสมบูรณ์

๔. กิจกรรม ประกอบด้วย

ด้านพืช

- ขอใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ๕ ชนิด กับกรมวิชาการเกษตร ได้แก่ ไผ่เลี้ยง กล้วยน้ำว้า เงาะ มะนาว และตะไคร้

ด้านปศุสัตว์

- ไก่บ้าน เป็ด

ด้านประมง

- ปลานิล ปลาดุก ปลาเทโพ ปลาไน เลี้ยงหอยขม กบ เต่า

๕. ใช้หลักวิชาการในการปรับปรุงผลผลิต ได้แก่ ใช้สูตรโคก หนอง นา โมเดลปรับปรุงดิน การหยุดเผาตอซัง ใช้วิธีไถกลบตอซัง หยุดใช้สารเคมี ใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ จุลินทรีย์หน่อกล้วย และสารสกัดจากสมุนไพรผลิตเชื้อราไตรโครเดอร์มาใช้องปลูกพืชหมุนเวียน

๖. นำผลผลิตไปใช้ประโยชน์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ต้มหน่อไม้ขาย ผลิตพันธุ์ไม้ขาย

๗. นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ เช่น การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ จุลินทรีย์หน่อกล้วย และทำสารสกัดจากสมุนไพร นำฟางข้าวกับปุ๋ยคอก และหน่อกล้วยมาอัดสลับเป็นชั้น ๆ อัดให้แน่น (แซนวิชปลา) วางไว้มุมบ่อปลาเพื่อให้เกิดแพลงก์ตอนเป็นอาหารปลา

การจัดการ

๑. มีผังฟาร์ม/แผนและงบประมาณฟาร์ม ปฏิทินการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง

๒. มีการจัดบันทึกบัญชีฟาร์ม และแยกเป็นรายพืช ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต และตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังได้ ๓ ปี

๓. มีการจัดการผลผลิต/การจำหน่าย/การตลาด

๔. ใช้แรงงานสอดคล้องกับกิจกรรมและขนาดของพื้นที่

๕. มีการผสมผสานเกื้อกูลการใช้ประโยชน์ร่วมกัน และพึ่งพาอาศัยกันและกัน

ผลตอบแทน/การลงทุน (ย้อนหลัง ๓ ปี)

รายการ	รายรับ/รายจ่าย (บาท)		
	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
ต้นทุน	๖๒,๑๐๐	๘๑,๐๓๕	๓๖,๙๐๐
รายรับ	๒๒๑,๔๓๘	๒๘๒,๓๐๐	๓๔๓,๕๒๐
กำไร	๑๕๙,๓๓๘	๒๐๑,๒๖๕	๓๐๖,๖๒๐
ขาดทุน	-	-	-

รายได้รายวัน ได้แก่ มะนาว ข่า ตะไคร้ ชะอม

รายได้รายสัปดาห์ ได้แก่ มะเขือ พริก มะเขือพวง มะเขือเปราะ กล้วย

รายได้รายเดือน หรือตามฤดูกาล ๒-๔ เดือน ได้แก่ ไข่ (หน่อไม้) เงาะ ยางพารา

รายได้รายปี ได้แก่ การปลูกพืชหมุนเวียน การเลี้ยงสัตว์ ประมง เช่น ขาปลา ขาเบ็ด-ไก่

นำผลตอบแทนที่ได้รับไปลงทุนในการปรับปรุงกิจกรรมต่อในฟาร์ม

ด้านความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ

- มีกิจกรรมการเกษตรที่หลากหลาย ทั้งข้าว พืชผัก ผลไม้ พืชสมุนไพร สัตว์ ประมง ทำให้มีรายได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี ทั้งรายได้รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน รายปี ชุมชนให้การยอมรับ สามารถเป็นต้นแบบให้กับชุมชน และเกษตรกรรายอื่น ๆ ได้ มีการใช้ทรัพยากรหมุนเวียนในไร่นา และมีบุตรสืบทอดกิจกรรมในฟาร์ม

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

ความเป็นผู้นำและเสียสละเพื่อส่วนรวม

๑. เป็นเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ด้านไร่นาสวนผสม
๒. เป็นวิทยากรด้านไร่นาสวนผสม
๓. เป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำไร่นาสวนผสม
๔. เป็นที่ปรึกษาฝ่ายส่งเสริมกิจกรรมให้กับยูวเกษตรกรในโรงเรียนเพียงหลวง ๑๓ (ประชาบำรุง)
๕. เป็นผู้นำทำเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ เช่น การผลิตข้าวอินทรีย์
๖. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิของหมู่บ้าน
๗. เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับคนในชุมชน
๘. เป็นผู้นำการป้องกันกำจัดศัตรูพืชและใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ในการทำปุ๋ย และน้ำหมักชีวภาพอาหารปลา
๙. เป็นผู้นำและมีความเสียสละเพื่อส่วนรวมโดยร่วมงานประเพณีต่าง ๆ ในหมู่บ้าน
๑๐. เป็นประธานกลุ่มปลูกพืชปลอดภัยจากสารพิษ
๑๑. เป็นเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทอง โดยเพิ่มมูลค่าผลผลิตกล้วย และจัดหาพันธุ์กล้วย

๑๒. เป็นเครือข่ายกลุ่มจักสานของผู้สูงอายุ บ้านหนองแขวงคำภู

๑๓. เป็นประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าววังหลวง จัดหาพันธุ์ข้าวคุณภาพดี

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยพืชสด และปลูกพืชหมุนเวียนตระกูลถั่วหลังทำนา
๒. ยกเลิกการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี โดยปลูกข้าวอินทรีย์ ผักอินทรีย์ไว้บริโภคและขาย
๓. ปลูกพืชหลังนาเป็นพืชตระกูลถั่ว หลังเก็บผลผลิตแล้วไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสด
๔. ป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูพืชโดยวิธีการผสมผสานโดยใช้วิธีเขตกรรม (ตัดหญ้า) ตัดวงจรโรคแมลงผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาใช้เอง
๕. มีแหล่งกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง
๖. ผลิตปุ๋ยหมักจากมูลสัตว์ ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ และสารชีวภัณฑ์ควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช
๗. ไม่เผาตอซัง ใช้วิธีไถกลบตอซัง
๘. นำวัสดุเหลือใช้ เช่น ฟางข้าวกับปุ๋ยคอกหน่อกล้วยมาอัดสลับเป็นชั้น ๆ อัดให้แน่น (เช่น นวขปลา) วางไว้มุมบ่อปลาเพื่อให้เกิดแพลงก์ตอนเป็นอาหารปลา
๙. ปลูกไผ่เป็นแนวกันลม
๑๐. ปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ยางนา พะยูง ตะเคียนทอง
๑๑. เลี้ยงเต่าเพื่อการอนุรักษ์

นางสงวน ทิพย์ม

อายุ ๕๕ ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
สถานภาพ สมรส
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๗ หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองหว้า
อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา
โทรศัพท์ ๐๘๐ ๐๑๒ ๕๘๔๘
อาชีพ เกษตรกรรม

อาชีพปลูกหม่อน เลี้ยงไหม

อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟื้นฟู อุปสรรคในการสร้างผลงาน

นางสงวน ทิพย์ลม เรียนรู้การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและทอผ้าจากบรรพบุรุษซึ่งเป็นการเรียนรู้จากรุ่นสู่รุ่นสมัยนั้นอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมถือเป็นรายได้เสริมช่วยเลี้ยงชีพครอบครัว เนื่องจากหมู่บ้านอยู่ห่างไกลความเจริญ เศรษฐกิจไม่ดี มีลักษณะการทำงานแบบต่างคนต่างทำ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์ไม่ทันสมัยไม่มีน้ำเพียงพอต่อการดูแลรักษาแปลงหม่อน แต่นางสงวนทิพย์ลม ยังมีความรักในอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

จึงได้ทำอาชีพนี้มาตั้งแต่เด็ก จนปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้มีการก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านคิมมะฮุ-สวนหม่อน โดยมีนางสงวน ทิพย์ลม เป็นประธานกลุ่ม มีสมาชิกจากบ้านคิมมะฮุ - สวนหม่อน บ้านหนองผือ และบ้านหนองจาน มีสมาชิกเริ่มต้นจำนวน ๑๓๔ ราย มีการรวมกลุ่มจำหน่ายไหมหม่อน ผ้าไหม

ต่อมาได้รับการสนับสนุนจากกรมหม่อนไหม ในการทำหม่อนแปลงใหญ่ ระบบน้ำในแปลงหม่อน จึงทำให้มีผลผลิตเก็บเกี่ยวได้มากขึ้น มีเกษตรกรจากแหล่งอื่นมาขอซื้อใบหม่อนอยู่เป็นประจำ และได้รับการอบรมเรื่องการพอกย้อมสีธรรมชาติ นำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ ช่วยลดต้นทุนการผลิตและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังได้รับการอบรมเรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากใบหม่อน และเส้นไหม สร้างผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อน สบู่โปรตีนไหม และแผ่นใยไหม ช่วยสร้างรายได้เพิ่มให้กับกลุ่มเกษตรกร

และมีผู้สนใจเข้าร่วมกลุ่มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนปัจจุบัน มีสมาชิกทั้งหมด ๑๓๐ ราย อาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ถือเป็นอาชีพที่สร้างรายได้หลักให้แก่ตนเองและสมาชิกกลุ่ม สร้างเสริมความสามัคคีในกลุ่ม นางสงวน ทิพย์ลม มีความภูมิใจในความเป็นเกษตรกรด้านหม่อนไหม มุ่งมั่นตั้งใจรักษาอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชนรุ่นหลังให้คงอยู่สืบไป

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

- ประกอบอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เป็นเวลา ๓๖ ปี ปลูกหม่อน พื้นที่ ๒ ไร่ พันธุ์สกลนคร ๑ ไร่ และพันธุ์บุรีรัมย์ ๖๐ จำนวน ๑ ไร่ ได้ผลผลิตใบหม่อน ๕,๐๐๐ กิโลกรัม/ปี เลี้ยงไหมพันธุ์เหลืองสระบุรี จำนวน ๑๓ รุ่น/ปี รุ่นละ ๑ แผ่น ได้เส้นไหม ๔๕ กิโลกรัม/ปี และเลี้ยงไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้าน จำนวน ๗ รุ่น/ปี รุ่นละ ๑ แผ่น ได้เส้นไหม ๖ กิโลกรัม/ปี

- มีการดูแลรักษาแปลงหม่อนตามมาตรฐาน มกษ. ๓๕๐๐ - ๒๕๕๓ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับหม่อนเพื่อผลิตใบ

- มีการทอผ้าลายโบราณที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น จากบรรพบุรุษ นอกจากนี้มีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาการผลิตผ้าไหมแบบพื้นบ้าน ได้รับการรับรองมาตรฐาน ตรานกยูงพระราชทานสีทอง (Royal Thai Silk) และ ตรานกยูงพระราชทานสีเงิน (Classic Thai Silk)

- เลี้ยงไหมตามหลักวิชาการ และมีการนำเครื่องสาวไหม เครื่องตีเกลียว เครื่องลอกกาว และ เครื่องเดินเส้นยืนมาใช้ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงบกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ ทำให้เส้นไหมมีคุณภาพมากขึ้น ช่วยทุนแรง และลดเวลาในแต่ละขั้นตอนได้ดี

- มีการบริหารจัดการการผลิตและการตลาดที่ดี โดยมีการวางแผนการตัดแต่งหม่อนเพื่อให้มีใบหม่อนเพียงพอสำหรับการเลี้ยงไหม และสำหรับจำหน่าย มีการวางแผนการผลิตชาใบหม่อน เพื่อจำหน่ายแก่หน่วยงานราชการในอำเภอบัวลาย มีการวางแผนการผลิตและจำหน่ายผ้าไหมลายปลาโด ผ้ายกดอกทุกเดือน ส่วนผ้าพื้นและผ้ามัดหมี่ มีการวางแผนการผลิตตามช่วงเดือนตามวันสำคัญต่าง ๆ

ผลงานเด่น

- ได้แจ้งข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย เรื่อง การทอผ้าไหมหมี่ข้อ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓

- ประกวดผลิตภัณฑ์ไหม ประเภทเส้นไหม ในงานของดีบัวลาย ประจำปี ๒๕๕๓ ได้รับรางวัลชนะเลิศ

- ประกวดผลิตภัณฑ์ไหม ประเภท ผ้าไหมมัดหมี่ ในงานของดีบัวลาย ประจำปี ๒๕๕๓ ได้รับรางวัลชนะเลิศ

- ประกวดผลิตภัณฑ์ใหม่ ประเภท ผ้าหากล่อง ในงานของดีบัวลาย ประจำปี ๒๕๕๓ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑

- แข่งขันสาวไหมระดับศูนย์ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ ประเภทไหมทอ ป.ศ. ๒๕๕๔

- ประกวดผลิตภัณฑ์ใหม่ ประเภท ผ้าไหมพื้นเรียบ ในงานของดีบัวลาย ประจำปี ๒๕๕๕ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑

- แข่งขันสาวไหมระดับศูนย์ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ ประเภทไหมน้อย ป.ศ. ๒๕๕๖

- ประกวดผ้าไหมตรานกยูงพระราชทานสีน้ำเงิน ประเภท ผ้ายก ในงานตรานกยูงพระราชทาน สืบสานตำนานไหมไทย ครั้งที่ ๑๐ ประจำปี ๒๕๕๘ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒

- ได้รับคัดเลือกเป็นคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับหมู่บ้าน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒

- ได้เป็นครูบัญชีอาสาประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙

- ได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับเยาวชนของหมู่บ้าน และได้เข้าร่วมแข่งขันสาวไหมระดับศูนย์ ซึ่งเด็กชาย

ภูพิพัฒน์ ทิพย์แสง และเด็กหญิงธิดาขวัญ ไหมนอก ได้รับรางวัลชนะเลิศในการแข่งขันสาวไหมน้อยพันธุ์ไทยพื้นบ้าน ระดับประถมศึกษา ของศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ ฯ นครราชสีมา จนได้ไปเข้าร่วมแข่งขันสาวไหมระดับประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

รายได้จากการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

ปี ๒๕๖๐ รายได้จากการจำหน่ายใบหม่อน ๖,๔๐๐ บาทต่อปี เลี้ยงไหมและดักดัก ๓๕,๖๒๐ บาทต่อปี ผ้าไหม ๓๙,๕๘๐ บาทต่อปี และสบู่โปรตีนไหม ๒,๓๘๐ บาทต่อปี รวมทั้งสิ้น ๑๒๔,๓๘๐ บาทต่อปี

ปี ๒๕๖๑ รายได้จากการจำหน่ายใบหม่อน ๖,๔๐๐ บาทต่อปี เลี้ยงไหม ดักดัก และแผ่นใยไหม ๓๔,๓๒๐ บาทต่อปี ผ้าไหม ๓๗,๕๘๐ บาทต่อปี และสบู่โปรตีนไหม ๒,๓๘๐ บาทต่อปี รวมทั้งสิ้น ๑๒๑,๕๘๐ บาทต่อปี

ปี ๒๕๖๒ รายได้จากการจำหน่ายใบหม่อน ๔,๒๐๐ บาทต่อปี เลี้ยงไหม ดักดัก และแผ่นใยไหม ๔๐,๔๒๐ บาทต่อปี และผ้าไหม ๙๑,๙๘๐ บาทต่อปี รวมทั้งสิ้น ๑๓๖,๖๐๐ บาทต่อปี

การตลาด

- มีการขายผลิตภัณฑ์หม่อนไหมผ่านทางออนไลน์ (Facebook) เพื่อเป็นช่องทางในการสร้างลูกค้ารายใหม่

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

- เป็นประธานกลุ่มโครงการเกษตรแปลงใหญ่ ด้านหม่อนไหม

- เป็นประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านคิมมะอุ-สวนหม่อน มีสมาชิกจากบ้านคิมมะอุ

- สวนหม่อน บ้านหนองผือ และบ้านหนองจาน มีสมาชิกเริ่มต้นจำนวน ๑๓๔ ราย ปัจจุบัน มีผู้สนใจเข้าร่วมกลุ่มเพิ่มเป็น ๑๗๐ ราย และได้ขยายเครือข่ายไปอีกหลายหมู่บ้าน

- เป็นประธานกลุ่มโครงการธนาคารต้นไม้

- เป็น Smart Farmer Model ถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการเลี้ยงไหม การย้อมสีธรรมชาติ การทำสบู่โปรตีนไหม การทำชาใบหม่อน

- เสียสละเวลาในการถ่ายทอดความรู้และให้คำปรึกษาในเรื่องการเลี้ยงไหม การย้อมสีธรรมชาติ การทำสบู่โปรตีนไหม การทำชาใบหม่อนให้กับสมาชิกกลุ่ม ฯ และผู้สนใจ เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติให้มีคุณภาพมากขึ้น และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์

- เสียสละเวลาเป็นวิทยากรแนะนำการบริหารจัดการแปลงหม่อนตามมาตรฐาน มกษ. ๓๕๐๐-๒๕๕๓ ให้กับเจ้าของรับรองรายใหม่ นำไปปฏิบัติตามและพัฒนาการผลิตหม่อนไหมให้มีคุณภาพดีขึ้น และยังหาเครือข่ายในการรับซื้อผลผลิตหม่อนไหมของสมาชิกกลุ่ม ฯ สร้างรายได้เพิ่มให้กับสมาชิก

- ใช้บ้านเป็นสถานที่ศึกษาดูงาน และถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้สนใจทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

- เป็นคณะกรรมการหมู่บ้านท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมไหม คิมมะฮู-สวนหม่อน

- เป็นจิตอาสาช่วยผ้าสีคำของกลุ่มในชุมชน

- เป็นจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ทำความสะอาดในชุมชน

- นำเสื้อผ้าไปให้ชาวเขา จังหวัดแม่ฮ่องสอน

- ให้ความร่วมมือกับทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ร่วมกิจกรรมประเพณีวัฒนธรรม วันสำคัญต่าง ๆ ทุกงาน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- พื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เป็นพื้นที่ถือครอง ที่ถูกต้องตามกฎหมาย

- มีการนำฟางไปคลุมที่แปลงหม่อนเพื่อรักษาความชื้นของดิน และไม่ใช่ยากำจัดวัชพืช

- ลดการใช้ปุ๋ยเคมี เปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยคอก

- ลดการย้อมสีเคมี เปลี่ยนมาย้อมสีธรรมชาติ และส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่ม ฯ หันมาย้อมสีธรรมชาติมากขึ้น ซึ่งเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ช่วยลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากวัสดุจากธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น ลำต้นขนุน ฝาง สะเดา ใบมะฮอกกานี เป็นต้น สร้างมูลค่าเพิ่ม และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

- มีการติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ ในการผันน้ำมาใช้ในแปลงหม่อนรวม เพื่อลดการใช้พลังงานไฟฟ้าและลดต้นทุนค่าใช้ไฟฟ้า

- เน้นการปฏิบัติและส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่ม ฯ ปฏิบัติตามมาตรฐาน มกษ. ๓๕๐๐-๒๕๕๓

นายกักรินทร์ สมัยสง

อายุ ๔๓ ปี
การศึกษา ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า
ปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สถานภาพ สมรส
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๙/๑ หมู่ที่ ๒
ตำบลควนพัง อำเภออ่อนพิบูลย์
จังหวัดนครศรีธรรมราช
โทรศัพท์ ๐๙๘ ๐๗๕ ๘๔๖๒
อาชีพ เกษตรกร
(เลี้ยงแพะ แกะ ไข่พื้นเมืองและโคเนื้อ)

อาชีพเลี้ยงสัตว์

อำเภออ่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟันฝ่า อุปสรรคในการสร้างผลงาน

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เริ่มต้นการเลี้ยงแพะพันธุ์ลูกผสมแองโกลนูเบียนพื้นเมือง จำนวน ๑๒ ตัว (เพศผู้ ๑ ตัว เพศเมีย ๑๑ ตัว) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการนำมูลแพะมาใช้เป็นปุ๋ยใส่สวนปาล์มน้ำมัน ลดต้นทุนจากการซื้อปุ๋ยเคมีและผลิตก๊าซชีวภาพ เน้นการจัดการฟาร์มและสวนให้เกื้อกูลกัน สามารถนำทุกอย่างในฟาร์มมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ให้ครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้นเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยมีบิดามารดาและน้องชายช่วยกันเพื่อเดินตามรอยพ่อหลวงของปวงชนชาวไทยตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีจุดประสงค์หลัก

คือ ต้องการลดต้นทุน การผลิตปาล์มน้ำมัน ใช้ทางปาล์มที่เหลือจากการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จึงได้ตัดสินใจซื้อแพะเนื้อเพิ่มอีก จำนวน ๘ ตัว (สายพันธุ์บอร์ เพศผู้ ๒ ตัว เพศเมีย ๓ ตัว สายพันธุ์คาราฮารี เรด เพศผู้ ๑ ตัว เพศเมีย ๒ ตัว) มุ่งเน้นแพะสายพันธุ์ดีเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ให้ตรงกับความต้องการของตลาด โดยมีคู่สัตว์อำเภอร่อนพิบูลย์ เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในด้านเทคนิคการเลี้ยง การป้องกันรักษาโรค และการจัดการด้านต่าง ๆ ภายในฟาร์ม มีการพัฒนาสายพันธุ์โดยคัดเลือกแพะที่มีลักษณะดี เก็บไว้ทำพ่อ-แม่พันธุ์ แพะตัวไหนมีลักษณะไม่ตรงตามพันธุ์ก็คัดออกเพื่อขายต่อ ปัจจุบันมีพ่อ-แม่พันธุ์แพะที่มีระดับสายเลือดสูงเป็นของตัวเองและได้ปรับปรุงพันธุ์ให้มีคุณภาพเนื้อดี โตเร็ว รวมทั้งได้คิดสูตรอาหารสำหรับเลี้ยงแพะขึ้นมาใช้เองในฟาร์ม พร้อมทั้งได้เข้าฝึกอบรมและศึกษาดูงานจากที่ต่าง ๆ จากหน่วยงานกรมปศุสัตว์

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ชักชวนเกษตรกรภายในหมู่บ้านรวมตัวกัน จำนวน ๑๒ คน จัดตั้งกลุ่มชื่อว่า “กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงตำบลควนพัง” จัดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน โดยใช้ชื่อ “วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงตำบลควนพัง” พ.ศ. ๒๕๕๕ ขึ้นทะเบียนเป็นกลุ่มเลี้ยงสัตว์กับกรมปศุสัตว์ และขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งเรียนรู้การเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นสถานที่เรียนรู้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่และพื้นที่อื่น ๆ ที่มีความสนใจ ปัจจุบันได้ขยายผลการเรียนรู้ไปถึงสถาบันการศึกษาโดยมีนักศึกษาจากหลายสถาบันมาศึกษาเรียนรู้ประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์อย่างต่อเนื่อง

ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เริ่มนำแพะเข้าสนามประกวดต่าง ๆ ได้รับรางวัลมากมายสามารถบอกได้ถึงคุณภาพของแพะในฟาร์ม เป็นที่รู้จักของสังคมคนเลี้ยงแพะในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และในพื้นที่ภาคใต้เพิ่มมากขึ้นจากการศึกษาหาความรู้เพื่อฝ่าฟันอุปสรรคแพะที่เจริญ

เดิบทอซำมีการปรับปรุงพันธุ์จนได้แพะที่โตเร็วและแข็งแรง แต่ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือด้านการตลาด สืบเนื่องจากการเกษตรกรหันมาเลี้ยงแพะมากขึ้น การตลาดมีการผันแปรอยู่ตลอดเวลา จึงได้ปรึกษากับสมาชิกในกลุ่มและในพื้นที่ใกล้เคียงถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งทางชมรมผู้เลี้ยงแพะนครศรีธรรมราชนั้นก็ประสบปัญหาเรื่องการตลาดแพะเช่นกัน จึงจำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหาด้านการตลาดอย่างเร่งด่วน โดยผันตัวเข้าร่วมประชุมกับชมรมผู้เลี้ยงแพะนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นกระบอกเสียงหนึ่งของคนเลี้ยงแพะตำบลควนพัง จึงได้ร่วมกันแก้ปัญหาเรื่องการตลาดกับคณะกรรมการชมรมและสมาชิกผู้เลี้ยงแพะจังหวัดนครศรีธรรมราช ทำให้เริ่มเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของผู้คนในสังคมเพิ่มมากขึ้น

ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ นายศักรินทร์ สมัยสง เป็นประธานชมรมผู้เลี้ยงแพะนครศรีธรรมราช จนหมดวาระ และ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สมาชิกแปลงใหญ่แพะลุ่มน้ำปากพนัง มีมติให้ นายศักรินทร์ สมัยสง เป็นประธานแปลงใหญ่แพะลุ่มน้ำปากพนัง จนถึงปัจจุบัน ตลอดระยะเวลา ๙ ปี ที่ผ่านมา นายศักรินทร์ สมัยสง ได้พยายามปรับปรุงพัฒนาสายพันธุ์แพะและได้จัดส่งแพะเข้าประกวดทุกครั้ง ที่มีกิจกรรมในพื้นที่ภาคใต้ และพื้นที่ภาคกลาง โดยเห็นผลสำเร็จจากการพัฒนาสายพันธุ์ ได้จากโล่รางวัล ถ้วยรางวัล และประกาศเกียรติบัตรมากมาย เป็นสิ่งช่วยการันตีในความสามารถ

ปัจจุบัน นายศักรินทร์ สมัยสง ได้ใช้ชื่อฟาร์มของตัวเองว่า “พรประคองฟาร์ม” หรือ PK FARM ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงสัตว์ มีแพะเนื้อ จำนวน ๒๓๕ ตัว แกะ จำนวน ๙ ตัว โคเนื้อ จำนวน ๘ ตัว ไก่พื้นเมือง จำนวน ๒๔ ตัว ห่าน จำนวน ๒ ตัว และม้า จำนวน ๒ ตัว

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

ตลอดระยะเวลาการเลี้ยงแพะของ นายคักรินทร์ สมัยสง เริ่มต้นโดยการศึกษาหาดูงานโครงการหลวง ฯ ฟาร์มต้นแบบ เข้ารับการฝึกอบรมและรับฟังคำแนะนำจาก เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ นำมาปรับประยุกต์ใช้ภายในฟาร์มของตนเองจนประสบความสำเร็จ เป็นต้นแบบด้านการเลี้ยงแพะให้เกษตรกรรายย่อย โดยการจัดการฟาร์ม ดังนี้

๑. ด้านพันธุ์และการผลิตสายพันธุ์แพะ ปัจจุบัน เน้นการพัฒนาสายพันธุ์ผลิตเนื้อเป็นหลัก และผสมด้วย สายพันธุ์ผลิตนม

๒. ด้านการจัดการพืชอาหารสัตว์ มีระบบการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์ และการจัดการอาหารชั้น การปรับใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ในท้องถิ่น

๓. บริหารจัดการงานด้านตลาดในฟาร์มเครือข่าย สมาชิก และแนวทางในการทำตลาดแพะจังหวัด นครศรีธรรมราช

๔. ด้านบริหารจัดการเครือข่ายผู้ผลิตและ จำหน่ายแพะ ชมรมผู้เลี้ยงแพะจังหวัดนครศรีธรรมราช จาก ความสำเร็จการเลี้ยงแพะและสร้างเครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ มีมากมาย อาทิ เช่น

- มีสมาชิกอยู่ภายใต้วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๒๔ วิสาหกิจชุมชน

- มีสมาชิกอยู่ภายใต้แปลงใหญ่แพะ จำนวน ๓ แปลง เกษตรกร จำนวน ๙๗๕ ราย มีแม่พันธุ์ จำนวน ๓๔,๕๗๐ ตัว

- สามารถผลิตแพะขุนคุณภาพ จำนวน ๖๒๐ ตัว/เดือน

- สามารถผลิตแพะสายพันธุ์ จำนวน ๓๑๐ ตัว/เดือน ส่งตลาดทั่วประเทศ

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

นายศักรินทร์ สมัยสง ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความเป็นผู้นำและมีความเสียสละ เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ทั้งเกษตรกรด้วยกันเอง ประชาชนในท้องถิ่นและหน่วยงานราชการต่าง ๆ จะเห็นได้ดังนี้

๑. ด้านความเป็นผู้นำ

ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ปัจจุบัน กรรมการสมาคมแพะ-แกะ แห่งประเทศไทย

ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ปัจจุบัน อาสาปศุสัตว์ อำเภอรัตนพิบูลย์

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ปัจจุบัน ที่ปรึกษาวิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลควนพัง

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ปัจจุบัน ประธานชมรมผู้เลี้ยงแพะจังหวัดนครศรีธรรมราช

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ปัจจุบัน รองประธานเครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ ระดับเขต ๘

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ปัจจุบัน ที่ปรึกษาศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลควนพัง

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ปัจจุบัน กรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว “ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงแพะ”

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ปรึกษาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงชะอวดรุ่นใหม่

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เลขานุการสหกรณ์โคและแพะลุ่มน้ำปากพนัง

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอรัตนพิบูลย์

ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประธานวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่แพะลุ่มน้ำ

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการสภาการเกษตร
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เลขาธิการชมรมผู้เลี้ยงแพะ
จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒. ด้านส่วนรวม

ร่วมปลูกต้นไม้ในวันพ้อ ๕ ธันวาคม ของทุกปี
ร่วมตกแต่งเรือพนมพระวัดประชุมชน (วัดทุ่งค้อ) อำเภอ
ร้อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อช่วยสืบสาน
ประเพณีลากพระเป็นประจำทุกปี และเปิดโรงเรียนแพะ
ให้กับเกษตรกรที่สนใจเรียนรู้เรื่องการเลี้ยงแพะ

๓. ด้านการถ่ายทอดความรู้

ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ วิทยากรให้ความรู้การ
เลี้ยงแพะในสวนปาล์ม จำนวน ๓๒๕ คน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ นักศึกษาและเจ้าหน้าที่
มหาวิทยาลัยเพื่อชีวิต จำนวน ๓๕ คน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ คณะเกษตรด้านปศุสัตว์จากเขต
๘ จำนวน ๕๐ คน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เกษตรกรจากกรมพัฒนาชุมชน
ปีละ ๖๐ คน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ปัจจุบัน เป็นศูนย์เรียนรู้การ
เลี้ยงสัตว์ประเภทผสมผสาน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ นักศึกษาและเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย
เพื่อชีวิต จำนวน ๒๕ คน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ วิทยากรให้ความรู้กับเกษตรกรทั่วไป
จำนวน ๑,๗๕๐ คน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐ เกษตรกรทั่วไป จำนวน
๓๓๓ คน

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เกษตรกรรายย่อย จำนวน ๒๐๐ คน

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เกษตรกร Smart Farmer ต้นแบบ
จำนวน ๔๐ คน

ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ สัตวแพทย์ราชชมงคลศรีวิชัย

๔. ด้านสังคม

๑) สนับสนุน และตกแต่งเรือลากพระ ประเพณี
ลากพระ เป็นจำนวน ๒,๐๐๐ บาท

๒) สนับสนุนงานประเพณีลอยกระทงในเขต
พื้นที่ตำบลควนพัง และร่วมสมทบทุน เป็นจำนวน
๒,๐๐๐ บาท

๓) ร่วมทำความสะอาดและตัดหญ้าริมทาง
ในวันคล้ายวันเฉลิมพระเกียรติ ฯ ๕ ธันวาคม ของทุกปี

๔) ร่วมทำความสะอาดและตัดหญ้าริมทาง
ในวันคล้ายวันเฉลิมพระเกียรติ ฯ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี

๕) สนับสนุนเนื้อแพะและแกงแพะให้กับ
เกษตรกรที่มีงานบุญหรืองานศพ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

นายศักรินทร์ สมัยสง ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดการใช้สารเคมีต่าง ๆ และยังสามารถนำพืชสมุนไพรในธรรมชาติมาเพื่อใช้ในการรักษาสัตว์ลดการใช้ยาปฏิชีวนะต่างๆ อีกทั้งยังช่วยลดต้นทุนการผลิตลงได้ โดยแบ่งเป็น

๑. การใช้ประโยชน์จากของเหลือใช้ในฟาร์ม
มูลสัตว์ เก็บรวบรวมจากฟาร์มเดือนละครั้งนำไปทำปุ๋ยหมัก

สามารถลดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ และลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้ ๓๐ เปอร์เซ็นต์

๒. การใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญา

๑) อาหารผสมโดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เช่น กากปาล์ม ฟักทอง มันเทศตากแห้ง สามารถลดค่าใช้จ่ายลงได้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ จากอาหารขัณฑ์นำมาขุนแพะ

๒) ใช้น้ำหมักชีวภาพ

๓) บอระเพ็ด นำมาล้างเป็นชิ้น ๆ ให้แพะกินสดทุก ๆ ๓ เดือนเป็นยาถ่ายพยาธิให้กับแพะ ทำให้แพะกินอาหารได้มากขึ้น

นายศุภสิทธิ์ เชื้อนแก้ว

อายุ ๓๙ ปี

การศึกษา ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.)
สาขาสัตวศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

สถานภาพ สมรส

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๙๒/๑๙๖ หมู่ที่ ๑๑
ตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย
จังหวัดเชียงราย

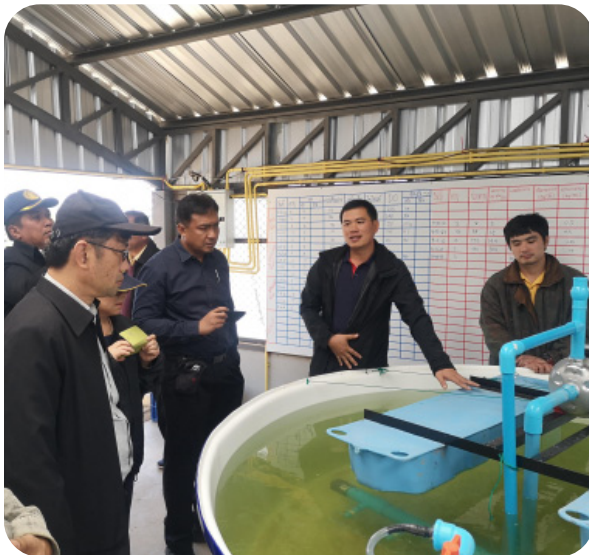
โทรศัพท์ ๐๙๑ ๑๖๕ ๔๗๘๘

อาชีพ เกษตรกร (เลี้ยงปลาไน ปลาไนแดง
ปลากะพงขาว กุ้งก้ามกราม)

อาชีพเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืด

อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

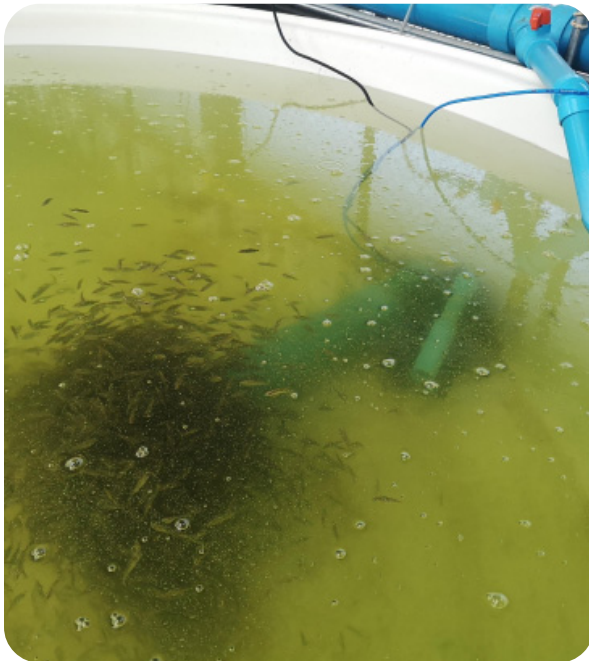

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟันฝ่า อุปสรรคในการสร้างผลงาน

ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ นายศุภสิทธิ์ เชื้อนแก้ว ได้ลาออกจากงานในบริษัทเอกชน และตัดสินใจเริ่มเลี้ยงปลานิลแดงที่จังหวัดพะเยา พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่รวมกลุ่มกันเลี้ยงปลานิลแดงทำให้ได้ผลผลิตรวม ๗-๑๐ ตันต่อเดือน หลังจากนั้นจึงขยายตลาดปลานิลแดงมาที่จังหวัดเชียงราย และทำสัญญาการค้ากับห้างสรรพสินค้า ทำให้มียอดขายต่อเดือนเพิ่มขึ้นเป็น ๓๐-๕๐ ตันต่อเดือน แต่เนื่องจากการเลี้ยงปลาในกระชังที่อ่างเก็บน้ำ ทำให้

ประสบปัญหาโรคระบาด จึงได้ย้ายมาเลี้ยงปลานิลแดง ในบ่อดินที่จังหวัดเชียงราย โดยในช่วงแรกประสบปัญหา ต้นทุนสูง และอัตราผลตอบแทนต่ำ เนื่องจากการเลี้ยงที่มีความหนาแน่น และระบบเดิมอากาศไม่เพียงพอ จึงแก้ปัญหาด้วยการนำเครื่องตีน้ำ และพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ มาปรับใช้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้ผลผลิต ๗-๑๐ ตันต่อไร่ หรือผลผลิตรวมสูงถึง ๗๐-๙๐ ตันต่อเดือน โดยมีต้นทุนที่ต่ำลงจากเดิม ปัจจุบัน ได้นำปลากะพงขาวมาเลี้ยง โดยเล็งเห็นว่าจะสามารถลดต้นทุนในด้านการขนส่งลดลง และทำให้ผู้บริโภคได้บริโภคปลากะพงที่มีความสดมากกว่าปลากะพงขาวที่ส่งมาจากภูมิภาคอื่น แต่ในช่วงแรกได้ประสบปัญหาต้นทุนสูง เนื่องจากลูกพันธุ์มีอัตราการตายสูง จากการขนส่งและลูกพันธุ์ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพอากาศได้ จึงได้สร้างโรงเรือนระบบปิด

สำหรับอนุบาลลูกปลากระพงขาวเพื่อควบคุมอุณหภูมิและใช้ระบบน้ำหมุนเวียน นอกจากนี้ยังได้พัฒนาและนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และช่วยลดต้นทุนการผลิต เช่น การพัฒนาระบบเติมอากาศแบบไมโครนาโนบับเบิล การใช้ระบบไอโซน เป็นต้น

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

ปัจจุบันเป็นเจ้าของและผู้บริหารงานไชยคอนันต์ฟาร์ม, ศูนย์จำหน่ายสัตว์น้ำไชยคอนันต์ฟาร์ม จ.เชียงราย, ศูนย์จำหน่ายสัตว์น้ำไชยคอนันต์ฟาร์ม จ.ลำปาง, ธุรกิจจำหน่ายอาหารสัตว์น้ำ และบ่อกระพงเชียงรายเลคฮิลล์โดยไชยคอนันต์ฟาร์มทั้ง ๒ แห่ง มีผลผลิตรวม ดังนี้ ปลานิลแดง ปีละ ๗๕๐ ตัน, ปลากระพงขาว ปีละ ๑๐๐ ตัน และกุ้งก้ามกราม ปีละ ๓ ตัน

ไชยคอนันต์ฟาร์มมีการจัดการระบบการผลิตที่ถูกต้อง มีการดำเนินการวางแผนผังฟาร์มอย่างชัดเจน มีการจดบันทึกการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ นอกจากนี้ไชยคอนันต์ฟาร์มยังได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP จากกรมประมง และได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร หรือตราสัญลักษณ์ Q

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

ได้รับตำแหน่ง หน้าที่ บทบาทในกิจกรรมอาสาจากหน่วยงานภาครัฐเพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีนวัตกรรมการผลิตสู่เกษตรกร และหน่วยงานที่สนใจในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด โดยได้รับการยอมรับให้เป็นวิทยากรบรรยาย ฝึกอบรมของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งที่ฟาร์มและนอกสถานที่ เช่น ได้รับคัดเลือกเป็นผู้จัดการแปลงใหญ่ภาคเกษตรกรรมของระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่สินค้าปลานิล อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เป็นวิทยากรร่วมบรรยายในวันถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเศรษฐกิจเพื่อนำไปสู่การผลิตแบบแปลงใหญ่ ณ กรมประมง เป็นผู้นำชุมชนผลักดันให้กันแนวเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำเพื่ออนุรักษ์พันธุ์ปลาในท้องถิ่น เป็นต้น

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ระบบการจัดการภายในฟาร์มให้ความสำคัญในการรักษาสภาพแวดล้อม โดยการพัฒนาและนำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาใช้ เช่น การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์) ทดแทนการใช้พลังงานไฟฟ้า การใช้เรือลากโซ่และจุลินทรีย์บำบัดพื้นบ่อ ทดแทนการฉีดยาและลดการใช้ยาและสารเคมี การใช้ไมโครนาโนบับเบิลร่วมกับโอโซน เพื่อลดการใช้สารเคมีหรือยาปฏิชีวนะ รวมถึงการใช้ระบบน้ำหมุนเวียน (RAS Green concept) ในโรงเรือนอนุบาลลูกปลากะพงขาว

นายสุรกิจ ละเอียดดี

อายุ ๔๗ ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
สถานภาพ สมรส
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๒๐๐ หมู่ที่ ๑๓
ตำบลแหลมฟ้าผ่า
อำเภอพระสมุทรเจดีย์
จังหวัดสมุทรปราการ
โทรศัพท์ ๐๙๔ ๔๖๓ ๓๕๒๖
อาชีพ เกษตรกรรม (เพาะเลี้ยงกุ้งทะเล)

อาชีพเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำกร่อย

อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟื้นฟู อุปสรรคในการสร้างผลงาน

๑) ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ เริ่มเลี้ยงกุ้งกุลาดำ แบบดั้งเดิม โดยอาศัยธรรมชาติ เลี้ยงผสมผสานกับกุ้งทะเลชนิดอื่น ๆ ปลาทะเล และปูทะเล

๒) ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๓๓ เริ่มเลี้ยงปูทะเลทั้ง ตัวผู้ตัวเมียผสมผสานในบ่อกุ้งกุลาดำ และกุ้งแชบ๊วย

๓) ปี พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๓๗ เกิดโรคระบาดตัวแดงดวงขาว ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำทั่วไปแต่การเลี้ยงแบบธรรมชาติก็ังพัฒนาสามารถฟันฝ่าอุปสรรคไปได้

๔) ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ พัฒนาระบบการเลี้ยงเป็นแบบ
ธรรมชาติและกึ่งพัฒนา และเริ่มปรับปรุง เป็นป่อเลี้ยง
แบบพัฒนา

๕) ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ค้นหาวีธีการเลี้ยงกุ้งระบบ
ธรรมชาติให้พัฒนาแบบเอื้อธรรมชาติเน้นระบบนิเวศของ
ป่อเลี้ยง ปีนี้ได้ผลผลิตดีขึ้น ควบคุมปัญหาโรคต่าง ๆ ได้

๖) ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๓ ได้รับรองมาตรฐาน
เกษตรอินทรีย์ ด้านการประมง มกษ. ๙๐๐๒-๒๕๕๒
จากกรมประมง และการรับรองคุณภาพดินและน้ำ
จากกรมพัฒนาที่ดิน

๗) ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็น Smart Farmer ของ
กรมประมง

๘) ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นที่ศึกษาดูงานของเกษตรกร
ในพื้นที่และต่างจังหวัด รวมถึงชาวต่างชาติ เริ่มสร้าง
ฟาร์มสเตย์วิถีประมงพื้นบ้านอาหารปลอดภัย อนุรักษ์
สิ่งแวดล้อม ร่วมจัดตั้งตลาดกลางสินค้าประมงปลอดภัย
(ออร์แกนิก) จ.สมุทรปราการ

๙) ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้รับการคัดเลือกเป็นเกษตรกร
ต้นแบบ จากสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ
เป็นประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า
การเกษตร (ศพก.) ประจำอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

๑) เป็นฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับการผลิตสัตว์น้ำ (จี เอ พี) พ.ศ. ๒๕๕๓ กรมประมง

๒) เป็นฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ด้านการประมง มกษ. ๙๐๐๒ - ๒๕๕๒ จากกรมประมง ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาอย่างต่อเนื่อง

๓) ได้รับรางวัลระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย ประเภทเกษตรกร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จากสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

๔) ได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่นสาขาอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยอันดับ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จากกรมประมง

๕) ได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่นสาขาอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย อันดับ ๓ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จากกรมประมง

๖) ผลผลิตที่มีคุณภาพวัดจากการเป็นที่ยอมรับ รวมทั้งการได้รับการรับรองจากหลายองค์กร เช่น สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ได้รับการเชิญจากหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับของประชาชนให้ไปจำหน่ายสินค้า เช่น งาน Organic & Natural Expo ฟาร์มพื้นที่ทั้งหมด ๖๐ ไร่ ปริมาณผลผลิตทั้งปี

- กุ้งกุลาดำ ๓,๐๐๐ กิโลกรัม มูลค่า ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท
 - ปูทะเล ๑,๕๐๐ กิโลกรัม มูลค่า ๗๕๐,๐๐๐ บาท
 - กุ้งแชบ๊วย ๕,๐๐๐ กิโลกรัม มูลค่า ๗๕๐,๐๐๐ บาท
 - ปลาทะเล ๓,๐๐๐ กิโลกรัม มูลค่า ๒๑๐,๐๐๐ บาท
 - กุ้งทะเล ๑,๐๐๐ กิโลกรัม มูลค่า ๗๕๐,๐๐๐ บาท
- รวม ๑๓,๕๐๐ กิโลกรัม มูลค่า ๓,๐๑๐,๐๐๐ บาท

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

๑) เป็นวิทยากรเผยแพร่ให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำระบบอินทรีย์แก่เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป

๒) เป็นผู้นำในการพัฒนาและสร้างจิตสำนึกให้แก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามแนวทางด้านเกษตรอินทรีย์

๓) เป็นประธานศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนต้นแบบ อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ

๔) เป็นประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ

๕) เป็นอาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ อาสาสมัครการกักกันทางน้ำ อาสาสมัครมูลนิธิร่วมกตัญญู อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จ.สมุทรปราการ หมอดินอาสาประจำ อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ และเป็นประมงอาสา รุ่นที่ ๑

๖) เป็นที่ปรึกษาสภาเกษตรกร ต.แหลมฟ้าผ่า จ.สมุทรปราการ

๗) เป็นเกษตรกรต้นแบบที่ถูกคัดเลือกจากกลุ่มเกษตรกรและสำนักงานเกษตร จ.สมุทรปราการ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑) ฟาร์มได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
ด้านประมง (มกษ. ๙๐๐๒ - ๒๕๕๒) และได้รับการ
รับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี
สำหรับการผลิตสัตว์น้ำ (จี เอ พี) พ.ศ. ๒๕๕๓ กรมประมง

๒) เป็นผู้ดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ
ปล่อยสัตว์น้ำ ปลูกป่าชายเลน สร้างจิตสำนึกให้เยาวชน
ในการอนุรักษ์

๓) เป็นผู้ดำเนินการเพาะเลี้ยงระบบอินทรีย์ ที่อนุรักษ์
ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมไม่พึ่งสารเคมี

๔) ใฝ่ระวังการทำการประมงผิดกฎหมาย เช่น
เรือคราดหอย

๕) การรณรงค์แก้ไขปัญหาเครื่องมืออวนรัง

นายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น

อายุ	๔๘ ปี
การศึกษา	ปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์การเดินเรือ ศูนย์ฝึกพาณิชยนาวี สถาบันสมทบมหาวิทยาลัยบูรพา
สถานภาพ	สมรส
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๑๙๐/๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลสวนหลวง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
โทรศัพท์	๐๘๑ ๓๑๓ ๗๖๙๐
อีเมล	taebetta@gmail.com
อาชีพ	เกษตรกร (เพาะเลี้ยงปลาสวยงาม)

อาชีพเพาะเลี้ยง ปลาสวยงามและ พรรณไม้น้ำ

อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟื้นฟู อุปสรรคในการสร้างผลงาน

จุดเริ่มต้นของการประกอบอาชีพเพาะเลี้ยงปลากัดสวยงามมาจาก ความรักและผูกพันในอาชีพประมงที่มีมาแต่วัยเยาว์ เนื่องจากมีบ้านเกิดอยู่ริมคลองภาษีเจริญ จ.สมุทรสาคร และได้ติดตามบิดามารดาออกไปจับสัตว์น้ำที่มีอย่างอุดมสมบูรณ์ในคลองมาบริโภคและเลือกปลาที่มีลักษณะสวยงามหรือที่แปลกตา เช่น ปลาหัวตะกั่ว ปลาแขยงข้างลาย มาเลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยง

หลังจบการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์การ
เดินเรือ ๑ ได้ทำอาชีพด้านการเดินเรือพาณิชย์ จนกระทั่ง
ปี ๒๕๔๑ ได้ตัดสินใจเลิกจากอาชีพด้านการเดินเรือพาณิชย์
ที่แม้มีรายได้สูงแต่ก็ต้องเดินทางอยู่ตลอดเวลาและห่าง
ไกลครอบครัว มาประกอบอาชีพเป็นอาจารย์สอนวิชา
ด้านการเดินเรือในสถาบันการศึกษาด้านพาณิชย์นาวี และ
เริ่มเลี้ยงปลาสวยงามในเชิงพาณิชย์ควบคู่กันไป เริ่มเลี้ยง
ปลาสวยงามหลายชนิด แต่เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่งจึง
ได้พบว่า ปลากัดสวยงามนั้นให้ผลตอบแทนที่ดี ตลาดทั้ง
ในและต่างประเทศมีความต้องการสูงจึงมุ่งเน้นมาเลี้ยง
ปลากัดสวยงามเพียงชนิดเดียวและยกระดับจากฟาร์ม
ขนาดเล็กขึ้นเป็นฟาร์มขนาดกลางและไปสู่การเป็นผู้ส่งออก
ตามลำดับตลอดเส้นทางของการดำเนินกิจการฟาร์ม
เพาะเลี้ยงปลากัดสวยงาม ได้พบกับอุปสรรคมากมาย

เช่นเดียวกับอาชีพเกษตรทั่วไป เช่น การแข่งขันกันตัด
ราคาจากผู้เพาะเลี้ยงรายอื่น ปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น
ปัญหาขาดแคลนแรงงานฝีมือในภาคประมง ปัญหาการ
ถูกกีดกันทางการค้าจากประเทศผู้นำเข้า ซึ่งได้พ่นฝา
อุปสรรคเหล่านี้จนประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม
มีกิจการส่งออกที่มั่นคง มีสินทรัพย์ที่เพียงพอต่อการ
ดำเนินชีวิต ไม่มีหนี้สิน ดำเนินชีวิตด้วยปรัชญาดังนี้
ปัญหาด้านผลผลิต ใช้ปรัชญา “เป็นเกษตรกรให้ขยัน” ขยัน
ที่จะคิดและขยันที่จะทำไม่หยุดที่จะแก้ปัญหา ยกระดับ
คุณภาพของสินค้าให้เหนือกว่าคู่แข่ง เข้าสู่ระบบ
มาตรฐานสินค้าเกษตร ลดต้นทุนในการผลิตด้วยวิธีการ
ต่าง ๆ เช่น การเลี้ยงปลากัดแบบไม่เปลี่ยนถ่ายน้ำ
ลดการใช้ยาและสารเคมีด้วยการใช้จุลินทรีย์สังเคราะห์
แทนการนำวัสดุเหลือใช้มาประยุกต์ใช้เลี้ยงปลากัด

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

เริ่มต้นผลิตปลากัดสวยงามจากฟาร์มขนาดเล็กในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ยกระดับเป็นฟาร์มขนาดกลางในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงปลากัดสวยงาม ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดใกล้เคียง

ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ พัฒนาปลากัดสวยงามที่มีชื่อทางการค้าว่า เรดดราก้อน (Red dragon) เป็นคนแรกของโลก โดยการนำปลากัดมหาชัยมาเป็นต้นแบบ และเรดดราก้อนกลายเป็นต้นแบบของปลากัดที่มีลักษณะสองสีเกล็ดเคลือบเงาถูกนำไปพัฒนาให้เกิดสายพันธุ์ที่สวยงามหลากหลายสายพันธุ์

ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๕๔ ร่วมกิจกรรมประกวดปลาสวยงามในงานต่าง ๆ ได้รับพระราชทานถ้วยรางวัล และรางวัลต่าง ๆ จำนวน ๒๒ ถ้วยรางวัล และ ๑๘ Best in show

ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับการคัดเลือกเป็นประธาน สหกรณ์ปลาสวยงามแห่งประเทศไทย จำกัด เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรปลาสวยงามให้มีพื้นที่ในการจำหน่ายสินค้า และรวมกลุ่มเพื่อการส่งออก

ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เริ่มต้นเป็นผู้ส่งออกปลากัดไปประเทศสิงคโปร์เป็นครั้งแรก จากจำนวน ๖๐๐ ตัวต่อเดือน พัฒนาเป็นการส่งออกไปทั่วภูมิภาคของโลก จำนวน ๕,๐๐๐ ตัวต่อสัปดาห์ในปัจจุบัน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามเพื่อการส่งออก GAP จากกรมประมง

ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับการรับรองให้เป็นสถานประกอบการรวบรวมสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก (สอ.๔)

ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้รับการรับรองเป็นฟาร์มปลอดเชื้อ Megalocytivirus จากกองวิจัยและพัฒนาสุขภาพสัตว์น้ำ กรมประมง และสามารถส่งปลากัดไปยังประเทศออสเตรเลียได้ โดยเป็นฟาร์มแรกของประเทศไทยที่ได้รับการรับรอง และเป็นฟาร์มเดียวในประเทศไทยที่คงสถานะฟาร์มปลอดเชื้อ Megalocytivirus อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้รับรางวัลผู้เชี่ยวชาญด้านปลากัดสวยงาม GURU BETTA AWARD จากประเทศมาเลเซีย

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นฟาร์มปลาสวยงามที่ส่งออกกับหน่วยงาน AQSIQ ซึ่งสามารถส่งปลาสวยงามออกไปยังประเทศจีน

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับการรับรองให้เป็นสถานประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก (สอ.๓)

ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม

ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสหภาพปราชญ์เกษตรแผ่นดิน ระดับจังหวัดสมุทรสาคร ประจำปี ๒๕๖๓ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

นำสมุนไพรพื้นบ้านและจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง (PSB) มาใช้ในการเลี้ยงปลากัดทำให้ปลาแข็งแรง ลดการใช้สารเคมี โดยการใช้ฟ้าทลายโจรมสกับอาหารเลี้ยงปลาเพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกันโรค

พัฒนาปรับปรุงรูปแบบการเลี้ยงจากการใช้ขวดแก้วแบบปากที่เกษตรกรทั่วไปนิยมใช้ เป็นรูปแบบการใช้ขวดน้ำดื่มพลาสติกเจาะเพื่อลดต้นทุนการผลิต ทำให้สามารถทำความสะอาดทั้งระบบหลังการจำหน่ายผลผลิต ลดอันตรายจากการปฏิบัติงาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

พัฒนาอุปกรณ์ทำความสะอาดขวดที่ผ่านการใช้งานมาแล้วจากการใช้สว่านไฟฟ้าดัดแปลงเป็นการใช้สว่านจากแรงลมอัดเพื่อลดอันตรายและอุบัติเหตุในระหว่างการทำงาน

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

ให้ความร่วมมือในการเป็นวิทยากรให้กับกรมประมง และหน่วยงานราชการอื่น ๆ ในการอบรมให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงปลาสวยงาม ให้แก่เกษตรกรและเยาวชนผู้สนใจ

ร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดทำ “มาตรฐานปลากัดสวยงามในประเทศไทย”

ร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาร่าง “มาตรฐานสายพันธุ์และเกณฑ์การตัดสินปลากัดป่าในประเทศไทย” เพื่ออนุรักษ์ปลากัดป่าสายพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย

เป็นผู้เขียนบทความเรื่องปลากัดภาคภาษาอังกฤษในหนังสือ Thailand directory ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๓ จนถึงเล่มปัจจุบันเพื่อเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับปลากัดสู่สายตาชาวโลก

ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นกรรมการตัดสินปลากัดสวยงามทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ

ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับการคัดเลือกเป็นประธานสหกรณ์ปลาสวยงามแห่งสยาม จำกัด ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรปลาสวยงามให้มีพื้นที่ในการจำหน่ายสินค้า และรวมกลุ่มเพื่อการส่งออก

ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับเชิญจากรัฐบาลประเทศมาเลเซีย ให้เป็นคณะกรรมการผู้ตัดสินปลากัดสวยงามในงานแสดงสินค้าเกษตรแห่งชาติของประเทศมาเลเซีย (MAHA) ร่วมกับกรรมการนานาชาติ

ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้รับเชิญจากชมรมปลากัดสวยงามประเทศสิงคโปร์ ทำหน้าที่หัวหน้าผู้ตัดสิน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นคณะกรรมการจัดงานวันประมงน้อมเกล้าจนถึงปัจจุบัน

ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รับโล่เชิดชูเกียรติในการทำหน้าที่ผู้ตัดสินจากมูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ในการตัดสินงานวันปลาสวยงามแห่งชาติครบ ๓ วาระ และรับรางวัลผู้เชี่ยวชาญด้านปลากัดสวยงาม GURU BETTA AWARD ประเทศมาเลเซีย

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ รับโล่เชิดชูเกียรติกรรมการตัดสินปลากัด งานวันประมงน้อมเกล้า

ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ร่วมกับหน่วยงานราชการจังหวัดสมุทรสาคร จัดอบรมให้ความรู้ด้านการเกษตรให้กับเยาวชนในจังหวัดสมุทรสาคร และได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาครให้เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เครือข่ายด้านการประมง)

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ทำฟาร์มต้นแบบที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ด้วยการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยออกสู่ภายนอก เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ร่วมกิจกรรม อนุรักษ์ปลากัดมหาชัย เพื่อช่วยอนุรักษ์ให้ปลากัดมหาชัยซึ่งเป็นสายพันธุ์ประจำถิ่นของจังหวัดสมุทรสาครให้ดำรงอยู่ตลอดไป

พัฒนาระบบการเลี้ยงปลากัดแบบลดการใช้น้ำ ซึ่งได้ประโยชน์ทั้งการลดต้นทุนการผลิตและลดการใช้ทรัพยากรน้ำ

ปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงจากการใช้ขวดแบนมากมาเป็นการใช้ขวดพลาสติกเจาะและหมุนเวียนใช้ซ้ำ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการทำกิจกรรมอนุรักษ์แหล่งน้ำ โดยให้การสนับสนุน น้ำหมักชีวภาพ EM และจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง PSB ในโครงการ “คลองสวย น้ำใส”

สนับสนุนให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเก็บใบหูกวางมาขายให้ฟาร์ม อีกทั้งเป็นการลดมลภาวะจากการเผาทำลายใบไม้แห้ง

นายศิริวัฒน์ ศรีสระคู

อายุ ๖๔ ปี
 การศึกษาสูง ปริญญาโท จากสถานศึกษา
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 สถานภาพ สมรส
 ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๙๙ หมู่ที่ ๔
 ตำบลกำแพง อำเภอกะเปอร์วิสัย
 จังหวัดร้อยเอ็ด
 โทรศัพท์ ๐๘๗ ๙๔๗ ๐๘๑๒
 อาชีพ เกษตรกร

อาชีพปลูกสวนป่า

อำเภอกะเปอร์วิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟื้นฟู อุปสรรคในการสร้างผลงาน

ในปี ๒๕๓๘ มีเจ้าหน้าที่ป่าไม้จากสำนักงานป่าไม้จังหวัดร้อยเอ็ดเข้ามาส่งเสริมให้มีการปลูกป่าในที่ดินของตนเอง จึงได้ตัดสินใจปลูกไม้ประดู่ซึ่งเป็นไม้ถิ่นเดิมจำนวน ๒๘ ไร่ โดย

๑. มีการศึกษาหาความรู้ลักษณะพื้นดินเป็นสวนป่าและไม้ผล

๒. มีการใช้พื้นที่อย่างเต็มศักยภาพ โดยปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจร่วมกับไม้ผลและพืชเกษตร เช่น

- ไม้เศรษฐกิจรอบตัดฟันปานกลางถึงระยะยาว ได้แก่ ไม้ประดู่ ไม้ยางนา ไม้พะยุง
- ไม้เศรษฐกิจรอบตัดฟันสั้น ได้แก่ ไม้ยูคาลิปตัส
- ไม้ผล ได้แก่ มะม่วง
- พืชเกษตร ได้แก่ กระชาย ขิง ข่า ฯลฯ

๓. มีการนำนวัตกรรมมาใช้ในสวนป่า โดยการใช้ใบเสวยกลมแบบประยุกต์ติดตั้งกับเครื่องตัดหญ้าแบบสะพายไหล่ มาประยุกต์ใช้ในการทำไม้ดอก สามารถลดต้นทุนและระยะเวลาในการทำไม้ดอกได้เป็นอย่างดี มีการบริหารจัดการระบบน้ำ โดยการเจาะบ่อบาดาลเพื่อนำน้ำมาใช้ในสวนป่า

ความพยายามฟื้นผืนป่าอุปสรรค

๑. ปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งโดยศึกษาหาวิธีเจาะบ่อน้ำบาดาลมาใช้ในสวนป่า สวนผลไม้ และพืชสมุนไพร พร้อมจัดทำระบบน้ำ

๒. การขาดรายได้ระหว่างรอผลผลิตไม้จากไม้สวนป่า จึงได้ปลูกไม้ผลและพืชเกษตร เพื่อสร้างรายได้ระหว่างรอผลผลิตจากไม้สวนป่าที่ปลูก

๓. ปัญหาสภาพของดินขาดความอุดมสมบูรณ์ โดยศึกษาหาวิธีการบำรุงดิน โดยการนำปุ๋ยคอก รองกันหลุมก่อนปลูก

๔. ปัญหาโรคและแมลงในสวนป่า ได้แก่ ปลวก โดยปล่อยให้ตามธรรมชาติ เพราะสวนป่ามีระบบนิเวศที่เกื้อกูลกัน

๕. มีการป้องกันการเกิดไฟไหม้ในแปลง โดยการ
ทำถนนเป็นแนวกันไฟ รอบแปลงและกลางแปลง

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

๑. เป็นการปลูกสวนป่าผสมผสานร่วมกับไม้ผล
และพืชสมุนไพร

๒. มีการบำรุงดูแลรักษาต้นไม้อย่างต่อเนื่องและ
มีการบริหารจัดการสวนป่าที่เหมาะสม ไม่ใช้สารเคมีใน
การกำจัดโรคแมลงและวัชพืชในสวนป่า

๓. สวนป่าสามารถอำนวยประโยชน์ทางเศรษฐกิจ
มีการสร้างรายได้อย่างสม่ำเสมอ

- ไม้ยูคาลิปตัสสามารถตัดขายได้ในแต่ละรอบ
โดยมีรอบตัดฟันทุก ๓ ปี หมุนเวียนกันไป

- แปลงปลูกไม้ประดู่และไม้ยางนาที่สวยงาม
จำนวน ๑,๓๕๓ ต้น โดยไม้ประดู่สามารถตัดขายและ
แปรรูปสร้างบ้านเรือนได้

ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

- ดำเนินการปลูกสวนป่าตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ จนถึง
ปัจจุบัน ใช้เวลาในการปลูกและบำรุงรักษาเป็นเวลา ๒๔ ปี
ความยั่งยืนในอาชีพ

๑. รายได้เฉลี่ยจากสวนป่า โดยประมาณ ดังนี้
(๑,๕๔๐,๒๐๐) บาท

- มีรายได้จากผลผลิตของสวนป่าอย่าง
สม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยเฉพาะไม้ประดู่ ไม้ยูคาลิปตัส
ดังนี้

- ขายไม้ประดู่ (ไม้ท่อน) ตัดขาย ๓ รอบ
เป็นเงิน ๖๓,๐๐๐ บาท

- ขายไม้ประดู่ (แปรรูปทำเฟอร์นิเจอร์) เดือน
นอ เป็นเงิน ๑๙,๒๐๐ บาท

- ขายไม้ยูคาลิปตัส เป็นเงิน ๘๑,๐๐๐ บาทต่อปี
รวมทั้งหมด ๑๔ ปี เป็นเงิน ๑,๔๕๔,๐๐๐ บาท

๒. ไม้ที่เหลือในสวนป่ามีการเติบโตอย่างสม่ำเสมอ
สามารถสร้างรายได้ในอนาคตได้

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

๑. เป็นสมาชิกกลุ่มอนุรักษ์ ดิน น้ำ ป่า ของ อ.บ.ต.
กำแพง

๒. เป็นคณะกรรมการทำแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมของ
อ.บ.ต. กำแพง ในแผนพัฒนาระยะ ๕ ปี

๓. เป็นแบบอย่างแก่เกษตรกรชุมชนใกล้เคียงให้หัน
มาปลูกป่าและเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกไม้
เศรษฐกิจกับกรมป่าไม้

การเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

๑. เป็นวิทยากรสาธิตการปลูกป่าหนองเหมือนแค

๒. เป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนและวัด โดยใช้
แปลงสวนป่าของตัวเองเป็นสถานที่ศึกษาดูงาน

๓. เสียสละนำต้นไม้ที่ตัดส่งไปถวายวัดเพื่อสร้าง
กุฏิพระ

๔. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ประโยชน์ทางตรง

๑. มีการตัดไม้ในสวนป่าเพื่อแปรรูปทำเฟอร์นิเจอร์
และจำหน่าย

๒. มีไม้สำหรับไว้ใช้สอย สร้างบ้านเรือน ที่พักอาศัย
เศษไม้ ปลายไม้ สามารถใช้เป็นเชื้อเพลิงได้

๓. เป็นแหล่งอาหารของคนและสัตว์ เช่น เห็ด
ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

๔. มีพืชและสมุนไพรที่นำมาทำเป็นอาหารได้

ประโยชน์ทางอ้อม

๑. เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ
๒. สวนป่าสามารถปรับสภาพของดินให้มีความอุดมสมบูรณ์มีความชุ่มชื้นมากขึ้น
๓. เป็นแหล่งเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ป่าและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจและเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ขนาดเล็ก เช่น นก กระรอก กระแต

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. การใช้ปุ๋ยคอกและปุ๋ยชีวภาพแทนปุ๋ยเคมีช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และไม่ใช่สารเคมีในการกำจัดโรคและแมลง
๒. สวนป่าเป็นแหล่งเรียนรู้ ที่ศึกษาดูงาน และมีการนำเศษวัชพืชมาใช้ประโยชน์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

นายยงยุทธ ประวัง

อายุ ๖๒ ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย
สถานภาพ สมรส
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๖๕ หมู่ที่ ๖ บ้านไร่ม่วง
 ตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย
 จังหวัดเลย
โทรศัพท์ ๐๘๑ ๙๖๕ ๒๐๗๗
อาชีพ เกษตรกร

สาขาบัญชีฟาร์ม

อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟันฝ่า อุปสรรคในการสร้างผลงาน

นายยงยุทธ ทำไร่ลับประดมา ๒๔ ปี ควบคู่กับการจดบันทึกบัญชีอย่างจริงจัง ปกติเป็นคนชอบจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อมูลการใช้จ่ายในการลงทุนประกอบอาชีพ โดยบันทึกแบบใช้สมุดมาติช่องรายการเพื่อใช้ในการวางแผนการปลูกสับปะรดในรอบต่อ ๆ ไป จนกระทั่ง ปี ๒๕๕๗ ได้รับการอบรมการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน และบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ จากการที่มีพื้นฐานในการบันทึกบัญชีมาบ้างแล้ว ประกอบกับ

มีตัวอย่างในการบันทึกบัญชีที่เข้าใจง่าย ในที่สุด นายยงยุทธ ได้สมัครเป็นครูบัญชี ด้วยใจที่มุ่งมั่นอยากให้ ครอบครัวและคนในชุมชน “กินอิ่ม นอนอุ่น ทุนมี หนี้ลด”

นายยงยุทธ ยังได้ฉายาว่าเป็น “Mr.SmartMe” เนื่องจากนำแอปพลิเคชันสำหรับจดบันทึกบัญชี ผ่าน Smart Phone ที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้ในชีวิตประจำวันควบคู่กับสมุดบัญชี และได้เผยแพร่ให้กลุ่มสมาชิกและเกษตรกรทั่วไปในชุมชนได้รู้จัก และมีการใช้เทคโนโลยี Google เข้ามาช่วยในการค้นหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกษตร ทำให้ผู้เรียนรู้ว่า บัญชีทำงานง่ายกว่าเก่า เพราะสมุดบัญชีอยู่ในกระเป๋า ทุกวัน

นายยงยุทธมุ่งถ่ายทอดให้ผู้เรียนสามารถใช้ ประโยชน์จากข้อมูลทางบัญชีวิเคราะห์ปรับเปลี่ยน วางแผน การทำอาชีพที่หลากหลายและเหมาะสม โดยใช้ social network เป็นสื่อกลางอย่างชาญฉลาด สอนให้ผู้เรียน เข้าใจการบันทึกบัญชีต้นทุนอาชีพ ตั้งแต่เริ่มขั้นตอน/ กระบวนการเตรียมการผลิตในอาชีพ ขั้นตอนระหว่างการผลิต จนถึงขั้นตอนการเก็บเกี่ยวและออกจำหน่ายในแต่ละรอบ การผลิต ทำให้ทราบรายได้ จากการประกอบอาชีพที่เป็น รูปธรรม ชัดเจน เป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลมาใช้ วางแผนในอาชีพต่อไป เพื่อให้ได้ปริมาณและคุณภาพของ ผลผลิตเพิ่มขึ้น และประหยัดต้นทุนลง

นายยังยุทธมามีวิธีการถ่ายทอดความรู้ด้านบัญชีฟาร์มที่เข้าใจง่าย เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลากหลายอาชีพ และมีตัวอย่างที่เห็นชัดเจน เป็นรูปธรรม ใช้ข้อมูลทางบัญชีของตนเองมาสอนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อลดต้นทุนการผลิต วิเคราะห์วางแผนการผลิต วิเคราะห์ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต/ปรับเปลี่ยนอาชีพ และหาตลาดรองรับอย่างเหมาะสม ยกตัวอย่างเช่น การนำข้อมูลบัญชีฟาร์มมาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อวางแผนการปลูกสับปะรดให้ได้ผลผลิตทั้งในและนอกฤดูกาล เป็นการช่วยเพิ่มมูลค่าสับปะรดอีกทางหนึ่ง โดยข้อมูลการประกอบอาชีพปลูกสับปะรดที่ได้บันทึกบัญชีไว้พบว่า การปลูกสับปะรด ๑ ไร่ ใช้หน่อสับปะรด จำนวน ๕,๐๐๐ หน่อ ราคาหน่อละ ๒ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ต้นทุนการปลูก การดูแลทั้งหมด ๓๒,๐๐๐ บาท แต่หากลดต้นทุนโดยใช้ปุ๋ยหมักเองจะสามารถลดต้นทุนลงได้ถึงร้อยละ ๑๒.๕ ต่อไร่ ดังนั้น หากไม่มีการจดบันทึกบัญชี และนำข้อมูลทางบัญชีมาวิเคราะห์ จะไม่สามารถทราบได้ว่าต้นทุนที่สูงหรือต่ำเกิดจากสาเหตุอะไร

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

ในฐานะครูบัญชี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๒ นายยังยุทธมามีถ่ายทอดความรู้ด้านบัญชีฟาร์มที่สำคัญ ดังนี้

๑. ถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดทำบัญชีและการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการประกอบอาชีพให้แก่เกษตรกรกลุ่มอาชีพ กลุ่มเยาวชน/YSF SF จำนวน ๒,๔๖๗ คน
๒. ทำบัญชีต่อเนื่องและประสบความสำเร็จจากการใช้ข้อมูลทางบัญชีประกอบอาชีพ จำนวน ๓๐ คน
๓. สร้างเครือข่ายครูบัญชีปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริมการจัดทำบัญชีอย่างเข้มแข็ง จำนวน ๒๔ คน

นอกจากนี้ แผลงปลูกสับปะรดของนายยังยุทธมามียังเป็นจุดเรียนรู้ตามโครงการ ๔๕๙ ซึ่งเป็นโครงการที่เป็นตลาดสดมีชีวิต ภายในจุดเรียนรู้เป็นจุดสาธิตการทำบัญชี การปลูกผัก เลี้ยงปลา เพาะเห็ด เลี้ยงกบ เป็นต้น พร้อมทั้งสอนแนะการจัดทำบัญชีให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่สนใจ และยังมีผลงานการประกอบอาชีพผ่านทางสถานีโทรทัศน์ช่องมราเคิล ชาเนล

เมื่อตนเองประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ แล้วก็อยากให้ชุมชนที่เขาอาศัยอยู่มีความอยู่ดี กินดี จึงอยากถ่ายทอดประสบการณ์ที่ได้รับความสำเร็จให้ คนในชุมชนได้เห็นเป็นตัวอย่าง จึงมีแนวคิดว่าจะนำ ความรู้ที่ได้จากการบันทึกบัญชีต้นทุนอาชีพไปถ่ายทอดแก่ สมาชิกในกลุ่มผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดเลย สมาชิกในกลุ่ม ผู้ปลูกสับปะรดแปลงใหญ่ แม่ค้าตลาดผลไม้และ เกษตรกรทั่วไป สมาชิกสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่ม ๆ สมาชิกสหกรณ์ และเกษตรกรทั่วไปตระหนักถึงความ สำคัญของการบันทึกบัญชีซึ่งสามารถเตือนความจำ และควบคุมรายจ่ายส่วนตัว ทำให้รู้จักการใช้จ่ายอย่างมี เหตุผลและประหยัด ทำให้เรารู้รายรับ - รายจ่าย หนี้สิน และรู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินที่ถูกต้องจากแนวคิดดังกล่าว นายยงยุทธจึงได้ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ด้านบัญชี รวมถึงได้รับโอกาสที่ดีจากหลายหน่วยงานเชิญไปเป็น วิทยากรให้ความรู้แก่กลุ่มต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังได้ ถ่ายทอดความรู้ที่ตนเองมีโดยแนะนำการจัดทำบัญชีผ่าน แอปพลิเคชัน SmartMe ให้เกษตรกรและบุคคลทั่วไปด้วย

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

๑. นายยงยุทธเป็นคนสูงวัยที่ใช้เทคโนโลยีได้เก่ง และทำให้คำว่าเกษตรกรรุ่นใหม่ไม่ใช่แค่อายุ นายยงยุทธ ไม่เพียงวิเคราะห์เป็น แต่สังเคราะห์อาชีพได้อย่างที่เรียก ได้ว่าเข้าใจง่าย ไม่น่าเบื่อ การันตีด้วยรางวัลมากมาย อาทิ รางวัลเกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำไร่ ระดับภาค ปี ๒๕๖๒ สาขาบัญชีฟาร์ม ระดับจังหวัด ปี ๒๕๖๑ สาขาอาชีพทำสวน ระดับจังหวัด ปี ๒๕๕๔

๒. แปลงเรียนรู้การปลูกสับปะรดหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรม

๓. สร้างจุดเรียนรู้โครงการ ๔๕๙ “ตลาดสดมีชีวิต” สาธิตการบันทึกและใช้ข้อมูลทางบัญชีในการประกอบอาชีพ

๔. เป็นวิทยากร Smart Farmer (Mr.สับปะรด/ Mr.SmartMe) โดยถ่ายทอดความรู้การใช้ข้อมูลทาง บัญชี ฟาร์มในการลดต้นทุนการผลิต วิเคราะห์วางแผนการผลิต วิเคราะห์ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต/ปรับเปลี่ยนอาชีพ และหาตลาดรองรับอย่างเหมาะสม

๕. ใช้ทุนส่วนตัวในการพัฒนาแปลงเรียนรู้ที่อยู่ในพื้นที่สาธารณประโยชน์ เพื่อใช้ทำแปลงเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาพัฒนาพันธุ์สับปะรด

นายยงยุทธ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี มีความขยันขันแข็ง รักครอบครัวและเป็นบุคคลที่มี

น้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อทุกคน และเนื่องจากเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำ ชาวบ้านจึงเชื่อถือศรัทธา อีกทั้งเป็นคนที่มีความขยันหมั่นเพียร ศึกษาหาความรู้และนำสิ่งใหม่ ๆ นำกลับมาพัฒนาหมู่บ้าน และเป็นบุคคลที่ให้ความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการหรือเอกชน จึงส่งผลให้หมู่บ้านร่มม่วง มีการพัฒนาและมีความเจริญในหลาย ๆ ด้าน ส่วนหนึ่งมาจากนายยงยุทธที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินการ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้วยการทำการเกษตรโดยใช้หลักคิด “ปลูกต้องปลอดโรค ผู้บริโภค ต้องปลอดภัย” นายยงยุทธใช้บัญชีชี้ให้เห็นความเสี่ยง โดยดูข้อมูลจากการบันทึกบัญชีพบว่าต้นทุนในการประกอบอาชีพสูงเพราะมีการใช้สารเคมี เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ร่วมกันจึงได้ดำเนินการทำปุ๋ยหมักใช้เองเพื่อลดต้นทุนและรักษาสังแวดล้อม และความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรทดแทน เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

- ด้านดิน ใช้สารชีวภาพ น้ำหมัก ปุ๋ยหมักที่ผลิตขึ้นเอง ใช้แรงงานถอนวัชพืชแทนการใช้สารเคมี และนำวัชพืชปกคลุมสับปะรด และรวมกลุ่มสมาชิกผลิตปุ๋ยใช้เอง

- ด้านน้ำ รณรงค์ไม่ใช้สารเคมีในการเกษตรซึ่งอาจไหลลงสู่แหล่งน้ำคูคลอง และร่วมกับชาวบ้านทำความสะอาดแม่น้ำลำคลองที่ใช้ร่วมกัน

- ด้านอากาศ ไม่เผาตอซังข้าว ใช้วิธีไถกลบหลังเก็บเกี่ยว เนื่องจากทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ และร่วมกับชาวบ้าน ทำแนวป้องกันไฟป่า เพื่อไม่ให้ไฟป่าเกิดขึ้น

นางชลาลัย กบสังข์

อายุ ๔๔ ปี
การศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
สถานภาพ สมรส
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๒๐ หมู่ที่ ๔ ตำบลปางสวรรค์
อำเภอชุมตาบง
จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ ๐๘๑ ๑๓๐ ๕๙๖๖
อาชีพ เกษตรกร (ปลูกพืชผัก และไม้พล)

สาขาการพัฒนา ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

อำเภอชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟื้นฟู อุปสรรคในการสร้างผลงาน

เดิมนางชลาลัย ทับสิงห์ทำการเกษตรในพื้นที่ แต่ประสบปัญหาความแห้งแล้ง ได้ผลผลิตไม่คุ้มค่าการลงทุน จึงละทิ้งถิ่นฐานไปทำงานโรงงานอุตสาหกรรมในกรุงเทพมหานคร แต่ได้มีโอกาสเข้าชมนิทรรศการที่จัดโดยกองทัพอากาศของ จ.ลพบุรี เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ในการพัฒนาการเกษตร จึงเกิดความประทับใจและนำมาเป็นต้นแบบในการหันกลับมาทำการเกษตรในพื้นที่ของตนเองอีกครั้ง โดยเริ่มแรกทำการเกษตรแบบเคมีร่วมกับ

เกษตรอินทรีย์ แต่เมื่อได้ศึกษา ทดลองและเปรียบเทียบ ต้นทุน ผลผลิต และรายได้ ระหว่างการทำเกษตรแบบเคมี และเกษตรอินทรีย์ พบว่าเกษตรแบบอินทรีย์มีรายได้ และผลผลิต รวมทั้งสุขภาพที่ดีกว่า จึงปรับเปลี่ยนมาทำ เกษตรอินทรีย์ทั้งหมด โดยได้รับการจัดตั้งเป็นศูนย์การ เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ของ ส.ป.ก. พร้อมทั้งขอใบรับรอง การทำเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐาน IFOAM

ในปี ๒๕๕๘ เกิดเหตุการณ์ไฟไหม้บ้านครั้งใหญ่ทำให้นางชลาลัย ทับสิงห์แทบจะหมดตัว แต่ได้รับกำลังใจ และความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ มีแรงผลักดันให้ลุกขึ้นสู้และกลับมาทำการเกษตรได้อีกครั้ง

เนื่องจากนางชลาลัย ทับสิงห์ มีความมุ่งมั่นในการทำเกษตรอินทรีย์ จึงได้หาความรู้ด้านการทำเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐาน Organic Thailand และ PGS (Participatory Guarantee System) จนปัจจุบันมีบริษัทสนใจเข้ามาติดต่อรับซื้อผลผลิตถึงในพื้นที่ และมีรถห้องเย็นเข้ามารับผักจากศูนย์ ฯ ทุกวัน โดยใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารออนไลน์เพื่อจัดการระบบปลูกให้กับสมาชิก เพื่อให้มีสินค้าที่เหมาะสมและเพียงพอตามความต้องการของตลาด

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

นางชลาลัย ทับสิงห์ ได้ศึกษาหาความรู้จากผู้รู้ แขนงต่าง ๆ ทั้งจากสังเกต ทดลอง ลงมือปฏิบัติ จดบันทึก และนำไปพัฒนาต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่รอบตัวให้เกิด ประโยชน์สูงสุด โดยการประยุกต์ใช้จนสามารถแก้ปัญหา ในแปลงเกษตรกรรมของตนเองได้ดังนี้

๑) สามารถจัดการปัญหาด้านการผลิต เศรษฐกิจ และสังคม โดยการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ และบริหารจัดการการผลิตภายในกลุ่มให้เพียงพอ และเหมาะสมกับความต้องการของบริษัทที่เข้ามารับซื้อในพื้นที่ บริษัทดังกล่าว ได้แก่ N&P ฟาร์ม บริษัทผลิตภัณฑ์ สมุนไพรไทยจำกัด ห้าง Tops ภายใต้แบรนด์มายช้อยส์ เป็นต้น ตลอดจนมีการประกันราคาผลผลิตภายในกลุ่ม

๒) สามารถจัดการปัญหาผลผลิตตกเกรดและไม่ได้มาตรฐานโดยการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต และยังมีการออกร้านเพื่อนำผลผลิตที่แปรรูปแล้วไป จำหน่ายตามหน่วยงานต่าง ๆ เป็นการสร้างและขยาย ตลาดให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

๓) สามารถจัดการปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ โดย การขุดบ่อบาดาล และขุดสระน้ำ ในแปลง ๕ บ่อใช้ระบบน้ำหยดและมินิสปริงเกอร์ เพื่อเป็นการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) แก้ไขปัญหาแมลงศัตรูพืช โดยใช้วิธีการปลูกพืชหมุนเวียนและปลูกพืชผสมผสานมีการทำน้ำหมักจุลินทรีย์ พด.๗ จากสะเดาและยาสูบเพื่อใช้กำจัดแมลง นอกจากนี้มีการเลี้ยงแมลงหางหนีบและมวนเพชฌฆาต เพื่อกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ

๕) แก้ไขปัญหาวัชพืชในแปลงโดยใช้วิธีไถกลบในช่วงที่วัชพืชใกล้ออกดอก ๑-๒ ครั้งก่อนทำการปลูกพืชหลัก หรือการใช้ภาชนะปลูก เช่น วงบ่อ ตะกร้าไม้ไผ่ ในการปลูกพืช รวมทั้งการถอนหญ้ากำจัดวัชพืชด้วยจอบ และเคียวโดยการใช้แรงงานคนในช่วงแรกก่อนพืชโต และการใช้พืชคลุมดิน เป็นต้น

๖) ปี ๒๕๖๓ มีรายได้จากภาคการเกษตรเดือนละประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท และมีรายได้จากนอกภาคการเกษตร เช่น การเป็นวิทยากร การรับเหมาทำศูนย์เรียนรู้ รับเหมาจัดสวน การทำเครื่องมือที่ได้ในการเกษตร พลังงานทดแทน รวมทั้งสิ้นประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี

การบูรณาการงานพัฒนาที่ดินร่วมกับงานอื่น ๆ

ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ของนางชลาสัย ทับสิงห์ มีการการบูรณาการงานพัฒนาที่ดินร่วมกับงานอื่น ๆ เพื่อให้สามารถนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินที่ได้รับจากการเป็นหมอดินอาสา มาใช้ในการขับเคลื่อนการทำงานของ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรอินทรีย์ปางงูให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ด้านเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้แก่เกษตรกร และประชาชนทั่วไปที่เข้าเยี่ยมชม และเข้าศึกษาหาความรู้ที่ศูนย์ ฯ อยู่เสมอ

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

- เป็นประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ ๒ กลุ่ม
- เป็นประธานศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรอินทรีย์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- เป็นประธานศูนย์ ศพก. เครือข่ายด้านเกษตร
- เป็นประธานคุ่มต้นน้ำ
- เป็นประธานศูนย์ ศพก. เครือข่ายด้านปศุสัตว์
- เป็นประธานศูนย์ฝึกอาชีพเพื่อการมีงานทำ กศน. อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา
- เป็นสตรีผู้ทำประโยชน์ให้แก่สังคมดีเด่น ปี ๒๕๖๐ จังหวัดนครราชสีมา

- เป็นสตรีผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายเศรษฐกิจของอำเภอชุมตาบง
- เป็นอนุกรรมการพิจารณาโครงการ สปสช. อำเภอชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์
- เป็นเหรียญกอกองทุนเพื่อนช่วยเพื่อน อสม. ต.ปางสวรรค์
- เป็นกรรมการสถานศึกษาพิเศษโรงเรียนห้วยน้ำหอมวิทยาคาร
- เป็น อสม. ดีเด่นระดับอำเภอ ๒ ปีซ้อนของสาธารณสุข
- เป็น อพม. ของอาสาพัฒนาศักยภาพมนุษย์
- เป็นศูนย์สัมมาชีพต้นแบบเกษตรอินทรีย์สภาเกษตรแห่งชาติ
- เป็นครูบัญชีอาสาของตรวจบัญชีสหกรณ์นครสวรรค์
- เป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
- เป็นผู้แทนเกษตรกรสภาเกษตรกรแห่งชาติ
- เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน
- เป็นอาสาปศุสัตว์
- เป็นอาสาสมัคร สปก. จ. นครสวรรค์
- เป็นศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ สปก. จ. นครสวรรค์
- เป็นกรรมการหมู่บ้านปางงู

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางชลาสัย ทับสิงห์ มีวิธีในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการไม่เผาตอซังและเศษวัสดุทางการเกษตร แต่จัดการโดยนำเศษวัสดุเหลือใช้ต่าง ๆ มาผลิตปุ๋ยหมักหรือใช้คลุมดินเพื่อรักษาความชื้นให้กับดิน และมีการปลูกหญ้าแฝกเพื่อลดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ตามริมขอบบ่อน้ำในพื้นที่ ใช้วิธีการปลูกพืชหลายระดับเพื่อกันลมและใช้เป็นร่มเงาให้พืชอาศัยซึ่งกันและกัน มีการเลี้ยงผึ้งชันโรงไว้เพื่อผสมเกสรให้แก่พืชที่ปลูก ใช้เตาชีวมวลไล่ความชื้นในผลผลิตทางการเกษตรแทนแก๊สทุ้งต้ม โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ปลูกไม้ยืนต้นตามคันนาและพื้นที่ว่าง เป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว และที่สำคัญคือการทำเกษตรอินทรีย์โดยไม่ใช้สารเคมี

นายสมชาย เจริญสุข

อายุ ๕๓ ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๓
สถานภาพ สมรส
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๓๖/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลดอนคา
อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี
เบอร์โทร ๐๖๓ ๒๕๒ ๖๖๗๘, ๐๙๐ ๘๕๔ ๙๙๘๗
อาชีพ เกษตรกรรม (สวนชมพู่กับทิมจันทร์)

สาขาการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดี สำหรับพืช

อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟื้นฟู อุปสรรคในการสร้างผลงาน

๑. แนวคิดในการทำงาน

สวนชมพู่เจริญสุข สวนชมพู่ทับทิมจันทร์ส่งออก บนพื้นที่ ๑๕ ไร่ ตั้งอยู่ที่ ตำบลดอนคา อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี เกิดจากความมุ่งมั่นของ คุณสมชาย เจริญสุข เกษตรกรเจ้าของสวน ผู้มีความตั้งใจที่จะผลิตชมพู่ให้มีรสชาติอร่อย ผลผลิตมีคุณภาพ คงไว้ซึ่งมาตรฐานภายใต้แนวความคิดพัฒนาและแบ่งปันความรู้

ก่อนที่จะมาเป็นสวนชมพู่ นั้น เดิมครอบครัวประกอบอาชีพเกษตรกรปลูกพืชผักและไม้ผล แต่ด้วยอาชีพเกษตรกรบางช่วงประสบปัญหาหาค่าผลผลิตตกต่ำ ทำให้ขาดทุน จึงตัดสินใจทิ้งสวนเพื่อไปทำอาชีพอื่น (เป็นตัวแทนขายประกันชีวิต และพ่อค้าขายเสื้อผ้า) ซึ่งทำให้ตนมีรายได้มากขึ้น แต่พอเวลาผ่านไปภาวะเศรษฐกิจเริ่มตกต่ำ มองว่าอาชีพที่ทำอยู่นั้นไม่น่าจะยั่งยืน จึงหันกลับมามองอาชีพเกษตรกรซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของครอบครัว

ในปี ๒๕๓๘ กลับมาเริ่มต้นกับอาชีพเกษตรกรอีกครั้ง เข้าพื้นที่ ๑๕ ไร่ ณ ตำบลดอนคา อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

ปลูกมะนาวและไม้ผลอย่างอื่นแซม โดยช่วยกันดูแลสวนกับภรรยา ซึ่งการตัดสินใจทำสวนมะนาวในตอนนั้นตนเองไม่มีความรู้เกี่ยวกับการปลูกมะนาวเลย คิดแต่เพียงว่ามะนาวน่าจะปลูกง่าย ดูแลรักษาง่าย และเป็นพืชที่น่าจะทำได้เป็นอย่างดีแต่ทุกอย่างก็ไม่ได้ง่ายดังที่คิดไว้ ช่วงนั้นมะนาวราคาตกต่ำมาก ราคาเฉลี่ยเพียงลูกละประมาณ ๓๐ สตางค์ ขณะเดียวกันต้นทุนการผลิต เช่น ปุ๋ย สารเคมี กลับมีราคาสูง ทำให้การทำสวนมะนาวไม่ประสบผลสำเร็จ

ด้วยใจยังรักในอาชีพเกษตรกร จึงพยายามมองหาพืชชนิดใหม่เข้ามาปลูกทดแทน ในตอนนั้นเห็นว่ชมพู่ พันธุ์ทับทิมจันทร์ มีชื่อเสียงโด่งดังพอดี เป็นชมพู่พันธุ์ใหม่ มีลักษณะโดดเด่น คือ ผิวสีแดงสด เนื้อแน่น รสชาติอร่อย ผิวค่อนข้างหนา และเก็บเกี่ยวได้ง่าย และช่วงนั้นยังไม่ค่อยมีคนปลูก ราคาดี เป็นที่ต้องการของตลาด จึงนำมาทดลองปลูกบนพื้นที่ ๕ ไร่ (๒๐๐ ต้น) แทนสวน

มะนาวเดิม ในระหว่างนั้นก็ได้ศึกษาและพัฒนาการผลิตและขยายมาเรื่อย ๆ จนเต็มพื้นที่ ๑๕ ไร่ ของสวน ณ ปัจจุบัน

เมื่อพัฒนารูปแบบการผลิตประสบความสำเร็จ จึงมีแนวความคิดที่จะยกระดับผลผลิตของสวนตนเองให้สินค้าเป็นที่เชื่อมั่นทั้งในด้านคุณภาพและความปลอดภัย จึงได้ศึกษารูปแบบการผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพตามมาตรฐาน GAP พร้อมกับมีเจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรีมาแนะนำ จากนั้นปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงได้สมัครขอการรับรองมาตรฐาน GAP กับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ กรมวิชาการเกษตร พร้อมทั้งได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดในระบบมาอย่างเคร่งครัด การได้รับรองมาตรฐาน GAP ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ ปลอดภัย เป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นของผู้บริโภค ช่วยเพิ่มมูลค่า เพิ่มช่องทางการจำหน่ายได้มากขึ้น และทำให้รายได้เพิ่มขึ้น

๒. การพัฒนาผู้รู้

การเปลี่ยนจากสวนมะนาวมาเป็นสวนชมพูไม่่ง่ายนัก ปัญหาในตอนนั้นก็คือ “ทำไม่เป็น ไม่มีความรู้ใด ๆ เลยเกี่ยวกับชมพู ยิ่งเมื่อได้ลงมือปฏิบัติก็รู้ว่ายังมีปัจจัยหลายอย่างประกอบอีกมากมาย เมื่อขาดความรู้สิ่งที่เราดูเหมือนว่าง่ายกลับกลายเป็นยาก” จึงพยายามศึกษาหาความรู้ ทั้งจากตำรา ไปดูแปลงอื่นที่ประสบความสำเร็จ เก็บข้อมูลในส่วนที่เป็นข้อดีและคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการทำสวนของตัวเอง รวมถึงสอบถามแนวคิดทฤษฎีจากอาจารย์นักวิชาการ และเข้าร่วมอบรม ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน มหาวิทยาลัย ในการเข้ามาศึกษาค้นคว้าทำงานวิจัยทดลองเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งทำให้ตนเองได้ศึกษาเรียนรู้และพัฒนาไปด้วย

๓. การประยุกต์ใช้และการบริหารจัดการใช้เทคโนโลยี

๑) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีป้องกันกำจัดแมลงวันผลไม้ในชมพูแบบผสมผสาน (IPM) ของกรมวิชาการเกษตร

๒) ใช้เทคโนโลยีในการทำการตลาดยุคใหม่ มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนรูปแบบการจำหน่ายชมพูจากเดิมที่เคยส่งขายตลาดรับซื้อภายในประเทศ และส่งขายให้กับบริษัทส่งออก ปัจจุบันยังแบ่งผลผลิตส่วนหนึ่งมาขายออนไลน์เปิดรับออเดอร์ทางเพจเฟซบุ๊ก “ชมพูสวนเจริญสุข” จัดส่งผ่านบริษัทเคอรี่เอ็กเพรส ในราคาก่อนลด ๒๐๐ บาท (น้ำหนักรวมประมาณ ๒ กก.) ชมพู่ทุกผลมีการห่อผลด้วยกระดาษ ๑ ชั้น และตาข่ายโฟมอีก ๑ ชั้น เพื่อป้องกันผลผลิตบอบช้ำ มีการติดตามผลหากสินค้าที่ลูกค้าได้รับมีความเสียหาย ทางสวนจะรับเคลมและจัดส่งสินค้าให้ใหม่ โดยพิจารณาเป็นกรณีไป

๔. การแก้ไขปัญหาด้านการผลิต เศรษฐกิจ

และสังคม ในช่วงแรกของการทำสวนชมพูไม่ค่อยมีปัญหามากนัก ให้ผลผลิตดีไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องโรคและแมลง ผ่านไปสักประมาณ ๓ - ๔ ปี การทำสวนเริ่มพบปัญหามากขึ้น ปัญหาเรื่องโรคและแมลง ปัญหาผลหลุดร่วงและมีขนาดเล็ก ควบคุมคุณภาพยากขึ้น จึงพยายามหาแนวทางแก้ปัญหาศึกษาจากตำรา ปกษาชาวสวนมืออาชีพหลาย ๆ ท่าน และขอคำแนะนำจากอาจารย์มหาวิทยาลัย จึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตรูปแบบใหม่ โดยทำการลดขนาดทรงพุ่มลงจาก ๔ เมตร ให้เหลือ ๒ - ๒.๕ เมตร ตัดแต่งกิ่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อให้แดดส่องได้ทั่วถึง ทำงานได้ง่ายขึ้น การพ่นสารเคมีมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตัดแต่งไว้ซ่อมประมาณ ๒๐๐ ซ่อต่อนต้น เพื่อป้องกันผลหลุดร่วงและผลมีขนาดเล็กเกินไป

ในปี ๒๕๕๕ ประสบปัญหาและอุปสรรคอีกครั้ง กระทรวงควบคุมคุณภาพการตรวจสอบและกักกันโรคแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (AQSIQ) ประกาศระงับการนำเข้าชมพูจากประเทศไทยเป็นการชั่วคราว เพราะตรวจพบแมลงวันผลไม้ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่หนักมาก ทำให้ชมพูจากไทยไม่สามารถส่งออกได้ เมื่อขายในประเทศก็ขายได้ราคาต่ำลง ในขณะที่ชาวสวนบางรายถอดใจ

ตัดสินใจโค่นสวนชมพูทิ้งและหันไปปลูกพืชอื่นแทน แต่สำหรับคุณสมชายยังคงมุ่งมั่น และคิดว่าปัญหานี้น่าจะมีทางออกและสามารถแก้ไขได้ ในขณะนั้นหน่วยงานภาครัฐในหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมมือหาวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งกรมวิชาการเกษตรในขณะนั้น ได้จัดทำโครงการแก้ไขปัญหการส่งออกชมพูไทยไปจีน และนายสมชายเป็นหนึ่งในเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้ความร่วมมือและเดินหน้าแก้ไขปัญหไปพร้อม ๆ กับหน่วยงานจนเป็น ๑ ใน ๖ สวนแรกที่ได้รับการพิจารณาขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตร อนุญาตให้ส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ และเป็นสวนต้นแบบให้กับแปลงอื่นในการผลิตชมพูส่งออกได้เข้ามศึกษาอีกด้วย

๕. การบริหารการจัดการที่ดี

เลือกใช้พันธุ์ที่เหมาะสม การตัดสินใจเลือกปลูกชมพูทับทิมจันทร์ นั้นเนื่องจากลักษณะเด่นของพันธุ์นี้คือ เนื้อแน่น มีรสชาติหวานกรอบ ผิวสีแดง ผลโต ผิวมัน วาวเรียบสวย ไม่บอบช้ำง่าย

มีการปรับปรุงบำรุงดินอย่างเหมาะสม มีการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยคอก เช่น มูลค่างควา การใช้สารปรับปรุงบำรุงดิน ซึ่งทำให้โครงสร้างดินให้ร่วนซุยระบบรากทำงานได้ดี

มีการจัดการด้านแรงงานที่เพียงพอ ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผลผลิต เช่น การรดน้ำ ใส่ปุ๋ย กำจัดศัตรูพืช ซึ่งใช้แรงงานในครอบครัวเป็นหลัก ส่วนช่วงการตัดแต่งกิ่ง ท่อผลและเก็บเกี่ยว จ้างแรงงานเพิ่มประมาณ ๔ คน

การบริหารจัดการด้านการผลิตและการตลาด ชมพูจะเริ่มให้ผลผลิตหลังจากอายุประมาณ ๒ ปี จะผลิตชมพูออกสู่ตลาด จำนวน ๒ รุ่น คือ รุ่นในฤดู (กุมภาพันธ์ - มีนาคม) ซึ่งสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้จนถึงเดือนเมษายน แต่เลือกที่จะไม่เก็บผลผลิตรุ่นเดือนเมษายนไว้ เนื่องจากเป็นผลผลิตชุดท้ายฤดู ซึ่งผลมีขนาดเล็กสีไม่สวย และเป็นช่วงที่มีแมลงวันผลไม้ระบาดหนัก เพื่อพักและบำรุงต้น และรุ่นนอกฤดู (กรกฎาคม - สิงหาคม) ซึ่งเป็นช่วงที่มีราคาสูง

จำหน่ายผลผลิตทั้งในและต่างประเทศ ส่งผลผลิตให้กับบริษัทส่งออกโดยมีรถของบริษัทมารับผลผลิตถึงสวน ส่วนตลาดในประเทศ ส่งขายให้กับห้างสรรพสินค้า Tops supermarket และจำหน่ายทางออนไลน์

๖. ความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการสร้างผลงาน

จากการศึกษาหาความรู้ ประสบการณ์การทำสวนชมพู่ที่สั่งสมมายาวนานกว่า ๒๐ ปี การคิดพัฒนารูปแบบการผลิตให้เหมาะสม ความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะผลิตชมพู่ให้มีรสชาติอร่อย มีคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐาน ปัจจุบันชมพู่จากสวนเจริญสุขถือเป็นสินค้าคุณภาพอยู่ในระดับพรีเมียม ผลผลิตเป็นที่เชื่อมั่น เป็นที่ยอมรับของลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ และผลงานของสวนเป็นที่ประจักษ์มากรมาย เช่น

- ได้รับคัดเลือกเป็นสินค้าคุณภาพของจังหวัดราชบุรี
- ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดผลผลิตในงานต่าง ๆ
- ได้รับคัดเลือกเป็นหนึ่งในเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดราชบุรี
- เป็นแปลงต้นแบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานเพื่อการส่งออก ชมพู่ทับทิมจันทร์

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

๑. การผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช เพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐาน

๑) การจัดการสุขลักษณะสวน

พื้นที่สวนชมพู่เป็นสภาพพื้นที่ราบ ยกร่องลักษณะดินเป็นดินเหนียวบริเวณพื้นที่ปลูกและบริเวณโดยรอบไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน สารเคมี จุลินทรีย์ และโลหะหนัก ปลูกที่ระยะห่างระหว่างต้น ๔.๕ เมตร และระยะระหว่างร่อง ๖ เมตร ต้นชมพู่ อายุ ๒๒ ปี และ ๑๒ ปี น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตชมพู่มาจากน้ำขั้ว ไม่ปนเปื้อนสารเคมี จุลินทรีย์และโลหะหนัก วิธีการให้น้ำโดยใช้เรือดน้ำ หรือใช้วิธีตัดกรดในช่วงที่ต้นยังเล็ก การให้น้ำจะให้บริเวณโคนต้น สัปดาห์ละครั้ง หรือช่วงที่มีสภาพอากาศร้อนอุณหภูมิสูงจะปรับการให้น้ำเป็น ๒ ช่วง

มีการใช้สารเคมีขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตรอย่างถูกต้องตามคำแนะนำบนฉลาก มีสถานที่เก็บมิดชิดเป็นสัดส่วน แยกเป็นหมวดหมู่ชัดเจน มีสถานที่เก็บเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรเป็นสัดส่วน สะดวกต่อการหยิบใช้งาน และทำความสะอาดเครื่องมืออุปกรณ์ก่อน - หลังการใช้งาน รวมทั้งมีการตรวจสอบซ่อมแซมให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

๒) การปฏิบัติและการควบคุมการผลิต

การให้ปุ๋ย ช่วงบำรุงต้นใส่ปุ๋ยคอกบริเวณรอบทรงต้น อัตรา ๒ กก./ต้น ร่วมกับใช้ปุ๋ยสูตร ๑๘-๔-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่ สลับกับการให้ปุ๋ยสูตร ๘-๒๔-๒๔ อัตรา ๒๕ กก./ไร่ เพื่อเร่งการเจริญเติบโต สำหรับระยะกระตุ้นตาดอกใช้ปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยสูตร ๐-๐-๖๐

อัตรา ๕๐ กก./ไร่ เพื่อเพิ่มความหวาน รวมทั้งการใส่มูลค่างควา ในการบำรุงดินร่วมด้วยเพื่อช่วยปรับโครงสร้างของดินให้ดีขึ้น และให้ปุ๋ยอีกครั้งหลังจากมีการตัดแต่งกิ่ง

การกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช จะฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อราไปพร้อมกับการให้ปุ๋ยทางใบ เช่น โรคนแอนแทรคโนสซึ่งพบปัญหาในช่วงการผลิผสมพุ่มนอกฤดู ป้องกันกำจัดโดยใช้แมนโคเซบร่วมกับการตัดแต่งกิ่งทรงพุ่มให้โปร่ง กำจัดส่วนของพืชที่มีโรคและแมลงทำลายโดยการขนย้ายไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของโรคและแมลง สำหรับปัญหาแมลงวันผลไม้ ใช้วิธีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานตามระบบ IPM ของกรมวิชาการเกษตร

การตัดแต่งกิ่ง เริ่มตัดแต่งกิ่งควบคุมความสูงของต้นชมพูครั้งแรกเมื่อต้นอายุ ๓-๔ ปี ทรงพุ่มแน่นทึบ ต้นสูง ๔-๕ เมตร จะทำให้เกิดปัญหาด้านการจัดการคนงานทำงานยาก โดยตัดบริเวณโคนต้นให้กิ่งแรกมีความสูงจากพื้นดินประมาณ ๑-๑.๕ เมตร และทยอยตัดกิ่งด้านบนที่สูงเกิน ๒.๕ เมตรออก เหลือยอดหรือกิ่งด้านบนสุดไว้บ้าง เพื่อใช้เป็นร่มเงาป้องกันกิ่งใหม่จากแสงแดดเมื่อมีกิ่งแขนงแตกออกมาเป็นร่มเงาจึงคอยตัดยอดออก ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการตัดแต่งกิ่งคือช่วงประมาณปลายฝนต้นหนาว

การห่อผล เริ่มห่อผลภายในเวลา ๑๔ วัน หลังไหมดอกร่วง โดยใช้ถุงห่อตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ใช้ถุงพลาสติก High Density Polyethylene (HDPE) สีขาว ความหนาไม่น้อยกว่า ๑๒.๕ ไมครอน ก่อนห่อผลฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อราแอนแทรคโนส และสารกำจัดแมลง เพื่อกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ติดกับผล

สำหรับเทคนิคทำให้ลูกสวย คือ การห่อแบบไขว้กัน ๔ ผล เด็ดลูกตรงกลางทิ้ง เว้นระยะห่างต่อข้อประมาณหนึ่งไม้บรรทัด และเด็ดช่อดอกทิ้งเหลือไว้ต้นละไม่เกิน ๑๕๐ ช่อ ซึ่งทำให้กระจายน้ำเลี้ยงทั่วต้นและทำให้ได้ผลใหญ่สม่ำเสมอ

การเก็บเกี่ยว ใช้เวลานับจากวันออกดอกมาถึงเก็บผลได้ประมาณ ๙๐ วัน วิธีการเก็บเกี่ยวคือตัดผลผลิตทั้งถุงห่อ ไม่เปิดปากถุง เก็บใส่ภาชนะบรรจุที่สะอาด มีวิธีการเก็บเกี่ยวที่ป้องกันการกระแทก หรือทำให้ผลผลิตบอบช้ำ

การบันทึกและการควบคุมเอกสาร มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงาน รายละเอียดการใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร แหล่งที่มาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ทำให้สามารถทวนสอบข้อมูลการผลิตได้

๓) ความยั่งยืนและความต่อเนื่องในระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช

สมชาย เจริญสุข ได้สมัครเข้าสู่ระบบการจัดการคุณภาพพืชหรือเริ่มขอการรับรอง GAP ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ เป็นต้นมา ปฏิบัติและรักษาไว้ซึ่งระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืชมาอย่างต่อเนื่องจนเป็นต้นแบบและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่น ๆ ได้นำไปปฏิบัติและเกิดความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร

๒. การขยายผล สามารถเผยแพร่เป็นแบบอย่างของส่วนรวมและเครือข่ายได้

ปัจจุบันสวนชมพู่เจริญสุข เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ วารสารเกษตร รายการโทรทัศน์ ช่อง work point ช่อง Thai PBS รายการหอมแผ่นดิน (สวนของความเพียร) รายการเกษตรสร้างชาติ รายการก้าวไกลกับกรมวิชาการเกษตร เป็นต้น

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

๑. การเป็นผู้นำกลุ่มหรือชุมชน

- เป็นประธานตลาดเกษตรกรจังหวัดราชบุรี
- เป็นผู้ทรงคุณวุฒิสภาเกษตรจังหวัดราชบุรี

(ด้านพืชสวน)

- เป็นคณะกรรมการของกลุ่มดอนอ้อย ดอนคา แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดราชบุรี

๒. การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

- เปิดสวนเป็นเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของตำบลดอนคา สำหรับใช้เป็นสถานที่ถ่ายทอดความรู้ สามารถมาเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับการผลิตชมพู่

การชม ช็อป ชิมชมพู่สด ๆ จากสวน การล่องเรือชมสวน เป็นต้น

- เป็นที่ปรึกษากลุ่มผู้ปลูกมะนาวบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

- เปิดเป็นห้องเรียนชุมชนให้กับผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการผลิตชมพู่นอกฤดูกาลผลิตชมพู่ให้ได้มาตรฐาน GAP การผลิตชมพู่เพื่อการส่งออกตามระบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน(IPM)

- เป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้าทดลอง โดยให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ/มหาวิทยาลัย ในการเข้ามาทดลองปลูกห่อและระยะเวลาที่เหมาะสมในการห่อผลชมพู่ การแก้ไขปัญหาเรื่องแมลงวันผลไม้ของชมพู่ไทย ส่งออกไปสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยกรมวิชาการเกษตร

- เป็นแปลงต้นแบบ การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานเพื่อการส่งออก ชมพู่ทั้งปีทั้งจันทร์

- เข้าร่วมเสวนาตามคำเชิญจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น การสร้างความเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดผลผลิตการเกษตร

- เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เรื่องการผลิตชมพู่

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ใช้สารเคมีในอัตราที่เหมาะสมและจำเป็นเท่านั้น โดยคำนึงถึงระบบนิเวศและความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การจัดการสุขลักษณะภายในฟาร์ม ไม่มีการเผาทำลายเศษซากพืชในแปลง ไม่มีการปล่อยของเสีย เช่น น้ำทิ้ง น้ำล้างผลผลิต น้ำล้าง เครื่องมือหรือสารเคมีลงสู่ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายจิตตกร อนันชัย

อายุ ๓๓ ปี

การศึกษา รัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู
มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ ราชวิทยาลัย

สถานภาพ โสด

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๔๘/๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลฉลอง
อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

โทรศัพท์ ๐๘๘ ๔๐๔ ๐๗๘๑

อาชีพ รับราชการ

ที่ปรึกษา กลุ่มยุทธศาสตร์

อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามเป็นฟ้า อุปสรรคในการสร้างผลงาน

นายจิตตรง ธนนชัย มีความชอบในอาชีพเกษตร เป็นพื้นฐาน เนื่องจากเกิดในครอบครัวที่ทำอาชีพ เกษตรกรรมและได้ช่วยงานครอบครัวมาตั้งแต่เด็ก จึงมี ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะทางการเกษตรเป็น พื้นฐานและมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติตนตามพระราชดำริ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิต

เมื่อเติบโตขึ้นถึงแม้จะไม่ได้ประกอบอาชีพ เกษตรกรรมเป็นงานหลัก ก็ใช้เวลาว่างทำการเกษตรเป็น งานอดิเรกส่วนตัว สามารถผลิตอาหารที่ปลอดภัยให้กับ สมาชิกในครอบครัว ลดรายจ่ายด้านอาหาร และการมี

รายได้เพิ่มทำให้ครอบครัวมั่นคงทางเศรษฐกิจ ครอบครัวมีความอบอุ่น เป็นครอบครัวตัวอย่างของชุมชน

แนวคิดในการทำงาน

นายจิตตรง ธนันชัย มีแนวคิดที่จะพัฒนาโรงเรียนบ้านฉลองที่เป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ซึ่งในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และสภาพแวดล้อมไปอย่างรวดเร็ว การพัฒนาความเจริญด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมโดยภาพรวม จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องวางแผน และส่งเสริมกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ

ในหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง โดยปฏิบัติเป็นแบบอย่างด้วยกระบวนการกลุ่มยุทธการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการฟื้นฟูคุณธรรม จริยธรรม การทำเกษตร และภูมิปัญญาที่เคยมีในชุมชนบ้านฉลองให้กลับคืนมาเป็นสังคม/ชุมชนที่มีความอบอุ่น เอื้ออาทรและพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนในที่สุด

บทบาทหน้าที่ในการพัฒนากลุ่มยุทธการโรงเรียนบ้านฉลอง

๑. มีหน้าที่ให้คำปรึกษาร่วมวางแผนกับสมาชิกยุทธการและครูที่ปรึกษาในแต่ละกิจกรรม
๒. สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม

และประสานงานกับภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่น เพื่อดำเนินการแบบมีส่วนร่วมผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในกิจกรรมของกลุ่มทั้งงบประมาณ วิทยากร วัสดุอุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ให้กลุ่มยุวเกษตรกรดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อย และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

กระบวนการพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร โดยส่งเสริมให้สมาชิกยุวเกษตรกรแต่ละคนมีส่วนร่วมและได้แสดงบทบาทของตนเองทั้งการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในการทำงานเป็นกลุ่ม โดยใช้เวลาเรียนในวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ในการทำกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ การแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อทำกิจกรรมตามที่ถนัดและเหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน เน้นให้ฝึกปฏิบัติจริง ให้มีทักษะในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่หลากหลาย และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์บนพื้นฐานของการเป็นประชากรที่มีคุณภาพของสังคม เป็นบุคคลที่เข้มแข็งพึ่งตนเองได้และมีคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคต

กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านฉลองได้ใช้หลักการการมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการในโรงเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำในชุมชน และหน่วยงานภายนอก ร่วมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มให้ดำเนินไปตามแผนที่กำหนดไว้ และเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยให้ครูที่รับผิดชอบตั้งแต่ในระดับชั้นอนุบาลอธิบายและพาชมกิจกรรมกลุ่ม ส่วนชั้นประถมศึกษาได้บูรณาการกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกรเข้ากับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน กำหนดโครงสร้างการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง และได้บูรณาการโครงการเกษตรเพื่ออาหารยั่งยืน โครงการเลี้ยงปลาตากและกบ โครงการปุยหมัก โครงการเพาะเห็ดนางฟ้า โครงการคัดแยกขยะ โครงการผักไร้ดิน โดยให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรเป็นวิทยากรและเป็นผู้ดำเนินการฝึกปฏิบัติเพื่อเป็นการปูพื้นฐานการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรัก ซินชอบ และศรัทธาในบทบาทของกลุ่มยุวเกษตรกรรุ่นพี่ การแบ่งกลุ่มรับผิดชอบของยุวเกษตรกรนอกเหนือจากการใช้วิชาเรียนในชั่วโมงการงานพื้นฐานอาชีพแล้ว ในช่วงเช้าและ

เย็นของทุกวัน นักเรียนจะลงแปลง รดน้ำ พรวนดิน หรือให้ปุ๋ยหลังเสร็จสิ้นกระบวนการปลูก เก็บเกี่ยวผลผลิต ผลิตผลบางชนิดนำมาแปรรูปได้ แล้วเพิ่มเติมทักษะ กิจกรรมด้านการตลาดโดยให้ยุวเกษตรกรนำไปขาย ที่ตลาดนัดของหมู่บ้าน

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

นายจิตตรง ธนชัย มีความคิดสร้างสรรค์ในการ พัฒนางานให้มีความต่อเนื่อง โดยศึกษาหาความรู้จาก แหล่งต่าง ๆ มาพัฒนางาน ยกตัวอย่างเช่น การกำจัด เศษขยะและเศษอาหารด้วยถังขยะไม่มีวันเต็ม ที่มีการนำ นวัตกรรมโดยนำหนอนแมลง (หนอนแมลงวันลาย) มาใช้ ในการย่อยสลายและนำไปใช้เป็นปุ๋ยพืช และขยาย กิจกรรมในกลุ่มยุวเกษตรกรเพิ่มเติมตามความสนใจของ สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร โดยให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร เป็นผู้ทดลองทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ เลี้ยงปูนา และ การเชือก้อนเชื้อเห็ด เป็นต้น

ผลงานเชิงปริมาณ

๑. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน ประกอบด้วย นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ และได้เตรียมการ พัฒนายุวเกษตรกรในโรงเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓ โดยมีการส่งต่อกิจกรรมรุ่นต่อรุ่น แบ่ง หน้าที่ความรับผิดชอบให้แต่ละชั้นเรียน และแบ่งกลุ่มย่อย ตามความสนใจ

๒. กิจกรรมที่ดำเนินการ อย่างน้อย ๕ กิจกรรม แบ่งเป็นงานรวม งานกลุ่มย่อย และงานส่วนบุคคล หมุนเวียนโดยบูรณาการโครงการเกษตรเพื่ออาหารยั่งยืน ได้แก่ การเพาะปลูกพืช การเลี้ยงปลาตก การเลี้ยงปูนา การเพาะเห็ด การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การคัดแยกขยะ การทำปุ๋ยหมักใช้เอง

๓. หน่วยงานและองค์กรเครือข่ายที่สนับสนุน

กิจกรรม จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ แห่ง ได้แก่ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คณะครูในโรงเรียนเทศบาลตำบลคลอง ผู้นำและผู้ปกครองรวมทั้งภาคเอกชน

๔. องค์ความรู้ในกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การผลิต การแปรรูปเพิ่มมูลค่า การจัดการขยะ การจัดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ และการจำหน่าย โดยได้องค์ความรู้จากการทำกิจกรรมภายในโรงเรียน การฝึกอบรมจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ การศึกษาดูงานจากเกษตรกรในพื้นที่ การศึกษาดูงานโครงการชั่งหัวมัน และการเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานต่าง ๆ

ผลงานเชิงคุณภาพ

๑. ประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ ยุวเกษตรกรมีรายได้จากการนำผลผลิตและผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายในตลาดชุมชน เป็นการเรียนรู้การตลาด สามารถใช้เป็นอาชีพในอนาคต และมีการจัดบันทึกบัญชีรายรับรายจ่าย การประชุมวางแผนทำการเกษตร บูรณาการกับโครงการเกษตรเพื่ออาหารในโรงเรียน

๒. ประโยชน์ต่อสังคม การมีส่วนร่วม ช่วยส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ ช่วยป้องกันการพึ่งพาวัตถุนิยม และนักเรียนมีความสุขจากการเรียนรู้กิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกร

๓. ประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การคัดแยกขยะ

และการทำปฎิบัติตัวเอง ช่วยแก้ปัญหาขยะในชุมชนและโรงเรียน ทำให้สามารถนำกลับมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเกษตร

๔. ประโยชน์ต่อการเมืองการปกครอง การเรียนรู้โดยใช้หลักประชาธิปไตย ฝึกให้นักเรียนได้ตัดสินใจในการแบ่งกลุ่ม ทำกิจกรรมอย่างเหมาะสม รวมทั้งให้แสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตามที่ดี และผู้ร่วมทำกิจกรรม เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนได้มีความเข้าใจการเมืองการปกครองที่ถูกต้อง

๕. ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ กลุ่มยุวเกษตรกรได้เรียนรู้ที่หลากหลายด้วยการลงมือปฏิบัติและกระบวนการมีส่วนร่วมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการส่งเสริมของครูที่ปรึกษา รวมทั้งการสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยสร้างความยั่งยืนของกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านฉลอง สามารถดำเนินงานมาได้อย่างต่อเนื่อง ผลการดำเนินงานดังกล่าวทำให้กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านฉลอง เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน รวมทั้งได้รับการคัดเลือกให้เป็นกลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่นระดับอำเภอ ระดับจังหวัด รวมทั้งระดับเขต ในปี ๒๕๖๑ ประกอบกับ นายจิตตรง ธนรัชชัย ยังได้ขยายความรู้โดยการเป็นวิทยากรในด้านกระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกร และงานด้านเกษตรกรรมอื่น ๆ กับกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเครือข่าย

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์

ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

นอกเหนือจากการที่นายจิตตรง ธนรัชชัย มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ นอกจากด้านงานสอน และในฐานะที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรแล้วยังได้ทำงานร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ยังได้ทำหน้าที่ของการเป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีให้กับสมาชิกยุวเกษตรกรได้นำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตจะช่วยให้สมาชิกปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่น มีความสำเร็จในงานที่ทำเป็นคนดีของครอบครัว สังคม และประเทศชาติ กิจกรรมที่สนับสนุนความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ ยกตัวอย่างดังต่อไปนี้

๑. หัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านฉลอง

๒. ผู้นำในงานพิธีกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน อาทิ งานทำบุญตักบาตรของโรงเรียน งานวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ฯลฯ

๓. วิทยากรสันตนาการประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต

๔. วิทยากรลูกเสือสันตนาการ สำนักงานลูกเสือจังหวัดภูเก็ต

๕. ผู้ฝึกสอนทักษะกีฬาฟุตบอล โรงเรียนบ้านฉลอง จังหวัดภูเก็ต

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม

ตลอดระยะเวลาดำเนินกิจกรรมการเป็นที่ปรึกษา
กลุ่มยุทธศาสตร์ร มุ่งเน้นการผลิตอาหารที่ปลอดภัยทั้งต่อ
ตนเอง ผู้บริโภค และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยังมี
บทบาทด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม ยกตัวอย่าง เช่น

๑. โครงการปลูกต้นไม้ในโรงเรียน ต้นพุทภูเก็ต
และต้นส้มแขก

๒. กิจกรรมทำฝายชะลอน้ำ จำนวน ๒ ฝาย บริเวณ
พื้นที่หมู่ที่ ๕ บ้านนากก ตำบลฉลอง อำเภอเมือง
จังหวัดภูเก็ต

๓. ร่วมรณรงค์เก็บขยะในโรงเรียน วัด และในชุมชน

(บวร)

๔. ร่วมปลูกฝังให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรอนุรักษ์
ต้นไม้และแหล่งน้ำทางการเกษตร

๕. ร่วมรณรงค์ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติกและ
กล่องบรรจุภัณฑ์อาหารกระดาษแทนโฟม

๖. กิจกรรมฟื้นฟูระบบนิเวศด้วยลูกบอลจุลินทรีย์
หรือ EM Ball

๗. โครงการทำดีตามรอยพ่อ

๘. การนำเศษอาหารมาทำปุ๋ย โดยใช้หนอนแม่โจ้

๙. ส่งเสริมการแยกขยะโดยเอาขยะมาแลกของใช้ และเชิญชวนชุมชนมาบริจาคสิ่งของเพื่อไว้แลกขยะ

นางสาวจรรยา สิงห์โคตร

อายุ ๑๖ ปี
การศึกษา กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
โรงเรียนโนนกอวิทยา
สถานภาพ โสด
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๙๒ หมู่ที่ ๘
ตำบลสระโพมทอง
อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ
โทรศัพท์ ๐๙๘ ๐๔๙ ๔๘๖๐
อาชีพ นักเรียน

สมาชิก กลุ่มยุวเกษตรกร

อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟันฝ่า อุปสรรคในการสร้างผลงาน

นางสาวจรรยา สิงห์โคตร พื้นฐานครอบครัวประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงมีแนวความคิดที่จะนำความรู้และทักษะต่าง ๆ มาช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว จนกระทั่งได้มีโอกาสเลือกเข้ากิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกร ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เนื่องจากเล็งเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ทักษะใกล้เคียงกับพื้นฐานของครอบครัวและสามารถสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นได้ทั้งกับตนเองและครอบครัว โดยมีโอกาสได้เรียนรู้การเลี้ยงกบ การเลี้ยงปลาตก การปลูกพืชผักสวนครัว

การปลูกพืชตามฤดูกาล และนำผลผลิตไปจำหน่ายให้กับ คณะครูที่โรงเรียนจนเกิดรายได้ให้กับกลุ่มยุวเกษตรกร จึงได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และชักชวนเพื่อนมาร่วมกิจกรรม จนสมาชิกเพิ่มขึ้นโดยจากเดิมในปี ๒๕๕๘ มีสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรเพียง ๓๔ คน ในปัจจุบันกลุ่มยุวเกษตรกรมีสมาชิกรวมจำนวน ๒๘๓ คน และได้นำความรู้ และทักษะทางการเกษตรต่าง ๆ ที่ได้ฝึกทดลองและฝึกปฏิบัติภายในกลุ่มยุวเกษตรกร ไปทดลองปฏิบัติที่บ้านด้วยตนเองโดยเริ่มจากการปลูกผักสวนครัว ปลูกต้นไม้ เช่น มะม่วง ลำไย ละคร หน่อไม้ กัลย มะละกอ เป็นต้น เลี้ยงปลานิลในบ่อเพื่อใช้เป็นอาหาร เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ โดยผลผลิตที่ได้จะนำประกอบอาหารภายในครัวเรือน และส่วนหนึ่งนำออกไปแจกจ่ายให้ญาติ ๆ พี่น้องที่อยู่ในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง แต่บางครั้งการทำกิจกรรม

ไม่ประสบผลสำเร็จ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ นางสาว จรรยา สิงห์โคตร มุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้อย่างจริงจัง เพื่อนำมาแก้ไขปัญหา ประกอบกับได้รับการยอมรับจาก สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรได้รับการเลือกตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ ประธานกลุ่มยุวเกษตรกร ทำให้ได้มีโอกาสเรียนรู้และได้ ฝึกความเป็นผู้นำ ฝึกความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การประชุมประจำเดือน การประชุมพิเศษ การกำหนดสถานที่และเรื่องที่จะประชุม การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเฉพาะกิจตามความ เหมาะสม การปฏิบัติงานและการให้คำปรึกษายุวเกษตรกร และการสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่ม จากบทบาท ดังกล่าว ส่งผลให้จำเป็นต้องมีความขยัน และ ศึกษาเรียนรู้ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในกลุ่ม โดยการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะการสืบค้น

ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ทำให้นางสาวจรรยา สิงห์โคตร มีโอกาสได้รู้จักก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์ การทำปุ๋ยหมัก ไม่พลิกกลับกอง และนำมาทดลองปฏิบัติที่บ้าน เพื่อใช้เป็นปุ๋ยให้กับต้นไม้ และด้วยความที่เป็นคนขยัน และมีความวิริยะอุตสาหะจึงได้ทดลองทำข้าวเกรียบว่าว ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และแนวคิดในการเพิ่มมูลค่า ให้กับข้าวเกรียบดั้งเดิมโดยการนำสมุนไพรจากดอกอัญชัน และใบเตยมาเป็นส่วนผสมเพื่อให้เกิดคุณค่าทางอาหาร จึงเรียกว่า “ข้าวเกรียบว่าวสมุนไพร”

แนวคิดในการทำงานของนางสาวจรรยา สิงห์โคตร ได้นำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมของกลุ่มเยาวชนตรกร และกิจกรรมส่วนบุคคลโดยยึดหลักการดำเนินงาน ดังนี้

๑. จะทำอะไรต้องศึกษาข้อมูลให้เป็นระบบ

๒. ทำตามลำดับขั้น

๓. ไม่ติดตำรา หลักการนี้ใช้หลักการความยืดหยุ่น กับสภาพและสถานการณ์นั้น ๆ ไม่ยึดติดกับตำรา มีการบูรณาการให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสภาพธรรมชาติ

๔. ทำให้ง่าย โดยได้นำหลักการนี้ มาใช้เพื่อลด ความยุ่งยาก ความซับซ้อน และให้สอดคล้องกับระบบ นิเวศโดยรวม

๕. ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ ในหลักการนี้ ได้สร้างธรรมชาติ โดยการปลูกต้นไม้ การนำธรรมชาติ มาดูแลและช่วยเหลือธรรมชาติคือการทำปุ๋ยและการใช้ เชื้อไตรโคเดอร์มา

๖. ขาดทุนคือกำไร หลักการนี้ ได้มีการเสียสละ โดยการแบ่งปัน การให้ ถือว่าเป็นกำไรที่ดีที่สุด

๗. รู้ รัก สามัคคี หลักการนี้ กิจกรรมใด ๆ ไม่สามารถสำเร็จได้ด้วยตัวเราคนเดียว ต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจกัน ต้องอาศัยความรัก ความสามัคคี

นางสาวจรรยา สิงห์โคตร ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงาน เพื่อใช้ในการเรียน การทำงาน และการดำรงชีวิต คือ “จรรยา จะทำให้ดียิ่งกว่าดีที่สุด To make the best better”

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

การดำเนินงานของนางสาวจรรยา สิงห์โคตร เลือกดำเนินการด้วยความสมัครใจ โดยเลือกทั้ง ๓ ส่วน เพื่อนำมาสู่การประกอบอาชีพในอนาคตของตนเอง คือ

๑. งานส่วนบุคคล นางสาวจรรยา สิงห์โคตร ได้ดำเนินการกิจกรรมด้วยตนเอง โดยเป็นกิจกรรมปลูกพืชไร่ เช่น ทำนา จำนวน ๑ ไร่ ทำการเกษตรผสมผสาน ๑ ไร่ ทำไร่อ้อย ๑ ไร่ กิจกรรมพืชสวน เช่น ไม้ผล พืชผักสวนครัว สวนสมุนไพร และไม้ดอกไม้ประดับ กิจกรรมเลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงปลานิล เลี้ยงไก่พื้นเมือง เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ เลี้ยงวัว กิจกรรมสารชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อไตรโคเดอร์มา ทำปุ๋ยหมัก วิศวกรรมแม่โจ้ ทำปุ๋ยชีวภาพ บ่อแก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์

๒. งานกลุ่มย่อย โดยเลือกทำกิจกรรมจากความสมัครใจ ได้จัดกิจกรรมทำสบู่สมุนไพร น้ำสมุนไพร น้ำยาล้างจาน สลัดโรล แกะสลักผักและผลไม้

๓. งานรวม เป็นงานสมาชิกทั้งกลุ่มร่วมกันปฏิบัติ และรับผิดชอบ โดยจัดทำในโรงเรียนสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมร่วมกัน ทำงานเป็นหมู่คณะ มีความสามัคคีกันเพื่อร่วมกันสร้างผลประโยชน์ของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่

๓.๑ กิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) กิจกรรมปลูกต้นไม้ กิจกรรมปลูกผักสวนครัว กิจกรรมเลี้ยงปลา กิจกรรมเลี้ยงกบ

๓.๒ งานสาธารณประโยชน์ในหมู่บ้าน คือ งานจิตอาสาพัฒนาชุมชน และงานเพาะพันธุ์ไม้ให้ชุมชน ดำเนินงาน

นางสาวจรรยา สิงห์โคตรมีความรู้ความสามารถและมีผลงานดีเด่นครบทั้ง ๒ ด้าน คือ ด้านการเกษตรและด้านเคหกิจเกษตรโดยสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับตนเองและโรงเรียน และเป็นแบบอย่างให้กับชุมชน มีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน ทั้งงานส่วนบุคคล งานรวม งานกลุ่มย่อยร่วมกับสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ มีการประชุมกลุ่มยุทธศาสตร์เพื่อวางแผนการดำเนินงาน รวมทั้งมีการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผน ปริมาณงานและผลผลิตที่ได้จากงานมีความเหมาะสม และมีความโดดเด่นในการบันทึกการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอพร้อมทั้งมีความรู้ความเข้าใจ การดำเนินการกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสภา ยุวเกษตรกร ตลอดจนขั้นตอนการประชุมอย่างถูกต้อง ประกอบกับการบริหารจัดการเงินทุนได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้ โดยสร้างรายได้จากผลผลิตในกิจกรรมที่รับผิดชอบด้วยตนเอง มีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายส่วนตัว

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

นางสาวจรรยา สิงห์โคตร เป็นบุคคลที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจทำงาน มีความสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี มีความกล้าในการตัดสินใจ และแสดงออกในสิ่งที่ดีงาม มีความเสียสละกำลังกาย กำลังใจ เพื่อช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ของชุมชน โดยการปฏิบัติหน้าที่ที่ถูกต้อง ต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมโรงเรียน การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานระดับตำบล ระดับอำเภอ ในการร่วมจัดนิทรรศการทางวิชาการอย่างต่อเนื่องเมื่อได้รับการร้องขอจากหน่วยงาน กลุ่มเยาวชนตระกร้อ ได้รับชื่นชม จากหน่วยงานภายนอก ทุกครั้งพร้อมทั้งมีบุคลิกภาพเป็นคนซึ่งสังเกต กระตือรือร้นหนักแน่น และมีความคิดสร้างสรรค์ และมีความโดดเด่นด้านการเป็นผู้นำ มีความความรับผิดชอบ ทั้งงานส่วนตัว งานกลุ่มย่อย และงานส่วนรวม พร้อมทั้งได้เสียสละเวลา อุทิศตนในการทำงานและเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมของงานเยาวชนตระกร้อ ส่งผลให้เกิดความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ทำให้กลุ่มเยาวชนตระกร้อเป็นที่รู้จักของคนในหมู่บ้าน ชุมชน และเป็นต้นแบบในการทำกิจกรรมต่างให้กับชุมชน และยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นประธานกลุ่มเยาวชนตระกร้อ พร้อมทั้งเป็นผู้นำทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยนำกลุ่มเยาวชนตระกร้อเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์ อาทิ การปลูกป่า และการเป็นจิตอาสาดูแลต้นไม้ในโรงเรียน ส่งผลให้ได้รับการยอมรับจากเพื่อนสมาชิกหรือชุมชน ความโดดเด่นโดยสามารถเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้สำหรับชุมชน เรื่องการทำปุ๋ยหมัก การปลูกผัก การผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มา เป็นต้น

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางสาวจรรยา สิงห์โคตร ส่งเสริม สนับสนุน และตั้งใจมุ่งมั่นที่จะสร้างผลผลิตที่ได้จากกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยสมาชิกกลุ่มเยาวชนตระกร้อโรงเรียนโนนกกอกวิทยา มีกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มเยาวชนตระกร้อ มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการดูแลรักษา อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน โดยนางสาวจรรยา สิงห์โคตร ให้ความสนใจในการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยเข้าร่วมโครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) โดยนางสาวจรรยา สิงห์โคตร มีหน้าที่การบันทึกการฝากขยะ และรวมกลุ่มการดำเนินการคัดแยกกิ่งไม้ และพลาสติกต่าง ๆ จัดเก็บใบไม้และนำใบไม้มาจัดเก็บในรูปแบบคอกใบไม้ แล้วนำใบไม้มาทำปุ๋ยแบบไม่พลิกกลับกอง วิถีวิศวกรรมแม่โจ้ สูตร ๑ ซึ่งจากการลงมือปฏิบัติจริงในโรงเรียน ส่งผลให้สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และได้ขยายผลความรู้ให้กับญาติ ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง และทำการเกษตรแบบปลอดภัยไม่ใช้สารเคมี โดยใช้ปุ๋ยคอกและสารชีวภาพแทนการใช้สารเคมี เช่น การใช้น้ำส้มควันไม้ การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา บิวเวอร์เรีย เป็นต้น พร้อมทั้งแนะนำให้สมาชิกกลุ่มเยาวชนตระกร้อทุกคนได้ปฏิบัติ รวมถึงครอบครัวญาติพี่น้อง คนในชุมชนปฏิบัติตาม

นายเมธี บุญรักษ์

อายุ ๖๐ ปี
การศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ช่างยนต์)
สถานภาพ สมรส มีบุตร ๓ คน
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๔๘/๘๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลปาลาเสมี
อำเภอสุไหงโก - ลก จังหวัดนราธิวาส
เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๗ ๙๖๘ ๒๙๔๔
อาชีพ เกษตรกร

สาขาเกษตรอินทรีย์

อำเภอสุไหงโก - ลก จังหวัดนราธิวาส

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟื้นฟู อุปสรรคในการสร้างผลงาน

๑. แนวความคิดในการทำงาน

หลังจากเรียนจบช่างยนต์ได้ไปทำงานอยู่ต่างประเทศระยะหนึ่งแต่เนื่องจากต้องการอยู่กับครอบครัว จึงลาออกจากงานและกลับมาทำการเกษตรในที่ดินมรดกพื้นที่ ๑๐ ไร่ ทำการปลูกมังคุดแต่ไม่มีประสบการณ์และไม่มีความรู้ทางด้านการเกษตร จึงปลูกแบบตามธรรมชาติโดยไม่ใช้ปุ๋ย ไม่ใช้สารเคมี แต่พบว่าต้นไม้ไม่ตายและยังสามารถเจริญเติบโตได้ดี นำมาสู่การค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อการปฏิบัติอย่างจริงจังโดยจุดประกายแนวความคิดจากรายการโทรทัศน์ “ตามรอยพ่อ” ในการเริ่มต้นการทำเกษตรแบบพึ่งพาตนเอง ต้องดำเนินการ ๓ เรื่องหลัก ๆ ดังนี้

๑) ดิน : ต้องหาวิธีการจัดการให้มีความพร้อมที่จะนำไปสู่การเจริญเติบโตของพืชและให้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

๒) น้ำ : ทำอย่างไรให้ดินมีความชุ่มชื้นตลอดทั้งปี มีแหล่งน้ำใช้ในการทำกิจกรรมด้านการเกษตรอย่างเพียงพอ

๓) ป่าไม้ : ปลูกไม้ป่าเพื่อบังแดดยึดหน้าดิน สร้างแหล่งที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิต มีการปลูกต้นไม้ แนวผสมผสาน ตามความสูงต่างระดับ เพื่อการพึ่งพาซึ่งกันและกัน พ.ศ. ๒๕๕๕ ทำความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักการทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยคำนึงถึงระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมภายในแปลง และขอคำแนะนำจากสถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาสและสำนักงานเกษตรอำเภอสู่โข-ลก ในเรื่องการทำน้ำส้มควันไม้การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพจากวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น แล้วนำมาใช้กับพืชที่ปลูกเพื่อให้สามารถ

ลดต้นทุนการผลิตและมีกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ

ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลและได้เรียนรู้ระบบการจัดการสวนตามมาตรฐานการผลิต GAP พืช และมาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์จากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส นำเทคโนโลยีการผลิตมาประยุกต์ปฏิบัติในแปลงของตนเอง ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการปลูกพืชที่พัฒนากิจกรรมให้มีความหลากหลาย จัดทำแนวกันชนหลายชั้นระดับตั้งแต่การขุดคันดินป้องกันน้ำจากภายนอก ปลูกหญ้าแฝกบนคันดิน ปลูกไม้พุ่มขนาดเล็กและขนาดใหญ่

พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้สมัครขอรับการรับรองแหล่งผลิต GAP พืช และขอรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์จนได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (Organic Thailand) จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ กรมวิชาการเกษตร

๒. การพัฒนาไร่

ค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งได้มาจากการปรึกษาพูดคุยกับเพื่อนกลุ่มเกษตรกรหน่วยงานราชการ (โดยเฉพาะศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเป็นแหล่งศึกษางานตามที่มีข้อมูลต่าง ๆ อย่างครบถ้วน) พ่อค้า รัฐบาลกิจต่าง ๆ การเข้ารับการอบรม/สัมมนา รวมถึงการทดลองปฏิบัติจริงในแปลงของตนเอง โดยเริ่มทำการทดลองการปลูกหญ้าแฝกในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน ซึ่งได้ทำการศึกษาหาข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งสามารถตอบโจทย์ในการบริหารจัดการดินและน้ำได้อย่างน่าอัศจรรย์ จึงนำกล้าหญ้าแฝกจากสถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาสมาจำนวนหนึ่ง หลังจากนั้นได้ทำการเพาะกล้าหญ้าแฝกและขยายพันธุ์เพื่อขยายผลการปลูกในพื้นที่ดินเสื่อมโทรมเป็นเวลา ๔ ปี ส่งผลให้ดินที่เสื่อมโทรมกลับมาอุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับการปลูกพืช และสามารถต่อยอดการพัฒนาพื้นที่ในรูปแบบเกษตรอินทรีย์และเกิดเป็นองค์ความรู้ต่าง ๆ

จนสามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ตลอดจนสามารถพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทักษะวิชาการให้กับบุคคลที่สนใจในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส และต่างจังหวัด รวมถึงผู้สนใจจากต่างประเทศ

๓. การประยุกต์และการบริหารจัดการใช้เทคโนโลยี

ในการทำเกษตรอินทรีย์นั้นจะพยายามปรับและพึ่งพาทรัพยากรในพื้นที่ให้มากที่สุดในรูปแบบการทำเกษตรแบบผสมผสาน โดยมีการนำเทคโนโลยีในปัจจุบันมาปรับใช้ ดังนี้

๑) การปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ซึ่งเป็นหลักเพื่อการปฏิบัติในการอนุรักษ์ดินและน้ำ แนวคิดการผสมผสานการอนุรักษ์ดิน น้ำ และการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ควบคู่กับความต้องการด้านเศรษฐกิจ

๒) การปลูกหญ้าแฝกรอบ ๆ โคนต้น เพื่อปรับปรุงและอนุรักษ์ความสมบูรณ์ของดิน

๓) การเลี้ยงไส้เดือนดิน การเลี้ยงปลาในพืช เพื่อนำมูลที่ได้มาทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

๔) การผลิตและขยายเห็ดนางฟ้า เพื่อเป็นปุ๋ยชีวภาพและแจกจ่ายแก่ผู้สนใจ

๕) การผลิตปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้และผลิตน้ำหมักชีวภาพจากผลผลิตที่ร่วงหล่นในแปลง โดยไม่เผาทำลายเศษซากพืชในแปลง ยกเว้นเศษซากพืชที่เป็นโรคพืช

๖) การใช้ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช เช่น หนอนกินใต้ผิวเปลือกลองกอง โดยจะใช้ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ๖๐ ล้านตัว (๔ ถุง) ผสมน้ำ ๒๐ ลิตรฉีดพ่นตามกิ่งที่มีหนอน พ่น ๒ - ๓ ลิตรต่อต้น พ่นจำนวน ๒ ครั้งโดยครั้งที่ ๒ ห่างจากครั้งแรก ๑๕ - ๒๐ วัน

๔. การแก้ไขปัญหาด้านการผลิต เศรษฐกิจ และสังคม

ด้านการผลิต และด้านเศรษฐกิจ : การทำเกษตรอินทรีย์ เป็นการผลิตแบบไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม หลีกเลี่ยงการใช้ปัจจัยการผลิตจากภายนอก ใช้ทรัพยากรหมุนเวียนภายในแปลง ส่งผลให้สามารถลดต้นทุนการผลิต และจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่สูงกว่าสินค้าเกษตรทั่วไป มีการบริหารจัดการโดยการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ การคัดคุณภาพก่อนส่งจำหน่าย โดยแบ่งเป็น ๔ เกรด คือ A B C และเกรดช่อคละ รวมถึงการเพิ่มช่องทางการจำหน่าย และการจำหน่ายผลผลิตด้วยตัวเองให้แก่ลูกค้าผ่านทาง Social Media เช่น Facebook, Line มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ โดยจัดทำกล่องบรรจุลองกองแบบพรีเมียม สำหรับลองกอง เกรด A และแบบทั่วไปสำหรับลองกอง เกรด B C และเกรดช่อคละ ซึ่งกล่องมีขนาดบรรจุ ๕ กิโลกรัม และ ๑๐ กิโลกรัม

ด้านสังคม : ตั้งใจทำเกษตรอินทรีย์จนได้รับการรับรองมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานในพื้นที่ และยกย่องให้เป็นเกษตรกรต้นแบบเครือข่ายด้านเกษตรอินทรีย์และเกษตรผสมผสาน พัฒนาพื้นที่ผลิตเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร (ศพก.) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงานให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรที่มาศึกษาดูงานเกิดแรงบันดาลใจในการทำเกษตรที่มีคุณภาพ และรักในอาชีพเกษตรกรมากยิ่งขึ้น

๕. การบริหารการจัดการที่ดี

การทำเกษตรอินทรีย์ มีการวางแผนการผลิตเป็นอย่างดีและเป็นระบบ โดยเน้นการพึ่งพาธรรมชาติ ในพื้นที่ให้มากที่สุด ซึ่งมีหลักในการบริหารจัดการด้านต่างๆ ดังนี้

๑) ด้านแรงงาน : เน้นการใช้แรงงานการผลิตในครัวเรือนเป็นหลัก แต่บางช่วงที่ต้องจัดการสวนแข่งกับเวลา เช่น ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ช่อดอก ช่อผล หรือช่วงการเก็บเกี่ยวจะจ้างแรงงานในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อช่วยจ้างงานในพื้นที่ และได้คนช่วยสอดส่องดูแลแปลงในอีกทางหนึ่ง

๒) ด้านพื้นที่และพืชที่ปลูก : เน้นการปลูกพืชผสมผสานมีการเตรียมแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเพาะปลูก การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความชุ่มชื้น มีฝายชะลอน้ำอยู่ในพื้นที่และขุดคลองไส้ไก่ มีบ่อเลี้ยงปลาขนาดเล็ก

๓) ด้านการผลิตและการรับรองมาตรฐาน : มีความตั้งใจที่จะผลิตพืชให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานผลิตลงกองซึ่งเป็นพืชอัตลักษณ์ของพื้นที่ที่มีความยั่งยืน จึงพัฒนากระบวนการผลิตจนได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (GI) กองกองต้นหยงมัส

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

๑. การผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพพืชอินทรีย์ เพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐาน/ปลอดภัย/คุณภาพปลอดภัยพืช

๑) พื้นที่ปลูกมีเอกสารสิทธิ์ที่ดิน คือ น.ส.๓ ก. มีการทำเกษตรแบบผสมผสาน ปลูกพืชหลายระดับเป็นขั้นๆ ทำแนวกันชนหลายชั้น หลายระดับ ตั้งแต่การขุดคันดินป้องกันน้ำจากภายนอก ปลูกหญ้าแฝกบนคันดิน และปลูกไม้พุ่มขนาดเล็ก

๒) ใช้น้ำจากบ่อบาดาลและขุดบ่อเก็บน้ำต้นไว้ใช้ภายในแปลง สร้างฝายชะลอน้ำ และขุดคลองไส้ไก่ เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นและลดความเสี่ยงในการปนเปื้อนสารพิษและโลหะหนักจากภายนอกแปลง

๓) ใช้หลักการขยายพันธุ์พืชจากต้นพันธุ์ที่มีอยู่ในสวนเป็นหลัก หรือจัดหาจากแหล่งที่เชื่อถือได้

๔) มีการปลูกหญ้าแฝกรอบ ๆ โค่นต้น เพื่อปรับปรุงและอนุรักษ์ความสมบูรณ์ของดินและการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน มีการหมักดินจากใบไม้ที่ร่วงหล่นในแปลง มีการใช้ปุ๋ยหมักธรรมชาติจากใบไม้และใบหญ้าแฝก มีการผลิตน้ำหมักชีวภาพจากผลไม้ต่าง ๆ ในสวนที่ตกเกรดการผลิต มีการขยายแผนแดงเพื่อเป็นปุ๋ยชีวภาพ

๕) รักษาระบบนิเวศภายในแปลง อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ มีการสำรวจแปลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อสำรวจโรคและแมลงศัตรูพืช เน้นการป้องกันมากกว่าการกำจัดศัตรูพืช โดยใช้วิธีเขตกรรมเป็นหลัก กำจัดวัชพืชด้วยวิธีการดายหญ้าแล้วถอนหญ้า และใช้ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช

๖) เก็บเกี่ยวลองกองที่ ๑๓ สัปดาห์หลังดอกบาน (สำหรับจำหน่าย) และ ๑๔ สัปดาห์หลังดอกบาน (สำหรับบริโภค) มีการเก็บเกี่ยวใส่ตะกร้าที่ไม่ผ่านการใช้งานแบบทั่วไปมาก่อนและมีการทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์ก่อนนำมาใช้และมีการบำรุงรักษาให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

๗) ไม่มีการเก็บรักษาผลผลิต เนื่องจากนำไปจำหน่ายในตลาดชุมชนทุกวัน และส่งทางระบบขนส่งทันทีเมื่อได้รับยอดสั่งซื้อจากการจำหน่ายทาง Social Media

๘) มีการใช้เครื่องหมายการรับรอง Organic Thailand เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค

๙) บันทึกข้อมูลวัสดุที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยหมัก การใช้น้ำหมักชีวภาพ ราคาผลผลิต และการปฏิบัติงานภายในแปลง ตลอดจนการจดบัญชีรายรับ-รายจ่ายในแต่ละกิจกรรม เพื่อให้รู้ต้นทุนการผลิตที่แท้จริง

๑๐) แสดง QR code บนผลผลิตที่จำหน่าย เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับและการติดต่อสื่อสารของผู้บริโภค

๒. ความยั่งยืนและความต่อเนื่องในระบบการจัดการคุณภาพพืชอินทรีย์

ในการทำเกษตรอินทรีย์สามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัวอย่างมั่นคงและยั่งยืน นอกจากนี้ในพื้นที่ปลูกยังมีพืชที่ปลูกเป็นรายได้แบบเงินฝากในรูปแบบของธนาคารต้นไม้ คือรายได้เงินฝากจากไม้เศรษฐกิจ เช่น สะเดา ยางนา ตะเคียน พะยอม มะค่า ต้นสัก จำนวนรวม ๕๐๐ ต้น มีอายุเฉลี่ย ๒๐ ปี

การรักษาความเป็นอินทรีย์ตลอดกระบวนการผลิตมีความรักและห่วงหาพันที่ทำการเกษตรไว้ให้ลูกหลานมีความสุขและพึงพอใจในการประกอบอาชีพเกษตรได้ดำเนินชีวิต ๙ “ตามรอยพระบาท ศาสตร์พระราชา” และได้ส่งต่อความรักในอาชีพเกษตรกรรมไปสู่คนในครอบครัวเพื่อสานต่อการผลิตพืชที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานแก่ผู้บริโภคต่อไป

๓. การขยายผล

มอบสิ่งที่ตนเองรู้ด้วยใจจากประสบการณ์การทำการเกษตรให้กับเกษตรกรที่สนใจ และเกษตรกรที่มาทัศนศึกษา นอกจากนี้ยังได้ขยายผลการทำเกษตรอินทรีย์จากแปลงปลูกไปสู่พื้นที่บริเวณบ้านพักอาศัย ซึ่งอยู่ในตัวเมืองอำเภอสุโขทัย - ลก โดยได้เริ่มต้นทำเกษตรอินทรีย์วิถีคนเมือง เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่คนเมืองที่อยากปลูกพืชอินทรีย์ไว้บริโภคในครัวเรือน มีเกษตรกรที่สนใจและกลับไปปฏิบัติตามแล้วกว่า ๒๐ ราย

๔. ผลงาน ความสำเร็จ ความภาคภูมิใจ

จากความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ศึกษาเรียนรู้หาข้อมูลนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเองเสียสละและอุทิศเวลาส่วนตัวจนสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรที่เกษตรกรหรือประชาชนทั่วไปสามารถเข้ามาเรียนรู้และนำกลับไปปฏิบัติได้จริง เป็นผลให้ได้รับรางวัลต่าง ๆ เป็นขวัญและกำลังใจในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

๑) รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ผลผลิตลองกอง ในงานของดีเมืองนรา “งานวันลองกอง” ปี ๒๕๕๔

๒) รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ เกษตรกรดีเด่น (สาขาไร่นาสวนผสม) ปี ๒๕๕๗ จังหวัดนราธิวาส

๓) รางวัลชนะเลิศอันดับ ๑ เกษตรกรดีเด่น (สาขาไร่นาสวนผสม) ปี ๒๕๕๕ จังหวัดนราธิวาส

๔) หมอดินอาสาดีเด่นระดับเขต ปี ๒๕๕๔

๕) รางวัลชนะเลิศจากการประกวดการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๙ ประจำปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ ประเภทการปลูกและการส่งเสริมการปลูก

๖) รางวัลชนะเลิศอันดับ ๒ สาขาอนุรักษ์ดินและน้ำและการใช้ประโยชน์หญ้าแฝก ปี ๒๕๕๔ จากกรมพัฒนาที่ดิน

๗) รางวัลชนะเลิศการประกวดเกษตรกร GAP ลองกอง ในงานของดีเมืองนรา “งานวันลองกอง” ครั้งที่ ๔๒ ประจำปี ๒๕๖๐

๘) รางวัลชนะเลิศเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ในงานของดีเมืองนรา “งานวันลองกอง” ครั้งที่ ๔๓ ประจำปี ๒๕๖๑

๙) รางวัลผู้ที่มีความสามารถดำเนินกิจกรรมของงานพัฒนาที่ดินและขยายผลการดำเนินงานเป็นประจักษ์เป็นวงกว้าง เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

- เป็น Smart Farmer ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรด้วยใช้วิธีการอธิบายและชี้ให้เห็นของจริงที่ปฏิบัติอยู่ในแปลงของตนเอง และสามารถอธิบายเป็นภาษาท้องถิ่น (ภาษายาวี) ได้เป็นอย่างดี
- เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านของสถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส
- เป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินประจำตำบลสุโงโก - ลก
- เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการใช้ประโยชน์หญ้าแฝกและการเกษตรกรรม
- เป็นวิทยากรเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ประจำอำเภอสุนทรารมย์ - ลก
- เป็นที่ปรึกษาด้านต่าง ๆ และเปิดสวนเป็นสถานที่ดูงาน

- เครือข่ายอนุรักษ์และยกระดับเขตและระดับประเทศ
- เครือข่าย ศพก.อินทรีย์ อำเภอสุนทรารมย์ - ลก
- กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตลองกองคุณภาพ
- เครือข่ายการทำเกษตรแบบผสมผสานและการทำเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่
- เครือข่ายเกษตรกรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (GI) ลองกองต้นหยงมัส

นอกจากนี้ยังได้รับการพิจารณาคัดเลือกเป็นแปลงเรียนรู้เพื่อเพิ่มผลผลิตลองกองของจังหวัดนราธิวาส มีกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การตัดแต่งกิ่ง ช่อดอก/ผล การทำปุ๋ยหมักจากเศษพืชการทำน้ำหมักชีวภาพ(จากปลา/พืช) การเผาถ่านทำน้ำส้มควันไม้ การคลุมดินโดยใบหญ้าแฝก การให้น้ำแบบหยด ซึ่งแต่ละปีมีเกษตรกรเข้ามาเรียนรู้ในแปลงมากกว่า ๒๐๐ ราย

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

การทำงานเกษตรในชีวิตประจำวันที่ได้ปฏิบัติอยู่ทุกวัน จะทำแบบค่อยเป็นค่อยไป ทำด้วยความขยันและเอาใจใส่ คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมอย่างมีสติ พึ่งพาตนเองลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตภายนอกที่สุด ไม่มีการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิต ซึ่งส่งผลให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและจิตใจที่ดีตามมา ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ครอบครัวที่มีความสุข มีการดูแลสุขภาพลักษณะในแปลง ป้องกันและหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีกฎสำหรับผู้เข้ามาศึกษาดูงาน คือ ห้ามนำอาหารถุงพลาสติกเข้ามาภายในแปลง

ในกระบวนการผลิตจะไม่มีการใช้สารเคมี โดยจะใช้วิธีการตัดหญ้าทดแทนการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช การปลูกหญ้าแฝกพร้อมกับปลูกพืชตระกูลถั่วเพื่อคลุมวัชพืชในสวนและป้องกันการชะหายของความชื้นในดิน ป้องกันการพังทลายของดิน มีการปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยหมักและใช้ปุ๋ยชีวภาพจากเหตนแดง ส่วนการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช จะใช้ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยร่วมกับวิธีเขตกรรม เช่น การดูแลแปลงให้สะอาด การดูแลพืชปลูกให้สมบูรณ์แข็งแรงและใช้สารไล่แมลงจากพืชที่ทำขึ้นมาเองทดแทนการใช้สารเคมี

สถาบันเกษตรกรดีเด่น แห่งชาติ

๑๒๙

• ประวัติและผลงาน เกษตรกร สถาบันเกษตรกร สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ และปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๓ •

กลุ่มเกษตรกรทำนาบ่อทอง

จัดตั้งเมื่อ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๖
สมาชิกแรกตั้ง ๓๓ คน
สมาชิกปัจจุบัน ๑๓๖ คน
ประธานกลุ่ม ฯ นายตุน น่วมคำ
ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๖๙/๒ หมู่ที่ ๑
 ตำบลบ่อทอง อำเภอทองแสนขัน
 จังหวัดอุดรธานี
โทรศัพท์ ๐๖๑ ๒๔๔ ๗๐๐๒

กลุ่มเกษตรกร ทำนา

อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรธานี

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

๑. โครงการราดิฟิทักษ์ทรัพย์

สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มเกษตรกรทำนา บ่อทองมีอาชีพทำนา แต่สมาชิกประสบปัญหาจากโรคพืช เช่น โรครากเน่าโคนเน่า โรคกล้าไหม้ โรคใบไหม้ และศัตรูพืช เช่น เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยแป้ง และเพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มจึงได้จัดทำโครงการอบรมและให้ความรู้ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด อุดรดิตถ์ในการจัดทำเชื้อราไตรโคเดอร์มา (เชื้อราเขียว) เชื้อราเมตาโรเซียมและบิวเวอร์เรีย (เชื้อราขาว)

ซึ่งราทั้ง ๓ ชนิดสามารถช่วยแก้ปัญหาโรคพืชและแมลงรบกวนในนาข้าวได้ อีกทั้งยังเป็นการลดใช้สารเคมี ส่งผลให้สมาชิกมีสุขภาพที่ดีขึ้น และรักษาสีเขียวตลอดในชุมชน สมาชิกจะรวมตัวกัน ณ ที่ทำการกลุ่ม เพื่อร่วมกันทำเชื้อราดังกล่าว และแจกจ่ายให้สมาชิกใส่ในนาข้าวในช่วงฤดูทำนาต่อไป

๒. โครงการปุ๋ย-น้ำหมักชีวภาพเพื่อชีวิตเกษตรกร

โดยปัจจุบันเกษตรกรได้ใช้สารเคมีในการทำเกษตรกรรมเป็นจำนวนมาก ส่งผลเสียต่อร่างกายและสิ่งแวดล้อมในชุมชน กลุ่มเกษตรกรทำนาบ่อทองจึงได้มีการณรงค์และส่งเสริมให้สมาชิกทำเกษตรอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี และจัดทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพจากวัสดุทางการเกษตรเหลือใช้ โดยได้รับการสนับสนุนความรู้จากสถานีพัฒนาที่ดินอุดรดิตถ์ และเมื่อทำเสร็จแล้วสามารถนำไปแจกจ่ายและใช้ได้จริงในการทำเกษตรกรรมของสมาชิกทุกคน เมื่อสมาชิกทำเกษตรอินทรีย์และใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จะสามารถลดต้นทุนการผลิตและยังส่งผลให้สมาชิกมีสุขภาพแข็งแรงดี และยังช่วยรักษาสีเขียวตลอดและแหล่งน้ำในชุมชน อีกทั้งยังช่วยเพิ่มสารอาหารในที่ดินทำกินของสมาชิกอีกด้วย

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรทำนาบ่อทอง จังหวัดอุดรดิตถ์ มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน โดยมีคณะกรรมการ ๗ คน เจ้าหน้าที่ตำแหน่งพนักงานบัญชี ๑ คน ผู้ตรวจสอบกิจการ ๒ คน ซึ่งทุกคนมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่และให้ความช่วยเหลือสมาชิกได้เป็นอย่างดี มีความเสียสละและทำงานเพื่อกลุ่มเกษตรกร ๑ อย่างเต็มความสามารถ และมุ่งหวังให้กลุ่มเกษตรกร ๑ เป็นที่พึ่งของสมาชิกและชุมชนได้ ปัจจุบัน กลุ่มเกษตรกร ๑ มีทุนดำเนินงาน ๕,๗๕๔,๒๓๑.๗๖ บาท ทุนเรือนหุ้น ๑,๘๐๙,๓๐๐ บาท ทุนสำรอง ๑,๓๗๓,๕๗๐.๓๒ บาท การดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร ๑ มี ๔ ประเภท คือ ธุรกิจสินเชื่อ จำนวน ๖,๑๕๒,๑๙๐ บาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน ๖๓๔,๖๒๐ บาท ธุรกิจรวบรวมผลผลิตผล จำนวน ๑๑,๗๘๔,๙๘๓ บาท และธุรกิจบริการและส่งเสริมการเกษตร จำนวน ๒๓๔,๓๐๐ บาท ซึ่งถือได้ว่าเป็นธุรกิจเด่นของกลุ่มเกษตรกร ๑

กลุ่มเกษตรกรฯ มีการจัดทำแผนดำเนินงานประจำปี และแผนธุรกิจ โดยได้มีการกำหนดและขอมติผ่าน ที่ประชุมใหญ่สามัญเป็นประจำทุกปี และมีการแจ้งแผน ให้สมาชิกรับทราบ โดยมีการระดมความคิด ปัญหา อุปสรรค จากสมาชิก และนำผลการดำเนินงานในปีก่อนมาพิจารณา เพื่อปรับปรุงแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนธุรกิจ ในปีถัดไปซึ่งกลุ่มสามารถดำเนินงานได้ตามแผนที่กำหนดไว้

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรทำนาบ่อทอง จังหวัดอุดรดิตถ์ มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่ เฉลี่ยร้อยละ ๙๐.๙๔ คณะกรรมการเข้าร่วมประชุม เฉลี่ยร้อยละ ๙๑.๓๐ สมาชิกมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกร ๖ เฉลี่ยร้อยละ ๑๐๐ และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

กับกลุ่มเกษตรกร เฉลี่ยร้อยละ ๑๐๐ โดยสมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่ม และการลงความเห็นต่าง ๆ อาทิ การเลือกตั้ง การจัดสรรผลประโยชน์ การจัดทำแผนงานประจำปีและแผนธุรกิจ การแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมถึงให้ความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มเกษตรกร ฯ อาทิ การฝึกอบรมให้ความรู้ การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ด้วยความสมัครใจเป็นอย่างดีและสม่ำเสมอ

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรทำนาบ่อทอง จังหวัดอุดรธานี ดำเนินธุรกิจ ๔ ประเภท โดยมีปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น ๑๘,๘๐๖,๐๙๓ บาท ซึ่งกลุ่มดำเนินธุรกิจตามความต้องการของสมาชิกเป็นหลัก ปริมาณธุรกิจ ๓ ปีซ้อนหลังของกลุ่ม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพราะกลุ่มสามารถกำหนดราคาขายล่วงหน้าจากโรงสีได้ อีกทั้งสมาชิกให้ความร่วมมือและมาทำธุรกิจกับกลุ่มทุกคน กลุ่มเกษตรกร ฯ มีกำไรสุทธิ ๒๒๘,๔๐๕.๒๑ บาท และสามารถจ่ายเงินปันผลให้แก่สมาชิกในอัตราร้อยละ ๓ จำนวน ๕๐,๑๑๗ บาท และจ่ายเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนของธุรกิจ จำนวน ๒๐,๗๗๐ บาท จากผลการดำเนินงาน ๓ ปีที่ผ่านมา มีความมั่นคงและมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีการระดมทุนจากสมาชิก เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม และมีทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นทุกปี

กลุ่มเกษตรกร ฯ มีอาคารสำนักงานเพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการสมาชิกและใช้เป็นสถานที่สำหรับการประชุม และมีอุปกรณ์การตลาดเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ เครื่องชั่ง ลานตาก อาคารเก็บปัจจัยการผลิตและผลผลิตทางการเกษตร และเครื่องคัดเมล็ดพันธุ์ โดยกลุ่มเกษตรกร ฯ จัดหาเองและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑. กลุ่มเกษตรกร ฯ มีการกำหนดและร่วมทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์กับชุมชน และหน่วยงานราชการในโอกาสต่าง ๆ อยู่สม่ำเสมอ มีการร่วมสนับสนุนกิจกรรมและร่วมทำบุญกับวัดในชุมชน ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาต่าง ๆ โดยกลุ่มใช้กิจกรรมสาธารณประโยชน์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับคนในชุมชน

๒. กลุ่มเกษตรกร ฯ ให้ความสำคัญต่อการทำกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก และร่วมทำกิจกรรมกับชุมชนเสมอ ร่วมรณรงค์การทำเกษตรอินทรีย์และลดใช้สารเคมีในการทำเกษตร และนำวัสดุที่เหลือทางการเกษตรและในครัวเรือนมาทำปุ๋ยคอก/ปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ

๓. กลุ่มเกษตรกร ฯ ได้จัดสรรกำไรสุทธิไว้เป็นเงินสวัสดิการเพื่อดูแลสมาชิกและครอบครัวสมาชิก ได้แก่ ร่วมทำบุญและช่วยเหลือเหลืองานศพของสมาชิก มอบทุนการศึกษาแก่นบุตรของสมาชิก การฝึกอบรมให้ความรู้ต่าง ๆ และจัดให้มีรูปแบบคณะกรรมการดำเนินการ

กลุ่มเกษตรกรทำสวนคุณภาพ ตำบลเหมืองง่า

จัดตั้งเมื่อ	วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๙
สมาชิกแรกตั้ง	๓๐ คน
สมาชิกปัจจุบัน	๑๓๑ คน
ประธานกลุ่ม	นายมงคล ทองกลาง
ที่ทำการกลุ่ม	เลขที่ ๑๙๑/๑ หมู่ที่ ๘ ตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
โทรศัพท์	๐๘๐ ๙๕๒ ๖๓๙๕

กลุ่มเกษตรกร ทำสวน

อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

๑. โครงการลดรายจ่ายในครัวเรือนด้วยการจัดหาข้าวสารมาจำหน่ายให้กับสมาชิกในราคาถูก พื้นที่ของตำบลเหมืองง่า จังหวัดลำพูน ส่วนใหญ่ทำสวนลำไย ไม่มีพื้นที่ในการทำนา ทำให้สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรทำสวนคุณภาพตำบลเหมืองง่า ต้องซื้อข้าวสารมาเพื่อบริโภคในครัวเรือนซึ่งมีราคาค่อนข้างแพงและไม่มีคุณภาพ ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายของสมาชิก และให้สมาชิกได้บริโภคข้าวสารที่มีคุณภาพ กลุ่มเกษตรกรฯ จึงได้ริเริ่มในการจัดหาแหล่งผลิตและจำหน่ายข้าวสารราคาถูกมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก ซึ่งช่วยลดค่าใช้จ่าย

ในครัวเรือนในการซื้อข้าวสาร จำนวน ๕๐ บาท/กระสอบ และกลุ่มเกษตรกร ฯ ก็มีรายได้เข้ามาอีกทางหนึ่งด้วย โดยกลุ่มมียอดจำหน่ายข้าวสาร ๑,๐๕๔,๗๓๕ บาท/ปี

๒. โครงการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มเกษตรกร โดยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์+เคมีใช้เอง สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำสวนคุณภาพตำบลเหมืองง่า ส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวนลำไย และในแต่ละปีต้องใช้ปุ๋ยเพื่อการบำรุงต้นลำไยเป็นจำนวนมาก แต่ปุ๋ยเคมีที่ขายในท้องตลาดมีราคาแพง ทำให้ต้นทุนในการผลิตของเกษตรกรสูง และผลผลิตที่ได้รับไม่มีความปลอดภัย ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์และลดต้นทุนการผลิต กลุ่มได้ขอรับคำปรึกษาจากสำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดลำพูน เพื่อให้สมาชิกเข้ารับการอบรมการทำปุ๋ยอินทรีย์ จากนั้นจึงได้รวมกันจัดทำปุ๋ยอินทรีย์+เคมี ใช้กันภายในกลุ่ม

เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตลำไยและได้ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพในราคาย่อมเยา อีกทั้งยังสามารถผลิตเพื่อจำหน่ายให้เกษตรกรทั่วไปในพื้นที่จังหวัดลำพูนและจังหวัดใกล้เคียงอีกด้วย

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรทำสวนคุณภาพตำบลเหมืองง่า จังหวัดลำพูน มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน โดยมี คณะกรรมการ ๙ คน เจ้าหน้าที่ ตำแหน่งพนักงานบัญชี ๑ คน ผู้ตรวจสอบกิจการ ๒ คน ปฏิบัติหน้าที่และให้ความช่วยเหลือสมาชิกได้เป็นอย่างดี มีความเสียสละอดทนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิก และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนากลุ่มให้เจริญก้าวหน้า ปัจจุบันกลุ่มเกษตรกรฯ มีทุนดำเนินงาน ๓,๐๓๔,๔๓๔ บาท ทุนเรือนหุ้น ๒๒๑,๔๐๐ บาท ทุนสำรอง ๔๓๗,๓๑๐ บาท การดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรฯ มี ๓ ประเภท คือ ธุรกิจสินเชื่อ จำนวน ๒๐๙,๐๐๐ บาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

จำนวน ๑,๒๒๔,๓๗๐ บาท และธุรกิจแปรรูปผลผลิต การเกษตรและผลิตสินค้า (ผลิตปุ๋ยอินทรีย์) จำนวน ๔๔๒,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นธุรกิจเด่นของกลุ่มเกษตรกรฯ

กลุ่มเกษตรกรฯ มีการนำระบบควบคุมภายในของ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้ในการประเมินผลการทำงานของกลุ่มเป็นประจำทุกปี และมีการจัดทำแผนดำเนินงานประจำปี และแผนธุรกิจ โดยกำหนดและขอมติผ่านที่ประชุมใหญ่สามัญเป็นประจำทุกปี และมีการแจ้งแผนให้สมาชิกรับทราบ โดยมีการระดมความคิด ปัญหาอุปสรรคจากสมาชิก และนำผลการดำเนินงานในปีก่อนมาพิจารณา เพื่อปรับปรุงแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนธุรกิจในปีถัดไป ซึ่งกลุ่มสามารถดำเนินงานได้ตามแผนที่วางไว้

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรทำสวนคุณภาพตำบลเหมืองง่า จังหวัดลำพูน มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่เฉลี่ยร้อยละ ๘๘.๑๐ คณะกรรมการเข้าร่วมประชุมเฉลี่ยร้อยละ ๑๐๐ สมาชิกมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกร ๆ เฉลี่ยร้อยละ ๑๐๐ และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับกลุ่มเกษตรกร เฉลี่ยร้อยละ ๙๔.๓๔ โดยสมาชิก มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี และ ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ และข้อตกลงของกลุ่ม เกษตรกรฯ อย่างเคร่งครัด มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่ม และการลงความเห็นต่าง ๆ อาทิ การเลือกตั้ง การจัดสรรผลประโยชน์ การจัดทำแผนงานประจำปีและ แผนธุรกิจ การแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมถึงให้ความสำคัญ และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มเกษตรกรฯ

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรทำสวนคุณภาพตำบลเหมืองง่า ดำเนินธุรกิจ ๓ ประเภท ตามความต้องการของสมาชิก โดยมีปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น ๑,๘๗๓,๓๗๐ บาท กลุ่มเกษตรกรฯ มีกำไรสุทธิ ๑๔๙,๒๑๕.๖๕ บาท และสามารถจ่ายเงินปันผลให้แก่สมาชิก จำนวน ๑๗,๗๑๒ บาท และจ่ายเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนของธุรกิจ จำนวน ๓๒,๓๒๐ บาท จากผลการดำเนินงาน ๓ ปีที่ผ่านมา มีความมั่นคงและมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีทุนดำเนินงานเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ กลุ่มเกษตรกร ฯ สามารถ จัดสรรทุนสำรองเพิ่มขึ้นได้ทุกปี การดำเนินงานของกลุ่มส่งผลให้สมาชิกและครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่มีหนี้สินนอกระบบ และสามารถพึ่งพาตนเองได้

กลุ่มเกษตรกรฯ มีที่ดินของกลุ่มเอง มีอาคารสำนักงานเพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการสมาชิก มีอาคารโรงคลุมเอนกประสงค์ สำหรับจัดเก็บปุ๋ยที่ผลิตได้ และใช้เป็นสถานที่สำหรับการประชุมสมาชิก และมีอุปกรณ์การตลาดสำหรับการดำเนินธุรกิจผลิตปุ๋ยจำหน่ายครบถ้วน โดยกลุ่มเกษตรกรฯ จัดหาเองและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. กลุ่มเกษตรกร ฯ เข้าร่วมทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์กับชุมชนในโอกาสต่าง ๆ อยู่สม่ำเสมอ ร่วมสนับสนุนกิจกรรมและร่วมทำบุญกับวัดในชุมชน ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาต่าง ๆ มีกิจกรรมพัฒนาชุมชน ทำความสะอาด และปรับปรุงภูมิทัศน์ ในเทศกาลและโอกาสสำคัญต่าง ๆ โดยกลุ่มใช้กิจกรรมสาธารณ ประโยชน์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับคนในชุมชน

๒. กลุ่มเกษตรกร ฯ ให้ความสำคัญต่อการทำกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน เนื่องจากสมาชิกของกลุ่มทำอาชีพเกษตรกรรม และนำวัสดุที่เหลือทางการเกษตรและในครัวเรือนมาทำปุ๋ยคอก/ปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ

๓. กลุ่มเกษตรกรฯ ได้จัดสรรกำไรสุทธิไว้เป็นเงินสวัสดิการเพื่อดูแลสมาชิกและครอบครัวสมาชิก ได้แก่ ร่วมทำบุญและช่วยเหลืองานศพของสมาชิกและครอบครัว มอบทุนการศึกษาแก่บุตรของสมาชิก จัดให้มีการฝึกอบรมการทำน้ำหมักชีวภาพแก่สมาชิก และจัดให้มีรูปแบบแก่คณะกรรมการดำเนินการ

กลุ่มเกษตรกรปลูกสับปะรดทางเกวียน

จัดตั้งเมื่อ	วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๔
สมาชิกแรกตั้ง	๔๗ คน
สมาชิกปัจจุบัน	๖๑ คน
ประธานกลุ่ม	นายประกอบ บุญก่อเกื้อ
ที่ทำการกลุ่ม	เลขที่ ๖๓/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลทางเกวียน อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง
โทรศัพท์	๐๘๖ ๑๕๔ ๘๕๕๕

กลุ่มเกษตรกร ทำไร่

อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

๑. โครงการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร

สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรรถปลูกสับปะรดทางเกวียน มีอาชีพหลักคือการปลูกสับปะรดผลสดจำหน่าย โดยกลุ่มเกษตรกรมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ทั้งนี้ กลุ่มเกษตรกรรถปลูกสับปะรดทางเกวียน ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอแก่งกลาง ได้จัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนผลผลิตของสมาชิก ด้วยการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสามารถรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์สำหรับบรรจุสับปะรดขายปลีก ขนาดบรรจุ ๑ ผล และ

ลึงขนาดบรรจุ ๔ ผล วางขายที่ร้านขายของฝากภายใน จังหวัดระยองและจังหวัดใกล้เคียง เพื่อยกระดับสินค้า ให้สามารถเข้าสู่ตลาด และแข่งขันได้ รวมทั้งเป็นการเพิ่ม มูลค่าสินค้าและสร้างรายได้ให้กับสมาชิก

๒. โครงการเกษตรผสมผสาน (ปลูกต้นยางพารา แซมในไร่ลึงประด)

อาชีพหลักของสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรปลูก ลึงประดทางเกวียน คือการปลูกลึงประดผลสดจำหน่าย ซึ่งเป็นการปลูกพืชเชิงเดี่ยว อาจทำให้เกิดความไม่มั่นคง ในอาชีพและรายได้ ดังนั้น กลุ่มเกษตรกร ฯ จึงจัดทำ โครงการส่งเสริมให้สมาชิกปลูกต้นยางพาราแซมไปใน แปลงปลูกลึงประด ซึ่งในรอบการปลูกลึงประด ๑ รอบ จะใช้เวลาประมาณ ๓ ปี จึงจะเปลี่ยนต้นพันธุ์ลึงประดใหม่ ดังนั้น ในช่วงเวลาที่ปลูกลึงประด ๑ รอบ ต้นยางพารา ที่ปลูกแซมลงไปก็จะเติบโตพอที่จะสามารถกรีตได้ ทำให้ สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่ง และต้นยางพารา ยังช่วยให้ร่มเงาแก่แปลงลึงประดได้อีกด้วย

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรปลูกลึงประดทางเกวียน จังหวัด ระยอง มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน โดยมี คณะกรรมการ ๗ คน เจ้าหน้าที่ตำแหน่งพนักงานบัญชี ๑ คน ผู้ตรวจสอบกิจการ ๒ คน ที่ปฏิบัติหน้าที่และให้ความช่วยเหลือสมาชิกได้เป็นอย่างดี มีความเสียสละ อดทน และ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนากลุ่มให้เจริญก้าวหน้า ปัจจุบัน กลุ่มเกษตรกร ฯ มีทุนดำเนินงาน ๒,๓๐๓,๒๐๖.๘๕ บาท ทุนเรือนหุ้น ๒๘๑,๐๐๐ บาท ทุนสำรอง ๕๐๕,๗๙๗ บาท การดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร ฯ มี ๒ ประเภท คือ ธุรกิจสินเชื่อ จำนวน ๑,๗๗๕,๐๐๐ บาท และธุรกิจ รวบรวมผลผลิตผลทางการเกษตรจากสมาชิก (ลึงประด ผลสด) จำนวน ๕,๖๐๕,๓๘๖.๔๖ บาท ซึ่งถือได้ว่าเป็น ธุรกิจหลักของกลุ่มเกษตรกร ฯ

กลุ่มเกษตรกร ฯ มีการจัดทำแผนดำเนินงานประจำปี และแผนธุรกิจ โดยกำหนดและขอมติผ่านที่ประชุมใหญ่สามัญเป็นประจำทุกปี และมีการแจ้งแผนให้สมาชิกรับทราบ โดยมีการระดมความคิด ปัญหา อุปสรรคจากสมาชิก และนำผลการดำเนินงานในปีก่อนมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงแผนการดำเนินงานประจำปี และแผนธุรกิจในปีถัดไปซึ่งกลุ่มสามารถดำเนินงานได้ตามแผนที่กำหนดไว้

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรปลูกสับปะรดทางเกวียน จังหวัดระยอง มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่เฉลี่ยร้อยละ ๖๔.๙๘ คณะกรรมการเข้าร่วมประชุมเฉลี่ยร้อยละ ๙๓.๘๓ สมาชิกมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกร ฯ เฉลี่ยร้อยละ ๓๖.๓๓ และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับกลุ่ม

เกษตรกร เฉลี่ยร้อยละ ๖๘.๗๘ โดยสมาชิกมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี และปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ และข้อตกลงของกลุ่มเกษตรกร ๑ อย่างเคร่งครัด มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่ม และการลงความเห็นต่าง ๆ อาทิ การเลือกตั้ง การจัดสรรผลประโยชน์ การจัดทำแผนงานประจำปีและแผนธุรกิจ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มเกษตรกร ๑ รวมถึงได้รับการพัฒนาและส่งเสริมในการเพาะปลูกสับปะรดอย่างเพียงพอและทั่วถึง ทำให้สมาชิกสามารถผลิตสับปะรดได้อย่างมีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของโรงงาน และได้ราคาผลผลิตสูงขึ้น

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรปลูกสับปะรดทางเกวียน จังหวัดระยอง ดำเนินธุรกิจ ๒ ประเภท โดยมีปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น ๗,๓๘๐,๓๘๖.๔๖ บาท ปริมาณธุรกิจ ๓ ปีย้อนหลังของกลุ่ม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งความผันผวนของราคาสับปะรดไม่ได้ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม เนื่องจากกลุ่มจะได้รับโควตาและกำหนดราคา

ล่วงหน้าจากโรงงานแล้ว กลุ่มเกษตรกร ๑ มีกำไรสุทธิ ๑๕๘,๐๑๐.๑๔ บาท และสามารถจ่ายเงินปันผลให้แก่สมาชิกในอัตราร้อยละ ๑๐ จำนวน ๒๖,๑๘๒.๐๐ บาท และจ่ายเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนของธุรกิจ จำนวน ๑๕,๔๘๙ บาท จากผลการดำเนินงาน ๓ ปีที่ผ่านมา มีความมั่นคงและมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีการระดมทุนจากสมาชิก เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม และทุนเรือนหุ้นมีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี รวมถึงมีทุนดำเนินงานเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม

กลุ่มเกษตรกร ๑ มีที่ดินของกลุ่มเอง มีอาคารสำนักงานเพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการสมาชิก และใช้เป็นสถานที่สำหรับการประชุมสมาชิก และมีรถกระบะสำหรับให้บริการบรรทุกสินค้า/ผลผลิตให้แก่สมาชิก และมีโต๊ะ เก้าอี้ พัดลม และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดงาน ให้สมาชิกสามารถยืมใช้งานได้

การทำกิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. กลุ่มเกษตรกรฯ ร่วมทำกิจกรรมสาธารณสุขประโยชน์กับชุมชนในโอกาสต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอมีกิจกรรมพัฒนาชุมชน ทำความสะอาด และปรับปรุงภูมิทัศน์ในเทศกาลและโอกาสสำคัญต่าง ๆ สนับสนุนกิจกรรมและร่วมทำบุญกับวัดในชุมชน โดยกลุ่มใช้กิจกรรมสาธารณสุขประโยชน์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับคนในชุมชน

๒. กลุ่มเกษตรกรฯ ให้ความสำคัญต่อการทำกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน เนื่องจากสมาชิกของกลุ่มทำอาชีพเกษตรกรรม และต้องการมีสภาพแวดล้อมที่ดีมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ร่วมกันปลูกต้นไม้ภายในชุมชน และป่ายายเลน เนื่องในโอกาสสำคัญต่าง ๆ

๓. กลุ่มเกษตรกรฯ ได้จัดสรรกำไรสุทธิไว้เป็นเงินสวัสดิการเพื่อดูแลสมาชิกและครอบครัวสมาชิก ได้แก่ ร่วมทำบุญและช่วยเหลืองานศพของสมาชิกและครอบครัว มอบทุนการศึกษาแก่นบุตรของสมาชิก จัดให้มีการฝึกอบรมและเพิ่มทักษะในการปลูกสับปะรดแก่สมาชิก และจัดให้มีเครื่องแบบแก่คณะกรรมการดำเนินการ

กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ
บ้านคำแม่นาง-สามแยก

จัดตั้งกลุ่มเมื่อ
สมาชิกแรกตั้ง
สมาชิกปัจจุบัน
ประธานกลุ่ม
ที่ทำการกลุ่ม

พ.ศ. ๒๕๕๒
๕๐ คน
๑๖๕ คน
นายทวิ สัมมพู
เลขที่ ๒๐๖ หมู่ที่ ๔
ตำบลหนองชน อำเภอนาม
จังหวัดนครพนม

โทรศัพท์

๐๙๒ ๒๘๖ ๓๐๗๔

กลุ่มเกษตรกร เลี้ยงสัตว์

อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ลุงคำเฟื้อ เชียงขวาง เป็นผู้บุกเบิกในการจัดตั้งกลุ่มทำนาขึ้น ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ตั้งเป็นกลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวตำบลหนองโชน ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ตั้งเป็นกลุ่มทำปุ๋ยหมัก โดย ธนากรเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรอำเภอบ้านแพง ร่วมกับหมอดินอาสา ลุงคำพันธ์ได้ไปอบรมเรื่องการทำปุ๋ยหมัก มีสมาชิกจำนวน ๒๕ ราย

ปี พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๔ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ นาทม ได้เข้ามาประชุมชี้แจง จัดตั้งกลุ่มธนาคาร โค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ แต่กลุ่มยังไม่เข้าร่วมโครงการ ฯ

ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เกิดแนวคิดใหม่ที่จะตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อขึ้น เพราะเกิดปัญหาในการซื้อมูลสัตว์โค-กระบือ มาทำปุ๋ยหายาก และการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เคมีของกลุ่มนำไปใช้ได้ผลดีมาก ๆ และเกษตรกรผู้เลี้ยงโค - กระบือในหมู่บ้านมีไม่ถึง ๑๐ ราย มีโค-กระบือทั้งหมู่บ้านไม่ถึง ๒๐ ตัว

วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๕ กลุ่มได้จดทะเบียนเป็นกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และเข้าร่วมโครงการธนาคารโค - กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ โดยมีนายคำเผือ เชียงขวาง เป็นประธาน และในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ได้รับโคเพศเมียจากโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ จำนวน ๕๐ ตัว

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ได้เข้าร่วมโครงการนครพนมแหล่งโคเนื้อลุ่มน้ำโขง งบประมาณจังหวัด โดยมีนายทวี สีสมพูน เป็นประธานกลุ่มจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบัน มีสมาชิก จำนวน ๑๖๕ คน มีแม่พันธุ์ ๔๐๙ ตัว เงินกองทุน ๑,๘๕๔,๔๒๒ บาท

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านคำแม้งนาง - สามแยก
มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มให้เข้มแข็ง
และยั่งยืน โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

๑. มีระเบียบข้อบังคับ โดยใช้มติที่ประชุมของ
สมาชิกซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้ในการบริหาร
จัดการกลุ่ม และทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็งยั่งยืน และ
มีข้อบังคับของกลุ่มตามโครงการธนาคารโค-กระบือ
เพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ

๒. มีคณะกรรมการบริหาร จำนวน ๑๕ คน โดย
แต่ละฝ่ายมีการแบ่งความรับผิดชอบตามความถนัดของ
แต่ละบุคคล มีคณะกรรมการที่ปรึกษา จำนวน ๖ คน และ
มีหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน จำนวน ๑๒ หน่วยงาน

๓. มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อเลี้ยง
โคแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกโคจำหน่าย โดยการปรับปรุงพันธุ์
ด้วยวิธีผสมเทียม แม่โคได้รับการพัฒนาพันธุ์และ
ปรับปรุงพันธุ์ด้วยวิธีการผสมเทียม โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒
ผสมเทียมแม่พันธุ์ ๔๐๐ ตัว ได้ครบทุกตัว (คิดเป็น ๑๐๐
เปอร์เซ็นต์) แบ่งออกเป็น ๓ เกรด A, B และ C ได้แก่

เกรด A (โคพันธุ์ดีมาก) หมายถึง โคลูกผสม
พันธุ์บราห์มัน สายเลือด ๕๐% ขึ้นไป มีโครงร่างใหญ่
เหมาะสำหรับการผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อชาร์โรเลส์

เกรด B (โคพันธุ์ดี) หมายถึง โคพันธุ์ลูกผสม
บราห์มัน สายเลือด ๕๐% ขึ้นไป มีโครงร่างปานกลาง ควร
ที่ผสมปรับปรุงด้วยพันธุ์บราห์มัน

เกรด C (โคพันธุ์) หมายถึง โคพันธุ์ลูกผสม
บราห์มัน หรือพื้นเมืองที่มีขนาด และโครงร่างเล็ก

การพัฒนาแม่พันธุ์ (ตัว)

พ.ศ. ๒๕๖๐ แม่พันธุ์ A จำนวน ๑๐๕ ตัว แม่พันธุ์ B จำนวน ๑๔๔ ตัว แม่พันธุ์ C จำนวน ๑๑๒ ตัว รวม ๓๖๑ ตัว

พ.ศ. ๒๕๖๑ แม่พันธุ์ A จำนวน ๑๒๐ ตัว แม่พันธุ์ B จำนวน ๑๖๓ ตัว แม่พันธุ์ C จำนวน ๑๐๕ ตัว รวม ๓๘๘ ตัว

พ.ศ. ๒๕๖๒ แม่พันธุ์ A จำนวน ๑๓๔ ตัว แม่พันธุ์ B จำนวน ๑๘๕ ตัว แม่พันธุ์ C จำนวน ๙๐ ตัว รวม ๔๐๙ ตัว

การจำหน่ายลูกโค

พ.ศ. ๒๕๖๐ เพศผู้ จำนวน ๑๗ ตัว ราคา ๓๐๐,๐๐๐ บาท เพศเมีย ๒ ตัว ราคา ๓๖,๕๐๐ บาท รวม ๓๓๖,๕๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๕๖๑ เพศผู้ จำนวน ๒๒ ตัว ราคา ๗๗๐,๐๐๐ บาท เพศเมีย ๓๔ ตัว ราคา ๕๔๑,๒๐๐ บาท รวม ๑,๓๑๑,๒๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๕๖๒ เพศผู้ จำนวน ๒๒ ตัว ราคา ๑,๒๕๗,๐๐๐ บาท เพศเมีย ๒๗ ตัว ราคา ๕๐๕,๕๖๐ บาท รวม ๑,๗๖๒,๕๐๐ บาท

การเลี้ยงโคขุนเพื่อจำหน่ายของกลุ่ม (คอกกลาง)

รุ่นที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙/๒๕๖๐) โคขุน จำนวน ๗ ตัว ขายเป็นจำนวน ๗ ตัว ราคา ๔๘๓,๐๗๒ บาท

รุ่นที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑/๒๕๖๒) โคขุน จำนวน ๑๗ ตัว ขายเป็นจำนวน ๑๗ ตัว ราคา ๑,๑๗๓,๑๗๕ บาท

รุ่นที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๒/๒๕๖๓) แผนการเลี้ยงโคขุน จำนวน ๑๘ ตัว

การแบ่งปันผลกำไรจากการเลี้ยงโคขุน

กลุ่มมีการบริหารจัดการในการเลี้ยงโคเนื้ออย่างเป็นระบบ จัดสรรผลกำไรจากการเลี้ยงโคเนื้อโดยกลุ่ม

มีมติในการจัดสรรดังนี้ สมาชิกผู้เลี้ยงโค ร้อยละ ๖๐ สมาชิกผู้ถือหุ้น ร้อยละ ๓๐ และจัดสรรเข้ากลุ่ม ร้อยละ ๑๐

การจัดการด้านการตลาด

๑) กลุ่มมีการบริหารจัดการด้านการตลาด ดังนี้ ตลาดโคเนื้อคุณภาพสูง ตลาดโคเนื้อต่างประเทศ และตลาดทั่วไป

๒) ผลิตอาหารสัตว์ใช้เองและจำหน่าย สร้างความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สมาชิกปลูกพืชอาหารสัตว์ การผลิตอาหารครบส่วน (TMR) การสำรองฟางอัดฟ่อน ใช้เองและจำหน่ายให้กับสมาชิก สมาชิกปลูกหญ้า จำนวน ๑๖๕ คน ปลูกหญ้าเนเปียร์ปากช่อง ๑ เพื่อใช้เลี้ยงโคเนื้อ และได้รับการสนับสนุนเครื่องผสมอาหารครบส่วน (TMR) จากงบประมาณกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๓) สร้างความมั่นคงในอาชีพการเลี้ยงโคให้กับเกษตรกร โดยการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคขุน กลุ่มได้จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) โดยกลุ่มเป็นผู้กำหนดและวางแผนในการขุนเนื้อโค ไม่มีข้อผูกมัดกับบริษัท

๔) แผนการดำเนินงานปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยการส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินการ ดังนี้

- ผลิตแม่พันธุ์โคพันธุ์ดีเกรด A เพิ่มมากขึ้น โดยใช้วิธีการผสมเทียมใช้น้ำเชื้อสายพันธุ์บราห์มัน
- ปลูกพืชอาหารสัตว์ให้ครบทุกราย ๆ ละอย่างน้อย ๑ ไร่
- ผลิตอาหาร TMR เพื่อใช้เองและจำหน่ายให้สมาชิกและเกษตรกรทั่วไป จำนวน ๒๐ ตัน
- ผลิตฟางอัดฟ่อนเพื่อใช้เลี้ยงโคขุนของกลุ่มและจำหน่ายให้สมาชิก จำนวน ๑๑,๐๐๐ ฟ่อน
- ผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อจำหน่ายให้สมาชิกและกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๑๕,๐๐๐ กิโลกรัม
- เลี้ยงโคขุนคอกกลางเพื่อเพิ่มรายได้ให้กลุ่ม จำนวน ๑๔ ตัว

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สมาชิกจะเข้าร่วมประชุมเป็นประจำทุกเดือนและมีการประชุมตามที่ประธานกลุ่มมีเรื่องด่วนที่จะแจ้งเข้าร่วมประชุมใหญ่ประจำปี เพื่อให้สมาชิกได้พิจารณาผลและแผนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ กำกับดูแลเอกสารหลักฐานการบัญชี ร่วมพิจารณาปรับเปลี่ยนระเบียบข้อบังคับให้เกิดความเหมาะสมต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยใช้มติที่ประชุม ๒ ใน ๓ ของสมาชิกทั้งหมดให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม ตลอดจนรับทราบประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เสริมสร้างความร่วมมือของสมาชิกทำให้มีความเอื้ออาทรคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการทำกิจกรรม ในการเลี้ยงโคเนื้อ การปรับปรุงพันธุ์การตลาด และการจำหน่ายของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งมีกิจกรรมที่กลุ่มและสมาชิกมีบทบาทและการมีส่วนร่วมจำนวน ๙ กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การตลาดโคเนื้อ ให้ความช่วยเหลือสมาชิกในการให้ความรู้ การซื้อ การขายโค ติดต่อบริษัทงานกับตลาดท้องถิ่น รวมทั้งจัดตั้งคอกกลางของกลุ่มในการเลี้ยงโคจำหน่ายให้ตลาดที่มีการทำข้อตกลงการซื้อขายล่วงหน้า

กองทุนมันหมักยีสต์ (๓,๐๐๐ บาท) และ กองทุนอาหาร TMR (๓๒,๐๒๗ บาท)

ทรัพย์สินของกลุ่ม (๓,๐๒๖,๙๐๐ บาท) ประกอบด้วย อาคารที่ทำการกลุ่ม (๑๐๐,๐๐๐ บาท) คอกโคขุน (๒๐๐,๐๐๐ บาท) โคขุน (๒๕๕,๐๐๐ บาท) โคแม่พันธุ์ (๑๐๓,๐๐๐ บาท) โกดังเก็บสำรอง-อาหาร (๗๙๐,๐๐๐ บาท) โรงผลิตปุ๋ย (๕๐๐,๐๐๐ บาท) เครื่องจักรผลิตปุ๋ย (๑๖๓,๐๐๐ บาท) ยุ้งข้าว (๕๐,๐๐๐ บาท) เครื่องอัดฟางขนาดเล็ก (๑๓๕,๐๐๐ บาท) เครื่องอัดฟางขนาดใหญ่ (๔๕๐,๐๐๐ บาท) เครื่องหั่นพืชสด (๑๕๕,๐๐๐ บาท) บ่อมันหมักยีสต์ (๑๕,๐๐๐ บาท) บ่อน้ำบาดาล (๑๕,๐๐๐ บาท) และถังใส่น้ำเชื้อ-แช่แข็ง (๑๕,๐๐๐ บาท)

สรุป กลุ่มมีทรัพย์สินรวมคิดเป็นมูลค่า ๔,๙๖๖,๐๒๒ บาท ประกอบด้วย เงินหุ้น จำนวน ๘๔,๗๐๐ บาท เงินกองทุนกลุ่ม ๑,๘๕๔,๔๒๒ ทรัพย์สินของกลุ่ม จำนวน ๓,๐๒๖,๙๐๐ บาท

การทำกิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ร่วมกับหน่วยงานเกษตรจังหวัดนครพนม อบต. และชุมชน จัดงานประเพณีร่วมกันลงแขกดำนาทุกปี
๒. สมาชิกร่วมกันพัฒนาหมู่บ้าน ชุมชนของตนเองในเทศกาลวันสำคัญทุกปี
๓. ร่วมกับหน่วยงานเกษตรจังหวัดนครพนม ในการใช้สารปรับปรุงดินทำให้ผลผลิตทางการเกษตร มีความปลอดภัยต่อชุมชนท้องถิ่น
๔. ร่วมกับ อบต. หนองชน ในการใช้เครื่องอัดฟางเก็บฟางอัดฟ่อน ไม่ให้เกษตรกรเผาฟางในไร่นา ซึ่งก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน
๕. ส่งเสริมความสามัคคีและการเสียสละร่วมกัน ในการก่อสร้างคอกโคขุนของกลุ่ม
๖. ลดการใช้สารเคมีในแปลงเกษตรโดยใช้ปุ๋ยคอก

ชมรมประมงพื้นบ้านตำบลปะนारे

จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๐
 สมาชิกแรกตั้ง ๕๐ คน
 สมาชิกปัจจุบัน ๑๔๗ คน
 ประธานกลุ่ม นายสุไลมาน ดาราโอะ
 ที่ทำการกลุ่ม หมู่ที่ ๕ ถนนชายหาด
 ตำบลปะนारे อำเภอปะนारे
 จังหวัดปัตตานี
 เบอร์โทร ๐๖๑ ๑๙๓ ๐๘๕๔

กลุ่มเกษตรกรทำประมง หรือกลุ่มเกษตรกร เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

อำเภอปะนारे จังหวัดปัตตานี

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

ชมรมประมงพื้นบ้านตำบลปะนาเระ จังหวัดปัตตานี จัดตั้งกลุ่มโดยการรวมตัวของชาวประมงพื้นบ้านในชุมชนตำบลปะนาเระ จากสถานการณ์การประมงในพื้นที่ในปี ๒๕๓๕ - ๒๕๕๐ ประสบปัญหาปริมาณทรัพยากรสัตว์น้ำลดลง อันเนื่องมาจากการเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องมือและวิธีการทำประมง ส่วนสาเหตุที่สำคัญ ก็คือ การทำประมงที่ไร้จิตสำนึกในเขตอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง การทำประมง

ที่เกินกว่าศักยภาพการผลิตตามธรรมชาติ ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ และวงจรชีวิตที่เป็นห่วงโซ่อาหารของทรัพยากรสัตว์น้ำโดยตรง และทางอ้อม ชาวประมงในพื้นที่ที่มีจิตอาสาจึงร่วมกันพัฒนาชุมชนชาวประมง และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้คนในท้องถิ่นพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และสร้างจิตสำนึกการประมงเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล

โครงการในอนาคต พัฒนาโครงการ/กิจกรรมของกลุ่ม

๑. สหกรณ์ชาวเล
๒. แพชุมชนในการรวบรวมสัตว์น้ำของสมาชิกเพื่อจำหน่าย
๓. ศูนย์เรียนรู้วิถีชุมชนชายฝั่ง (โรงเรียนชาวเล)
๔. ร้านจำหน่ายเครื่องมือประมง
๕. ธนาคารสัตว์น้ำ เช่น หมึก กุ้งกระดาน หอยหวาน เป็นต้น

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

๑. กำหนดวัตถุประสงค์หลักเพื่อเสริมสร้างความสามัคคี และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๒. สมาชิกมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็น ร่วมแก้ไขปัญหา และการถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่น (ผู้สูงวัยสู่เยาวชน)

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

๑. การมีส่วนร่วมในการประชุมประจำเดือน จัดทำ
แผนงานประจำเดือน มอบหมายงาน/ติดตามผล/สรุป
ผลการดำเนินงาน/ถอดบทเรียน และการประชุมประจำปี
เพื่อจัดทำแผนพัฒนาชมรมฯ ๓ ปี ในการแก้ปัญหา
ในด้านต่าง ๆ

๒. การมีส่วนร่วมของชุมชนชายฝั่งแลกเปลี่ยน
ความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเครือข่ายชุมชนให้เข้มแข็ง
และร่วมกันแก้ไขปัญหาประมง

๓. การมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อม ป้องกัน ลด
หยุดทิ้งขยะลงสู่ทะเล และเพิ่มพื้นที่สีเขียว เพื่อสร้าง
จิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาขยะ และการปลูกต้นสนทะเล

- กิจกรรมอาสาพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน รักษาบ้านเกิด
- กิจกรรมรักบ้านเกิด ทำดีทุกวันศุกร์
- ส่งเสริมปลูกต้นสนทะเล ชายหาดปะนาเระ

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

แหล่งเงินทุนได้มาจาก

- การระดมทุนของสมาชิก
- ได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน
- ปัจจุบันมีเงินทุนหมุนเวียน ๓๔๖,๙๑๕ บาท

กำไรจากการดำเนินงาน

ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๑,๕๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๐,๗๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๒๖,๗๑๐ บาท

การดำเนินงานด้านสาธารณสุข และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑. กิจกรรมเก็บขยะชายหาดและที่จอดรถ
๒. ปลอยพันธุ์สัตว์น้ำจากโรงเพาะของกลุ่ม ฯ
๓. สร้างแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำซึ่งชุมชน ซึ่งกอ
ซึ่งเชือก ประการังเทียม สนับสนุนโดยภาครัฐและภาคเอกชน
๔. สนับสนุนการประมงเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟู
ทรัพยากรชายฝั่ง ประกาศเขตปลอดเครื่องมือทำประมง

ที่ผิดกฎหมาย “ปกป้อง เฝ้ารวัง” เขตอนุรักษ์ทรัพยากร
หน้าบ้านของชมรมฯ

๕. เป็นแหล่งศึกษาดูงานของสถานศึกษาและ
บุคคลที่สนใจ

๖. ธนาคารสัตว์น้ำ เช่น ธนาคารปลาหมึก ธนาคาร
กั้งกระดาน ธนาคารปูม้า

๗. กิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้แก่กลุ่มเยาวชน
ทำเรือกอและจำลอง

๘. ร่วมจัดนิทรรศการด้านวิชาการในงานวันเด็ก

วิสาหกิจชุมชนปลาแรบองท่าตูม

จัดตั้งกลุ่มในปี พ.ศ. ๒๕๓๑
 สมาชิกแรกตั้ง ๑๕ คน
 สมาชิกปัจจุบัน ๕๐ คน
 ประธานกลุ่ม นางวนิดา โคตรศาลา
 ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๑๖๒/๑ บ้านท่าตูม
 หมู่ ๕ ตำบลหมื่นน
 อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
 เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๓ ๔๕๘ ๘๘๗๕

กลุ่มเกษตรกร แปรรูปสัตว์น้ำ

อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

๑. ความคิดริเริ่มจัดตั้งกลุ่ม

เนื่องจากหมู่บ้านท่าตูม ตำบลหม่ม จังหวัดอุดรธานี อุดมสมบูรณ์ไปด้วย ห้วย หนอง คลองบึง ในฤดูฝนมีปลาเป็นจำนวนมาก แต่ในฤดูแล้งจะมีความแห้งแล้งมากทำให้อาหารไม่พอเพียง จึงเกิดการรวมกลุ่มสตรีที่คิดวิธีการถนอมอาหารไว้บริโภคให้นานที่สุดโดยการทำปลาร้า ซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน หมักปลาไว้ใส่โอ่งและโหลแล้วนำมาแปรรูปปรุงรสเป็นแจ่วบอง หรือปลาร้าบอง ประกอบกับหมู่บ้านท่าตูมมีพื้นที่ตั้งหมู่บ้านติดถนนสายอุดร-หนองคาย ซึ่งมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากเดินทางผ่านไปมาเพื่อท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคายและประเทศลาว

โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลวันปีใหม่ สงกรานต์ และ วันออกพรรษา จึงได้พัฒนาแปรรูปปลาร้าให้เป็นปลาร้าบอง เพื่อจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว และผู้เข้ามาเยี่ยมชมกลุ่ม

๒. มีการขยายต่อยอด โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ไม่ให้มีหนอน มีอายุการเก็บรักษานานขึ้นโดยปรับปรุงสูตรลักษณะการผลิตและโรงเรือน การผลิต การนึ่งฆ่าเชื้อผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิที่เหมาะสม การใช้เครื่องมืออุปกรณ์เพื่อช่วยในการผลิตทำให้สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ได้ในปริมาณที่มากขึ้นและมีคุณภาพ สม่่าเสมอ เช่น เครื่องสับปลา เครื่องอบหอมแดง ตู้อบไฟฟ้า เครื่องบดผสม เครื่องผัดแจ่วบอง เป็นต้น นอกจากนี้ ได้มีการพัฒนารูปแบบบรรจุผลิตภัณฑ์ให้มีความทันสมัย สวยงาม สินค้ามีมูลค่าเพิ่ม ทำให้จำหน่ายได้มากขึ้น จากการพัฒนาดังกล่าว ผลิตภัณฑ์ปลาร้าบอง ของกลุ่ม ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP ในระดับ ๕ ดาว เป็นเครื่องหมายการันตีในความสด อร่อยถูกปาก มีคุณภาพ และมาตรฐาน

๓. มีการพัฒนากิจการของกลุ่มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แรกเริ่มกลุ่มก่อตั้งเป็นกลุ่มสตรี จนต่อมาขึ้นทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน ชื่อ วิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองท่าตูม เมื่อปี ๒๕๔๙ และพัฒนากิจการเรื่อยมา จนสินค้าได้รับการคัดสรรเป็นสินค้า OTOP มีการพัฒนากระบวนการผลิตจากการใช้แรงงานอย่างเดียวก่อนหน้านี้มาเป็นการใช้เครื่องมือผลิตต่าง ๆ เช่น เครื่องสับปลา เครื่องอบหอมแดง ตู้อบไฟฟ้า เครื่องบดผสม เครื่องผัดแจ่วบอง เป็นต้น เพื่อขยายกำลังการผลิตและควบคุมคุณภาพให้สม่ำเสมอมีกิจกรรมให้สมาชิก นำกระเทียมและหอมแดงไปแกะที่บ้าน แล้วนำมาส่งให้กับกลุ่ม เพื่อใช้เป็นส่วนผสมของผลิตภัณฑ์ เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิกอีกทางหนึ่ง

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

๑. โครงสร้างการบริหารงานของกลุ่ม

กลุ่มมีโครงสร้างการบริหารงานของกลุ่ม ชัดเจนมีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม จำนวน ๙ คน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก ประชาสัมพันธ์ และกรรมการ ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของ สมาชิก วาระละ ๔ ปี มีระเบียบข้อบังคับเพื่อให้สมาชิก ได้ยึดถือเป็นแนวทางการปฏิบัติ มีวัตถุประสงค์การจัดตั้ง กลุ่มอย่างชัดเจน ได้แก่ สร้างรายได้ สร้างอาชีพเสริม ให้กับสมาชิก เป็นศูนย์เรียนรู้ สืบสานอนุรักษ์ภูมิปัญญา ท้องถิ่น และสร้างความรักความสามัคคีให้กับชุมชน

๒. ความสามารถในการสื่อสาร ถ่ายทอด และ ขยายผล

ประธานเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับ หน่วยงานต่าง ๆ ผู้ที่สนใจทั้งในและนอกชุมชน นักท่องเที่ยว ตลอดจนนักเรียน นักศึกษา และผู้มาเยี่ยมชมกลุ่ม ซึ่งเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่น เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของระดับจังหวัด มีผู้มาขอศึกษาดูงานเป็นจำนวนมาก เป็นการส่งเสริมภูมิปัญญาและ สร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เยี่ยมชม

๓. ระบบเอกสาร มีความโปร่งใส ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้และเป็นปัจจุบัน

มีการบันทึกบัญชีรายรับ รายจ่าย และจัดทำงบกำไรขาดทุนของกลุ่มทุกเดือน และสรุปงบกำไรขาดทุนเป็นรายปี อย่างละเอียด มีบัญชีธนาคารของกลุ่ม มีการจดยางงานการประชุมทุกครั้งที่มีการประชุมมีการชี้แจงบัญชี รายรับ รายจ่าย งบกำไรขาดทุน ให้สมาชิก รับทราบ อย่างสม่ำเสมอ

๔. การแบ่งผลประโยชน์จากกิจกรรมกลุ่ม มีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ดังนี้

- เงินตอบแทนผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ๓๐ %
- เงินปันผลค่าหุ้น ๒๐ %

- เงินตอบแทนคณะกรรมการ ๒๐ %
- เงินสมทบทุนกลุ่ม ๑๕ %
- เงินบริหารกลุ่มและอื่น ๆ ๑๕ %

๕. การพัฒนากระบวนการผลิต

มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง และได้รับความรู้จากภาคีพัฒนาทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสมาชิกกลุ่มได้เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ มีการผลิตสินค้าที่หลากหลายเพื่อรองรับลูกค้าได้มากขึ้น เช่น มีการผลิตปลาแปรรูปปรุงรส สำหรับคนที่ไม่บริโภคปลาร้า มีการพัฒนาปลาร้าบอง จนไม่มีกลิ่นเหม็นคาว มีรสชาติที่คนที่ไม่ชอบปลาร้าก็สามารถบริโภคได้ ผลิตภัณฑ์ล่าสุดที่มีการพัฒนา ได้แก่ ปลาร้าบองผงสำเร็จรูป สำหรับ

พกวาไปต่างประเทศมีการพัฒนาจนทำให้ผลิตภัณฑ์มีจุดเด่น คือ ใช้ปลาสดจากธรรมชาติขนาดใหญ่ และปานกลางหมักทำปลาร้า ใช้สมุนไพรเครื่องเทศต่าง ๆ ทำให้เกิดกลิ่นหอม และรสชาติดี พัฒนาอายุการเก็บรักษาให้นานขึ้นโดยไม่ใช้สารกันเสีย มีการพัฒนากรรมวิธีการผลิตที่สะอาด ปลอดภัย และถูกหลักสุขอนามัยหมักปลาร้าในโถฝังกร ปิดฝาป้องกันแมลง และบันทึกวันเดือนปีที่ผลิต จนได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อ.ย. จากกระทรวงสาธารณสุข

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

๑. การประชุม

มีการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี โดยกำหนดให้มีการประชุม ๓ เดือนครั้ง เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานของกลุ่ม และวางแผนการทำงาน ประชุมใหญ่ประจำปี ปีละ ๑ ครั้ง เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เสนอข้อมูลและสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่ม รวมถึงรายงานปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อหาแนวทางแก้ไข

๒. การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสมาชิก

สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกกิจกรรมของกลุ่มและปฏิบัติหน้าที่ของตนเองตามที่ได้รับมอบหมายอย่างตั้งใจ มีระเบียบการบริหารจัดการกลุ่มที่ชัดเจน สมาชิกต้องเข้าประชุมทุกครั้งที่มีการประชุม เพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาการผลิต การแปรรูป และการตลาด

๓. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม

สมาชิกร่วมกันกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม สมาชิกจะต้องเข้ารับการอบรม และศึกษาดูงานเพื่อที่จะนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้หลากหลาย มีการวางแผนการผลิตร่วมกันภายในกลุ่มในแต่ละครั้งของการผลิต สมาชิกแต่ละคนมีบทบาท หน้าที่แตกต่างกันไป ในด้านการผลิตและจำหน่ายตามความถนัดของแต่ละคน ทุกคนจะต้องมีความเสียสละช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกมีสิทธิ์ที่จะตรวจสอบบัญชี และทักท้วงการเงินการบัญชีของกลุ่ม ทุกคนต้องมีการลงหุ้นหุ้นละ ๕๐ บาท

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

๑. การเพิ่มขึ้นของจำนวนสมาชิก

มีการรับสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากเดิมสมาชิกแรกตั้ง ๑๕ คน ปัจจุบันมีสมาชิก ๕๐ คน และจะรับสมาชิกจากคนในชุมชนที่มีความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมของกลุ่ม สมาชิกที่ต้องการสร้างอาชีพ และ รายได้เสริมให้กับครอบครัว

๒. ความมั่นคงต่อเนื่องสม่ำเสมอของการดำเนิน กิจกรรมการผลิต

กลุ่มดำเนินการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ให้ลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ โดยมีผลกำไรใน ๓ ปีซ้อน หลัง ดังนี้ ๑) พ.ศ. ๒๕๖๐ กำไรสุทธิ ๒๒๙,๖๔๒ บาท

๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ กำไรสุทธิ ๒๓๙,๘๖๙ บาท ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒
กำไรสุทธิ ๑๙๙,๕๕๓ บาท

กลุ่มหมักปลาร้าทุก ๓ - ๕ เดือน ครั้งละ ๑ ตัน และนำมาแปรรูปต่อทุกสัปดาห์ ครั้งละ ๑๖๐ กิโลกรัม ปัจจุบัน กลุ่มได้พัฒนาจนมีสิ่งก่อสร้างเป็นอาคารทั้งหมด ๓ หลัง ได้แก่ อาคารสำนักงานและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โรงเรือนเก็บปลาร้า และอาคารผลิตผลิตภัณฑ์ มีการผลิตที่ต่อเนื่อง โดยมีโรงเรือนที่ผ่านการรับรอง สุลักษณะจาก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กลุ่มมีสถานที่จำหน่ายแน่นอน ได้แก่ ที่ทำการกลุ่ม ร้านค้าในอุดรธานี หนองคาย ออกบูท ตามงานต่าง ๆ มีตัวแทนจำหน่ายที่ประเทศ และขายออนไลน์

๓. ความสามารถในการจัดหาทุน

มีการระดมทุน และการออมเป็นทุนสำรองสำหรับดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม เงินสมทบทุนจากผลกำไรแต่ละปีของกลุ่ม ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม งบประมาณในการปรับปรุงโรงเรียนเพื่อให้ได้โรงเรียนที่มีมาตรฐานในการผลิตสินค้า กลุ่มมีเงินทุนหมุนเวียน ๔๐๐,๐๐๐ บาท

๔. แผนการพัฒนากลุ่ม

พัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัย รับสมัครสมาชิกเพิ่ม รับคนรุ่นใหม่เพื่อสร้างทายาทสืบทอดกิจการของกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ทุกประเภทได้รับการรับรองมาตรฐาน (อย.) จากสำนักงานอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น ขยายตลาดออนไลน์ โดยสนับสนุนให้สมาชิกเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสั่งซื้อและจัดจำหน่ายสินค้าทางอินเทอร์เน็ต ส่งเสริมให้สมาชิกเลี้ยงปลาเพื่อเป็นรายได้เสริม

การดำเนินงานด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานสำหรับนักศึกษาสถาบันต่าง ๆ รวมถึงหน่วยงานราชการต่าง ๆ และประชาชนที่สนใจ ประสานงานให้ความช่วยเหลือในชุมชน

๒. เป็นสถานที่สาธิตการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ของชุมชน

๓. ปรธานเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ที่สนใจ

๔. ร่วมรณรงค์กิจกรรมฟื้นฟู รักษาสิ่งแวดล้อมกับชุมชน เช่น กิจกรรม ไม่เผาขยะ

๕. จัดทำโรงงานในงานบุญประเพณีในหมู่บ้าน และ องค์การบริหารส่วนตำบล

๖. สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น บริจาคเงินสนับสนุนการแข่งขันกีฬาเยาวชน

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จักสานต้นคลุ้มบ้านวังตง

จัดตั้งเมื่อ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕
 สมาชิกเริ่มจัดตั้ง ๑๐ คน
 สมาชิกปัจจุบัน ๖๕ คน (เฉลี่ยอายุ ๔๕ ปี)
 ประธานกลุ่ม นางสาว อรุณี เกาะกลาง
 อายุ ๔๒ ปี
 ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๓ หมู่ที่ ๔
 ตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า
 จังหวัดสตูล
 โทรศัพท์ ๐๖๒ ๖๕๔ ๐๗๘๘

กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร

อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล

ผลงานดีเด่น ความคิดริเริ่ม

เกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ราคายางพาราตกต่ำ ประกอบกับในพื้นที่มีฝนตกชุกตลอดปีไม่สามารถกรีดยางได้ทุกวัน ทำให้รายได้ไม่เพียงพอจากรายจ่าย จึงได้รวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่ม เพื่อให้อาชีพดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข มีอาชีพ และมีรายได้ที่มั่นคงให้กับครอบครัวโดยการทำกิจกรรมจักสานต้นคลุ้ม เนื่องจากต้นคลุ้มเป็นวัตถุดิบในท้องถิ่นซึ่งพบมากในสวนยางพารา ประกอบกับมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น และสมาชิกในครอบครัวสามารถทำได้ทุกคน

เมื่อยามว่างจากงานในสวน ไร่ นา งานประจำหรือหลังจากเลิกเรียน (ฝาชี ๑ ใบ สร้างงานได้ ๖ คน) และจัดตั้งเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโดยใช้ชื่อว่า “กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจักสานต้นคลุ้มบ้านวังตง” ปัจจุบันกิจกรรมจักสานต้นคลุ้มเป็นอาชีพหลักและรายได้หลักของสมาชิกกลุ่มฯ และมีการขยายผลต่อยอด โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัยต้องการของตลาดซึ่งเดิมมีเฉพาะฝาชีและตะกร้า ปัจจุบันได้ปรับปรุงและพัฒนารูปแบบต่าง ๆ ให้มีความหลากหลายยิ่งขึ้น ได้แก่ โคมไฟ กระเป๋า และหมวก เป็นต้น ได้จดทะเบียนการค้าภายใต้ชื่อ คลุ้มวัง และขอจดสิทธิบัตรในการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์ คือ ลวดลายหมวกจากต้นคลุ้มหมวกลายสอง หมายถึงหมวกที่ขึ้นรูปสานเป็นลายสองเพราะลายสองจะมีความโปร่งมากกว่า ทำให้มีรูระบายมากกว่าลายขีดธรรมดาขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการตรวจสอบของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

โครงสร้างการบริหารงานของกลุ่มมีความเข้มแข็ง มีคณะกรรมการบริหารกลุ่มซึ่งมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก มีวาระ ๔ ปี มีคณะกรรมการกลุ่มย่อยแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ฝ่ายการผลิต ฝ่ายการตลาด ฝ่ายตรวจสอบคุณภาพ ฝ่ายจัดหาวัตถุดิบ ซึ่งแต่ละฝ่ายมีความเชี่ยวชาญของบุคลากรที่แตกต่างกัน และมีคณะกรรมการที่ปรึกษากลุ่ม มีระเบียบข้อบังคับกลุ่ม มีการจัดการระบบเอกสารมีความโปร่งใส ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้ตลอดจนมีการแบ่งผลประโยชน์จากกิจกรรมกลุ่ม การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ดังนี้

- ร้อยละ ๕๐ เป็นเงินทุนหมุนเวียน
- ร้อยละ ๑๕ เป็นค่าซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย
- ร้อยละ ๑๕ เพื่อสวัสดิการของสมาชิก
- ร้อยละ ๑๐ เป็นค่าน้ำ ค่าไฟ

ปัจจุบันกิจกรรมของกลุ่มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดย
นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางดำเนิน
กิจกรรม ได้แก่ การส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่ม ฯ จัดการบ้าน
เกษตรสมบูรณ์ทำให้มีอาหารบริโภคอย่างพอเพียงและ
ปลอดภัย การส่งเสริมลดการใช้สารเคมีในการทำเกษตร
โดยส่งเสริมการทำปุ๋ยจากวัสดุและเศษอาหารในครัวเรือน
การส่งเสริมการออมทรัพย์เพื่อการผลิตสามารถลดปัญหา
เงินกู้ยืมระบบให้แก่สมาชิกกลุ่มและชุมชนได้ การจัด
สวัสดิการค่ารักษาพยาบาลให้กับสมาชิกกลุ่ม ฯ ทำให้เกิด
ความมั่นคงในชีวิตมากขึ้น การจัดตั้งศูนย์แสดงและ
จำหน่ายสินค้าของกลุ่ม ฯ ส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าชายเลน
โดยจัดตั้ง “กลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลนบ้านวังตง” ซึ่งเริ่มต้น
ได้ร่วมกัน ปลูกป่าชายเลนจำนวน ๑,๕๐๐ ต้น จนกระทั่ง
ปัจจุบันมีพื้นที่ป่าชายเลน ๑,๖๙๕ ไร่ ทำให้ป่าชายเลน
กลับมาสมบูรณ์ดังเดิม การส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงเกษตร
และเชิงอนุรักษ์ ซึ่งกลุ่ม ฯ เป็นเครือข่ายอุทยานธรณีโลก

- ร้อยละ ๑๐ เป็นค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอด
ความรู้ให้กับผู้สนใจ

จากการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทำ
ให้กลุ่ม ฯ มีความเจริญเติบโตและมีความมั่นคงทางการเงิน
ดังนี้

- เงินทุนหมุนเวียน ๕,๗๘๑,๕๔๐ บาท
- ทุนเรือนหุ้น ๒๐๘,๓๐๐ บาท
- เงินฝากออมทรัพย์ของกลุ่ม ๙๖,๒๐๐ บาท
- รายได้เฉลี่ยของสมาชิก ๑๓๕,๖๐๐ บาท/คน/ปี
- ทรัพย์สินทั้งหมด ๕,๒๐๖,๕๐๐ บาท
- ไม่มีหนี้สิน

(Satun Geopark) ของอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้เรื่องการจักสานต้นคลุ้ม ซึ่งต้นคลุ้มอยู่ในพื้นที่อุทยานธรณีโลก (Satun Geopark) มาอย่างยาวนานจนก่อเกิดภูมิปัญญาในการนำต้นคลุ้มมาใช้ประโยชน์ดังเช่นปัจจุบัน และมีโฮมสเตย์เพื่อบริการนักท่องเที่ยว และส่งเสริมการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน โดยการส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่ม ฯ และชุมชนปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ปีก เลี้ยงปลา เป็นต้น ไว้บริโภคในครัวเรือน และเก็บสำรองเมล็ดพันธุ์เพื่อเพาะปลูกในฤดูกาลต่อไป และนำผลผลิตจากครัวเรือนมาปรุงประกอบจัดเลี้ยงสมาชิกกลุ่ม ฯ ตลอดจนนำไปประกอบเป็นอาหารกลางวันให้แก่เด็ก ๆ ในศูนย์เด็กเล็กในชุมชน ซึ่งจากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้สมาชิกกลุ่ม ฯ มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจดีขึ้น ดังนี้

- มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยครัวเรือนละ ๑๓๕,๖๐๐ บาท ต่อปี
- มีรายจ่ายลดลงเฉลี่ยครัวเรือนละ ๒๓,๗๐๐ บาท ต่อปี
- มีเงินออมเฉลี่ยครัวเรือนละ ๒๙,๕๐๐ บาท ต่อปี

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านสาธารณประโยชน์

- การเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้
- การใช้สถานที่ตั้งกลุ่ม เป็นแหล่งเรียนรู้ฝึกอบรม/ดูงาน และเป็นศูนย์กลางประสานงานในชุมชน
- ร่วมจัดงาน/บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ทั้งภายในและภายนอกชุมชน
- สมาชิกกลุ่ม ฯ เป็น “จิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.”

ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- การอนุรักษ์พันธุ์ต้นคลุ้ม
- การผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่ใช้สารเคมีในกระบวนการผลิต
- การปลูกต้นไม้บริเวณบ้าน/การสร้างป่าชุมชน
- การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเหมาะสมและปลูกทดแทน

- ได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียว ประจำปี ๒๕๖๒
สรุจุดเด่นของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจกสาดันคูลุ่ม
บ้านวังตง แบ่งเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. มิติด้านคุณภาพชีวิตของสมาชิกกลุ่มฯ

- มีความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือน
และชุมชน

- มีเวลาดูแลครอบครัวมากขึ้น
- สภาพบ้านเรือนจัดเป็นสัดส่วน น่ายู่ออาศัย
- เกิดความเข้มแข็งและสามัคคีในชุมชน
- ไม่มีปัญหายาเสพติดในชุมชน

๒. มิติด้านเศรษฐกิจของกลุ่มฯ

- สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับสมาชิก
กลุ่ม ฯ คนในชุมชนและนอกชุมชน ไม่ต้องเคลื่อนย้าย
แรงงาน

- ช่วยลดปัญหาการว่างงานในชุมชน
- มีเงินออมของกลุ่ม ไม่มีหนี้สิน
- ไม่ต้องอาศัยแหล่งทุนภายนอกในการ

ขยายกิจกรรม

๓. มิติด้านการพัฒนาเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน
ของกลุ่มฯ

- บริหารในรูปแบบคณะกรรมการมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก
- สมาชิกและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่มระดับมาก
- ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นเพื่อทำการผลิตและส่งเสริมการปลูกทดแทน
- สร้างทายาทสืบทอดกิจกรรมการจักสานต้นคูลุ่ม

กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านดลอง

จัดตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗
สมาชิกแรกตั้ง ๑๕ คน
สมาชิกปัจจุบัน ๕๖ คน ชาย ๒๖ คน หญิง ๓๐ คน
ประธานกลุ่ม เด็กหญิงกนิษฐนาฏ วิชิตสรสาทร
ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๔๘/๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลดลอง
อำเภอเมืองภูเก็ต
จังหวัดภูเก็ต
โทรศัพท์ ๐๗๖ ๓๘๑ ๙๔๗

กลุ่มยุวเกษตรกร

อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

แนวคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนากลุ่ม

กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านฉลอง จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๕๗ โดยอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรเห็นความสำคัญของการเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลักของประเทศ และต้องการให้กิจกรรมการเกษตรเป็นตัวเสริมการเรียนรู้ทักษะชีวิตให้แก่เด็ก ๆ ในช่วงที่อยู่ในโรงเรียน แนวคิดนี้เกิดขึ้นจากความสงสัยของเด็กที่ห่ออาหารมากินมื้อกลางวัน ซึ่งเด็กแต่ละคนมีฐานะความเป็นอยู่ไม่เท่ากัน บางรายมีฐานะก็มีอาหารกลางวันมากพอเหลือแบ่งให้เพื่อนได้ บางรายมีน้อยถึงไม่มี ก็ขอแบ่งอาหารกลางวันจากเพื่อน

หรืออดบ้างตามอัตภาพ จึงเริ่มจากปรับพื้นที่ด้านหลังโรงเรียนสำหรับปลูกกล้วย และเพาะเห็ด เพื่อนำมาเป็นอาหารให้กับเด็ก ๆ ทำให้เด็ก ๆ ได้รับประโยชน์และเกิดความสนใจ เป็นบ่อเกิดของการรู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ และสิ่งสำคัญที่สุด คือ การปลูกฝังทัศนคติของเด็กให้ตระหนักถึงคุณค่า และมีความภาคภูมิใจในอาชีพการเกษตร รู้จักใช้ชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้จัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรขึ้น จัดกระบวนการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกร และพัฒนาความรู้ของกลุ่มยุวเกษตรกร โดยเข้าร่วมอบรมถ่ายทอดความรู้ ฝึกปฏิบัติตามโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา เพาะเห็ด การผลิตปุ๋ย เคหกิจเกษตร และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้มีการขยายกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มขึ้นและสมาชิก

กลุ่มยุวเกษตรกรได้ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากรุ่นสู่รุ่น โดยมีที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรให้คำปรึกษาแนะนำนอกจากนี้ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองภูเก็ต หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกรในพื้นที่ ในการให้ความรู้ สนับสนุนปัจจัยและวัสดุการผลิต เพื่อให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริง (Learning by doing) จนทำให้เกิดเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงให้กับนักเรียนในโรงเรียนและคนในชุมชน โดยสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรสามารถเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ในแต่ละกิจกรรมได้

นวัตกรรมหรือภูมิปัญญาที่นำมาใช้ในการดำเนินการทุกกิจกรรมฐานการเรียนรู้ของกลุ่มยุวเกษตรกรมีการนำ

นวัตกรรมหรือภูมิปัญญามาปรับประยุกต์ใช้ พร้อมทั้งบูรณาการกับ STEM Education อาทิ ฐานการเรียนรู้ถึงขยะไม่มีวันเต็ม เริ่มจากปัญหาขยะที่มีมากถึง ๖๘๐ ตันต่อวันและปริมาณขยะอินทรีย์ของโรงเรียนบ้านฉลอง ๔๐-๕๐ กิโลกรัมต่อวัน แต่ประสิทธิภาพของศูนย์เตาเผาสามารถกำจัดขยะได้ไม่เกิน ๓๐๐ ตันต่อวัน ประกอบกับอัตราการเพิ่มขึ้นของขยะที่มีร้อยละ ๗ ต่อปี กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านฉลองจึงได้มีแนวคิดดำเนินกิจกรรมฐานการเรียนรู้ถึงขยะไม่มีวันเต็ม เพื่อลดปัญหาขยะอินทรีย์ในโรงเรียน เพื่อย่อยสลายมูลสัตว์ และชุมชนต่อไป กลุ่มยุวเกษตรกรได้เรียนรู้การย่อยสลายขยะอินทรีย์ในโรงเรียน โดย “ธรรมชาติจัดการธรรมชาติ” ด้วยการนำเศษอาหารจากการรับประทานอาหารกลางวันใส่ในถังหมักขยะอินทรีย์ ซึ่งเป็นภาชนะที่ออกแบบเฉพาะคิดค้นร่วมกันโดยที่ปรึกษายุวเกษตรกรและสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร แล้วซ้อนทับด้วยใบไม้แห้งสลับกันไปเรื่อย ๆ ใช้เวลาในการย่อยสลายประมาณ ๒ เดือน ผลที่ได้จากนวัตกรรม คือ น้ำหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ และหนอนแมลงวันซึ่งเป็นตัวอ่อนของแมลงคล้ายแมลงวันที่มีชื่อสามัญว่า Black Soldier Fly ที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการหมักมาใช้เลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นโปรตีนเสริมสำหรับเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ สามารถลดต้นทุนค่าอาหารและไข่แดงมีสีแดงกว่าเลี้ยงด้วยอาหารทั่วไป การบูรณาการ STEM ได้แก่ S (วิทยาศาสตร์) : วิธีการจัดการขยะ การย่อยสลาย การทำปฏิกิริยาระหว่างอากาศและขยะ, T (เทคโนโลยี) : การสืบค้นคว้าข้อมูล นวัตกรรมหนอนแมลงวัน, E (วิศวกรรม) : ถังหมักขยะอินทรีย์, M (คณิตศาสตร์) : การชั่ง ตวง วัดการคำนวณปริมาณขยะ การคำนวณระยะเวลาการย่อยสลาย การคำนวณปริมาณน้ำหมัก เป็นต้น

ความสามารถในการบริหารและการจัดการของสถาบัน

กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านฉลองได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรไว้ ดังนี้

๑. เพื่อเสริมสร้างทัศนคติของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ให้ภูมิใจในคุณค่าของผลผลิตการเกษตรที่ตนเองผลิต และยอมรับอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีพ

๒. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ได้รับความรู้และเทคโนโลยีการเกษตร เกษกิจเกษตร ธุรกิจเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับครอบครัวและท้องถิ่นตำบลฉลอง

๓. เพื่อเสริมสร้างทักษะ ความชำนาญด้านการเกษตร เกษกิจเกษตร ธุรกิจเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยการปฏิบัติจริง

๔. เพื่อฝึกให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การทำงานเป็นหมู่คณะ และส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย โดยอาศัยข้อบังคับและวิธีการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร

๕. เพื่อพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านฉลองมีการวางแผนกิจกรรมของกลุ่มอย่างชัดเจน กิจกรรมมุ่งเพาะทางความคิด ปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม ทักษะวิชาการและการปฏิบัติ พัฒนารูปแบบการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน ตรงความต้องการและความปลอดภัยของผู้บริโภค เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนายุวเกษตรกร และมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของกลุ่มอย่างชัดเจน โดยดำเนินการประชุมสมาชิกกลุ่มและให้ที่ประชุมเลือกตั้งสมาชิกเป็นคณะกรรมการสภายุวเกษตรกร เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร ดำรงตำแหน่งคราวละ ๑ ปี จำนวน ๕ คน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรัญญิก และปฏิคม ทั้งนี้ ได้ร่วมกันกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสภายุวเกษตรกร ดังนี้

๑. จัดทำทะเบียนข้อมูลสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร งานและกิจกรรมที่ดำเนินงาน

๒. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร ในการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ในการพัฒนาความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

๓. ให้การสนับสนุนช่วยเหลือการปฏิบัติงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรและเครือข่ายการดำเนินงาน

๔. จัดการประชุมคณะกรรมการสภายุวเกษตรกร เพื่อร่วมกันกำหนดวิธีการปฏิบัติงานของกลุ่มยุวเกษตรกร และประชุมสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร เพื่อถ่ายทอดความรู้ และฝึกปฏิบัติให้แก่สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

๕. ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร

คณะกรรมการสภายุวเกษตรกรและสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ร่วมกันสร้างข้อตกลงและระเบียบในการทำกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้

๑. จัดให้มีการประชุมกลุ่มยุวเกษตรกร เดือนละ ๑ ครั้ง
๒. สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรต้องเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง หากขาดประชุมจำนวน ๓ ครั้ง โดยไม่มา ให้หมดสภาพการเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร
๓. สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรต้องเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ทางกลุ่มจัดขึ้น
๔. สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรต้องแต่งกายชุดยุวเกษตรกรทุกครั้งที่มีการทำกิจกรรมกลุ่ม
๕. สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรทุกคนต้องรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด และหากไม่รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สมาชิกต้องโดนลงโทษแล้วแต่กรณีนั้น ๆ ตามความเหมาะสม

สำหรับการดำเนินงานกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มมีจำนวน ๑๐ ฐานการเรียนรู้ ได้แก่ ๑. เลี้ยงปลาในบ่อ และกบ ๒. ปลุกผักไฮโดรโปนิคส์ ๓. น้ำหมักไล่เดือนดิน ๔. เห็ดและผักสวนครัว ๕. กล้วยน้ำว่า ๖. ปลุกดาวเรือง ๗. เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ ๘. ธนาคารชยะ ๙. ถังขยะไม่มีวันเต็ม ๑๐. เเคหกิจเกษตร ทั้งนี้ ได้มีการประเมินผลงานของกลุ่มทุกปีอย่างต่อเนื่อง ส่งผลงานเข้ารับการประกวดแข่งขันในเวทีต่าง ๆ และการจัดแสดงผลงานในงานต่าง ๆ เป็นประจำและอย่างต่อเนื่อง ทำให้กลุ่มยุวเกษตรกรมีการขับเคลื่อนและพัฒนาองค์ความรู้ไปสู่เด็กและเยาวชนกลุ่มยุวเกษตรกรกลุ่มอื่น ๆ ครอบคลุม และชุมชน

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านฉลองร่วมกันกำหนดบทบาทการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ดังนี้

๑. สมาชิกเข้าร่วมประชุมกลุ่มยุวเกษตรกรและร่วมในการเลือกตั้งคณะกรรมการสภายุวเกษตรกร
๒. มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในกิจกรรมที่ดำเนินการ โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน สมาชิกได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และร่วมกันทำงานอย่างมีระบบ
๓. สมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือถือปฏิบัติตามกฎ กติกาและข้อบังคับของกลุ่ม
๔. สมาชิกให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก และคณะกรรมการสภายุวเกษตรกรในการดำเนินงานของกลุ่ม

๕. ร่วมกันวางแผนปฏิบัติงาน และแก้ไขปัญหา เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมสำเร็จตามวัตถุประสงค์ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านฉลองได้ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร มีการถ่ายทอดความรู้ วิชาการและเรียนรู้จากการทำจริง มีการหารือตกลงกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม อาทิ การวางแผน ดำเนินงานร่วมกัน การมอบหมายการปฏิบัติงานให้แก่ สมาชิกกลุ่มตามความต้องการและความสนใจ นอกจากนี้ ยังมีการหมุนเวียนความรับผิดชอบในแต่ละฐานการเรียนรู้ เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม การร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหายุ่งยากอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนมีการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์สร้างความสามัคคี และความสนุกสนานรื่นเริงของสมาชิกภายในกลุ่ม

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านฉลอง สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ขยับเคลื่อน โดยกลุ่มยุวเกษตรกร ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร คนในชุมชนและภาคีเครือข่าย มีการวางแผนการดำเนินงานทั้งในงานส่วนบุคคล งานกลุ่มย่อย และงานรวม โดยสามารถจัดหาทุนและการบริหารจัดการเงินทุนในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

๑. การสนับสนุนปัจจัยการผลิต เงินรางวัลจาก การส่งผลงานเข้าประกวด ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร และขยายผลไปสู่ชุมชน

๒. ผลผลิตทางการเกษตรที่นอกเหนือจากการจำหน่าย จะนำเข้าโครงการอาหารกลางวัน เพื่อนำมา ประกอบเป็นอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ให้แก่เด็ก ๆ นักเรียนในโรงเรียน

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านฉลอง เป็นกลุ่มเยาวชนตัวอย่างของชุมชน ที่เข้าร่วมและสนับสนุนการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของทั้งโรงเรียน วัด และชุมชนเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กรู้จักทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม เพื่อฝึกความอดทน เสียสละ และเพิ่มความรักใคร่สามัคคีในหมู่คณะ มีการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกแก่สมาชิกด้านสาธารณประโยชน์ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ ร่วมรณรงค์เก็บขยะที่แหลมพรหมเทพ โครงการวันสิ่งแวดล้อมโลก ร่วมสร้างจิตสำนึกในชุมชนในโครงการทำดีตามรอยพ่อ โครงการเยาวชนรักษ์พงไพร กิจกรรมสร้างฝายถาวรในหลวง ปลูกปายายเลนเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติปายายเลน เข้าร่วมการจัดการขยะมูลฝอยแก่แกนนำชุมชนตามโครงการภูเก็ตไร้ขยะ บวชป่าเฉลิมพระเกียรติ กิจกรรมรณรงค์การปลูกหญ้าแฝก กิจกรรมธนาคารขยะ กิจกรรมถังขยะไม่มีวันเต็ม การใช้ปุ๋ยหมักจากทะเลลายปาล์ม การใช้น้ำหมักชีวภาพแทนการใช้ปุ๋ยเคมี เป็นต้น

๓. จัดทำโครงการ “เปลี่ยนขยะให้เป็นสิ่งของ” เพื่อให้สมาชิกกลุ่มและนักเรียนได้เห็นคุณค่าของขยะซึ่งสามารถเปลี่ยนเป็นสิ่งของที่มีประโยชน์ได้ โดยได้รับการสนับสนุนสิ่งของต่าง ๆ จากวัดไชยธารารามและวัดหลวงปู่สุภา รวมถึงเทศบาลตำบลฉลอง เกิดความร่วมมือร่วมใจทั้งบ้าน วัด โรงเรียน ซึ่งสามารถลดปัญหาขยะทั้งโรงเรียนครอบครัว และชุมชน

๔. การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย โดยมีครูประจำฐานการเรียนรู้เป็นพี่เลี้ยงคอยดูแลให้คำปรึกษาในเรื่องการเงินและบัญชีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลผลิตทางการเกษตร

ทั้งจากงานส่วนบุคคล งานรวม และกลุ่มย่อยร่วมกับสมาชิก โดยมีคณะกรรมการร่วมตรวจสอบการใช้จ่าย อีกทั้งยังมีการส่งเสริมการออมของสมาชิกทุกคนได้เปิดบัญชีออมเงิน และมีเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๗๔,๘๖๕.๖๕ บาท เพื่อนำรายได้มาต่อยอดในการดำเนินกิจกรรมต่อไป

กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว บ้านไร่สุขชุม

จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘
 สมาชิกแรกตั้ง ๒๐ คน
 สมาชิกปัจจุบัน ๔๕ คน
 ประธานกลุ่ม นายสมชาย เกตุวงษ์
 ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๔๓/๑ หมู่ที่ ๔ บ้านไร่สุขชุม
 ตำบลห้วยยั้ง
 อำเภอพรานกระต่าย
 จังหวัดกำแพงเพชร
 เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๗ ๗๓๘ ๐๒๓๗

กลุ่มผู้ผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าว

อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

๑. การนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับพื้นที่และสภาพแวดล้อม

๑.๑ มีการนำเครื่องจักรกลการเกษตรมาใช้ในกระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ โดยเฉพาะค่าแรงที่เพิ่มขึ้น และแก้ไขปัญหาแรงงานขาดแคลน

๑.๒ ใช้รถไถเดินตาม เพื่อปรับระดับพื้นที่ในแปลงนาให้มีความสม่ำเสมอ

๑.๓ ใช้เครื่องหยอดข้าวแห้งและเครื่องหยอดน้ำตมในการทำแปลงขยายพันธุ์ เพื่อลดอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว

๑.๔ ใช้รถเกี่ยวนวดข้าวในการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อลดต้นทุนการผลิต ประหยัดเวลาและแรงงานในการเก็บเกี่ยว ซึ่งก่อนเก็บเกี่ยวจะทำความสะอาดรถเกี่ยวนวดทุกครั้ง เพื่อป้องกันพันธุ์ปน ข้าววัชพืชและสิ่งอื่น ๆ ติดมากับรถ

๑.๕ ใช้เครื่องอัดฟางก้อน เพื่อลดการเผาฟางและมีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายฟางก้อน

๒. การแก้ปัญหาของกลุ่มในด้านพื้นที่ ด้านวิชาการ เศรษฐกิจและสังคม

๒.๑ ด้านพื้นที่

- มีการปรับพื้นที่นาให้เหมาะสมแก่การให้น้ำและระบายน้ำออกได้สะดวก

- วิเคราะห์คุณภาพดินในแปลงนา เพื่อใส่ปุ๋ยให้เหมาะสมกับพื้นที่ เป็นการลดต้นทุนการผลิต

- พัฒนาปรับโครงสร้างดิน โดยใช้ฮอร์โมน และสาร พด. ๒ ช่วยย่อยสลายตอซังและฟางข้าว
- ปลูกปอเทืองเป็นปุ๋ยพืชสดบำรุงดิน
- ๒.๒ ด้านวิชาการ
 - มีการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
 - ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างช่องทางการขายผลิตภัณฑ์ชุมชนบนตลาดออนไลน์
 - ๒.๓ ด้านเศรษฐกิจและสังคม
 - ใช้แนวทางมาตรการลดต้นทุนการผลิตข้าวของกรมการข้าว คือ ๓ ต้องทำ : ปลูกข้าวไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพดี จัดทำบัญชีฟาร์ม ๓ ต้องลด : ลดอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ ลดใช้ปุ๋ยเคมีที่ไม่ถูกต้อง ลดการใช้สารเคมีเท่าที่จำเป็น
 - ใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร แก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงาน
 - บูรณาการร่วมกับกลุ่มเครือข่ายทำขึ้นหมูอัดเม็ดช่วยลดต้นทุน
 - เสริมสร้างความสามัคคีของสมาชิกกลุ่มร่วมแรงร่วมใจกันตรวจคัดพันธุ์ปนในแปลงขยายพันธุ์เพื่อให้ได้มาตรฐานคุณภาพ

- ตำบลห้วยยังเป็นแหล่งแหล่งเลี้ยงช้างชากร สมาชิกกลุ่มมีความสามัคคี อดสาหะและเข้มแข็ง จึงสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์มีคุณภาพได้มาตรฐาน

๓. การเชื่อมโยงองค์กรท้องถิ่น การประสานงาน เครือข่ายด้านการผลิต การตลาด และการเพิ่มมูลค่าผลผลิต

๓.๑ จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ พื้นที่ ๓๑๘ ไร่ จำหน่ายให้กับเกษตรกร

ในจังหวัดกำแพงเพชรและจังหวัดตาก พร้อมทั้งเพิ่มมูลค่าผลผลิตโดยการแปรรูปเป็นข้าวกล้อง จำหน่ายในนามวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านไร่วิสาหกิจ

๓.๒ ได้รับการสนับสนุนโรงสีข้าวชุมชนและเครื่องสีสุญญากาศจากกรมพัฒนาชุมชนจังหวัดกำแพงเพชรเพื่อแปรรูปข้าวจำหน่าย

๓.๓ สร้างโกดังเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ได้รับซื้อจากสมาชิกกลุ่มโดยใช้งบประมาณกลุ่มและงบประมาณจากโครงการพระราชรัฏฐ

๓.๔ แปลงขยายพันธุ์ของกลุ่มไม่มีแหล่งน้ำแต่กลุ่มมีความพยายามในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว หน่วยงานชลประทานในพื้นที่จึงให้การสนับสนุนและมีแผนพัฒนาแหล่งน้ำให้แก่กลุ่ม

๓.๕ สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร ส่งเสริมสมาชิกกลุ่มทำการผลิตเมล็ดพันธุ์ปอเทือง และ จำหน่ายให้กับสำนักงานพัฒนาที่ดินเป็นการเพิ่มรายได้

๓.๖ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สนับสนุน วิทยากรบรรยายความรู้การจัดทำบัญชีงบดุล กลุ่มสามารถ จัดทำบัญชีงบดุลทำให้ทราบรายรับรายจ่ายของกลุ่ม

๓.๗ ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาอาชีพการเกษตร ส่งเสริมการทำเชอร์รี่เบอร์รี่ให้แก่สมาชิกกลุ่ม สำหรับ ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช

๔. แนวคิดในการทำงานแบบบูรณาการ

๔.๑ มีการพัฒนาเป็นแหล่งกระจายเมล็ดพันธุ์ ดีในท้องถิ่นในนาม “กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านไร่สุขชุม” มีศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ๑,๐๐๐ ตัน

๔.๒ ใช้หลักการตลาดนำการผลิต กำหนด มาตรฐานการผลิต และสามารถกำหนดเป้าหมาย แผนธุรกิจของตนเองอย่างชัดเจน

๔.๓ มุ่งเน้นการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้ คุณภาพและปริมาณเพียงพอ พัฒนาระบบการผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าว ไปสู่วิสาหกิจชุมชน เพิ่มมูลค่าผลผลิตสร้าง รายได้ให้กับชุมชน

๔.๔ มีเป้าหมายในการพัฒนา กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสามารถลดต้นทุนการผลิต สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต พัฒนาคุณภาพสินค้าและคุณภาพชีวิตของสมาชิก พัฒนาด้านการตลาด มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

๔.๕ บูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ ในพื้นที่ในการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับพื้นที่ พัฒนา โครงสร้าง พื้นฐานและการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร

๔.๖ การบริหารจัดการกลุ่มร่วมกันในรูปแบบ ของแปลงใหญ่

๔.๗ พัฒนาระบบปลูกข้าวโดยใช้หลักการ

๓ ต้องทำ ๓ ต้องลด

๔.๘ พัฒนากลุ่มให้เป็นศูนย์กลางด้านการผลิต ด้านเทคโนโลยี ด้านวิชาการ ด้านบรรจุภัณฑ์ ตลอดจน การเฝ้าระวังและเตือนภัยจากโรคและแมลงศัตรูข้าว ที่ระบาดในพื้นที่

๔.๙ จัดตั้งกองทุนที่มีระเบียบควบคุม และสามารถตรวจสอบได้

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

๑. มีการนำระบบควบคุมภายในมาใช้

๒. มีการสร้างความเข้าใจให้แก่สมาชิก จัดเวที เรียนรู้ระบบควบคุมภายใน (ICS) และจัดการทำเอกสาร ระบบควบคุมภายใน (ICS) แบบกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมี ระบบควบคุมการผลิตของสมาชิกได้ตามมาตรฐาน GAP Seed

๓. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ และสมาชิก

๔. มีการกำหนดและควบคุมแผนการผลิต

๕. มีคณะกรรมการตรวจประเมินแปลง

๖. มีการนำหลักเกณฑ์ของ GAP มาประยุกต์ใช้
มุ่งให้เกิดกระบวนการผลิตที่ปลอดภัย มีคุณภาพ

๗. ส่งเสริมให้เกษตรกรภายในกลุ่มเห็นความสำคัญ
ของการยกระดับมาตรฐานผลผลิตข้าว ตามมาตรฐาน
การเกษตรที่เหมาะสม (GAP)

ปี	พันธุ์	เป้าหมาย (ตัน)	ซื้อคืน (ตัน)	คิดเป็นร้อยละ
ปี ๒๕๖๐ (แล้ง)	กบ ๒๔	๒๓๐.๖๖๘	๑๙๔.๗๑๔	๘๔.๐๕
ปี ๒๕๖๐ (ฝน)	กบ ๒๔	๓๙๖.๐๓๘	๓๘๔.๙๓๔	๙๗.๑๗
ปี ๒๕๖๒ (ฝน)	กบ ๒๔	๒๑๗.๘๐๐	๒๑๗.๗๓๗	๑๐๐

๘. ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวย้อนหลัง ๓ ฤดู ได้ ๙๓.๓๐ %
ของเป้าหมายการผลิต

๙. สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการผลิตเมล็ดพันธุ์
ข้าวให้มีคุณภาพมาตรฐาน

๑๐. มีการสร้างระบบในการจัดทำแปลงขยายพันธุ์
ในทุกด้าน ตั้งแต่การวางแผนการปลูก การดูแลรักษา
การตัดพันธุ์ปน การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว
และการขนส่งเมล็ดพันธุ์

๑๑. จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบแปลงขยาย
พันธุ์ข้าว จำนวน ๕ คน

๑๒. ใช้หลักเกณฑ์วิธีการตรวจสอบตามระเบียบ
ที่ได้รับการอบรมจากกลุ่มควบคุมคุณภาพและกลุ่มผู้ผลิต
เมล็ดพันธุ์ของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกำแพงเพชร

๑๓. คณะกรรมการตรวจสอบแปลงขยายพันธุ์
ของสมาชิกตามลำดับการเพาะปลูก ประเมินสถานการณ์
แปลงผลิตเมล็ดพันธุ์เบื้องต้นและแจ้งเกษตรกรตัดถอน
พันธุ์ปนก่อนเจ้าหน้าที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวจะเข้าตรวจ
ตัดสินแปลงอย่างเป็นทางการ

๑๔. คณะกรรมการตรวจสอบแปลงขยายพันธุ์ร่วม
กับเจ้าหน้าที่ศูนย์ ฯ ตรวจตัดสินแปลงอย่างเป็นทางการ

๑๕. คณะกรรมการแจ้งวันเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว
ให้แก่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว

๑๖. คณะกรรมการควบคุมดูแลการล้างเครื่อง
เกี่ยวนวดและจัดการรถบรรทุกทำการตรวจสอบความ
สะอาดของเครื่องเกี่ยวนวดข้าวและรถบรรทุกทุกครั้ง
ก่อนการเก็บเกี่ยวและขนส่งเมล็ดพันธุ์ข้าว

๑๗. กลุ่มจะมีการสุ่มตรวจสอบคุณภาพด้านข้าวแดง
ก่อนส่งให้ศูนย์ ถ้าไม่ผ่านมาตรฐานของศูนย์ กลุ่มจะ
รับซื้อ และบริหารจัดการเป็นเมล็ดพันธุ์หรือแปรรูปเป็น
ข้าวสารต่อไป

๑๘. มีการประชุมหารือเรื่องการขายผลผลิตส่วน
ที่เกินจากการขายให้ศูนย์ โดยกลุ่มรับซื้อข้าวจากสมาชิก
และคิดทำความสะอาดบรรจุกระสอบจำหน่ายในนาม
วิสาหกิจชุมชน

๑๙. มีการประชุมคณะกรรมการและสมาชิกทุกคน
เพื่อสรุปผลดำเนินงานของกลุ่ม

๒๐. มีการวางแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อเตรียมรองรับการปรับเปลี่ยนพันธุ์ข้าวที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกำแพงเพชรจะผลิตในปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๒๑. ให้สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว พร้อมให้ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาปรับใช้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

๑. การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อกลุ่ม

๑.๑ สมาชิกเข้าร่วมประชุม เพื่อรับทราบการจัดสรรพื้นที่จัดทำแปลงฯ ร่วมแสดงความคิดเห็น และกำหนดแผนการปฏิบัติในการจัดทำแปลงขยายพันธุ์ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ตั้งแต่การเตรียมดิน ตกกกล้า ปักดำ การตรวจพันธุ์ปน การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และการขนส่งจำหน่าย เมล็ดพันธุ์ให้กับศูนย์ฯ

๑.๒ สมาชิกปฏิบัติตามขั้นตอนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในแปลงขยายพันธุ์ของกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านไร่สุขชุม

๑.๓ สมาชิกเข้าร่วมโครงการต่างๆ ของหน่วยงานราชการ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของกลุ่ม และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ผลิตด้วย

๒. การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อองค์กรท้องถิ่น

๒.๑ เป็นวิทยากรและแหล่งเรียนรู้ กระตุ้นให้แก่นักเรียนโรงเรียนบ้านไร่สุขชุม ได้ตระหนักถึงการเป็นชาวนาคุณภาพ

๒.๒ เข้าร่วมกิจกรรมประเพณีต่าง ๆ เช่น ทอดผ้าป่า รดน้ำดำหัวเนื่องในวันสงกรานต์

๒.๓ เข้าร่วมโครงการสร้างสัมมาชีพระดับหมู่บ้าน โดยส่งเสริมการทำชะลอม มีตลาดออนไลน์ ชะลอมบ้านไร่สุขชุม ช่วยให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

๒.๔ ซ่อมบำรุงท่อประปาภายในหมู่บ้าน

๒.๕ เข้าร่วมโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

๒.๖ ร่วมรณรงค์ป้องกันไข้เลือดออกกับสถานีอนามัย

๒.๗ แสดงร้องเพลงเหย่ยในงานพุดผะก๊วยถิ่นกินอาหารพื้นบ้าน สืบสานวิถีชุมชนคนพานต่าย ณ ที่ว่าการอำเภอพรานกระต่าย

๓. การถ่ายทอดความรู้ การดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำไปปฏิบัติของสมาชิก

๓.๑ จัดคณะกรรมการและสมาชิกเข้าร่วมรับการฝึกอบรมศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ต่าง ๆ นำมาถ่ายทอด ปฏิบัติ และพัฒนากลุ่มอย่างต่อเนื่อง

๓.๒ สัมมนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวแก่สมาชิกกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

๓.๓ ประชุมเชิงปฏิบัติสร้างช่องทางการขายผลิตภัณฑ์ชุมชนบนตลาดออนไลน์และเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์

๓.๔ จัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day)

๓.๕ อบรมโครงการฝึกอบรมให้ความรู้เกษตรกรปลอดภัย และร่วมโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๖ เข้าร่วมสัมมนาโครงการเชื่อมโยงตลาดข้าว GAP และข้าวอินทรีย์ครบวงจร

๓.๗ ร่วมจัดนิทรรศการในงานรณรงค์ส่งเสริมการทำนาแปลงใหญ่

๓.๘ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้การทำบัญชีฟาร์ม เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๓.๙ เข้าร่วมฝึกอบรมโครงการส่งเสริมอาชีพในเขตจังหวัดกำแพงเพชร และส่งเสริมอาชีพการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ด้วยศิลปะการตกแต่ง

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

๑. การจัดตั้งกองทุน

จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการพัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม และการบริหารเมล็ดพันธุ์ในส่วนที่เหลือส่งให้ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว

๑.๑ แหล่งที่มา

- จำนวนเงินกองทุน รวมทุนของกลุ่มเป็นเงิน ๙๗๒,๓๔๘.๔๗ บาท เป็นสินทรัพย์ ได้แก่ ที่ดิน

อาคาร ฌางเก็บข้าว และเครื่องจักรอุปกรณ์ มูลค่าประมาณ ๔๒๗,๗๗๙ บาท

๑.๒ การใช้ประโยชน์กองทุน

- ให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต
- ซื้ออุปกรณ์สร้างโรงเรียน

๒. ระเบียบข้อบังคับกลุ่มกองทุน

มีการระดมกองทุนและระเบียบข้อบังคับ ดังนี้

๒.๑ ระดมทุนจากสมาชิกในกลุ่ม

๒.๒ มีระเบียบข้อบังคับกองทุน ดังนี้

- สมาชิกทุกคนต้องถือหุ้นอย่างน้อยคนละ ๑ หุ้น หุ้นละ ๕๐๐ บาท

- การกู้เงินจากกองทุนเพื่อซื้อปัจจัยการผลิตเพียงอย่างเดียว

- วงเงินกู้ของแต่ละรายให้อยู่ในมติของคณะกรรมการกลุ่ม

- อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๕ ต่อฤดูการปลูก และต้องชำระพร้อมเงินต้นให้หมดภายใน ๕ วัน หลังจากศูนย์ ฯ ได้จ่ายเงินค่าจัดซื้อเมล็ดพันธุ์

๓. คณะกรรมการบริหารกองทุน บทบาทและการประชุม

๓.๑ คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาทางการเงินการกู้ยืมของสมาชิกกลุ่ม

๓.๒ ปิดงบบัญชีปีละครั้งและจัดทำงบการเงินพร้อมรายละเอียดส่งให้สำนักตรวจบัญชีสหกรณ์กำแพงเพชร เป็นผู้ช่วยสอบบัญชีของกองทุน

๓.๓ ประชุมชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ แก่สมาชิกหลังจากการตรวจสอบบัญชีเสร็จสิ้นทุกปี

การดำเนินงานด้านสาธารณสุข และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑. พัฒนาหมู่บ้าน วัด และโรงเรียน เช่น ร่วมทำบุญเทปูนรอบอุโบสถวัดคลองห้วยยั้ง ฉีดวัคซีนให้สัตว์ในชุมชน จัดทำนํ้านมข้าวโพดเพื่อถวายพระภิกษุ จิตอาสาทำประโยชน์ให้แก่วัด สร้างรั้วให้โรงเรียน ร่วมบริจาคโลหิตให้หน่วยสภากาชาดไทย

๒. ร่วมจัดทำแปลงเรียนรู้โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามแนวพระราชดำริบ้านป่าคา

๓. ร่วมกิจกรรมปลูกข้าวปลูกใจเด็กไทยรักข้าว

๔. ร่วมปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน

๕. จัดการดินตามเทคโนโลยีการผลิตข้าว โดยให้สมาชิกกลุ่มทำการเก็บตัวอย่างดิน เพื่อตรวจวิเคราะห์กับกรมพัฒนาที่ดิน

๖. บำรุงดินตามคำแนะนำของกรมพัฒนาที่ดิน โดยใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด และการไถกลบตอซังข้าว

๗. บำรุงดินด้วยปุ๋ยแร่ธาตุ เช่น ปูนโดโลไมท์

๘. การใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเหมาะสม เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๙. สุ่มตัวอย่างดินไปวิเคราะห์ที่สถานีพัฒนาที่ดิน หลังเสร็จสิ้นการเก็บเกี่ยวในแต่ละปี เพื่อใช้ปุ๋ยสั่งตัดตามค่าวิเคราะห์ดินในการปลูกครั้งต่อไป

๑๐. ใช้วิธีการย่อยสลายฟางข้าว โดยการใช้สารพด. ๒ และงดการเผาฟาง

๑๑. ให้สมาชิกปรับพื้นที่นาให้เรียบสม่ำเสมอ เพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการดิน น้ำ และปุ๋ย

๑๒. มีการพักหน้าดินช่วงเดือนกันยายน เนื่องจากถ้าปลูกแล้วผลผลิตที่ออกมาจะกระทบกับอากาศหนาวในช่วงปลายปี ทำให้ได้ผลผลิตที่ไม่ดีเท่าที่ควร

๑๓. มีการปรึกษาและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เกี่ยวกับโรคและการใช้สารเคมีให้ถูกต้องกับโรค เพื่อรักษาศักดิ์ธูธรรมชาติและชะลออาการสร้างภูมิต้านทานของศัตรูพืช เช่น เลือกใช้สารเคมีที่เฉพาะเจาะจง

๑๔. ใช้สารชีวภาพในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูข้าว เช่น น้ำหมักชีวภาพ

๑๕. การเพาะเชื้อบิวเวอร์เรีย เพื่อนำมาใช้ป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

๑๖. สํารวจแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวอย่างสม่ำเสมอและจัดการดูแลแปลงพันธุ์ข้าวโดยอาศัยข้อมูลสถานการณ์จริงในแปลง

กลุ่มบริหารการใช้น้ำฟายโปงนก
คลอง RMC คู ๑-๑๐, ๑L-RMC

จัดตั้งเมื่อ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘
 สมาชิกเริ่มจัดตั้ง ๑,๖๒๖ คน
 ปัจจุบันมีสมาชิก ๑,๖๒๖ คน
 ประธานกลุ่ม นายอินแก้ว สันอุดร
 ที่ทำการกลุ่ม ฟายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๒
 หมู่ที่ ๑๒ ตำบลเวียง
 อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
 โทรศัพท์ ๐๕๓ ๗๘๑ ๓๘๔

สถาบันเกษตรกร ผู้ใช้น้ำชลประทาน

อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

กลุ่มบริหารการใช้น้ำฝ่ายโป่งนก คลอง RMC คู ๑-๑๐, ๑L-RMC จังหวัดเชียงราย เป็นต้นแบบการมีส่วนร่วมจากนโยบายของกรมชลประทานสู่การสร้างวัฒนธรรมการทำงานในรูปแบบการมีส่วนร่วม “นวัตกรรมิธีที่มีส่วนร่วม จากคลองรำคำสู่คลองสำราญ โป่งนกน้ำมีชีวิเป็นสุข” จากจุดเริ่มต้นที่มองไม่เห็นหนทางของความ เป็นไปได้ในโอกาสที่จะได้รับการแบ่งปันน้ำจากอ่างเก็บน้ำ ดอยงู ผ่านการสร้างกระบวนการคิดเชิงระบบ หลักการฟัง คิด ถาม ยึดหลักอริยสัจ ๔ นำมาสู่การปรับเปลี่ยน

พฤติกรรมในการใช้น้ำ โดยการประยุกต์ใช้รูปแบบงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น สร้างความเป็นธรรมในการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ต้นแบบสายใยแห่งการแบ่งปัน มุ่งมั่นสร้างความมั่นคงด้านน้ำ ด้วยวิธีการใช้น้ำอย่างมีคุณค่า ใช้น้ำอย่างประหยัด เทคนิคเปียกสลับแห้ง มีความยืดหยุ่นในการใช้น้ำแต่ละรอบเวร การทำงานในรูปแบบเครือข่ายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (คปส.) บริหารจัดการน้ำแบบอำนาจเต็ม (Empowerment) ในการบริหารน้ำอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

การบริหารองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานมีโครงสร้างการบริหารองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม มีบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและระเบียบข้อบังคับขององค์กรอย่างชัดเจน มีผลการปฏิบัติงานและผลดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ จัดทำและปฏิบัติตามปฏิทินแผนการดำเนินงานประจำปี คณะกรรมการมีความสามารถบริหารแบบบูรณาการทั้งกับภาครัฐและเอกชนเพื่อประโยชน์แก่สมาชิกและสถาบัน สมาชิกในสถาบันได้รับความรู้จากการอบรมและทัศนศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการมีการสำรวจความต้องการของสมาชิกก่อนฤดูการเพาะปลูก มีการประชุมและกำหนดพื้นที่เพาะปลูกอย่างเป็นธรรมแก่สมาชิก มีรูปแบบการจัดการน้ำชลประทานที่ก่อให้เกิดความมั่นใจว่าผู้ใช้น้ำจะได้รับน้ำตามเวลาและปริมาณที่ต้องการ มีวิธควบคุมปริมาณการใช้น้ำตลอดฤดูกาลเพาะปลูก และมีมาตรการในการลดความขัดแย้งเรื่องน้ำ โดยสามารถนำน้ำชลประทานมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการใช้น้ำชลประทานแบบเปียกสลับแห้ง ทำให้ใช้น้ำที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่า

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สมาชิกให้ความสำคัญต่อการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เข้าร่วมประชุมใหญ่ประจำปี และประชุมย่อยแต่ละคลอง เพื่อแสดงความคิดเห็น แจ้งปัญหา ลงมติ และแจ้งข่าวสาร ให้ความรู้ในทุกด้าน มีกลยุทธ์และกำหนดวิธีการในการให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมทุกด้าน รวมถึงผู้นำชุมชน หากการประชุมใหญ่ คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมเป็นโซน และการให้หัวหน้าคูเป็นผู้แทน สมาชิกในการเข้าร่วมประชุม ส่วนอาสาสมัครชลประทาน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถาบันฯ และสมาชิกร่วมกันซ่อมแซมและบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ คลองส่งน้ำ และอาคารชลประทานต่าง ๆ ก่อนฤดูการส่งน้ำ และให้ความร่วมมือในการแบ่งปันน้ำตามรอบเวรการส่งน้ำ

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

มีที่ทำการกลุ่มเพื่อเป็นศูนย์กลางในการสื่อสารกับสมาชิก ปัจจุบันขออนุญาตใช้ห้องสื่อสารเดิม อาคารสำนักงานฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๒ ช่อมแซมและปรับปรุงให้เป็นที่ทำการของกลุ่ม ฯ เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลองค์กรผู้ใช้น้ำในเขตอำเภอเวียงป่าเป้า โดยมีคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำพร้อมให้บริการกับสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ อีกทั้งคณะกรรมการกลุ่มบริหารจัดการใช้น้ำร่วมกับอาสาสมัครชลประทาน จัดให้มีการตรวจสอบสภาพของอาคารชลประทานก่อนการส่งน้ำ ด้วยการตรวจสอบ โดยกลุ่มจะดำเนินการด้วยตัวเอง หากเกินความสามารถของกลุ่มก็จะประสานไปยังเจ้าหน้าที่ชลประทานเพื่อดำเนินการแก้ไขให้สามารถใช้งานได้

ตามปกติ และมีการจัดตั้งกองทุนกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและบำรุงรักษา และมีความมั่นคงรวมถึงระเบียบการจัดเก็บและการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างชัดเจน โดยมีระบบควบคุมการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างรัดกุมและโปร่งใส และมีการรับจ้างงานบำรุงรักษาจากกรมชลประทานแล้วนำกำไรส่วนหนึ่งมาสมทบกองทุน และกลุ่มได้มีการนำเทคโนโลยีมาปรับปรุงการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิต มีการดำเนินการเพื่อให้ขายผลผลิตได้ราคาที่เหมาะสม โดยทำข้อตกลงกับผู้รับซื้อผลผลิตในพื้นที่เพื่อให้มีการรับซื้อผลผลิตได้โดยตรงและรวดเร็ว นอกจากนี้ทางกลุ่มมีการนำความรู้เข้ามาส่งเสริมให้แก่สมาชิกในด้านการเพาะปลูกพืชใช้น้ำน้อยที่ให้ผลผลิตและค่าตอบแทนสูง เพื่อให้มีโอกาสในการเสริมสร้างการผลิตสินค้าทางการเกษตรต่อไป

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

มีการดำเนินการเป็นประเพณีหรือแบบฉบับของสถาบัน ซึ่งก่อให้เกิดความผูกพันทางจิตใจและมีผลต่อความร่วมมือของสมาชิกกลุ่ม ๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรม อาทิ กิจกรรมสืบชะตาน้ำ กิจกรรมสร้างน้ำพระรัตนดำหัว อาวุโสกลุ่มผู้ใช้น้ำและกิจกรรมเลี้ยงผีผาย รวมถึงการรักษาสิ่งแวดล้อมและสร้างความสมดุลของระบบนิเวศน์ เช่น กิจกรรมเก็บขยะในคลองส่งน้ำ อีกทั้งยังมีกิจกรรมช่วยเหลือสังคมและสมาชิก โดยมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม ชุมชนทุกครั้งที่มีโอกาสและช่วยกันดูแล สงวน รักษา พื้นที่ชลประทาน และสาธารณสมบัติในชุมชน โดยคณะกรรมการช่วยกันสอดส่องดูแลอาคารชลประทานของทางกรมชลประทาน

วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชน บ้านโนนกระสัง

จัดตั้งเมื่อ	พ.ศ. ๒๕๕๑
สมาชิกแรกตั้ง	๒๐ คน
สมาชิกปัจจุบัน	๒๓๘ คน
ประธานกลุ่ม	นางทองม้วน พาจันทร์
ที่ทำการกลุ่ม	เลขที่ ๔๗ หมู่ที่ ๖ ตำบลกระเบื้องใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
โทรศัพท์	๐๘๔ ๔๑๐ ๘๐๖๕

ศูนย์ส่งเสริมและ ผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภทข้าวหอมมะลิ

อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

๑. การแก้ปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี

- เกิดจากการรวมกลุ่มในชุมชนที่มีปัญหาผลผลิตต่อไร่คุณภาพ ราคาตกต่ำ ขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตและการเก็บเกี่ยว จึงรวมกลุ่มเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ส่งผลให้มีการเปลี่ยนวิถี การผลิตข้าวและลดต้นทุนในการทำนา จากเดิม ๕,๐๐๐ บาทต่อไร่ เป็น ๓,๐๐๐ บาทต่อไร่ โดยลดอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์จากเดิม ๓๐ กิโลกรัมต่อไร่ เป็น ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ รวมทั้งเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิก และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๒. การเพิ่มมูลค่าผลผลิตข้าวทั้งพันธุ์ข้าวคุณภาพดีและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ภายใต้รูปแบบต่างๆ ในชื่อ “ข้าวหอมมะลิทุ่งลัมฤทธิ์” ซึ่งอยู่ระหว่างการขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ทางวิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านโนนกระสัง ได้มีการออกบุญจำหน่ายในงานต่าง ๆ ทั้งตลาดนัด งานระดับจังหวัด และระดับประเทศ

๓. การสร้างเครือข่าย เชื่อมโยงการตลาด และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์ ดังนี้

๓.๑ สร้างเครือข่ายในการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง

- สนับสนุนคนรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ให้เข้ามาร่วมบริหารจัดการกลุ่ม รวมทั้งนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยวางแผนการตลาด

- มีการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี เช่น การแปรรูป ข้าวกล้อง ข้าวสาร และผลิตภัณฑ์อื่นๆ ได้แก่ ข้าวพอง สบู่ สบู่เหลวจากข้าว ยาสระผม ครีมหาผิว เป็นต้น

- มีการเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งในจังหวัด นครราชสีมาและจังหวัดต่าง ๆ เช่น กลุ่มนาแปลงใหญ่โนนโง้งโหลง กลุ่มนาแปลงใหญ่กระซอน กลุ่มนาแปลงใหญ่ชีวาน กลุ่มนาแปลงใหญ่ในเมือง กลุ่มนาแปลงใหญ่รังกาใหญ่ กลุ่มนาแปลงใหญ่ท่าหลวง กลุ่มนาแปลงใหญ่ท่าละหลอด กลุ่มนาแปลงใหญ่ท่าโบสถ์ และกลุ่มนาแปลงใหญ่ลัมฤทธิ์ อำเภอพิมาย รวมทั้งกลุ่มนาแปลงใหญ่ในจังหวัดขอนแก่น และกลุ่มนาแปลงใหญ่ในจังหวัดอุดรธานี

๓.๒ การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ผ่านช่องทางเพจประจำกลุ่มบนสื่อโซเชียลเฟสบุ๊คให้เป็นที่รู้จักของบุคคลภายนอกชื่อ “ขายข้าวนาแปลงใหญ่บ้านโนนกระสัง พิมาย โคราซ” Line ชื่อ “ข้าวโนนกระสัง” Website ชื่อ “D farm Shop” และได้มีการใช้ระบบขนส่งที่ทันสมัยช่วยกระจายสินค้าให้รวดเร็ว

๓.๓ การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านโนนกระสัง

- มีการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน ปี ๒๕๖๓
- เข้าร่วมเป็นผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ปี ๒๕๕๓
- เข้าร่วมโครงการนาแปลงใหญ่ ปี ๒๕๕๘

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

๑. การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านโนนกระสัง

๑.๑ มีสมาชิกเริ่มแรกเมื่อจัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนจำนวน ๒๐ ราย ปัจจุบันมีสมาชิก ๒๓๘ ราย เข้าร่วมโครงการนาแปลงใหญ่ (๕,๐๐๐ ไร่) ปี ๒๕๕๘ ได้รับการรับรอง GAP จากกรมการข้าว มีการยกระดับจากศูนย์ข้าวชุมชนเป็นกลุ่มเกษตรกรเป็นวิสาหกิจชุมชน ปี ๒๕๕๓ พื้นที่เพาะปลูก ๗,๒๖๖ ไร่

๑.๒ มีคณะกรรมการตรวจตัดสินแปลงขยายพันธุ์และตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์เบื้องต้น

๑.๓ มีการนำเครื่องมือเครื่องจักรมาใช้ในการผลิต

๑.๔ มีการประกาศกฎเกณฑ์ กฎระเบียบ ข้อบังคับ เงื่อนไขของศูนย์ข้าวชุมชน

๑.๕ มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ทำหน้าที่บริหารงานกลุ่ม

๑.๖ กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะทำงานอย่างชัดเจน

๑.๗ มีการจัดประชุมคณะกรรมการและสมาชิกอย่างต่อเนื่อง

๒. ผลการดำเนินงาน

๒.๑ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

- ผลิตข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ และ กข ๑๕ พื้นที่ ๗,๒๖๖ ไร่ สามารถผลิตข้าวได้ ๓,๖๓๓ ตัน
- สมาชิกมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาอุปสรรค และวิเคราะห์วางแผนการผลิตร่วมกัน
- สมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดพันธุ์ปนและลงแขกเกี่ยวข้าว

๒.๒ การกระจายเมล็ดพันธุ์มีแผนผลิตและกระจายให้สมาชิก

- มีการวางแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว วางแผนการปฏิบัติและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในการร่วมดำเนินงานของกลุ่ม

ผลผลิตเมล็ดพันธุ์

ฤดูกาลผลิต	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	การกระจายพันธุ์ในพื้นที่ (ไร่)
ปี ๒๕๖๐/๖๑	๓๖๐	๑๔,๔๐๐
ปี ๒๕๖๑/๖๒	๔๐๐	๑๖,๐๐๐
ปี ๒๕๖๒/๖๓	๔๐๐	๑๖,๐๐๐

๒.๓ คุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าว

- มีระบบการควบคุมคุณภาพเมล็ดพันธุ์ โดยมีคณะกรรมการตรวจตัดสินแปลงขยายพันธุ์และตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์เบื้องต้น เช่น ทดสอบข้าวแดง ล้างเจือปน เป็นต้น

- มีการนำเครื่องจักรมาใช้ในการผลิต เช่น เครื่องหยอดข้าว เครื่องเกี่ยวข้าว เครื่องทำความสะอาดข้าว เครื่องเมล็ดพันธุ์ข้าว และเครื่องกะเทาะเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ผลิตได้

- มีระบบการจัดการสินค้า ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าว ข้าวเปลือก และข้าวแปรรูป เริ่มตั้งแต่รวบรวมผลผลิต วางแผนสต็อกสินค้า วางแผนจำหน่าย และวางแผนรวบรวมเพื่อจำหน่าย

๓. การถ่ายทอดเทคโนโลยี

๓.๑ เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

๓.๒ มีการสร้างวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

๓.๓ มีฐานเรียนรู้ด้านต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตข้าวและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ข้าวในชุมชน โดยมีเครือข่ายเข้ามาเรียนรู้การดำเนินงานในศูนย์ข้าวชุมชน เช่น เครือข่ายกลุ่มนาแปลงใหญ่ในจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดอุดรธานี

๓.๔ เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านบัญชีและมีเกษตรกรต้นแบบจังหวัดนครราชสีมา เพื่อบันทึกต้นทุนอาชีพทำนาด้านการทำบัญชีครัวเรือน

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

๑. มีการประกาศกฎเกณฑ์ กฎระเบียบ ข้อบังคับ เงื่อนไขของศูนย์ข้าวชุมชนให้สมาชิกทราบ และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและเป็นข้อตกลงร่วมกับคณะกรรมการและสมาชิกของวิสาหกิจชุมชน ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านโนนกระสัง

๒. มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานทำหน้าที่บริหารงานกลุ่มและยังมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะทำงาน โดยแบ่งตามการบริหารจัดการกลุ่ม จำนวน ๔ ฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายผลิต เมล็ดพันธุ์/อารักขาพืช ฝ่ายจัดการเครื่องจักรกล ฝ่ายโรงสีและแปรรูป และฝ่ายเกี่ยวนวดและขนส่ง

๓. มีการจัดประชุมคณะกรรมการและสมาชิกอย่างต่อเนื่อง โดยมีการประชุมใหญ่ปีละ ๓ ครั้ง ในช่วงเดือนมกราคม มิถุนายน และพฤศจิกายน และได้กำหนดให้มีการประชุมย่อยเดือนละ ๑ ครั้ง

๔. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการนำเสนอปัญหาอุปสรรค และวิเคราะห์วางแผนการผลิตร่วมกัน

๕. มีการประชุมกลุ่มเพื่อชี้แจงการดำเนินงานและวางแผนการปฏิบัติและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการร่วมดำเนินงานของกลุ่ม เช่น การแปรรูป การต้อนรับคณะศึกษาดูงาน เป็นต้น

๖. สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดพันธุ์ปนและลงแขกเกี่ยวข้าว

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

๑. มีการกำหนดระเบียบการดำเนินกิจการการบัญชีและการเงินของวิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านโนนกระสัง เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

๒. ปัจจุบันมีเงินทุนหมุนเวียน ได้แก่ หุ้นสมาชิก เงินกู้สินเชื่อแปลงใหญ่ เงินค่าบริการคัดแยกเมล็ดพันธุ์ เงินค่าบริการรถเกี่ยว เงินค่าบริการเครื่องหยอด เงินทุนหมุนเวียนแปรรูปสินค้า รวมเป็นเงิน ๓,๖๓๘,๘๓๗ บาท

๓. ทรัพย์สินของวิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านโนนกระสัง ประกอบด้วย

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. กิจกรรมสาธารณประโยชน์

๑.๑ การทำความสะอาดบริเวณชุมชน วัด
โรงเรียน

๑.๒ ร่วมจัดกิจกรรมวันเด็กในชุมชน โดยร่วม
บริจาคเงินและสิ่งของ

๑.๓ ร่วมงานกีฬาชุมชน

๑.๔ จัดทำโรงเรียนตามศาสตร์พระราชา

๑.๕ มีการช่วยเหลือสมาชิกและครอบครัว เช่น
บริจาคทุนการศึกษา ร่วมเป็นเจ้าภาพงานศพ เป็นต้น

๒. กิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๒.๑ ผลิตและใช้สารชีวภาพ สารชีวภัณฑ์
ลดการใช้สารเคมี เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน

๒.๒ มีการเพิ่มผลผลิตโดยการไถกลบตอซึ่ง
ลดการเผาฟาง และปลูกพืชตระกูลถั่วเป็นปุ๋ยพืชสด

๒.๓ สืบทอดประเพณีทำขวัญข้าวและ
เรียกขวัญข้าวขึ้นยั้ง (ขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี)

๓.๑ ทุนสินทรัพย์ถาวร ได้แก่ ที่ดิน ฉางเก็บ
เมล็ดพันธุ์ เครื่องคัดแยกเมล็ดพันธุ์ ลานตากผลผลิต
ที่ทำการ ศูนย์ข้าวชุมชน ลานอเนกประสงค์ เครื่องหยอด
ข้าวแห้ง ๘ แถวรถเกี่ยวนาข้าว และรถเทรลเลอร์
รวมมูลค่า ๕,๙๖๘,๐๐๐ บาท

๓.๒ อุปกรณ์ ประกอบด้วย เครื่องเย็บกระสอบ
ตาข่ายดักจืดอล เครื่องบรรจุข้าวสุญญากาศ เครื่องพ่นยากด
รวมมูลค่า ๙๖,๕๐๐ บาท

๓.๓ การบริหารจัดการผลประโยชน์ของกลุ่ม
มีการเก็บทุนสำรอง ร้อยละ ๖๐ ปี้นผลให้สมาชิกร้อยละ ๕
ส่วนที่เหลือบริจาคสาธารณประโยชน์และค่าตอบแทน
คณะกรรมการ

ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลท่าเยี่ยม

จัดตั้งเมื่อ	พ.ศ. ๒๕๕๕
สมาชิกแรกตั้ง	๒๑ คน
สมาชิกปัจจุบัน	๒๘ คน
ประธานกลุ่ม	นายจารึก กมลอินทร์
ที่ทำการกลุ่ม	เลขที่ ๖๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลท่าเยี่ยม อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
โทรศัพท์	๐๖๓ ๙๖๙ ๐๐๘๖

ศูนย์ส่งเสริมและ ผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภทข้าวอื่น ๆ

อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

๑. แนวคิดแก้ไขปัญหา

พื้นที่ตำบลท่าเยี่ยมประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรและพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่มดินมีความอุดมสมบูรณ์ได้ผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่สูงและพื้นที่ทำนาส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทานจึงเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อให้เกษตรกรทั่วไปได้นำไปปลูกและเป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตให้สูงขึ้น โดยทั่วไปเกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่เก็บไว้ใช้เอง ไม่ค่อยได้มีการเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ ดังนั้น ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลท่าเยี่ยมจึงมีการรวมกลุ่มกันเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพไว้ใช้ในชุมชน

๒. การเพิ่มมูลค่าสินค้าข้าวให้แก่ชุมชน

๒.๑ การผลิตเมล็ดพันธุ์ของกลุ่มจะต้องได้คุณภาพตามมาตรฐานจึงได้ยื่นขอรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่ดีสำหรับเมล็ดพันธุ์ข้าว (GAP Seed) เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับเกษตรกรที่ใช้เมล็ดพันธุ์จากกลุ่ม

๒.๒ มีการสร้างโกดังเก็บสินค้าขนาดใหญ่ขึ้นมาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและน่าเชื่อถือของแหล่งเก็บรวบรวมเมล็ดพันธุ์

๒.๓ มีการดัดแปลงอุปกรณ์ที่มีอยู่เพื่อให้เหมาะสมกับปริมาณเมล็ดพันธุ์ของกลุ่ม โดยที่กลุ่มไม่ต้องซื้ออุปกรณ์ใหม่และใช้อุปกรณ์ชิ้นเดิมที่มีอยู่ให้คุ้มค่ามากที่สุด

๓. การสร้างเครือข่าย เชื่อมโยงการตลาด และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์

๓.๑ มีการพัฒนาตัวเองให้เป็นผู้ตรวจแปลงมีอาชีพ จนถึงปัจจุบันผู้ตรวจแปลงของกลุ่มได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถจนเป็นที่ยอมรับและรับจ้างตรวจแปลงให้กับสหกรณ์การเกษตรพิมาย จำกัด และเกษตรกรอื่นๆ ที่ติดต่อประสานงานเข้ามา

๓.๒ มีการสร้างเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ของทางกลุ่ม ซึ่งในแต่ละศูนย์ข้าวชุมชนมีการผลิตเมล็ดพันธุ์ที่แตกต่างสายพันธุ์กัน เพื่อกระจายเมล็ดพันธุ์คุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึงตามความต้องการของเกษตรกรในแต่ละพื้นที่

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

๑. การเตรียมการ

๑.๑ พื้นที่รวม ๕๒๗ ไร่ มีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ได้แก่ พันธุ์ข้าวชัยนาท ๑ กข ๔๓ ปทุมธานี ๑ พิษณุโลก ๒ ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ เหลืองประทิว ๑๒๓ และพันธุ์ข้าวขาวตาแห้ง

๑.๒ มีการดำเนินการในรูปแบบการตลาด นำการผลิต โดยวิเคราะห์จากสถานการณ์และแนวโน้มความต้องการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวในแต่ละปี

๒. แปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ดี

๒.๑ มีการวางแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ที่เป็นที่ต้องการของตลาด

๒.๒ กำจัดข้าวเรื้อในแปลงก่อนเปลี่ยนพันธุ์ใหม่

๒.๓ ใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ ตรงตามพันธุ์ และมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้

๒.๔ สมาชิกของกลุ่มป้องกันกำจัดศัตรูข้าว โดยการสำรวจการเข้าทำลายของศัตรูข้าวเป็นระยะ

๒.๕ สมาชิกมีการตรวจแปลงกำจัดข้าวพันธุปนในแปลงเป็นระยะ ดังนี้ ระยะแตกกอ ระยะออกดอก ระยะโน้มรวง และระยะพลับพลึง

๒.๖ ก่อนการเก็บเกี่ยวผลผลิตสมาชิกจะได้รับ การตรวจประเมินแปลงจากคณะกรรมการตรวจสอบ แปลงภายในมาทำการตรวจสอบแปลงสมาชิกของศูนย์ ที่อยู่ในระบบควบคุมคุณภาพตามมาตรฐาน การปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดีของการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (GAP Seed)

๒.๗ สมาชิกของศูนย์มีการบันทึกข้อมูลการ ปฏิบัติงานในขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้มีการตรวจสอบได้ หากเกิดข้อบกพร่อง และสามารถจัดการแก้ไขปัญหาหรือ ปรับปรุงได้ทันทั่วทั้ง

๒.๘ ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลท่าเยี่ยมเข้าร่วม โครงการรักษาระดับปริมาณและข้าวหอมมะลิของศูนย์ เมล็ดพันธุ์ข้าวนครราชสีมา มีการเพิ่มมูลค่าของเมล็ดพันธุ์ โดยการปรับปรุงสภาพ ให้ได้ตรงตามมาตรฐานของศูนย์ เพื่อจำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น

๒.๙ มีการพึ่งพาตนเองของชุมชน โดยไม่รอ รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอย่างเดียวย ได้ดำเนินการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนเพื่อดำเนินการขอ กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อใช้ในการสร้างโกดัง ลานตาก ตาซัง ที่ได้มาตรฐาน สถานที่จัดจำหน่ายเมล็ดพันธุ์และที่ทำการกลุ่มเพื่อให้ ผู้พบเห็นเชื่อมั่นในคุณภาพของเมล็ดพันธุ์

๓. การกระจายพันธุ์ดี

กลุ่มได้มีการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์เป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ ๑ บรรจุกระสอบๆ ละ ๒๕ กิโลกรัม จำหน่ายในชุมชนและเครือข่าย รูปแบบที่ ๒ ส่งเมล็ดพันธุ์ข้าวให้สหกรณ์การเกษตร เพื่อสหกรณ์จะได้นำเมล็ดพันธุ์ส่งให้กับชมรมผู้ผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์จังหวัดนครราชสีมา

๔. การถ่ายทอดเทคโนโลยี

เป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าว โดยมีชาวนาชั้นนำเป็นวิทยากรอาสาสมัคร (อาสาสมัครเกษตรด้านข้าว)

ผลผลิตเมล็ดพันธุ์

ฤดูกาลผลิต	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
ปี ๒๕๕๘/๖๐	๔๔๐	๔๐๕
ปี ๒๕๖๐/๖๑	๔๔๐	๔๐๕
ปี ๒๕๖๑/๖๒	๔๔๐	๓๗๕

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

๑. ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลท่าเยี่ยม ได้จัดทำโครงสร้างของกลุ่ม โดยมีการกำหนดกฎระเบียบของศูนย์ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เช่น สมาชิกต้องถือหุ้นอย่างน้อย ๑ หุ้นๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐ หุ้น

๒. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์ ที่ปรึกษาเลขานุการ คณะกรรมการด้านต่างๆ ได้แก่ ผู้จัดการระบบควบคุมภายใน คณะกรรมการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการรับรอง และฝ่ายประชาสัมพันธ์

โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มอย่างชัดเจน เพื่อควบคุมการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ของศูนย์

๓. กำหนดแนวทางบริหารงานของศูนย์แบบมีส่วนร่วมและโปร่งใส โดยสมาชิกต้องรายงานความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ ให้ที่ประชุมทราบทุกครั้ง

๔. จัดประชุมสมาชิกอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และจัดประชุมใหญ่ปีละ ๒ ครั้งหลังฤดูการเก็บเกี่ยว ก่อนทำการเพาะปลูก

๕. จัดสรรผลประโยชน์แก่สมาชิก ดังนี้

๕.๑ สมทบเข้ากองทุนศูนย์ ๕๐%

๕.๒ ปันผลให้สมาชิก ๔๐%

๕.๓ ให้ค่าตอบแทนคณะกรรมการ ๕%

๕.๔ บริจาคสาธารณประโยชน์ ๕%

๖. สมาชิกของศูนย์มีการดำเนินการผลิตและปฏิบัติตามวิธีการมาตรฐานการปฏิบัติการทางการเกษตรที่ดีของการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (GAP Seed) ควบคุมการผลิตข้าว

๗. สมาชิกมีการบันทึกข้อมูลการผลิต การปฏิบัติงานในขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้มีการตรวจสอบได้หากเกิดข้อบกพร่องและสามารถจัดการแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงได้ทันทั่วทั้ง

๘. เป็นวิทยากรนำเสนอการดำเนินงานของศูนย์ข้าวชุมชนที่ประสบความสำเร็จและการเชื่อมโยงการตลาด และถ่ายทอดความรู้ในด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ให้มีความภาคภูมิใจให้กับเกษตรกรในพื้นที่และผู้ที่มีความสนใจ

๙. มีหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่น ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนศูนย์

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

๑. มีการจัดตั้งกองทุน โดยสมาชิกได้มีการระดมหุ้นของสมาชิกแรกเข้า หุ้นละ ๑,๐๐๐ บาท ไม่เกินคนละ ๑๐ หุ้น ซึ่งมีเงินเริ่มต้น ๒๑๐,๐๐๐ บาท ในช่วงเริ่มตั้งศูนย์ข้าวชุมชนเพื่อดำเนินการสร้างที่ทำการศูนย์โกดัง ตาซังขนาดใหญ่ ลานตาก และเครื่องคัดเมล็ดพันธุ์

๒. มีเงินทุนหมุนเวียนจากการที่สมาชิกยืมเมล็ดพันธุ์ในฤดูกาลผลิตข้าวนาปี จำนวนเงิน ๒๔๕,๐๐๐ บาท เพื่อนำมาซื้อเมล็ดพันธุ์จากสมาชิกคืนในราคาที่ยุติธรรม

๓. มีการแบ่งเงินในส่วนของศูนย์ตั้งเป็นกองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์สมาชิก เพื่อช่วยเหลือครอบครัวของสมาชิก โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการที่คอยควบคุมดูแลและจะต้องรายงานในที่ประชุม ให้สมาชิกทราบด้วยทุกครั้ง

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. กิจกรรมสาธารณประโยชน์

๑.๑ ได้บริจาคต่อเติมศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยทำเย็บมเพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และในทุก ๆ ปี ศูนย์ ฯ ได้ช่วยบริจาคค่าอาหารและเครื่องดื่มแก่เกษตรกรที่ทำความสะอาดคลองส่งน้ำชลประทาน และช่วยเหลือศพยากไร้ ศพละ ๑,๐๐๐ บาท

๑.๒ ศูนย์ ฯ ได้มอบข้าวสารให้ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา เพื่อไปใช้ในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน ๕ ตัน

๑.๓ ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลท่าเย็บมอบข้าวสารให้ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว นครราชสีมา เพื่อถวายสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณ วรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เพื่อใช้ในกิจกรรมของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๖ ตัน

๒. กิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมร่วมกันผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองภายในกลุ่ม เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตและรักษาสิ่งแวดล้อม และมีการสำรวจระบบนิเวศในนาข้าวเพื่อป้องกันการระบาดของโรคในนาข้าว

วิสาหกิจชุมชนฟ้าไหมมัดหมี่ บ้านหัวฟาย

จัดตั้งเมื่อ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘
 สมาชิกแรกตั้ง ๔๐ คน
 สมาชิกปัจจุบัน ๘๕ คน และสมาชิกสมทบ ๘๕ คน
 ประธานกลุ่ม นางสุภาณี ภูแล่นกี
 ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๔๖ หมู่ที่ ๒
 ตำบลลพอแดง อำเภอนบพิตำ
 จังหวัดนครศรีธรรมราช
 โทรศัพท์ ๐๘๐ ๗๑๒๙ ๖๐๒๕

วิสาหกิจชุมชน

อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

เดิมเกษตรกรมีอาชีพทำการเกษตรพอสงวนหลากหลาย เช่น ทำนา ทำไร่ ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและการทอผ้า มีรายได้น้อยและเจอวิกฤตภัยแล้ง เกษตรกรบางส่วนอพยพแรงงานย้ายออกจากบ้านเพื่อไปทำงานรับจ้างก่อสร้างที่กรุงเทพมหานคร และเกษตรกรต่างคนต่างทำ ยังไม่มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรม ส่วนมากจะทำไว้ใช้ในครัวเรือนเท่านั้น ต่อมาได้มีการรวมตัวกันและจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในปี ๒๕๒๗ เพื่อร่วมคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันจำหน่าย และร่วมรับผลประโยชน์ และเป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องการอพยพแรงงานจากชนบทสู่เมือง

ทำให้ครอบครัวอบอุ่นขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจของครอบครัว และเสริมสร้างความรักความสามัคคีในชุมชนได้ โดยได้รับคำแนะนำจากเจ้าพนักงานเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ในปี ๒๕๒๗ ได้มีการรวมกลุ่มกันอย่างเป็นรูปธรรมจริงจัง เพื่อผลิตเส้นไหมดิบและทอผ้าไหมเป็นผืนส่งพระราชวังสวนจิตรลดา ทำให้กลุ่ม มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในภายหลังมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙ รับเป็นสมาชิก ต่อมาได้เข้าเป็นสมาชิกศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ ในปี ๒๕๔๔ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรขจรตะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนผ้าไหมมัดหมี่บ้านหัวฝาย ได้ดำเนินกิจกรรมกลุ่มเกี่ยวกับการทอผ้าไหม ปลูกหม่อน เลี้ยงไหมครบวงจร กิจกรรมปลูกผักปลอดภัย และ

กิจกรรมแบบผสมผสานตามแนวพระราชดำริ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินกิจกรรมมีการจัดแบ่งหน้าที่กัน มีการรวมหุ้นเพื่อนำทุนมาใช้ประกอบกิจการกลุ่ม และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งราชการ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นอย่างดี นอกจากนี้กลุ่มมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมในชุมชน ระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และทางออนไลน์ สามารถเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์โดยการทอผ้าไหมมัดหมี่ลายต่าง ๆ ด้วยความประณีตวิจิตรบรรจง มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ โดยเฉพาะลายแคนแก่นคูณที่เป็นลายผ้าไหมประจำจังหวัดขอนแก่น อีกทั้งมีลายผ้าไหมมัดหมี่ที่เป็นเอกลักษณ์ของบ้านหัวฝาย ตั้งชื่อว่า “ลายหมี่น้ำพองเครือ”

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

- กลุ่มมีโครงสร้างการบริหารงานของกลุ่มชัดเจน มีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม จำนวน ๑๖ คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก มีวาระ ๒ ปี
- ประธานกลุ่มมีความเสียสละ อดทน มีทัศนคติที่ดี มีความเข้าใจในด้านการบริหาร มีแนวคิดในการพัฒนา
- คณะกรรมการและสมาชิก มีการแบ่งงานเป็นฝ่ายต่างๆ ดังนี้ ฝ่ายการผลิต ฝ่ายการตลาด ฝ่ายตรวจสอบคุณภาพ ฝ่ายช่าง นอกจากนี้ยังมีคณะทำงานกิจกรรมย่อยต่างๆ เช่น กิจกรรมทอผ้าไหม กิจกรรมออมทรัพย์ กิจกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ซึ่งแต่ละฝ่ายมีความเชี่ยวชาญของบุคลากรที่แตกต่างกัน และมีคณะกรรมการที่ปรึกษากลุ่ม
- มีระเบียบข้อบังคับกลุ่มที่ยึดถือร่วมกัน มีวัตถุประสงค์การทำงานที่ชัดเจน และสามารถดำเนินกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้
- ระบบเอกสารมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบบัญชีได้

- เป็นแหล่งศึกษา เรียนรู้ เผยแพร่ผลงานของกลุ่มแม่บ้านหัวฝาย พร้อมสร้างตำนานการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเป็นที่ประจักษ์แก่ชาวไทยและชาวต่างชาติไปทั่วโลก

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

- มีการประชุมประจำเดือนคณะกรรมการทุกวันที่ ๕ ของเดือน
- สมาชิกร่วมกันคัดเลือกคณะกรรมการกลุ่มเมื่อครบวาระ ทุก ๒ ปี
- สมาชิกทุกคนร่วมกันทำกิจกรรมการทอผ้าไหม และกิจกรรมทางการเกษตร และเข้าร่วมอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของสมาชิกตามที่ทางกลุ่มหรือหน่วยงานต่าง ๆ ให้การสนับสนุน
- สมาชิกกลุ่มร่วมกันจัดทำแผนพัฒนากลุ่มร่วมกันเป็นประจำทุกปีและมีการปรับแผนตามความต้องการของตลาดและสมาชิก

- สมาชิกมีความพร้อมในการส่งเสริมและการพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ เช่น การฝึกอบรม เรียนรู้ เพื่อให้เกิดทักษะ มีบทบาทในชุมชน เช่น เป็นคณะกรรมการแม่บ้านเกษตรกร ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อสม. กรรมการกองทุนหมู่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน กองทุนแม่ของแผ่นดิน ผู้นำหัตถกรรมดีเด่นระดับประเทศ ศิลปิน โอท็อป ปี ๒๕๖๑ คณะกรรมการกองทุนบทบาทสตรี กรรมการกองทุนขยะ กรรมการร้านค้า คณะกรรมการหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรม

- คณะกรรมการและสมาชิกมีการร่วมตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยใช้วิธีแบบเย็นเย็น สมาชิกรายบุคคล ใช้แบบกระบวนการกลุ่ม การประชุม ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

- มีการรับสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นทุกปีจากปี ๒๕๔๔ จำนวน ๔๐ คน ปัจจุบัน มีสมาชิกทั้งหมด ๑๗๐ คน สมาชิก เครือข่าย ๗๐ คน รวมเป็น ๒๔๐ คน ระยะเวลาจัดตั้ง วิสาหกิจชุมชน ๑๓ ปี

- ความมั่นคงต่อเนื่องสม่ำเสมอของการดำเนิน กิจกรรม กลุ่มมีการประกอบกิจกรรมหลากหลาย เช่น การผลิตและจำหน่ายเส้นไหมดิบ การทอและจำหน่าย ผ้าไหม กิจกรรมอ้อมทรัพย์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไหม และการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

- มีการระดมทุนเพื่อสร้างความมั่นคงของกลุ่ม มีการรายงานชี้แจงบัญชีรายรับ - รายจ่าย เพื่อความ โปร่งใส และถูกต้อง

- ลินทรัพย์ ได้แก่ อาคารทอผ้า ห้องแสดงผ้าไหม อาคารเรียนรู้ ๒ หลัง ห้องประชุม ชุดบำบัดน้ำเสีย เครื่องต่าง ๆ ในการทอผ้าไหม โฮมสเตย์ อุปกรณ์ฟอกย้อม ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทยต่าง ๆ เช่น ชนิด Royal Thai Silk ตรานกยูงสีทอง ปี ๒๕๕๑ และชนิด Thai Silk ตรานกยูงสีน้ำเงิน ปี ๒๕๕๙ เป็นต้น

- รางวัลที่กลุ่มได้รับประกาศนียบัตรผู้มีส่วนร่วม และสถานที่ประเมินการรับรองจังหวัดขอนแก่นให้เป็น นครแห่งผ้ามัดหมี่โลก World Craft City for Ikat (Mudmee) จาก World Craft Council AISBL ๒๕๖๑ และรางวัลต่าง ๆ มากมาย

- มีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมในชุมชนใหม่ และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ภาครัฐ/เอกชน

- มีการสืบทอดภูมิปัญญาชาวบ้านจากรุ่นสู่รุ่น ทายาทเกษตรกร และเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน ในช่วงวิชาลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนต่าง ๆ ในชุมชน

- มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยการบริหาร จัดการกลุ่มของคณะกรรมการและสมาชิก ภายใต้การ สนับสนุนหน่วยงานต่างๆ นอกจากนี้มีกิจกรรมย่อย เช่น การเป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ การจัดสวัสดิการเพื่อการส่งเสริมแก่สมาชิกและ ครอบครัวและชุมชน ห้องแสดงและจำหน่ายผ้าไหม ผลิตภัณฑ์อาหารโปรตีนสูงจากหนอนไหม (ดักแด้) ส่งเสริมการปลูกหม่อนกินผลและแปรรูปน้ำสมุนไพรมัลเบอร์รี่ ส่งเสริมการทำสารชีวภัณฑ์ใช้ในผัก นาข้าว พืชไร่พืชสวน และอื่น ๆ

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงาน การพัฒนา คักยภาพของผู้นำกลุ่มและสมาชิกอย่างต่อเนื่อง จนสามารถถ่ายทอดความรู้ ให้แก่ผู้มาศึกษาดูงานและ โรงเรียนในชุมชน นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน โรงเรียนหัวฝายโนนสะอาด นักศึกษาจากประเทศญี่ปุ่น อาจารย์จากประเทศจีน และอื่น ๆ เช่น ขั้นตอนการผลิตผ้าไหมครบวงจร การทำ เชื้อราไตรโคเดอร์มา การทำน้ำพริกปลาร้า การผลิต ลินค้ำอุปโภค เช่น สมูทจากรังไหม แชมพูโปรตีนไหม โลชั่น โปรตีนไหม น้ำยาล้างจาน และอื่น ๆ

- การสนับสนุนกิจกรรมด้านชุมชนมีส่วนร่วม มีกิจกรรม อยู่บนพื้นฐานการอนุรักษ์ธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมและเน้นการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การผลิตและทอผ้าไหมจากสิริธรรมชาติ การลดการใช้สื่เคมีในการฟอกย้อม โดยส่งเสริมการใช้เปลือกไม้จาก ธรรมชาติที่หาได้ในท้องถิ่น จนได้รับมาตรฐาน มผช. นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้มีการผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์ เพื่อใช้ในแปลงผักปลอดภัยและนาข้าว

- จัดสวัสดิการแก่สมาชิกและครอบครัว การช่วยเหลือชุมชน เช่น การมอบทุนการศึกษา การช่วยเหลือ งานวัด งานบุญประเพณีต่างๆ ในชุมชน สมาชิก กลุ่มแม่บ้านจะช่วยเรื่องการจัดตกแต่งสถานที่ บริจาคผัก และช่วยในการประกอบอาหารในงานบุญต่าง ๆ การร่วม กิจกรรมต่างๆของหมู่บ้านและชุมชน จัดตั้งเป็นหมู่บ้าน ปลอดภัย

- การใช้สถานที่ตั้งและดำเนินกิจกรรมกลุ่มเป็น แหล่งฝึกอบรม/ดูงาน และเป็นศูนย์กลางประสานงาน ให้ความช่วยเหลือในชุมชน เช่น สถานที่ทำกิจกรรม หัตถกรรมผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค และการแปรรูป เป็นที่ทำการ ออมทรัพย์ ศูนย์จำหน่ายสินค้า เป็นสถานที่ศึกษาดูงาน เป็นวิสาหกิจชุมชนต้นแบบ เตรียมเข้าสู่ Smart Group เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนในช่วงวิชาลดเวลาเพิ่มเวลา เรียนรู้ของโรงเรียนต่าง ๆ เป็นต้น

สหกรณ์ดีเด่น แห่งชาติ

๒๐๙

• ประวัติและผลงาน เกษตรกร สกานินเกษตรกร สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ และปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๓ •

สหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จำกัด

จัดตั้งเมื่อ

๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๐

สมาชิกแรกตั้ง

๑๙๔ คน

สมาชิกปัจจุบัน

สามัญ ๑,๗๘๓ คน สมทบ ๖๒๓ คน

ประธานกรรมการ
ที่ทำการสหกรณ์

นางนงลักษณ์ ลาแก้ว

เลขที่ ๔ หมู่ที่ ๘

ตำบลเมืองปัก อำเภอปักธงชัย

จังหวัดนครราชสีมา

โทรศัพท์

๐๔๔ ๔๔๑ ๐๖๐,

๐๔๔ ๔๕๑ ๖๓๙ ต่อ ๑๐๘

สหกรณ์การเกษตร

อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

๑. โครงการพัฒนากระบวนการทำงาน และ ธรรมเนียมปฏิบัติ ให้มีมาตรฐานสหกรณ์ ฯ เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนากระบวนการทำงานและการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่องานสหกรณ์ สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของสหกรณ์มีความรับผิดชอบในหน้าที่ใช้หลักธรรมาภิบาลเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ กำหนดเป็นคู่มือการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม และถือใช้มาอย่างต่อเนื่อง

๒. โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์อย่างยั่งยืน
สหกรณ์ ฯ ให้การสนับสนุนในเรื่องความรู้
อุปกรณ์ และเงินทุนในการผลิตผลผลิตเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นด้วยการ
งดการใช้สารเคมี ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ โดยการสร้าง
มูลค่าของผลิตผล และสหกรณ์ฯ สร้างตลาดสินค้าเกษตร
Farmer Market เพื่อจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร
ปลอดภัย สินค้าOTOP ผลผลิตต่าง ๆ ของสมาชิก และ
ผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพสหกรณ์ เน้นการผลิตเอง และ
บริโภคเองในชุมชน

๓. โครงการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของ
อุตสาหกรรมไทย (ITAP) การพัฒนาสูตรการผลิต

เส้นหมี่โคราช (Product development of Mee-korat
instant noodle)

สหกรณ์ ฯ พัฒนาผลิตภัณฑ์เส้นหมี่โคราชจาก
ข้าวเจ้าหลากหลายพันธุ์และข้าวไรซ์เบอร์รี่ ทำให้ลดค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อเส้นหมี่โคราชสำเร็จรูปมาบรรจุขาย
มีผลิตภัณฑ์ใหม่จากการแปรรูปข้าวที่มีคุณภาพ พัฒนา
เป็นสินค้าที่สามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้
และสหกรณ์ ฯ มีสูตรเพื่อการผลิตเส้นหมี่โคราชที่มี
คุณภาพและมาตรฐานรับรองเป็นของสหกรณ์เอง จำนวน
๓ สูตร คือ สูตรที่ผลิตจากข้าวไรซ์เบอร์รี่ สูตรที่ผลิตจาก
ข้าวเจ้า และสูตรเส้นหมี่โคราชพร้อมรับประทาน

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

สหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จำกัด มีคณะกรรมการ จำนวน ๑๕ คน เจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน ๓๑ คน ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๒ คน และที่ปรึกษาสหกรณ์ จำนวน ๑ คน ปัจจุบันมีทุนดำเนินงาน ๔๔๖,๓๗๙,๒๐๕.๘๗ บาท มีปริมาณธุรกิจ ๓๔๕,๕๑๕,๑๙๓.๕๙ บาท เงินรับฝาก ๑๙๙,๓๖๗,๑๐๕.๐๑ บาท และกำไรสุทธิ ๑๗,๑๒๓,๖๓๖.๙๐ บาท เงินปันผล ร้อยละ ๖ เป็นเงิน ๘,๔๔๘,๕๐๔ บาท และเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก ร้อยละ ๐.๒๕-๖ เป็นเงิน ๑,๒๖๗,๒๔๓.๐๐ บาท ซึ่งสหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จำกัด ได้จัดทำแผนงานหลักและแผนกลยุทธ์ประจำปี มีการอบรมถ่ายทอดความรู้ ให้สมาชิกอย่างครบถ้วน สม่ำเสมอ รวมทั้งอบรมเรื่องอุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ และการประกอบอาชีพแก่สมาชิก ให้ความสำคัญแก่สมาชิกด้วยการสื่อสารและสำรวจความต้องการของสมาชิกอย่างสม่ำเสมอหลายช่องทาง มีการจัดแบ่งมอบหมายหน้าที่แก่พนักงานอย่างชัดเจนและมีผลการประเมินการควบคุมภายใน อยู่ในระดับดีมาก

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จำกัด เน้นสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ กรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ และผู้ตรวจสอบกิจการ โดยการส่งเสริมให้เข้าร่วมประชุม การร่วมทำธุรกิจ และการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์จัดทำขึ้น โดยค่าเฉลี่ย ๓ ปี (ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒) มีดังนี้ สมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่ เฉลี่ยร้อยละ ๕๕.๗๕ สมาชิกเข้าประชุมกลุ่มเฉลี่ยร้อยละ ๘๖.๙๙ กรรมการเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการ เฉลี่ยร้อยละ ๙๖.๕๑ คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานอื่นเข้าร่วมประชุมเฉลี่ยร้อยละ ๙๖.๙๗ สมาชิกร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์เฉลี่ยร้อยละ ๑๐๐ และสมาชิกเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๕๕.๑๔

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

ผลการดำเนินงาน ๓ ปีที่ผ่านมา สหกรณ์มีความมั่นคงและมีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถดำเนินงานและประสบความสำเร็จ โดยมีทุนดำเนินงาน ๔๔๖,๓๗๙,๒๐๕.๘๗ บาท ทุนเรือนหุ้น ๑๕๒,๗๕๓,๑๘๐.๐๐ บาท และมีเงินทุนสำรอง ๑๗,๐๔๑,๖๔๗.๔๔ บาท มีอัตราการเพิ่มขึ้นของทุนอย่างต่อเนื่อง และมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้นทุกปี

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ (ให้แก่สมาชิก/ครอบครัวสมาชิก กรรมการและพนักงาน) สหกรณ์จะเน้นการจัดสวัสดิการที่หลากหลาย เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิกและครอบครัว สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้แก่บุคลากรของสหกรณ์ ได้แก่ ส่งเสริมการศึกษานักเรียน ค่าตอบแทนนักศึกษาฝึกงาน ทุนการศึกษา สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ช่วยเหลือสมาชิกผู้สูงอายุ

ช่วยเหลือสมาชิกและครอบครัวที่ป่วย ป่วย คลอดบุตร และเสียชีวิต ค่ารักษาพยาบาล และเยี่ยมเมื่อเจ็บป่วย เบี้ยประกันชีวิตกลุ่ม คินกำไรให้สมาชิกในเดือนเกิด

กิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์เพื่อสังคมและชุมชน (ให้แก่บุคคล/ชุมชนภายนอก) สหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จำกัด ได้จัดสรรทุนสาธารณประโยชน์เพื่อส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ด้านการศึกษา ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการช่วยเหลือและป้องกันบรรเทาภัยธรรมชาติ ด้านการส่งเสริมความจงรักภักดี และด้านอื่น ๆ เพื่อสังคมชุมชน เช่น กิจกรรมทอดกฐินสามัคคีชาวสหกรณ์ กิจกรรมผ้าป่า

สามัคคีเพื่อการศึกษา โครงการสานสายใยรักสู่โรงเรียน กิจกรรมบริจาคสมทบกองทุนครีนครินทร์ พระราชูปถัมภ์ และร่วมวางศิลาฤกษ์อาคารโรงพยาบาล กิจกรรมบริจาค โครงการสหกรณ์รวมใจคลายหนาวฯ และผู้ประสบภัย น้ำท่วม กิจกรรมร่วมกันทำโรงงานในพระราชพิธีถวาย พระเพลิง ฯ กิจกรรมสนับสนุนกิ่งกาชาด อำเภอปรางค์ชัย เป็นต้น

กิจกรรมด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม สหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จำกัด ได้ทำ กิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากร

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสหกรณ์ฯ ให้ความสำคัญ กับการประหยัดไฟ การคัดแยกกระดาษนำกลับมาใช้ใหม่ และสหกรณ์ฯ มีการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม โดยร่วมกันปลูกต้นไม้บริเวณสำนักงาน และการปลูกข้าวด้วยแทนแดง นอกจากนี้ยังมีการ ส่งเสริมให้ใช้แก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์ ส่วนในด้านอื่น ๆ เพื่อสังคมชุมชน สหกรณ์ ฯ ได้บูรณะ ซ่อมแซมकुคูลอง ชลประทาน และมีศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

สหกรณ์โคนมสีคิ้ว จำกัด

จัดตั้งเมื่อ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐
สมาชิกแรกตั้ง ๓๖ คน
สมาชิกปัจจุบัน สามัญ ๕๘ คน สมทบ ๕ คน
ประธานกรรมการ นายวีระ ชำมะลัง
ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๑๑๔/๗ หมู่ที่ ๓
 ตำบลลาดบัวขาว
 อำเภอสีคิ้ว
 จังหวัดนครราชสีมา
โทรศัพท์ ๐๔๔ ๐๐๙ ๐๘๔,
 ๐๘๗ ๙๖๖ ๙๓๐๙

สหกรณ์โคนม

อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

๑. โครงการโคนมออนไลน์

สหกรณ์ฯ ได้จัดทำโครงการโคนมออนไลน์ ซึ่งเป็นระบบขายของออนไลน์ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยผ่านช่องทาง Social Media ในระบบไลน์ (Line) หรือ สแกน QR code และเฟสบุ๊ก (Facebook) ที่ใช้ชื่อว่า “สหกรณ์โคนมสีคิ้ว” ขึ้น ทำให้สมาชิกสามารถเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารด้านสินค้า และราคาของสหกรณ์ได้อย่าง สะดวก รวดเร็ว อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นยอดขายการ จำหน่ายสินค้าและส่งเสริมให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการ ทำธุรกิจกับสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น สหกรณ์สามารถลด ปัญหาสินค้าค้างสต็อกได้จำนวนมาก และที่สำคัญ ยังทำให้สหกรณ์สามารถลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานด้าน การขาย

๒. โครงการสินเชื่อเพื่อดูแลอุปกรณ์ที่ใช้ในฟาร์ม

ส่งเสริมให้สมาชิกมีการจัดการฟาร์มที่ดี มีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม เพื่อนำมาปรับใช้ในฟาร์มของตนเอง ส่งผลต่อคุณภาพน้ำนมดิบของแม่โค อีกทั้งช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิกในเรื่องของเงินทุน ไม่เป็นหนี้นอกระบบ คุณภาพชีวิตของสมาชิกดีขึ้น โดยสมาชิกจะได้รับเงินกู้ที่มีดอกเบี่ยต่ำ สามารถผ่อนชำระงวดสูงสุด ๙ เดือน ฟาร์มละไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๘ ต่อปี ระยะเวลาผ่อนชำระสูงสุด ๙ เดือน

๓. โครงการมูลโคอารมณ์ดี

มูลโคอารมณ์ดีเป็นการนำมูลโคที่มีอยู่จำนวนมากในฟาร์ม นำมาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับมูลโค ทำให้สมาชิกมีอาชีพเสริม มีรายได้เพิ่มขึ้น มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกสหกรณ์ เป็นการนำมูลโคมาผ่านกระบวนการร่อนจนเหลือเป็นมูลโคละเอียด วางจำหน่าย ๒ ขนาด คือ ขนาดครึ่งกิโลกรัม จำหน่ายในราคาถุงละ ๒๕ บาท ขนาด ๑ กิโลกรัม ราคาถุงละ ๕๐ บาท สมาชิกสามารถจำหน่ายมูลโคอารมณ์ดี ได้เฉลี่ยเดือนละ ๑,๕๐๐ บาท ทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นจากรายได้หลักเฉลี่ยเดือนละ ๑,๕๐๐ บาท

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

สหกรณ์โคนมสีคิ้ว จำกัด มีคณะกรรมการดำเนินการจำนวน ๙ คน เจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน ๘ คน ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๑ คน ปัจจุบันมีทุนดำเนินงาน ๒๑,๘๐๒,๕๖๘.๙๗ บาท มีปริมาณธุรกิจ ๑๐๗,๓๓๑,๘๑๓.๑๗ บาท เงินรับฝาก ๖๑๔,๒๒๗.๖๔ บาท และกำไรสุทธิ ๒,๙๕๕,๑๙๕.๔๗ บาท เงินปันผลร้อยละ ๑๐ เป็นเงิน ๒๗๒,๖๑๔.๐๐ บาท และเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก ค่าสินค้าทุกชนิดร้อยละ ๒.๕๐% และค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ ๐.๒๐% เป็นเงิน ๑,๕๖๑,๐๖๒.๐๐ บาท ซึ่งสหกรณ์โคนมสีคิ้ว จำกัด มีการอบรมถ่ายทอดความรู้ให้สมาชิกอย่างครบถ้วน สม่ำเสมอ รวมทั้งอบรมเรื่องอุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ และการประกอบอาชีพแก่สมาชิก ให้ความสำคัญแก่สมาชิกด้วยการสื่อสารและสำรวจความต้องการของสมาชิกอย่างสม่ำเสมอหลายช่องทาง มีการจัดแบ่งมอบหมายหน้าที่แก่พนักงานอย่างชัดเจนและมีผลการประเมิน การควบคุมภายใน อยู่ในระดับดีมาก

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สหกรณ์โคนมลิคว์ จำกัด เน้นสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของสมาชิกโดยผ่านการประชุมใหญ่ โดยมีสมาชิกเข้าร่วมการประชุมใหญ่ เฉลี่ยร้อยละ ๙๑.๕๒ สมาชิกเข้าประชุมกลุ่ม เฉลี่ยร้อยละ ๘๕.๐๓ กรรมการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ เฉลี่ยร้อยละ ๙๐.๔๐ สมาชิกร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๑๐๐ นอกจากนี้สมาชิกยังมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอื่น ๆ กับสหกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๘๙.๓๘

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

ผลการดำเนินงาน ๓ ปีที่ผ่านมา สหกรณ์มีความมั่นคงและมีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถดำเนินงานและประสบความสำเร็จ โดยมีทุนดำเนินงาน ๒๑,๘๐๒,๕๖๘.๙๗ บาท ทุนเรือนหุ้น ๒,๗๒๖,๑๔๐.๐๐ บาท และมีเงินทุนสำรอง ๒,๐๙๙,๗๙๕.๑๖ บาท ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีอัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพิ่มสูงขึ้นทุกปี

การทำกิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์ (ให้แก่สมาชิก/ครอบครัวสมาชิก กรรมการและพนักงาน) สหกรณ์โคนม สีสั้ว จำกัด จะเน้นการจัดสวัสดิการที่หลากหลาย เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิกและครอบครัว สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้แก่บุคลากรของสหกรณ์ ได้แก่ สนับสนุนการศึกษาของบุตรสมาชิก, สนับสนุนการศึกษา ดูงานของสมาชิก กรรมการและเจ้าหน้าที่ ช่วยเหลือ สมาชิกที่ประสบภัยธรรมชาติ (วาตภัย), ช่วยเหลือ

สมาชิกและครอบครัว ที่เสียชีวิต, สนับสนุนเงินกู้เพื่อเป็น ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ช่วยเหลือสมาชิกที่เจ็บป่วย (เยี่ยมไข้), สนับสนุนค่ารักษาพยาบาลเจ้าหน้าที่ สนับสนุน ชุดฟอร์มแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่

กิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์เพื่อสังคมและชุมชน (ให้แก่บุคคล/ชุมชนภายนอก) สหกรณ์โคนม สีสั้ว จำกัด ได้จัดสรรทุนสาธารณสุขประโยชน์เพื่อส่งเสริมกิจกรรมด้าน ศาสนา ด้านการศึกษา ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการ ช่วยเหลือและบรรเทาภัยธรรมชาติ ด้านการส่งเสริม ถึงความจงรักภักดี และด้านอื่น ๆ เพื่อสังคมชุมชน เช่น กิจกรรมร่วมกันทำบุญทอดกฐิน ทอดผ้าป่า กิจกรรม การสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา สนับสนุนงานวันเด็ก กิจกรรม

ร่วมกันบริจาคโลหิตในวันสำคัญ กิจกรรมการสนับสนุนเงินโครงการก้าวคนละก้าวเพื่อซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ กิจกรรมที่ร่วมกันบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัยในอำเภอสีคิ้ว และบริจาคเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม กิจกรรมร่วมกับหน่วยงานราชการในวันสำคัญของชาติ ในทำความสะอาดบริเวณสำนักงานชุมชนใกล้เคียงในวันพ่อและวันแม่ กิจกรรมปลูกต้นรวงผึ้ง กิจกรรมสนับสนุนอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียนโรงเรียนคนตาบอด

กิจกรรมด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สหกรณ์โคนมสีคิ้ว จำกัด ได้ทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีมาตรการในการกำหนดเวลาเปิด-ปิดไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศ มาตรการการประหยัดน้ำ มาตรการให้ใช้กระดาษสองหน้า การคัดแยกขยะก่อนทิ้ง และสหกรณ์ ฯ มีการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยร่วมกันปลูกต้นไม้บริเวณสำนักงาน ป่าสาธารณะ การกำจัดวัชพืช นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมให้สมาชิก ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี และผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง มีการร่วมกันทำความสะอาดแหล่งน้ำ และบริเวณชุมชน

ความสามารถในการบริหารจัดการ

สหกรณ์โคนมสีคิ้ว จำกัด มีคณะกรรมการดำเนินการจำนวน ๙ คน เจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน ๘ คน ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๑ คน ปัจจุบันมีทุนดำเนินงาน ๒๑,๘๐๒,๕๖๘.๙๗ บาท มีปริมาณธุรกิจ ๑๐๗,๓๓๑,๘๑๓.๑๗ บาท เงินรับฝาก ๘๙๕,๕๓๕.๔๖ บาท และกำไรสุทธิ ๒,๙๕๕,๑๙๕.๔๗ บาท เงินปันผลร้อยละ ๑๐ และเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก ๑,๕๖๑,๐๖๒.๐๐ บาท โดยมีค่าสินค้าทุกชนิดร้อยละ ๒.๕๐% และค่าน้ำมันดิบ ร้อยละ ๐.๒๐% ซึ่งในรอบปีบัญชีล่าสุดสหกรณ์ฯ ได้รับการจัดชั้นคุณภาพและการควบคุมภายในของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์อยู่ในระดับ “ดีมาก”

สหกรณ์นิคมพิชัยพัฒนา จำกัด

จัดตั้งเมื่อ	๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๖
สมาชิกแรกตั้ง	๗๗๗ คน
สมาชิกปัจจุบัน	๑,๔๘๙ คน
ประธานกรรมการ	นายเสนอ บุญบุตร
ที่ทำการสหกรณ์	เลขที่ ๘๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลท่ามะเฟือง อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์
โทรศัพท์	๐๘๑ ๖๐๔ ๑๗๕๓, ๐๕๕ ๔๐๒ ๐๕๗

สหกรณ์นิคม

อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์

ผลงานดีเด่น ความคิดริเริ่ม

๑. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่
แปลงใหญ่ต้นแบบ (ข้าว)

สหกรณ์ส่งเสริมให้สมาชิกรวมกลุ่มกันผลิตข้าวเพื่อลดต้นทุน รวมกันใช้เครื่องจักรกล รวมกันซื้อเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช รวมกันบริหารจัดการองค์ความรู้ และได้ความรู้ด้านวิชาการจากหน่วยงานภาครัฐโดยเฉพาะหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำให้สมาชิกสามารถผลิตข้าวคุณภาพ และรวมกันขาย ผ่านระบบสหกรณ์ ซึ่งทำให้สามารถต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลางได้ และสามารถลดต้นทุนการผลิตได้เฉลี่ยไร่ ร้อยละ ๑๓.๓๑ ต่อไร่

๒๓๓

๒. โครงการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์สหกรณ์นิคม
พิชัยพัฒนา จำกัด ในเขตนิคมสหกรณ์พิชัย

สหกรณ์ส่งเสริมให้สมาชิกผลิตสินค้าเกษตร
ได้ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เพิ่มมูลค่าผลผลิต ทำให้
สมาชิกมีสุขภาพที่ดีขึ้น ปลอดภัยจากสารเคมีต่าง ๆ อีกทั้ง
ทำให้สภาพแวดล้อมในชุมชนพื้นที่นิคมสหกรณ์ดีขึ้น
สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านการพัฒนาการผลิตที่
มีความสำคัญในเรื่องเกษตรอินทรีย์ ตามแผนยุทธศาสตร์
การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐
-๒๕๖๔ ปัจจุบันสหกรณ์ได้รับการรับรองมาตรฐานจาก
สถาบันรับรองระบบการผลิตผลิตภัณฑ์การเกษตร ได้แก่
มกษ.๙๐๐๐ เล่ม ๑-๒๕๕๒ และ มกษ.๙๐๐ เล่ม ๔-๒๕๕๓
โดยเป็นใบรับรองระยะปรับเปลี่ยน วันที่ ๒๗ ธันวาคม
๒๕๖๒ มีผลถึงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

๓. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคขุนแบบรวมกลุ่ม
สมาชิกสหกรณ์ ด้วยวิธีการสหกรณ์

สหกรณ์ช่วยเหลือสมาชิกในการแก้ไขปัญหา
ทางด้านการเกษตร ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้จาก
การประกอบอาชีพ โดยให้สมาชิกสหกรณ์รวมกลุ่มเลี้ยง
โคขุน ซึ่งเป็นการเลี้ยงโคขุนระยะกลางน้ำ โดยสหกรณ์จะ
จัดหาโคหย่านมเพศผู้ น้ำหนักระหว่าง ๒๐๐ - ๒๕๐ กิโลกรัม
ราคาประมาณ ๓๕,๐๐๐ บาท/ตัว ให้แก่สมาชิก ใช้เวลา
เลี้ยงขุน ๔ - ๖ เดือน น้ำหนักโดยประมาณ ๔๔๐ - ๕๐๐
กิโลกรัม ราคาโดยเฉลี่ย ๕๒,๕๐๐ บาท/ตัว ผลกำไรขั้นต้น
๑๗,๕๐๐ บาท/ตัว ซึ่งมีตลาดรองรับที่แน่นอนจากการ
เชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างสหกรณ์

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

สหกรณ์นิคมพิชัยพัฒนา จำกัด มีคณะกรรมการ
ดำเนินการ จำนวน ๑๕ คน เจ้าหน้าที่สหกรณ์จำนวน ๑๖
คน ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๒ คน ปัจจุบันมีทุน
ดำเนินงาน ๑๗๒,๒๓๖,๐๙๓.๒๔ บาท ปริมาณธุรกิจ
๒๑๓,๗๐๔,๕๓๕.๓๓ บาท กำไรสุทธิ ๕,๕๐๗,๒๒๗.๕๐ บาท
เงินรับฝาก ๓๔,๐๓๔,๒๐๗.๒๖ บาท เงินปันผล ร้อยละ ๕
เป็นเงิน ๑,๔๓๗,๔๙๖.๖๓ บาท และเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก
ร้อยละ ๐.๒๕ - ๕ เป็นเงิน ๔๓๔,๕๖๕.๐๐ บาท ซึ่ง
สหกรณ์ได้จัดทำแผนงานหลัก และแผนกลยุทธ์ประจำปี
มีการอบรมถ่ายทอดความรู้ให้สมาชิกอย่างครบถ้วน
สม่ำเสมอ รวมทั้งอบรมเรื่องอุดมการณ์ หลักการ วิธีการ
สหกรณ์ และการประกอบอาชีพแก่สมาชิก ให้ความสำคัญ
แก่สมาชิกด้วยการสำรวจความต้องการของ
สมาชิกอย่างสม่ำเสมอ มีการมอบหมายหน้าที่แก่
พนักงานอย่างชัดเจนและมีผลการประเมินการควบคุม
ภายใน อยู่ในระดับดี

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สหกรณ์นิคมพิชัยพัฒนา จำกัด มีสมาชิกเข้าร่วม
การประชุมใหญ่เฉลี่ยร้อยละ ๙๗.๓๒ สมาชิกเข้าประชุม
กลุ่มเฉลี่ยร้อยละ ๙๐.๒๓ ประชุมกรรมการเฉลี่ยร้อยละ
๙๗.๕๙ ค่าเฉลี่ยของสมาชิกร่วมทำธุรกิจร้อยละ ๙๓.๔๕
นอกจากนี้สมาชิกยังมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้าน
สาธารณประโยชน์และการอนุรักษ์ธรรมชาติของสหกรณ์
ร้อยละ ๗๘.๓๓

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

ผลการดำเนินงาน ๓ ปีที่ผ่านมา สหกรณ์มีความมั่นคงและมีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถดำเนินงานและประสบความสำเร็จในการบริการสมาชิก โดยมีทุนดำเนินงาน ๑๗๒,๒๓๖,๐๙๓.๒๘ บาท ทุนเรือนหุ้น ๓๑,๘๗๘,๒๔๐.๐๐ บาท และทุนสำรอง ๑๔,๔๗๘,๗๓๔.๖๕ บาท อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ (ให้แก่สมาชิก/ครอบครัวสมาชิก กรรมการและพนักงาน) สหกรณ์นิคมพิชัยพัฒนา จำกัด จะเน้นการจัดสวัสดิการที่หลากหลายเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิกและครอบครัว สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้แก่บุคลากรของสหกรณ์ ได้แก่

การให้ทุนการศึกษานักเรียนบุตรสมาชิก บุตรเจ้าหน้าที่ และการศึกษาดูงาน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ สวัสดิการสมาชิกและครอบครัวสมาชิก สวัสดิการสงเคราะห์เจ้าหน้าที่และครอบครัว ช่วยเหลือสมาชิกกรณีไฟไหม้ การประกันสังคม สวัสดิการประกันชีวิตเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการ สวัสดิการเครื่องแบบกรรมการและเจ้าหน้าที่ สวัสดิการเลี้ยงสมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่

กิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์เพื่อสังคมและชุมชน (ให้แก่บุคคล/ชุมชนภายนอก สหกรณ์นิคมพิชัยพัฒนา จำกัด ได้จัดสรรทุนสาธารณสุขประโยชน์เพื่อส่งเสริมกิจกรรมด้าน ศาสนา ด้านการศึกษา ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการ ช่วยเหลือและบรรเทาภัยธรรมชาติ ด้านการส่งเสริม ถึง ความจงรักภักดี และด้านอื่น ๆ เพื่อสังคมชุมชน เช่น กิจกรรมทอดกฐิน ผ้าป่า บริจาคการกุศล ตักบาตรเทโว กวนข้าวทิพย์ งานวันเด็กแห่งชาติ สนับสนุนอุปกรณ์การ เรียนการสอนและอุปกรณ์กีฬา บริจาคโลหิต ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยไฟไหม้บ้าน ร่วมกิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ กีฬาด้านยาเสพติด และกิจกรรมทำความสะอาดคลองกระเปา

กิจกรรมด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม สหกรณ์ให้ความสำคัญกับการประหยัดน้ำ และไฟฟ้า คัดแยกกระดาษและนำกลับมาใช้ใหม่ ส่งเสริม การบำบัดและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยการทำกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติและรักษา ความสะอาดบริเวณรอบสำนักงาน นอกจากนี้ยังส่งเสริม การใช้สารเคมีด้วยการใช้ปุ๋ยชีวภาพ ใช้สารสกัดธรรมชาติ แทนยาฆ่าแมลง ใช้ปุ๋ยหมัก เป็นต้น รวมทั้งรักษา สภาพแวดล้อมด้วยการณรงค์งดเผาทอซัง และส่งเสริม การอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูภูเก็ต จำกัด

จัดตั้งเมื่อ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๔
สมาชิกแรกตั้ง ๑๓๖ คน
สมาชิกปัจจุบัน ๕,๖๑๕ คน
ประธานกรรมการ นายณัฏฐิ์ ถิ่นสาคร
ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๖/๔ หมู่ที่ ๓
 ถนนรัชฎาานุสรณ์ ตำบลรัชฎา
 อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
โทรศัพท์ ๐๗/๖ ๖๘๕ ๒๑๒

สหกรณ์ออมทรัพย์

อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

ผลงานดีเด่น ความคิดริเริ่ม

๑. โครงการสหกรณ์สีขาวด้วยธรรมาภิบาล

สหกรณ์แต่งตั้งคณะทำงานสหกรณ์สีขาวด้วยธรรมาภิบาล เพื่อทำการศึกษาดูงานเปรียบเทียบเกณฑ์และตัวชี้วัดด้านธรรมาภิบาลที่กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนดขึ้น และทำรายงานศึกษาดูงาน (SSR) ตลอดจนประเมินตนเอง (SAR) โดยกำหนดปฏิทินในการดำเนินการให้สอดคล้องกับปฏิทินการติดตามประเมินของหน่วยงานประเมินภายนอก ทั้งของระดับจังหวัดและระดับกรม ผลที่เกิดขึ้น คือ สหกรณ์ได้ดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง ๙ หลัก คือ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ

หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักมอบอำนาจ หลักนิติธรรม และหลักความเสมอภาค ซึ่งสหกรณ์มีผลการประเมิน ๘๘.๕ % และได้รับการประกาศเป็นสหกรณ์สีขาว ทำให้สมาชิกทุกคน (๕,๖๑๕ คน) มีความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อการบริหารจัดการของสหกรณ์มากยิ่งขึ้น

๒. โครงการพัฒนาสหกรณ์ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อให้สมาชิกใหม่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ หลักการสหกรณ์ สิทธิหน้าที่ คุณสมบัติของสมาชิก การให้บริการเงินกู้ การให้บริการเงินฝาก การเข้าถึงข้อมูลสมาชิกด้วยตัวเอง รวมไปถึงสวัสดิการที่สมาชิกจะได้รับจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จึงได้จัดกิจกรรมปฐมนิเทศให้กับสมาชิกใหม่ จัดทำคู่มือความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์และเผยแพร่สู่สมาชิก และร่วมประชุมทำความเข้าใจกับบุคลากรทางการศึกษาและสมาชิกสหกรณ์ในสถานศึกษาต่าง ๆ รวมทั้ง สร้างแหล่งเรียนรู้ขึ้นในสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑเก็ด จำกัด เพื่อการประชาสัมพันธ์ และให้บริการสารสนเทศแก่มวลสมาชิกและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๓. โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีด้านธุรกิจและการเงินเพื่อให้บริการแก่สมาชิก

สหกรณ์นำเทคโนโลยีที่ใช้งานในปัจจุบัน มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสมาชิกและการทำงานของเจ้าหน้าที่ ได้แก่ พัฒนาระบบด้านการเงิน โปรแกรม สารสนเทศ ให้สมาชิกสามารถตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองได้ผ่านทางเว็บไซต์สหกรณ์ โดยต้องเข้าสู่ระบบซึ่งสามารถดูได้เฉพาะข้อมูลในส่วนของตนเองเท่านั้นเพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลให้แก่สมาชิก สำหรับข้อมูลส่วนตัวด้านการเงินที่สมาชิกสามารถดูได้ คือ บัญชีเงินฝาก สัญญาเงินกู้ การค้ำประกัน ผู้รับผลประโยชน์ การส่งหุ้น บันทึกลงและเฉลี่ยคืน การส่งเรียกเก็บประจำเดือน และคำนวณการส่งเงินกู้ นอกจากนี้ สหกรณ์ใช้ application สำหรับติดต่อ สื่อสาร แจ้งข้อมูลข่าวสารกับสมาชิกหลากหลายช่องทาง เช่น Line @ ไลน์กลุ่มสมาชิกสหกรณ์ Facebook เว็บไซต์ ผลที่เกิดขึ้นคือ สมาชิกมีช่องทางการเข้าถึงข้อมูล รวดเร็ว ว่องไว มีช่องทางการสื่อสารมากกว่า ๑ ช่องทาง สหกรณ์ประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดทำข่าวสารประชาสัมพันธ์ ปีละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท เจ้าหน้าที่ลดขั้นตอนการทำงาน ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูภูเก็ท จำกัด มีคณะกรรมการ
ดำเนินการ จำนวน ๑๕ คน มีเจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน
๑๖ คน ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๓ คน และที่ปรึกษา
สหกรณ์ จำนวน ๑๐ คน ในรอบปีบัญชีล่าสุด สหกรณ์
มีปริมาณธุรกิจ ๔,๓๙๕,๑๑๒,๐๙๑.๙๒ บาท กำไรสุทธิ
๑๒๘,๔๕๒,๘๐๗.๔๒ บาท เงินปันผล ๙๕,๘๐๙,๑๕๒.๕๐ บาท
เงินเฉลี่ยคืน ๑,๓๙๐,๘๔๓.๑๑ บาท และสหกรณ์ได้รับการ
จัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของกรมตรวจบัญชี
สหกรณ์อยู่ในระดับดีมาก

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สมาชิกสหกรณ์ กรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ และผู้ตรวจสอบกิจการ ได้แสดงบทบาทและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูภูเก็ต จำกัด ผ่านการเข้าร่วมประชุม การร่วมทำธุรกิจ และการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์จัดทำขึ้น โดยค่าเฉลี่ย ๓ ปี (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒) มีดังนี้ สมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่ เฉลี่ยร้อยละ ๙๓.๙๒ กรรมการเข้าร่วมการประชุม คณะกรรมการ เฉลี่ยร้อยละ ๙๕.๓๐ คณะอนุกรรมการ/ คณะทำงานอื่นเข้าร่วมประชุม เฉลี่ยร้อยละ ๙๔.๑๖ สมาชิก ร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๑๐๐ และสมาชิก เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๖๗.๐๑

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

ผลการดำเนินงาน ๓ ปีที่ผ่านมา สหกรณ์มีความมั่นคงและมีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถดำเนินงานและประสบความสำเร็จ สหกรณ์มีทุนของสหกรณ์ ทุนสำรอง และกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นทุกปี อัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีการ

เปลี่ยนแปลงในระดับที่สูงขึ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน และ อัตราการเติบโตของหนี้ มีการเปลี่ยนแปลงในระดับที่ต่ำลง มีทุนดำเนินงาน ๓,๗๑๑,๕๔๐,๔๔๑.๐๖ บาท ทุนเรือนหุ้น ๑,๘๕๒,๒๙๙,๗๒๐.๐๐ บาท ทุนสำรอง ๑๔๓,๙๔๙,๓๐๒.๑๒ บาท ปริมาณธุรกิจ ๔,๓๙๕,๑๑๒,๐๙๑.๙๒ บาท

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ (ให้แก่สมาชิก/ ครอบครัวสมาชิก กรรมการและพนักงาน) สหกรณ์จะเน้นการจัดสวัสดิการเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิกและครอบครัว สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้แก่บุคลากรของสหกรณ์ ได้แก่ สวัสดิการทุนการศึกษาปกติ ทุนเรียนดี สวัสดิการทุนต่อเนื่อง สวัสดิการช่วยเหลือบ้านพักครูเกิดเหตุเพลิงไหม้ (สมาชิก) สวัสดิการช่วยเหลือบ้านพักครูเสียหายจากอุทกภัย (สมาชิก) สวัสดิการช่วยเหลือนักเรียนประสบอัคคีภัย สวัสดิการคำรักษาพยาบาลเจ้าหน้าที่ สวัสดิการประกันชีวิตกลุ่ม สวัสดิการฝึกอบรม อาชีพระยะสั้น และสวัสดิการเครื่องแบบพนักงาน

กิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์เพื่อสังคมและชุมชน (ให้แก่บุคคล/ชุมชนภายนอก) สหกรณ์ได้จัดสรรทุน สาธารณประโยชน์เพื่อส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ด้านการศึกษา ด้านกีฬา ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการช่วยเหลือ/ป้องกัน/บรรเทาภัยธรรมชาติ/ภัยพิบัติ ด้านความจงรักภักดี และด้านอื่น ๆ เพื่อสังคมชุมชน เช่น กิจกรรมทอดกฐิน ทอดผ้าป่า กิจกรรมสวัสดียปีใหม่ ร่วมทำบุญเทศกาลถือศีลกินผัก จังหวัดภูเก็ต สนับสนุน อุปกรณ์กีฬาให้โรงเรียน มอบทุนการศึกษาในงานต่างๆ เช่น วันสหกรณ์นักเรียนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมร่วมบริจาคโลหิตวันสหกรณ์แห่งชาติ สมทบทุนบริจาค อุปกรณ์การแพทย์ ช่วยค่ารักษานักเรียนเครื่องบินตก ปลุกดอกดาวเรืองเพื่อให้ออกดอกบานทั่วแผ่นดินทันช่วง วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ และกิจกรรมสนับสนุนการจัด งานวันสหกรณ์แห่งชาติ

กิจกรรมด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สหกรณ์ได้ทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์

ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการประหยัดพลังงาน โดยมีมาตรการประหยัดไฟฟ้า น้ำประปา ด้านการบำบัดและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ กิจกรรมโครงการสหกรณ์อาสา ปลุกป่า ๘๔ พรรษามหาราชาินี เณลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ณ บริเวณพื้นที่ อ่างเก็บน้ำบางเหนียวดำ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ และกิจกรรม “ปลุกป่าชายเลนเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ (ต้นโกงกาง) ประจำปี ๒๕๖๐” ณ บริเวณท่าเทียบเรือรัชฎา วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐ ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ ประกอบ การใช้กระดาษทั้ง ๒ หน้า ลดการใช้พลาสติกโดยใช้ซ้ำ ด้านการลดใช้สารเคมีหรือใช้สิ่งอื่นทดแทน ได้แก่ กิจกรรมทำปุ๋ยชีวภาพ ด้านการรักษาสภาพแวดล้อม แหล่งน้ำและชุมชนดำเนินกิจกรรมเก็บขยะชายหาด และด้านอื่น ๆ เช่น กิจกรรมลดการสูบบุหรี่ในบริเวณ สหกรณ์

ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ จำกัด

จัดตั้งเมื่อ	๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕
สมาชิกแรกตั้ง	๑๐๗ คน
สมาชิกปัจจุบัน	๔๒๙ คน
ประธานกรรมการ ที่ทำการสหกรณ์	นายศักดิ์ดา คล้ายจินดา เลขที่ ๙ ถนนเวียงแก้ว ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
โทรศัพท์	๐๕๓ ๒๑๙ ๖๗๕

สหกรณ์ร้านค้า

อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

๑. โครงการตลาดนัดสหกรณ์ ครั้งที่ ๑๔

สหกรณ์จัดงานตลาดนัดสหกรณ์ ครั้งที่ ๑๔ โดยการออกจำหน่ายสินค้าราคาพิเศษ จากร้านสหกรณ์ และสหกรณ์เครือข่าย และร้านค้าเอกชนต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการ แก่สมาชิกสหกรณ์ นักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป เป็นโครงการที่ทำอย่างต่อเนื่อง มีผู้ร่วมจำหน่ายสินค้า เช่น บริษัทมนตรี แมทชินทูล จำกัด (เครื่องมือช่างต่าง ๆ) ห้างโรบินสันเชียงใหม่ (เสื้อผ้าสำเร็จรูป, กางเกงยีนส์) ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ร้านนิยมพานิช จำกัด สาขาหาดดำนิน (เครื่องใช้ไฟฟ้า, รถจักรยานยนต์) ร้านอุทัยเฟอร์นิเจอร์ ร้านเสื้อผ้าพื้นเมือง สหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่ เชียงใหม่-ลำพูน สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด มีสมาชิกร่วมกิจกรรม ๓๐๐ ราย ยอดขาย ภายในงาน ๕๕๕,๕๓๗.๐๐ บาท

๒. โครงการสหกรณ์ฝึกอาชีพเสริมสำหรับสมาชิก ครั้งที่ ๒

โครงการสหกรณ์ฝึกอาชีพเสริมสำหรับสมาชิก ครั้งที่ ๒ ในครั้งนี้เป็นโครงการฝึกอาชีพ “การทำสาकुไล่หมี และขนมจีบ” มีสมาชิกเข้าร่วม ๒๕ ราย เพื่อส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มุ่งสนองความต้องการของสมาชิกโดยตรง ภายใต้ภาวะเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบัน อีกทั้งเป็นการเพิ่มรายได้ของสมาชิกและครอบครัว ซึ่งสามารถต่อยอดพัฒนาไปสู่อาชีพ มีรายได้อย่างยั่งยืน

๓. โครงการร้านสหกรณ์หนึ่งปีหนึ่งผลิตภัณฑ์ (ครั้งที่ ๑) ผลิตและจำหน่ายน้ำดื่ม

สหกรณ์มีแนวคิดในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อจำหน่ายให้สมาชิกและลูกค้าทั่วไป จึงได้จัดจ้างบริษัท ผลิตน้ำดื่ม ผลิตน้ำดื่มให้สหกรณ์จำหน่าย โดยใช้ตรา ซึ่งสหกรณ์กำหนด คือ น้ำดื่มตรา CMTc จำหน่ายและ ให้บริการแก่สมาชิก สถานศึกษา ชุมชน สังคม และ บุคคลทั่วไป มีสมาชิกร่วมซื้อน้ำเพื่อบริโภค ๓๘๔ ราย ปริมาณน้ำดื่มที่จำหน่าย ๗,๒๐๐ ขวด/ปี สามารถสร้าง ยอดขายได้ ๔๓,๒๐๐ บาท/ปี เป็นอีกผลิตภัณฑ์หนึ่ง ที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่สหกรณ์

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ จำกัด มีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน ๑๑ คน มีเจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน ๗ คน ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๒ คน และที่ปรึกษาสหกรณ์ จำนวน ๖ คน สหกรณ์มีการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจกับสหกรณ์อื่น ๆ เพื่อนำสินค้ามาจำหน่าย เช่น สหกรณ์ ผู้เลี้ยงไก่ไข่ เชียงใหม่-ลำพูน สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด สหกรณ์มีการส่งเสริมการออมของสมาชิกเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยในรอบปีบัญชีล่าสุด สหกรณ์มีปริมาณธุรกิจ ๒๗,๔๑๑,๘๐๗.๒๑ บาท และมีกำไรสุทธิ ๑,๙๑๐,๗๘๕.๑๖ บาท เงินปันผล ๔๐๕,๓๘๕.๒๖ บาท เงินเฉลี่ยคืน ๓๘๖,๓๘๐.๙๐ บาท และสหกรณ์ได้รับการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์อยู่ในระดับดี

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สมาชิกสหกรณ์ กรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ และผู้ตรวจสอบกิจการ ได้แสดงบทบาทและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ จำกัด ผ่านการเข้าร่วมประชุม การร่วมทำธุรกิจ และการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์จัดทำขึ้น โดยค่าเฉลี่ย ๓ ปี (ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒) มีดังนี้ สมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่ เฉลี่ยร้อยละ ๖๗.๗๐ กรรมการเข้าร่วมการประชุม คณะกรรมการ เฉลี่ยร้อยละ ๑๐๐ สมาชิกร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๘๒.๙๑ และสมาชิกเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๘๔.๙๐

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

ผลการดำเนินงาน ๓ ปีที่ผ่านมา สหกรณ์มีความมั่นคงและมีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถดำเนินงานและประสบความสำเร็จสหกรณ์มีทุนสำรองเพิ่มขึ้นทุกปี อัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีการเปลี่ยนแปลงในระดับที่สูงขึ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนมีการเปลี่ยนแปลงในระดับที่ลดลง มีทุนดำเนินงาน ๑๙,๐๓๐,๒๑๖.๐๗ บาท ทุนเรือนหุ้น ๔,๑๖๗,๙๐๐.๐๐ บาท ทุนสำรอง ๘,๖๒๓,๔๓๑.๘๑ บาท ปริมาณธุรกิจ ๒๗,๔๑๑,๘๐๗.๒๑ บาท

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ (ให้แก่สมาชิก/ครอบครัวสมาชิก กรรมการและพนักงาน) สหกรณ์จะเน้นการจัดสวัสดิการที่หลากหลาย เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิกและครอบครัว สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้แก่บุคลากรของสหกรณ์ ได้แก่ สวัสดิการการให้ทุนการศึกษาสมาชิก สวัสดิการทุนการศึกษาบุตรสมาชิก

สวัสดิการสงเคราะห์สมาชิกที่เสียชีวิต สวัสดิการครอบครัวสมาชิกเสียชีวิต สวัสดิการคำรักษาพยาบาลสำหรับสมาชิกและเจ้าหน้าที่ และสวัสดิการสนับสนุนกิจกรรมปีใหม่

กิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์เพื่อสังคมและชุมชน (ให้แก่บุคคล/ชุมชนภายนอก) สหกรณ์ได้จัดสรรทุนสาธารณประโยชน์เพื่อส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ด้านการศึกษา ด้านกีฬา ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการช่วยเหลือ/ป้องกัน/บรรเทาภัยธรรมชาติ/ภัยพิบัติ ด้านความจงรักภักดี และด้านอื่น ๆ เพื่อสังคมชุมชน เช่น กิจกรรมบริจาคและทำบุญทอดกฐิน ทอดผ้าป่า งานบุญ/งานประเพณี กิจกรรมร่วมทำบุญหล่อเทียนและถวายเทียนพรรษา กิจกรรมสนับสนุนงานรับประกาศนียบัตรนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัย กิจกรรมสนับสนุนด้านกีฬา อาชีวะทุกระดับ กิจกรรมการออกค่ายอาสาร่วมกับมูลนิธิ ขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กิจกรรมรณรงค์ให้สมาชิก นักเรียน นักศึกษาร่วมบริจาคโลหิต และอวัยวะ ดวงตาให้กับสภากาชาด กิจกรรมบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือบรรเทาภัยพิบัติ กิจกรรมจิตอาสาทำดีด้วยหัวใจ กิจกรรมสนับสนุนการจัดนิทรรศการและถวายพระพรเนื่องในวันแม่แห่งชาติ และกิจกรรมเก็บขยะรักษาสภาพแวดล้อมกับนักเรียน นักศึกษา

กิจกรรมด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สหกรณ์ได้ทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยด้านประหยัดพลังงานมีการล้างเครื่องปรับอากาศ และเครื่องทำความเย็นในสหกรณ์ บำรุงรักษารถยนต์ และจักรยานยนต์เพื่อการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง ด้านการบำบัดและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สมาชิกร่วมปลูกป่า/ปลูกป่าชายเลนร่วมกับนักเรียน นักศึกษา สนับสนุนการปลูกป่าทดแทนของฝ่ายพัฒนา การศึกษา ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ มีการใช้กระดาษ สองหน้าในสำนักงานร้านสหกรณ์ ด้านการลดใช้สารเคมี หรือใช้สิ่งอื่นทดแทน สหกรณ์มีการรณรงค์การลดการใช้ ยาฉีดยุง แมลงสาบ และยาเบื่อหนูในร้านสหกรณ์ ด้านการรักษาสภาพแวดล้อมแหล่งน้ำและชุมชน สหกรณ์ สนับสนุนการสร้างฝายทดน้ำขนาดเล็กสำหรับแหล่งน้ำ ธรรมชาติ สนับสนุนกิจกรรมเก็บขยะในคูเมืองและ แม่น้ำปิง ด้านอื่น ๆ สมาชิกร่วมกันปลูกต้นไม้และ สร้างภูมิทัศน์บริเวณหน้าร้านสหกรณ์รณรงค์การใช้ถุงผ้า ในการใส่ของและแจกในงานประชุมต่าง ๆ ของวิทยาลัย

สหกรณ์รถเล็กหาดใหญ่ จำกัด

จัดตั้งเมื่อ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๓
 สมาชิกปัจจุบัน ๘๖๗ คน
 ประธานกรรมการ นายนิวัฒน์ ศรีงาม
 ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๘๘ ถนนนิพัทธ์สงเคราะห์ ๑
 ซอย ๙ ตำบลหาดใหญ่
 อำเภอหาดใหญ่
 จังหวัดสงขลา
 โทรศัพท์ ๐๗๔ ๒๔๖ ๐๑๕

สหกรณ์บริการ

อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

๑. โครงการการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์

สหกรณ์จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดเทคนิคแนวทางวิธีการในการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกชั้นนำ สร้างผู้นำให้มีส่วนร่วมในการขยายความร่วมมือสู่สมาชิก จัดสัปดาห์/เดือนแห่งการออมทรัพย์ ถู้อุ่นใจเพิ่ม และส่งเสริมการชำระหนี้ตามกำหนดเพื่อลดรายจ่าย - เพิ่มรายได้ จูงใจโดยการแจกคู่มือตามปริมาณการให้บริการกับสหกรณ์ และแจกของรางวัลหรือจับฉลากรางวัลในวันประชุมใหญ่ และให้สิทธิ

สวัสดิการตามชั้นสมาชิก ผลที่เกิดขึ้น คือ สหกรณ์สามารถส่งเสริมสมาชิกให้มีเงินออมเป็นของตนเอง ทำให้สหกรณ์มีเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มมากขึ้น สามารถดำเนินธุรกิจได้ด้วยทุนของตนเอง และมีสภาพคล่องที่ดีมาก ไม่ต้องกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่นเพื่อมาดำเนินธุรกิจ สหกรณ์สามารถแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบให้กับสมาชิกได้ สามารถขยายปริมาณธุรกิจได้เพิ่มขึ้น สหกรณ์ได้มีโอกาสร่วมช่วยเหลือสหกรณ์อื่น ๆ ที่กำลังเจริญเติบโต โดยการให้กู้ยืมเงินดอกเบี้ยต่ำ เพื่อที่สหกรณ์นั้น ๆ จะได้นำไปเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการพัฒนาสหกรณ์ในเครือข่ายให้ดียิ่งขึ้น โครงการที่ช่วยน้องตามนโยบายสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

๒. โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มสมาชิก/การเดินรถ

ดำเนินโครงการโดยสหกรณ์จัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกและพนักงานขับรถในเส้นทางการเดินรถสายต่างๆ ตามกรอบที่กำหนดไว้ อบรมให้ความรู้กับสมาชิกเกี่ยวกับการให้บริการแก่ประชาชน และการพัฒนาตนเองของสมาชิกในเรื่องการเดินรถ ว่าผู้ใช้บริการต้องการอะไรจากผู้ให้บริการ และผู้ให้บริการต้องการอะไรจากผู้ใช้บริการ และให้ความรู้กับสมาชิกเกี่ยวกับบรรดโดยสาธารณะ จะทำอย่างไรให้เกิดอุบัติเหตุเป็นศูนย์ ผลที่เกิดขึ้นคือ สมาชิกมีจิตสำนึกที่ดีในการให้บริการการเดินรถ มีจรรยาบรรณ มีความเป็นธรรมในการเรียกเก็บอัตราค่าโดยสารตามที่ทางราชการกำหนด เพื่อให้เกิดความประทับใจแก่ผู้ใช้บริการ และ สมาชิกมีวินัยในเรื่องการเดินรถ และปฏิบัติตามกฎจราจร

๓. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงาน สหกรณ์

เป็นโครงการเพื่อให้คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ เข้าอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ได้รับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องของสหกรณ์สามารถนำมาปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง แล้วให้คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่ได้ผ่านการฝึกอบรม นำความรู้มาถ่ายทอดกับสมาชิก เพื่อให้สมาชิกได้เข้าใจสหกรณ์มากขึ้น และเข้าใจในหลักอุดมการณ์และวิธีการสหกรณ์ ผลที่เกิดขึ้น คือ คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับระบบสหกรณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ มีจิตสำนึกในการสร้างความร่วมมือเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้สมาชิกสหกรณ์ สามารถพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานสหกรณ์ได้ดียิ่งขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดให้กับสมาชิก ให้มีความเข้าใจในภาพรวมธุรกิจของสหกรณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับการประกอบอาชีพของสมาชิก ทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

สหกรณ์รถเล็กหาดใหญ่ จำกัด มีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน ๑๐ คน มีเจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน ๔ คน ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๑ คน และที่ปรึกษาสหกรณ์ จำนวน ๑ คน ในรอบปีบัญชีล่าสุด สหกรณ์มีปริมาณธุรกิจ ๑๑,๑๘๑,๙๗๖.๐๐ บาท และมีกำไรสุทธิ ๒,๐๔๑,๐๑๓.๔๗ บาท เงินปันผล ๒๔๓,๓๓๘.๐๐ บาท เงินเฉลี่ยคืน ๕๙,๒๗๐.๐๐ บาท และสหกรณ์ได้รับการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อยู่ในระดับดี

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สมาชิก กรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ และผู้ตรวจสอบกิจการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ผ่านการเข้าร่วมประชุม การร่วมทำธุรกิจ และการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์จัดทำขึ้น โดยค่าเฉลี่ย ๓ ปี (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒) มีดังนี้ สมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่เฉลี่ยร้อยละ ๒๔.๐๗ กรรมการเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการ เฉลี่ยร้อยละ ๑๐๐ คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานอื่นเข้าร่วมประชุม เฉลี่ยร้อยละ ๑๐๐ สมาชิกร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๘๗.๕๗ และสมาชิกเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๗๘.๒๘

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

ผลการดำเนินงาน ๓ ปีที่ผ่านมา สหกรณ์มีความมั่นคงและมีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถดำเนินงานและประสบความสำเร็จสหกรณ์มีทุนของสหกรณ์ ทุนสำรองเพิ่มขึ้นทุกปี อัตราเติบโตของหนี้มีการเปลี่ยนแปลงในระดับที่ลดลง สหกรณ์มีทุนดำเนินงาน ๒๐,๙๐๑,๖๙๙.๗๕ บาท

ทุนเรือนหุ้น ๒,๕๖๕,๐๐๐.๐๐ บาท ทุนสำรอง ๑๒,๓๒๑,๘๕๒.๗๘ บาท เงินรับฝาก ๓,๖๐๐,๐๔๕.๐๐ บาท ปริมาณธุรกิจ ๑๑,๑๘๑,๙๗๖.๐๐ บาท

การทํากิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ (ให้แก่สมาชิก/ครอบครัวสมาชิก กรรมการและพนักงาน) สหกรณ์จะเน้นการจัดสวัสดิการที่หลากหลาย เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิกและครอบครัว สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้แก่บุคลากรของสหกรณ์ ได้แก่ ทุนการศึกษา บุตรสมาชิก สวัสดิการการศึกษาอบรมสมาชิก สวัสดิการการศึกษาอบรมกรรมการ/พนักงาน สวัสดิการสงเคราะห์สมาชิก สวัสดิการสงเคราะห์ครอบครัวสมาชิก สวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน สวัสดิการค่ารักษาพยาบาล สวัสดิการสมาชิกหรือคู่สมรสตลอดบุตร สวัสดิการประกันอุบัติเหตุ กรรมการ/พนักงาน/ผู้ตรวจสอบกิจการ และสวัสดิการเครื่องแบบเจ้าหน้าที่/กรรมการ/ผู้ตรวจสอบกิจการ

กิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์เพื่อสังคมและชุมชน (ให้แก่บุคคล/ชุมชนภายนอก) สหกรณ์ได้จัดสรรทุน สาธารณประโยชน์เพื่อส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ด้านการศึกษา ด้านกีฬาด้านการรักษาพยาบาล ด้านการช่วยเหลือ/ป้องกัน/บรรเทาภัยธรรมชาติ/ภัยพิบัติ ด้านความจงรักภักดี และด้านอื่นๆ เพื่อสังคมชุมชน เช่น ร่วมงานทอดกฐิน ทอดผ้าป่า งานมัสยิด งานเมาลิดกลาง มอบทุนการศึกษา ซื่ออุปกรณ์กีฬาให้กับชุมชน ซื่ออุปกรณ์การเรียนให้นักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจนสนับสนุน กีฬาแห่งชาติสงขลาเกมส์ กิจกรรมบริจาคโลหิตให้กับทาง โรงพยาบาล ร่วมกิจกรรมกับทางสำนักงานขนส่ง โครงการลดอุบัติเหตุทางถนน ช่วยเหลือป้องกันภัยในเขต เทศบาลนครหาดใหญ่ โครงการตาสับปะรด ร่วมกิจกรรม วันพ่อแห่งชาติ ร่วมกิจกรรมวันแม่แห่งชาติ กิจกรรม

สมทบทุนสร้างป้อมที่פקสายตรวจ ร่วมกิจกรรมกับ ตำรวจท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา

กิจกรรมด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สหกรณ์ได้ทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมี มาตรการประหยัดไฟฟ้าในที่ทำงาน เปิด-ปิด แอร์ ตาม เวลาที่กำหนด และใช้น้ำอย่างประหยัด ด้านการบำบัด และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สมาชิก ร่วมกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติร่วมกับนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กิจกรรมปลูกป่าถวาย พระเจ้าอยู่หัวพระราชินี (โดนผาดำ) คลองหอยโข่ง ด้านการนำกลับมาใช้ซ้ำ การใช้กระดาษสองหน้า คัดแยก ขยะ และด้านอื่น ๆ กิจกรรมรณรงค์ในการใช้ถุงผ้า โดยการติดป้ายประชาสัมพันธ์

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนบ้านช่อง จำกัด

จัดตั้งเมื่อ ๐๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๙

สมาชิกแรกตั้ง ๙๐ คน

สมาชิกปัจจุบัน ๔,๓๕๗ คน

ประธานกรรมการ นายบุญชอบ พ่องอำไพ

ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๙๙ หมู่ที่ ๗
ตำบลหนองกระเจ็ด
อำเภอบ้านลาด
จังหวัดเพชรบุรี

โทรศัพท์ ๐๓๒ ๕๐๖ ๒๐๒

สหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยน

อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

ผลงานดีเด่น ความคิดริเริ่ม

๑. โครงการตลาดออนไลน์ (บ้านช่องพลาซ่า)

สหกรณ์จัดทำช่องทางการตลาด Online ใน Facebook ของสหกรณ์ โดยการตั้งกลุ่มที่มีชื่อว่า “บ้านช่องพลาซ่า” เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย การซื้อขายให้กับสมาชิก โดยได้เปิดโอกาสให้สมาชิก สามารถใช้สื่อ Social Media ในการทำการประชาสัมพันธ์ สามารถซื้อขายสินค้าด้วยตนเอง และสหกรณ์สามารถ ประชาสัมพันธ์สินค้าและร้านค้าให้กับสมาชิก อาทิ อาหารปรุงสำเร็จ ขนมพื้นบ้าน ผลไม้ตามฤดูกาล ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร รวมถึงเครื่องมือ เครื่องใช้ในการเกษตร ต่าง ๆ ปัจจุบันมีสมาชิกสหกรณ์ขายสินค้าผ่านช่องทางนี้ ๗๑๖ ราย

๒. โครงการส่งเสริมอาชีพเสริมรายได้ของสมาชิก สหกรณ์

สหกรณ์จัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยง โคขุน มีกิจกรรม คือ จัดอบรมให้ความรู้ และจัดหาตลาด ในการจำหน่ายสินค้า โดยเชื่อมโยงกับบริษัทเอกชนใน ด้านปัจจัยการผลิตและการจัดซื้อโคเนื้อ เช่น จากบริษัท SIAM BREEF และพ่อค้ารายใหญ่ รวมทั้ง สนับสนุน สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำโดยสหกรณ์ได้สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ย ร้อยละ ๗ ต่อปี (ปกติเงินกู้สามัญ ดอกเบี้ยร้อยละ ๙ ต่อปี) ทำให้สมาชิกสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ปีละประมาณ ๒๐๐ คน เป็นเงิน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือ คิดเป็น ๗,๕๐๐ บาทต่อราย

๓. โครงการพัฒนาคณะกรรมการกลุ่มย่อย สมาชิกด้วยความเข้มแข็งเพื่อพัฒนาสหกรณ์ (ผู้นำกลุ่ม สมาชิก)

สหกรณ์จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มย่อย ซึ่งสหกรณ์ได้จัดตั้งไว้ จำนวน ๒๕ กลุ่ม เพื่อพัฒนาให้กลุ่มย่อยมีความเข้มแข็ง และสามารถถ่ายทอดนโยบายหรือข่าวสารต่าง ๆ จากสหกรณ์ไปยังสมาชิกภายในกลุ่มย่อย เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับคณะกรรมการกลุ่มย่อย เน้นความร่วมมือในการประชุมกลุ่มสมาชิก การติดตาม หนี้ค้างชำระของสมาชิกภายในกลุ่ม รวมถึงการตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกผ่านคณะกรรมการกลุ่มย่อย ผลลัพธ์ที่ได้ คือ สหกรณ์มีหนี้สินลดลงจากการช่วย บริหารงานของคณะกรรมการกลุ่มย่อย ทำให้เกิดการ พัฒนาในด้านกระบวนการทำงานของสหกรณ์ และ สมาชิกเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของสหกรณ์ เพิ่มขึ้น

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการของสถาบัน

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนบ้านช่อง จำกัด มีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน ๑๕ คน มีเจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน ๑๕ คน ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๕ คน และที่ปรึกษาสหกรณ์ จำนวน ๖ คน สหกรณ์มีการดำเนินงานตามแผนงานหลักและแผนกลยุทธ์ที่ได้จัดทำไว้ มีอัตราการเติบโตของทุนสำรองต่อเนื่อง ในรอบปีบัญชีล่าสุด สหกรณ์มีปริมาณธุรกิจ ๕๓๗,๙๖๙,๘๔๗.๐๐ บาท และมีกำไรสุทธิ ๖,๔๓๗,๑๗๘.๕๗ บาท เงินปันผล ๓,๓๗๗,๗๔๖.๐๐ บาท และเงินเฉลี่ยคืน ๘๓๐,๙๐๖.๐๐ บาท รวมทั้ง ได้รับการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์อยู่ในระดับดีมาก

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนบ้านช่อง จำกัด เน้นการสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในองค์กร คือ สมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ และผู้ตรวจสอบกิจการ ผ่านการเข้าร่วมการประชุม และการร่วมทำธุรกิจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ๓ ปี (ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ดังนี้ สมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่ เฉลี่ยร้อยละ ๙๓.๒๑ กรรมการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ เฉลี่ยร้อยละ ๙๐.๗๙ คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานอื่นเข้าร่วมประชุม เฉลี่ยร้อยละ ๙๘.๖๕ และสมาชิกร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๑๐๐ นอกจากนี้ สมาชิกยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ กับสหกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๒๑.๑๗

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

ผลการดำเนินงาน ๓ ปีที่ผ่านมา สหกรณ์มีความมั่นคงและมีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถดำเนินงานและประสบความสำเร็จ สหกรณ์มีทุนของสหกรณ์ ทุนสำรองและกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นทุกปี อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์มีการเปลี่ยนแปลงในระดับที่สูงขึ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนและอัตราการเติบโตของหนี้มีการเปลี่ยนแปลงในระดับที่ลดลง ทั้งนี้ ในรอบปีบัญชีล่าสุด สหกรณ์มีทุนดำเนินงาน ๓๘๙,๔๗๖,๒๘๘.๕๐ บาท ทุนเรือนหุ้น ๑๑๙,๒๘๐,๗๖๐.๐๐ บาท ทุนสำรอง ๗,๗๑๓,๘๔๙.๔๕ บาท ปริมาณธุรกิจ ๕๓๗,๙๖๙,๘๔๗.๐๐ บาท

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ (ให้แก่สมาชิก/ครอบครัวสมาชิก กรรมการและพนักงาน) สหกรณ์จะเน้นการจัดสวัสดิการที่หลากหลาย เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิกและครอบครัว สร้างขวัญกำลังใจในการ

ทำงานให้แก่บุคลากรของสหกรณ์ ได้แก่ สวัสดิการว่าด้วยเงินทุนการศึกษาบุตรสมาชิก/พนักงาน สวัสดิการเยี่ยมไข้สมาชิก สวัสดิการเฝ้าอาหารผู้สูงอายุ สวัสดิการร่วมจัดงานศพสมาชิก สวัสดิการเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลของสมาชิก สวัสดิการเพื่อประกันชีวิตกลุ่ม และสวัสดิการแบบฟอร์มกรรมการเจ้าหน้าที่ ที่ปรึกษาและผู้นำกลุ่ม

กิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์เพื่อสังคมและชุมชน (ให้แก่บุคคล/ชุมชนภายนอก) สหกรณ์ได้จัดสรรทุน สาธารณประโยชน์เพื่อส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ด้านการศึกษา ด้านกีฬา ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการช่วยเหลือ/ป้องกัน/บรรเทาภัยธรรมชาติ/ภัยพิบัติ ด้านความจงรักภักดี และด้านอื่นๆ เพื่อสังคมชุมชน เช่น บริจาคเงินเพื่อการกุศล ทำบุญ กฐิน ผ้าป่า ร่วมกิจกรรม วันเด็ก บริจาคอุปกรณ์การศึกษา บริจาคซื้อเครื่องมือแพทย์ บริจาคโลหิตในวันสหกรณ์แห่งชาติ บริจาคน้ำท่วมภาคใต้ บริจาคช่วยเหลือเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่า กิจกรรมทำดีเพื่อพ่อ กิจกรรมทำดีเพื่อแม่ โครงการร้อยดวงใจถวายความ อาลัยและถวายเป็นพระราชกุศลแด่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ และกิจกรรมร่วมโครงการสหกรณ์รวมใจภักดีพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อมน้อมนำพระราชปณิธานความดี เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษกทำความสะอาดแผ่นดินราชา ณ หุบกะพง

กิจกรรมด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม สหกรณ์ได้ทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมี มาตรการประหยัดไฟฟ้า ด้านการบำบัดและฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สมาชิกร่วมปลูก ต้นไม้คืนพื้นที่สีเขียวเนื่องในวันแม่แห่งชาติ ด้านการนำ กลับมาใช้ซ้ำ การใช้กระดาษสองหน้า การคัดแยกขยะ ในชุมชน ด้านการลดใช้สารเคมีหรือใช้สิ่งอื่นทดแทน สหกรณ์มีการจัดอบรมและประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกใช้ ปุ๋ยอินทรีย์ด้านการรักษาสภาพแวดล้อมแหล่งน้ำและชุมชน สมาชิกร่วมกันขุดลอกคูคลองในวันพ่อ วันแม่ ด้านอื่น ๆ สหกรณ์ร่วมกับ อสม. กำจัดยุงลายโดยโรยทรายอะเบท และการพ่นควัน

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง การคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ

.....

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์กลางของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับให้กรมต่าง ๆ ยึดถือเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินการคัดเลือก โดยให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ และประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง แก้ไขชื่อสาขา/ประเภทการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ และกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติขึ้นใหม่ ดังนี้

ก. วัตถุประสงค์

๑. เกษตรกร/บุคคลทางการเกษตรดีเด่น

๑.๑ เพื่อค้นหาบุคคลที่มีผลงานทางการเกษตรดีเด่น ที่ปฏิบัติงานด้านความซื่อสัตย์ สุจริตเสียสละบำเพ็ญประโยชน์เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของส่วนรวม

๑.๒ เพื่อส่งเสริมให้บุคคลที่มีผลงานดีเด่น ได้ทำงานด้วยความอดุสาหะ มานะพยายาม และพร้อมที่จะแข่งขันกันสร้างผลงาน ให้ปรากฏแก่สาธารณชน

๑.๓ เพื่อยกย่องเกียรติคุณให้ปรากฏและยึดถือเป็นตัวอย่างในแนวทางการปฏิบัติงานของบุคคลอื่นต่อไป

๒. สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น

๒.๑ เพื่อเผยแพร่เกียรติคุณ และผลงานของสถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นให้ปรากฏต่อสาธารณชนและเป็นตัวอย่างแก่สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์อื่นๆ

๒.๒ เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๒.๓ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ข. สาขา/ประเภทการคัดเลือก

๑. สาขาการคัดเลือกเกษตรกรดีเด่น/บุคคลทางการเกษตรดีเด่น

- ๑.๑ อาชีพทำนา
- ๑.๒ อาชีพทำสวน
- ๑.๓ อาชีพทำไร่
- ๑.๔ อาชีพไร่นาสวนผสม
- ๑.๕ อาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
- ๑.๖ อาชีพเลี้ยงสัตว์
- ๑.๗ อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด
- ๑.๘ อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย
- ๑.๙ อาชีพเพาะเลี้ยงปลาสวยงามและพรรณไม้น้ำ
- ๑.๑๐ อาชีพปลูกสวนป่า
- ๑.๑๑ สาขาบัญชีฟาร์ม
- ๑.๑๒ สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- ๑.๑๓ สาขาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช
- ๑.๑๔ ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร
- ๑.๑๕ สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร
- ๑.๑๖ สาขาเกษตรอินทรีย์

๒. ประเภทการคัดเลือกสถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น

- ๒.๑ กลุ่มเกษตรกรทำนา
- ๒.๒ กลุ่มเกษตรกรทำสวน
- ๒.๓ กลุ่มเกษตรกรทำไร่
- ๒.๔ กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์
- ๒.๕ กลุ่มเกษตรกรทำประมง หรือกลุ่มเกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- ๒.๖ กลุ่มเกษตรกรแปรรูปสัตว์น้ำ
- ๒.๗ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
- ๒.๘ กลุ่มยุวเกษตรกร
- ๒.๙ กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

- ๒.๑๐ สถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน
- ๒.๑๑ ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภทข้าวหอมมะลิ
- ๒.๑๒ ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภทข้าวอื่น ๆ
- ๒.๑๓ วิสาหกิจชุมชน
- ๒.๑๔ สหกรณ์การเกษตร
- ๒.๑๕ สหกรณ์โคนม
- ๒.๑๖ สหกรณ์นิคม
- ๒.๑๗ สหกรณ์ประมง
- ๒.๑๘ สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ
- ๒.๑๙ สหกรณ์ผู้ผลิตยางพารา
- ๒.๒๐ สหกรณ์ออมทรัพย์
- ๒.๒๑ สหกรณ์ร้านค้า
- ๒.๒๒ สหกรณ์บริการ
- ๒.๒๓ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน
- ๒.๒๔ สหกรณ์ในโครงการพระราชดำริ หรือสหกรณ์ในพื้นที่โครงการหลวง

ค. คุณสมบัติของเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น ที่มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือก

- ๑. เกษตรกร/บุคคลทางการเกษตรดีเด่น
 - ๑.๑ มีสัญชาติไทย มีความประพฤติดี ไม่เคยมีประวัติเสื่อมเสียมาก่อน
 - ๑.๒ เป็นผู้ประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยอมเสียสละเพื่อส่วนรวม
 - ๑.๓ เป็นผู้ที่มีผลงานทางการเกษตรดีเด่นเป็นพิเศษ และได้เผยแพร่ให้แก่ส่วนรมนำไปใช้ประโยชน์สมควรแก่การยกย่องให้เป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่น
 - ๑.๔ เป็นผู้ที่ไม่เคยได้รับพระราชทานโล่รางวัลเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตรดีเด่นแห่งชาติในสาขาเดียวกันมาก่อน
 - ๑.๕ พื้นที่ดำเนินการเกษตรของเกษตรกรต้องเป็นพื้นที่ถือครองที่ถูกต้องตามกฎหมาย
- ๒. สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น
 - ๒.๑ เป็นสถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย หรือเป็นกลุ่มที่รวมตัวกันอย่างเข้มแข็ง และขึ้นทะเบียนเพื่อรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากส่วนราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๒.๒ ต้องมีข้อมูลย้อนหลังให้คณะกรรมการตรวจสอบ ตรวจสอบได้อย่างน้อย ๓ ปี

๒.๓ ถ้าเป็นสถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ ที่เคยได้รับพระราชทานโล่รางวัลดีเด่นแห่งชาติมาแล้ว จะต้องไม่น้อยกว่า ๕ ปี ยกเว้นกลุ่มยุวเกษตรกร ไม่น้อยกว่า ๓ ปี จึงมีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกได้

ง. การดำเนินการคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น

การดำเนินการคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

๑. ให้แต่ละกรมจัดให้มีคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกและตัดสินก่อนนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น ระดับกระทรวง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานอย่างน้อย ๒ ระดับ ดังนี้

๑.๑ ระดับจังหวัดหรือระดับโครงการ

๑.๒ ระดับเขต และ/หรือระดับภาค

๑.๓ ระดับกรม

๒. ให้แต่ละกรมพิจารณาคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์แต่ละสาขาอาชีพ/ประเภท เสนอคณะกรรมการระดับกระทรวง ไม่น้อยกว่า ๒ และไม่เกิน ๓ คน/สถาบัน/สหกรณ์

๓. ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการระดับกระทรวง เพื่อดำเนินการตามประกาศนี้

๔. คณะกรรมการระดับกระทรวงพิจารณาดัดลिनเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์แต่ละสาขาอาชีพ/ประเภท ให้เข้ารับพระราชทานโล่รางวัลดีเด่นแห่งชาติ สาขาอาชีพ/ประเภทละ ๑ รางวัล ยกเว้นสหกรณ์ให้เข้ารับพระราชทานโล่รางวัลดีเด่นแห่งชาติ จำนวน ๗ ประเภทๆ ละ ๑ รางวัล

๕. คณะกรรมการระดับกระทรวง เสนอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศผลการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ

จ. ระยะเวลาการเสนอผลการคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น

ให้แต่ละกรมส่งผลการพิจารณาคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแต่ละสาขาอาชีพ/ประเภท ถึงคณะกรรมการระดับกระทรวง ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ มีมติเห็นชอบไว้ในแต่ละปีปฏิทิน

ฉ. หลักเกณฑ์การตัดสิน

๑. เกษตรกร/บุคคลทางการเกษตรดีเด่น

๑.๑ ความคิดริเริ่ม และความพยายามพัฒนาอุปสรรคในการสร้างผลงาน (๒๕ คะแนน)

๑.๒ ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ (๓๕ คะแนน)

๑.๓ ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ (๒๐ คะแนน)

๑.๔ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒๐ คะแนน)

๒. สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น

๒.๑ ความคิดริเริ่ม (๑๐ คะแนน)

๒.๒ ความสามารถในการบริหารและการจัดการสถาบัน (๓๕ คะแนน)

๒.๓ บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสถาบัน (๒๕ คะแนน)

๒.๔ ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน (๑๕ คะแนน)

๒.๕ การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑๕ คะแนน)

ช. รางวัล

ผู้ที่ได้รับการประกาศรายชื่อเป็นเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ สาขาอาชีพ/ประเภทต่างๆ จะได้รับพระราชทานโล่รางวัลจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญประจำปี ณ พลับพลาที่ประทับ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง

ช. การเสนอรางวัลและการมอบรางวัลให้กับภาคเอกชนที่ทำความคุณประโยชน์

ภาคเอกชนที่ทำความคุณประโยชน์ให้กับทางราชการและเกษตรกร ด้านอุตสาหกรรมเกษตรและธุรกิจเกษตร มีสิทธิ์ที่จะได้รับการคัดเลือกโดยกรมต่างๆ แล้วนำเสนอคณะกรรมการระดับกระทรวง เพื่อพิจารณาตัดสิน โดยหลักเกณฑ์การตัดสินคณะกรรมการฯ จะกำหนดขึ้นแต่ละครั้งที่กรมเสนอมาตามความเหมาะสมซึ่งอาจไม่มีการตัดสินทุกปี หากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เข้าหลักเกณฑ์ ซึ่งภาคเอกชนที่ผ่านการคัดเลือกแล้วจะได้รับรางวัลโล่เชิดชูเกียรติของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจะมีพิธีมอบในโอกาสสำคัญของกระทรวง ฯ ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอนันต์ สุวรรณรัตน์)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๖๓๘ / ๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ

.....

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ เป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ที่มีผลงานดีเด่นให้เป็นที่ปรากฏต่อสาธารณะ ตลอดจนเป็นการให้ความสำคัญและสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและสหกรณ์ ให้มีพลังใจสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่ออาชีพการเกษตรและการพัฒนาสหกรณ์ให้เกิดผลดีต่อประเทศต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรื่อง การคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๕ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประธานกรรมการ

(หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและระบบสหกรณ์)

๒. อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร หรือผู้แทน รองประธานกรรมการ

๓. อธิบดีกรมการข้าว หรือผู้แทน กรรมการ

๔. อธิบดีกรมชลประทาน หรือผู้แทน กรรมการ

๕. อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๖. อธิบดีกรมประมง หรือผู้แทน	กรรมการ
๗. อธิบดีกรมปศุสัตว์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๘. อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน หรือผู้แทน	กรรมการ
๙. อธิบดีกรมวิชาการเกษตร หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๐. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๑. อธิบดีกรมหม่อนไหม หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๒. เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๓. เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๔. อธิบดีกรมป่าไม้ หรือผู้แทน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการกองพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการและเลขานุการ
๑๘. หัวหน้ากลุ่มพิธีการและกิจกรรมพิเศษ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร กองพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนายุวเกษตรกร กองพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาแม่บ้านเกษตรกรและเคหกิจเกษตรกร กองพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. พิจารณาดัดสินเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือสหกรณ์ ได้รับการคัดเลือกเป็นเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ เพื่อเข้ารับพระราชทานโล่รางวัลดีเด่นแห่งชาติ โดยใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น แห่งชาติ

๒. พิจารณากำหนดรางวัล และวิธีการดำเนินการเสนอขอพระราชทานรางวัลสำหรับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ

๓. แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ดีเด่นในแต่ละสาขา/ประเภท ตามแนวทางในประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องการคัดเลือก เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณา

๔. ให้คณะกรรมการรายงานผลการพิจารณาคัดเลือกต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมรายละเอียดเพื่อพิจารณาดำเนินการ

๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

เรื่อง แต่งตั้งปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรให้การยกย่องและเชิดชูเกียรติแก่ผู้ทรงภูมิปัญญาด้านการเกษตรในสาขาต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณความดี มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ สมควรเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ให้ได้รับการดูแลด้านสวัสดิการและสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถสู่สังคม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ (๑) แห่งระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการส่งเสริมและการจัดสวัสดิการสำหรับปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมติคณะกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ จึงแต่งตั้งบุคคลเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๓ จำนวน ๓ สาขา ดังนี้

๑. ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ นายสุทัศน์ รอดคลองตัน บ้านเลขที่ ๓๔/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

๒. ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น ได้แก่ นายพันศักดิ์ จิตรรัตน์ บ้านเลขที่ ๓๓/๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลเขาใหญ่ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

๓. ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย ได้แก่ นายปรีชา ศิริ บ้านเลขที่ ๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านโป่ง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ประกาศ ณ วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอนันต์ สุวรรณรัตน์)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง ผลการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

.....

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ที่มีผลงานดีเด่น สาขาอาชีพ/ประเภทที่กำหนดเป็นเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ เพื่อยกย่องประกาศเกียรติคุณและเผยแพร่ผลงานให้สาธารณชนทั่วไปได้รู้จักและยึดถือเป็นแบบอย่างแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศโดยรวมในอนาคต ทั้งนี้ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติที่ได้รับการคัดเลือก จะเข้ารับพระราชทานโล่รางวัลในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ พลับพลาที่ประทับมณฑลพิธีท้องสนามหลวง

บัดนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังรายนามต่อไปนี้

เกษตรกรและบุคคลทางการเกษตรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. อาชีพทำนา ได้แก่ นางรจนา สิวันทา บ้านเลขที่ ๕๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองสนิท อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์
๒. อาชีพทำสวน ได้แก่ นายนิโรจน์ แสนไชย บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน
๓. อาชีพทำไร่ ได้แก่ นายไชยสรรค์ อภัยนอก บ้านเลขที่ ๑๗๗/๑ หมู่ที่ ๘ บ้านหนองตอ ตำบลจันทิก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
๔. อาชีพไร่นาสวนผสม ได้แก่ นายบุญล้วน โพนสงคราม บ้านเลขที่ ๑๘๘ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย
๕. อาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ได้แก่ นางสาวน ทิพย์ลม บ้านเลขที่ ๗ หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

๖. อาชีพเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ นายศักรินทร์ สมัยสง บ้านเลขที่ ๑๙/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลควนพัง อำเภออ่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๗. อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ได้แก่ นายศุภสิทธิ์ เชื้อนแก้ว บ้านเลขที่ ๑๙๒/๑๙๖ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

๘. อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย ได้แก่ นายสุรกิจ ละเอียดดี บ้านเลขที่ ๒๐๐ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

๙. อาชีพเพาะเลี้ยงปลาสวยงามและพรรณไม้น้ำ ได้แก่ นายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น บ้านเลขที่ ๑๙๐/๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลสวนหลวง อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร

๑๐. อาชีพปลูกสวนป่า ได้แก่ นายศิริวัฒน์ ศรีสระคู บ้านเลขที่ ๑๙๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลกำแพง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

๑๑. สาขาบัญชีฟาร์ม ได้แก่ นายยงยุทธ ประวัง บ้านเลขที่ ๖๕ หมู่ที่ ๖ บ้านไร่ม่วง ตำบลน้ำหวาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

๑๒. สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้แก่ นางชลาลัย ทับสิงห์ บ้านเลขที่ ๒๐ หมู่ที่ ๔ ตำบลปางสวรรค์ อำเภอชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์

๑๓. สาขาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช ได้แก่ นายสมชาย เจริญสุข บ้านเลขที่ ๓๖/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลดอนคา อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

๑๔. ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ นายจิตตรง ธนันชัย บ้านเลขที่ ๔๔/๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลฉลอง อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

๑๕. สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ นางสาวจรรยา สิงห์โคตร บ้านเลขที่ ๙๒ หมู่ที่ ๘ ตำบลสระโพนทอง อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ

๑๖. สาขาเกษตรอินทรีย์ ได้แก่ นายเมธี บุญรักษ์ บ้านเลขที่ ๙๘/๘๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลป่าเสม็ด อำเภอสุโขทัย-โลก จังหวัดนราธิวาส

สถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. กลุ่มเกษตรกรทำนา ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรทำนาบ่อทอง ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๖๙/๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ่อทอง อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรธานี

๒. กลุ่มเกษตรกรทำสวน ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรทำสวนคุณภาพตำบลเหมืองง่า ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๑๙๑/๑ หมู่ที่ ๘ ตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

๓. กลุ่มเกษตรกรทำไร่ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรปลูกสับปะรดทางเกวียน ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๖๓/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลทางเกวียน อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง

๔. กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านคำแม่นาง-สามแยก ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๒๐๖ หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองชน อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

๕. กลุ่มเกษตรกรทำประมง หรือกลุ่มเกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ ชมรมประมงพื้นบ้านตำบลปะนาเระ ที่ทำการกลุ่ม หมู่ที่ ๕ ตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

๖. กลุ่มเกษตรกรแปรรูปสัตว์น้ำ ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนปลาข้าวปองท่าตูม ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๑๖๒/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

๗. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจักสานต้นคลุ้มบ้านวังตง ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล

๘. กลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านฉลอง ที่ทำการกลุ่ม โรงเรียนบ้านฉลองเลขที่ ๔๘/๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลฉลอง อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

๙. กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านไร่สุขุม ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๔๓/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลห้วยยั้ง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

๑๐. สถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน ได้แก่ กลุ่มบริหารการใช้น้ำฝายโป่งนก คลอง RMC คู ๑-๑๐, ๑L-RMC ที่ทำการกลุ่ม อาคารที่ทำการฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๒ หมู่ที่ ๑๒ บ้านหนองยาวพัฒนา ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

๑๑. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภท ข้าวหอมมะลิ ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชน บ้านโนนกระสัง ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๔๗ หมู่ที่ ๖ ตำบลกระเบื้องใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

๑๒. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภท ข้าวอื่น ๆ ได้แก่ ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลท่าเยี่ยม ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๖๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลท่าเยี่ยม อำเภอโคกชัย จังหวัดนครราชสีมา

๑๓. วิสาหกิจชุมชน ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนผ้าไหมมัดหมี่บ้านหัวฝาย ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๔๖ หมู่ที่ ๒ ตำบลปอแดง อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น

สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. สหกรณ์การเกษตร ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลเมืองปัก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

๒. สหกรณ์โคนม ได้แก่ สหกรณ์โคนมสีคิ้ว จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๑๑๔/๗ หมู่ที่ ๓ ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

๓. สหกรณ์นิคม ได้แก่ สหกรณ์นิคมพิชัยพัฒนา จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๘๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลท่ามะเฟือง อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์

๔. สหกรณ์ออมทรัพย์ ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูภูเก็ต จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๖/๔ หมู่ที่ ๓ ตำบล รัชฎา อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

๕. สหกรณ์ร้านค้า ได้แก่ ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๙ ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

๖. สหกรณ์บริการ ได้แก่ สหกรณ์รถเล็กหาดใหญ่ จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๘๙ ซอย ๙ ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

๗. สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ได้แก่ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนบ้านช่อง จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๙๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองกระเจ็ด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอนันต์ สุวรรณรัตน์)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ปรึกษา

นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน
ร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า
นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์
นายประภัตร โพธสุธน
นายอนันต์ สุวรรณรัตน์
นางอุมาพร พิมลบุตร
นายวรารัฐ ชูธรรมธิ์
นายพิศาล พงศาพิชณ์
นายสำราญ สาราบรรณ์
นายพีรพันธุ์ คอกทอง
นายวิชัย ไตรสุรัตน์
นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง
นางกุลฤติ พัฒนะอิ่ม
นายชาติรี บุญนา
นายทวี มาสขาว
นายอาชว์ชัยชาญ เลี้ยงประยูร
นางสาวภาณี บุญยเกื้อกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
ผู้อำนวยการกองพัฒนาเกษตรกร

ข้อมูล

นายวรยุทธ บุญมี
นางสาวขวัญเรือน มงคลสวัสดิ์
นางสาวกัญญรัตน์ ชัยพัฒน์
นางสาวสุวิภา คำแหง
นางศุภวรรณ เคียนเมธี
นางสาวประเทืองทิพย์ เลือเอก
นางจุรี ภัทรกุลนิษฐ์
นางวรลีนีย์ ลิรัฐพงศ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กรมส่งเสริมสหกรณ์
กรมวิชาการเกษตร
กรมหม่อนไหม
กรมปศุสัตว์
กรมการข้าว
กรมประมง

นายวิวัฒน์ มณีอินทร์
นางสาวฉวีวรรณ พัฒนพงษ์
นายสรศักดิ์ เทวะพลิน
นางสาวพรหทัย แส่นกำแพง
นายสุเทพ โสมگیر์
นายชาญยุทธ์ ภาณุทัต
นางสาวจิราภา จอมไธสง
นางสมคิด นุ่มปราณี
นางสาวฉัฐลลณี หาญกิตติชัย
นางสาวมยุรี บุญญาเสนีย์กุล
นางวชิรา ไผ่เจริญมงคล

กรมชลประทาน
กรมพัฒนาที่ดิน
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
กรมป่าไม้
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร

เรียบเรียงข้อมูล

นางสุวิสาข์ คนเจน
นางสาวนุจรี เพลา
นางสาวขวัญชนก สีทองแจ้
และคณะเจ้าหน้าที่กองพัฒนาเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร

จัดทำโดย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ISBN : 978-616-358-438-0

• พิมพ์ที่ : บริษัท นิวธรรมดาการพิมพ์ (ประเทศไทย) จำกัด •

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ISBN : 978-616-358-438-0